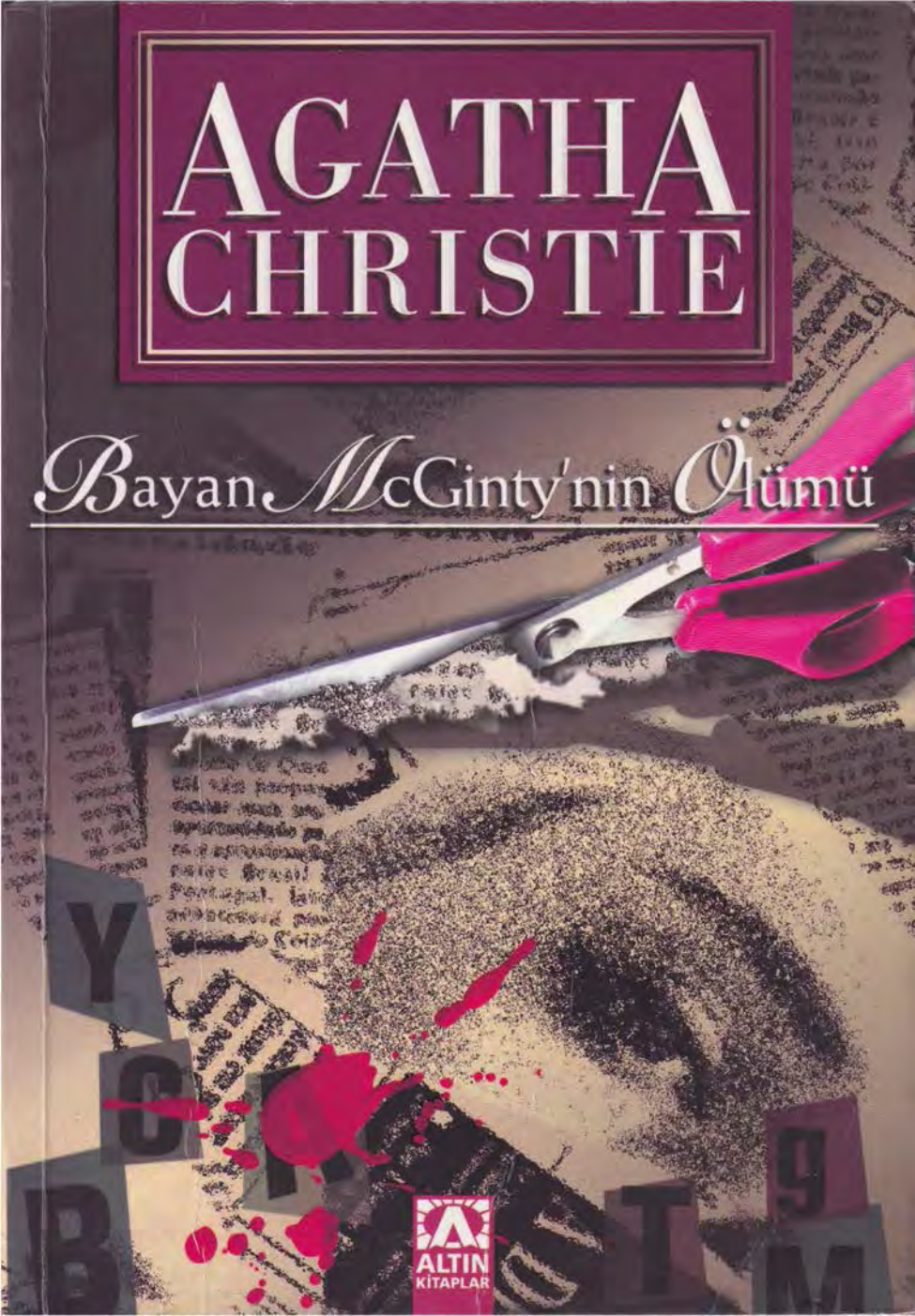
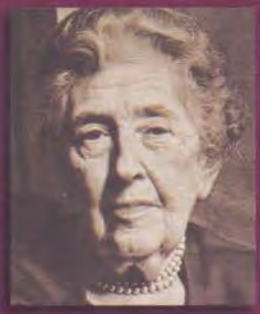
AGATHA CHRISTIE

Bayan McGinty'nin Ölümü

ALTIN KİTAPLAR

Bayan McGinty'nin başına yediği darbe ölümüne neden olmuştur. Tüm şüpheler Bayan McGinty'nin pansiyoneri olan James Bentley üzerinde toplanır. Çünkü şüphelinin giysilerinin üzerinde kurumuş kan izleri ve maktüle ait birkaç saç teli bulunmuştur. Ama ortada önemli bir nokta vardır: Bentley bir katile benzememektedir.

Acaba Poirot, cinayetten iki gün önce gazetede çıkan bir haber sayesinde bütün hünerini gösterip düğümü çözebilecek midir? Katil elini kolunu sallayarak ortalarda dolaşırken görev Hercule Poirot'yu beklemektedir.

"Çok basit, çok şaşırtıcı. Her ipucu büyük bir titizlikle ve beceriyle okuyucuya sunulmuştur!"

Sunday Times

KİTAP

Agatha Christie

ISBN 978-975-21-1164-6

9 789752 111646

ALTIN KİTAPLAR

ALTIN
KİTAPLAR

KİTABIN ORİJİNAL ADI

MRS MCGINTY'S DEAD

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE LTD.
CHORION COMPANY
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

EYLÜL 2009
AKDENİZ YAYINCILIK AŞ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey - Bağcılar / İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN - 978 - 975 - 21 - 1164 - 6

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey - Bağcılar / İstanbul

Tel: 0.212.446 38 86 pbx

Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

Bayan McGinty'nin Ölümü

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

Peter Saunders'a sevgilerimle
yazarlara gösterdiği nezaket için...

Köydeki Cinayetle İlgisi Olanlar:

Bayan McGinty : Gündelikçi. Gördüğü bir fotoğraf ölümüne neden olmuştu.

James Bentley : Yaşamı annesi üzerine kurulu, hiç sevilmeyen çekingen bir genç.

Bessie Burch : Gündelikçinin yeğeni.

Joe Burch : Bessi'nin kocası. Endişeli gibiydi.

Maude Williams : Sarı saçları ve aşırı makyajıyla dikkat çekiyordu. Emlak bürosunda çalışıyordu. Bentley'in suçsuz olduğuna inanıyordu.

Long Meadows Köşkü'nde yaşayanlar:

Maureen Summerhayes : Genç, sevimli bir kadın. Fazlasıyla dalgındı.

Johnnie Summerhayes : Maureen'in kocası. Çabuk öfkelenen bir insandı. Geçmişiyle övünüyordu.

Laburnums Villası'nda yaşayanlar:

Laura Upward : Yaşlı bir kadın. Tekerlekli iskemleyle dolaşıyordu. Kibirli ve despottu.

Robin Upward : Bayan Upward'un oğlu. Yetenekli bir oyun yazarıydı. Annesine tapıyordu.

Crossways Villası'nda yaşayanlar:

Doktor Rendell : Neşeli bir insan. Cana yakın ve yardımseverdi.

Shelagh Rendell : Doktorun karısı. Bir şeylerden korkuyor, imzasız mektuplar alıyordu.

Holmleigh Köşkü'nde yaşayanlar:

Eve Carpenter : Sarışın güzel bir kadın. Sonradan görme tavırlarıyla geçmişi şüphe uyandırıyordu.

Guy Carpenter : Eve'in kocası. Milletvekili adayı. Kendisine pek güveniyordu.

Hunter's Close Villası'nda yaşayanlar:

Edith Wetherby : Hastalık hastası bir kadındı. Fazla yapmacık. Baskıcı bir anne.

Roger Wetherby : Edith'in kocası. Sert, çekilmez bir adamdı. Deirdre'yi sürekli aşağılıyordu.

Deirdre Henderson : Edith'in ilk evliliğinden olan kızıydı. Çirkin, itici bir genç kız. Annesine çok düşkündü.

Ve

Ariadne Oliver : Cinayet romanları yazarı. Katili bildiğine inanıyordu.

Spence : Başmüfettiş. Bir hata yapmış olmaktan çekiniyordu.

Ve de

HERCULE POIROT

Fotoğraflardaki şanssız kadınlar. Acaba öyle miydiler? Şimdi neredeydiler?

Eva Kane : Karısını öldüren, çağın en ünlü canilerinden Craig'in âşık olduğu kadın, evindeki dadı.

Janice Courtland : İnsan kılığındaki canavarın "zavallı karısı."

Küçük Lily Gamboll : Kalabalık ve gürültülü çağımızın kurbanı zavallı çocuk, halasını keserle öldürmüştü.

Vera Blake : Bir caninin hiçbir şeyden haberi olmayan saf eşi.

BÖLÜM 1

Hercule Poirot, Soho'daki *"Vieille Grand'mére"*(*) adlı restorandan çıktı. Paltosunun yakasını yukarı kaldırdı. Hava soğuk değildi, aslında bunu yapmasına gerek yoktu, ama Poirot sağduyulu bir insandı. Benim yaşımda insan risk almamalı, der ve her zaman ihtiyatlı davranırdı. Alışkanlıklarına bağlı bir adamdı.

Gözlerinde sakin, mutlu bir ifade vardı. *Vieille Grand'mére'*de yediği sümüklüböcekler çok lezzetliydi. Bu küçük, izbe lokantayı bulması iyi olmuştu. İyi bir kemik bulmuş köpek gibi kendinden geçmiş bir halde dudaklarını yaladı, daha sonra da cebinden çıkardığı mendiliyle ünlü bıyıklarını temizledi.

Evet gerçekten nefis bir yemek yemişti... Peki ya şimdi?

Sokaktan geçen boş taksi davetkâr bir şekilde yavaşladı. Hercule Poirot bir an kararsızlık yaşadıysa da bunu belli etmedi. Taksiye binmesine ne gerek vardı? Nasıl olsa eve uyku saatinden çok önce varacaktı.

"Aman Tanrım," diye mırıldandı. "İnsanın gün boyunca yalnızca üç kez yemek yiyebilmesi ne kötü..."

Beş çayında bir şeyler yemeye bir türlü alışamamıştı. "Eğer beş çayında bir şeyler atıştırılırsa," diye açıklıyordu bu durumu. "İnsanın akşam yemeği için gerekli ve yeterli iştahı kalmaz. Ve akşam yemeğinin de günün en önemli öğünü olduğu asla unutulmamalıdır."

(*) Büyükannenin mutfağı.

Kuşluk vakti kahve içmek de ona göre değildi. Kahvaltıda sıcak çikolata ve kruvasan, mümkünse on iki otuz sularında ama asla birden sonra değil *Déjeuner* (*) ve sonuçta zirve: *Le Dîner!*(**)

Hercule Poirot'nun günlük yaşamının en önemli anlarıydı bunlar. Midesine düşkün biri olarak yaşlılık günlerinin keyfini çıkarıyordu. Artık yemek onun için yalnızca fiziksel bir tatmin değil, aynı zamanda entelektüel bir araştırmaydı. Öğünler arasında seçkin damak lezzetini tatmin edecek yeni ve değişik lezzet kaynaklarını keşfetmek için oldukça fazla zaman harcıyordu. *La Vieille Grand'mére* de bu keşiflerinden biriydi ve daha şimdiden Poirot'nun gastronomik anlamda beğenisini kazanmıştı.

Ama maalesef daha önünde geçirilecek uzun bir akşam vardı.

Hercule Poirot iç geçirdi.

Ah, keşke sevgili Hasting burada olsaydı, diye düşündü. Bu ülkedeki ilk dostum o -üstelik hâlâ da en değerli dostum! Doğrusu geçmişte beni sık sık kızdırmıştı. Ama şimdi bunu anımsıyor muyum? Hayır. Tek anımsadığım onun yüzündeki kuşkulu şaşkınlık, yeteneklerim karşısında ağzı açık hayran hayran beni süzmesi, tek bir yalana bile gerek kalmadan, onu şaşırtmanın kolaylığı, benim daha en başta hissettiğim gerçeği çok sonra öğrendiğinde afallaması, şaşırıp kalması. *Ce cher, cher ami!*(***) Açıkçası benim her zaman gösterişten hoşlanmak gibi bir zaafım olmuştur ve bu her zaman böyle olacak. Hastings bu zayıflığımı asla anlayamıyor. Aslında gerçek şu ki benim yeteneklerimdeki bir insan için, kendisini beğenmek, kendisiyle gurur duymak çok önemlidir ve bunun için de birilerinin sizi pohpohlamasını istersiniz. Bütün gün sandalyemde oturup, ne kadar değerli bir adam olduğumu düşünemem, gerçekten de yapa-

(*) Öğlen yemeği.
(**) Akşam yemeği.
(***) Sevgili dostum.

mam bunu. Sürekli birileriyle iletişim içinde olmalısınız. Günümüzdeki adıyla *-yağcılara-* gereksinim duyarsınız.

Hercule Poirot iç geçirdi. Sonra Shaftesbury Caddesi'ne döndü.

Bir an karşıya geçip, Leicester Meydanı'na gitmeyi ve akşamı orada, bir sinemada geçirmeyi düşündü. Sonra hafifçe kaşlarını çatarak başını salladı. Sinema; hemen hemen her zaman filmlerdeki olaylar dizinindeki düzensizlik -işlenen konunun mantık sürecindeki eksiklikler- nedeniyle öfkelendiriyordu. Hatta bazılarının hayran olduğu, coşkuyla övdüğü çekimler bile Poirot'ya nesnelerin ve belirli sahnelerin gerçekte olduklarından çok farklı betimlemeleri olarak görünüyorlardı.

Poirot son zamanlarda her şeyin çok fazla sanatsal olduğu görüşündeydi. Kendisinin çok önem verdiği düzen ve yöntem sevgisi hiçbir yerde dikkate alınmıyordu. İncelik ve zekâya ancak çok ender durumlarda değer veriliyordu. Dehşet ve vahşet modası vardı ve eski bir polis olarak Poirot vahşetten sıkılmıştı. Gençlik yıllarında kanlı sahnelerle çok karşılaşmıştı. Bu onun için asla bir istisna değil olağan bir durumdu. Ve o şiddeti yıpratıcı, insanı tüketen, aptalca bir şey olarak nitelendiriyordu.

Poirot evine doğru yürürken, gerçek şu ki ben artık modern dünyayla uyuşamıyorum, diye düşünüyordu. Ben de diğer insanlar gibi bir şekilde bu düzenin esiriyim. İşim beni de onları olduğu gibi esir aldı. Boş zamanları olduğunda onlar da boş zamanlarını nasıl değerlendireceklerini bilmiyorlar. Emekli banker golf oynuyor, küçük tüccar kendini bahçe işine veriyor, bense yemeğe. Ama dönüp dolaşıp işte yine aynı sorunla karşı karşıyayım. Maalesef insan günde yalnızca üç öğün yemek yiyebiliyor. Arada ise daima boşluklar oluyor.

Gazetecinin önünden geçerken başlıklara bir göz attı.

"McGinty davası sonuçlandı. Jüri karara vardı."

Bu haber onu ilgilendirmiyordu. Zaten gazetede de yalnızca küçük bir paragraf halinde verilmekteydi. Sıradan, bir cinayetti bu.

Yaşlı, zavallı bir kadının beynini birkaç kuruş uğruna dağıtmışlardı. Bu da son günlere özgü o anlamsız şiddet olaylarından biriydi.

Poirot apartmanının bulunduğu geniş avluya girdi. Her zaman olduğu gibi kalbi mutlulukla çarpıyordu. Eviyle gurur duyuyor. Muhteşem, simetrik bir yapıydı burası. Asansöre binip, üçüncü kattaki kusursuz krom aksesuvarlar, keskin hatlı kare koltuklar ve çok sayıda dik açılı süs eşyasının bulunduğu dairesine çıktı. Gerçekten de Poirot'nun dairesinde neredeyse tek bir eğim bile olmadığı söylenebilirdi.

Poirot anahtarıyla dairesinin kapısını açarak kare biçimdeki, duvarları beyaz boyalı antreye girdi.

Uşağı George, onu karşılamak üzere sessizce yanına yaklaştı.

"Hoş geldiniz, efendim. Bir... beyefendi sizinle görüşmek için bekliyor."

"Sahi mi?" Poirot, George'un '*beyefendi*' sözcüğünden önce bir an belli belirsiz durakladığını fark etmişti. Sosyal züppelik konusunda George tam bir uzmandı.

Poirot, "Adı neydi?" diye sordu.

"Bay Spence, efendim."

"Spence mi?" Bu isim Poirot'da ilk anda bir çağrışım yapmadı, misafirinin kim olduğunu kavrayamadı. Aslında öyle olması da gerekiyordu.

Poirot içeri girmeden önce aynada bıyığını düzeltip kusursuz hale getirdi. Sonra kapıyı açıp oturma odasına girdi. Büyük koltuklardan birine yerleşmiş olan adam, Poirot'yu görünce ayağa kalktı.

"İyi akşamlar, Mösyö Poirot umarım beni hatırlıyorsunuzdur. Gerçi aradan çok uzun bir zaman geçti ama... Anımsadınız değil mi, Başmüfettiş Spence."

"Elbette," diyen Poirot dostça adamın elini sıktı.

Kilchester polisinden Başmüfettiş Spence. Ne ilginç bir olaydı o... Gerçi Spence'in de söylediği gibi üzerinden çok uzun zaman geçmişti ama...

Poirot misafirine bir şeyler içmesi için ısrar etti. *Nar likörü? Nane likörü? Kakao likörü? Sherry? Benedictine*? Ya da başka bir şey?

O sırada kapı açıldı ve George içeri girdi. Elindeki tepside bir viski şişesiyle kadehler vardı. Konuğa bakarak sakince, "Acaba birayı mı yeğlerdiniz?" diye sordu.

Başmüfettiş Spence'in büyük, kırmızı yüzü sevinçle aydınlandı.

"Bira gerçekten de çok hoşuma giderdi."

Poirot yeniden uşağına hayret ve de hayranlıkla baktı. Dairesinde bira olduğunu bilmediği gibi biranın tatlı bir likköre yeğlenebileceği fikri ona akıl almaz göründü.

George'un köpükler taşan büyük bira kupasını getirmesinin ardından Poirot da küçük kadehini nane likörüyle ile doldurdu.

"Sizi yeniden gördüğüm için gerçekten çok mutlu oldum. İyi ki geldiniz. Şimdi neredesiniz?"

"Yine Kilchester'da. Altı ay sonra emekli oluyorum. Aslında bir buçuk yıl önce emekli olmayı istiyordum, ama işe devam etmemi istediler. Ben de kabul ettim."

Poirot içtenlikle, "Çok akıllıca davranmışsınız," dedi. "Gerçekten çok doğru..."

"Sahi mi? Acaba? Ben bundan pek emin değilim."

Poirot, "Evet, evet, inanın bana çok akıllıca hareket etmişsiniz," diye ısrarını sürdürdü. "Can sıkıntısından insanın ne yapacağını bilemediği uzun saatler... Bunun ne kadar zor olduğunu bilemezsiniz."

"Ah emekli olunca yapacak o kadar çok işim var ki. Geçen yıl yeni bir eve taşındık. Bahçesi çok büyük, ama bir o kadar da bakımsız. Bu arada ben hâlâ bahçeyle ilgilenecek zaman bulamadım."

"Ah evet, siz de şu bahçe meraklısı tiplerdensiniz. Ben de bir zamanlar taşrada bahçeli bir eve yerleşip, kabak yetiştirmeye karar vermiştim, ama başarılı olduğumu söyleyemem. Bana göre değil bu gibi şeyler."

Spence heyecanla atıldı.

"Ah, geçen yıl yetiştirdiğim balkabaklarını görmenizi isterdim. Olağanüstüydüler. Ya güllerim? Güllere bayılıyorum. Bu yıl..." Sözlerine ara verdi. "Ah, buraya gelmemin nedeni size bahçemi anlatmak değildi."

"Bundan eminim. Eski bir dostu ziyaret etmek istediniz. Gerçekten çok naziksiniz... çok teşekkür ederim."

"Aslında korkarım, ziyaretimin nedeni yalnızca bu değil Bay Poirot. Dürüst olmam gerekirse sizden bir şey isteyecektim."

Poirot anlayışla mırıldandı.

"Evinizle ilgili bir sorun var kredileri ödemekte zorluk çekiyorsunuz ve eğer biraz borç..."

Spence dehşet içinde Poirot'nun sözünü kesti.

"Ah Tanrım! Hayır, sorun *para* değil. Öyle bir şey değil, asla değil!"

Poirot özür dilercesine elini kaldırdı.

"Pardon. Çok affedersiniz."

"Aslında doğrudan konuya girmek istiyorum, belki bu yaptığım büyük bir küstahlık. Kızıp buradan gitmemi isteyebilirsiniz, inanın bana bu beni hiç şaşırtmaz."

Poirot, "Böyle bir şey söz konusu bile olamaz," dedi. "Haydi anlatın."

"Konu şu McGinty davası, Bay Poirot. Sanırım bu olayı gazetede okumuşsunuzdur."

Poirot başını salladı.

"Evet, ama pek ilgilendiğimi söyleyemem. Bayan McGinty... sanırım yaşlıydı ve zavallıyı evinde ya da dükkânında ölü bulmuşlardı, değil mi? Peki nasıl öldürüldü?"

Spence dikkatli bakışlarla Poirot'yu süzüyordu.

"Tanrım," dedi. "Bu bana çocukluğumu anımsattı. Çok tuhaf! Nasıl oldu da bunu şimdiye kadar düşünemedim?"

"Pardon?"

"Hiç. Yalnızca bir oyun... Bir çocuk oyunu... Çocukken oynadığımız bir oyun aklıma geldi de. Hepimiz sıraya dizilirdik. Sonra birbirimize soru sorar ve sırayla bunu cevaplardık.

"'*Bayan McGinty öldü mü?*', '*Nasıl öldü?*', '*Böyle diz çöküp öldü.*' Sonra yeniden, '*Bayan McGinty öldü mü?*', '*Nasıl öldü?*', '*Böyle elini uzatıp öldü.*' Hepimiz de cevaplara göre, diz çöker, sonra da elimizi uzatırdık. En son soru hep şöyle olurdu: '*Bayan McGinty öldü mü?*', '*Nasıl öldü?*', '*İşte BÖYLE öldü!*' Sonra sıranın başındaki kendisini yere atardı. Biz de onu izler yere devrilirdik." Spence geçmişin anısıyla gülmeye başladı. "Birden kendimi geçmiş günlerdeki gibi hissettim de."

Poirot kibarca bekliyordu. Yaşamının neredeyse yarısı İngiltere'de geçmiş olmasına rağmen, bu da İngilizleri, hiçbir zaman anlayamayacağını düşündüğü anlardan biriydi. Çocukluğunda o da saklambaç filan gibi oyunlar oynamıştı, ama değil anlatmak onları düşünme gereksinimi bile duymuyordu.

Spence'in gülmesi sona erince, "Onun nasıl öldürüldüğünü anlatır mısınız?" diye yineledi. Sesinde hafif bir sabırsızlık seziliyordu.

Spence'in yüzündeki neşe birden kayboldu, yeniden ciddi kişiliğine bürünmüştü.

"Katil, Bayan McGinty'nin başına arkadan ağır, keskin bir cisimle vurmuş. Odası altüst edilmiş, zavallının biriktirdiği yaklaşık otuz sterlin de çalınmış. Parayı bahçede bir yere saklıyormuş. Bayan McGinty küçük bir evde yalnız yaşıyordu. Yanında bir de pansiyoneri vardı. Bentley adında genç bir adam. James Bentley."

"Ah, evet, Bentley."

"Eve dışarıdan zorla girilmemiş. Kapılarda da, pencerelerde de hiçbir zorlama izine rastlanmadı. O sıralar James Bentley çok kötü durumdaymış. İşinden çıkarılmış ve Bayan McGinty'ye de son iki ayın oda kirasını ödeyememiş. Para evin arkasındaki bir taşın altına gizlenmiş olarak bulundu. Bentley'in ceketinin kolunda

kan izleri, ayrıca da saç telleri bulundu. Kan grubu da saçlar da Bayan McGinty'ninkine uyuyordu."

"Cesedi kim buldu?"

"Fırıncı. O gün ödeme almak için Bayan McGinty'ye uğramış. Kapıyı James Bentley açmış ve Bayan McGinty'nin banyo kapısına vurduğunu, ama kadından cevap alamadığını söylemiş. Fırıncı, kadıncağızın banyoda bayılmış olabileceğini söylemiş. Hemen komşu kadını çağırıp, bakması için Bayan McGinty'nin odasına göndermişler. Bayan McGinty banyoda değilmiş, yatağında da bulamamışlar. Ama odası altüst edilmiş, yerdeki tahtalar bile yerinden sökülmüş. Ancak daha sonra akıllarına misafir odasına bakmak gelmiş. Ve Bayan McGinty'yi orada bulmuşlar. Yerde yatıyormuş. Komşu kadın dehşet içinde çığlıklar atmış. Ve tabii hemen polise durumu bildirmişler."

"Ve polis de James Bentley'yi tutuklayarak mahkemeye sevk etti, değil mi?"

"Evet. Genç adamı dün yargıç karşısına çıkardılar. Yargılanması çok kısa sürdü, dava açıldı ve kapandı. Kanıtlar ortadaydı. Jüri'nin bu sabahki işi yirmi dakika ancak sürdü. Karar belliydi: Suçlu! Ölüme mahkûm edildi. Asılacak!"

Poirot ağır ağır başını salladı.

"Ve siz kararı öğrenir öğrenmez hemen trene atlayıp, Londra'ya, bana koştunuz. Neden?"

Spence gözlerini bira bardağına dikmişti. Parmağını ağır ağır bardağın ağız kısmında gezdiriyordu.

"Çünkü," dedi. "Bunu James Bentley'in yaptığını sanmıyorum."

BÖLÜM 2

Bir iki dakikalık sessizlikten sonra Poirot, "Ve siz, bana geldiniz..." dedi.

Başmüfettiş başını kaldırdı. Yüzü daha da kızarmıştı. Tipik bir taşralı yüzüydü bu; ifadesiz, kendiyle barışık. Bakışlarıysa ürkek fakat dürüsttü. Kendisine güvenen, iyiyle kötüyü ayırt etmekte asla sıkıntı yaşamayan, çelişkileri az, belirli standartları olan bir adamın yüzü.

"Uzun yıllardır polis teşkilatının içindeyim. Bu konuda oldukça deneyimli olduğumu söyleyebilirim. Çok şey görüp, yaşadım. İnsanlar hakkında ilk bakışta bir yargıya varabiliyorum artık. Bir anlamda bu meslek beni insan sarrafı yaptı diyebilirim. Meslek yaşamım boyunca çok sayıda cinayet gördüm... bunlardan bazıları son derece basitti, bazılarıysa değildi. Hatta birinde sizinle de Bay Poirot..."

Poirot başını salladı.

"Son derece karmaşık, ustalık isteyen bir olaydı o. Ama sizin için değil. Aslında bizim de gerçeği görmemiz gerekirdi fakat göremedik işte. Ama sonunda gördük ve bunda hiçbir kuşku yoktu. Sizin bilmediğiniz birçok vakada da durum aynıydı. Whistler diye biri vardı, onu yakaladık ve hak ettiği cezayı çekti. Sonra ihtiyar Guterman'ı öldüren o serseriler. Verall ve arseniği. Tranter ise paçayı kurtardı, ama adam gerçekten de ustaydı. Bayan Courtland ise -şans-

lıydı- kocası iğrenç, sapığın tekiydi... Jüri de yargıya varırken bunu dikkate aldı. Adalet değil, vicdan öne çıktı. Her zaman bu gibi şeylerin olabileceğini kabul etmek gerek. Bazen yeterince kanıt olmaz, bazen jüri vicdanın sesini dinler, bazen katil jüriyi bir şekilde kandırmayı başarır... Aslında bu dediğim pek ender oluyor, ama yine de olabiliyor işte. Bazen savunma avukatının çok akıllıca davranması, bazen de savcının olaya yanlış yönden yaklaşması da neden olabiliyor buna. Ah evet, meslek yaşamım boyunca o kadar çok bu türden olay gördüm ki. Ama... ama..."

Spence işaret parmağını salladı.

"Ama bu güne kadar hiç suçsuz bir insanın asılmasına tanık olmadım, böyle bir deneyim yaşamadım. Ve böyle bir duruma tanık olmayı da istemiyorum Bay Poirot."

"Asla," diye ekledi Spence. "Bu ülkede böyle bir şey olmamalı."

Poirot, onu dikkatli bakışlarla süzdü.

"Ve şimdi böyle bir olaya tanık olacağınızı düşünüyorsunuz. Peki neden..."

Spence, "Bu konuda neler söyleyeceğinizi tahmin edebiliyorum," diyerek Poirot'nun sözünü kesti. "Sorularınıza siz sormadan yanıt verebilirim. Bayan McGinty olayının araştırılması bana verildi. Görevim kesin kanıtlar bulmak ve katili ortaya çıkarmaktı. Olaya çok dikkatli yaklaştım. Bulabildiğim her delili topladım ve dikkatlice inceledim. Bulduğum her kanıt, her ipucu aynı sonucu işaret ediyor, yalnızca tek bir kişinin katil olabileceğini gösteriyordu. Sonra bulabildiğim tüm kanıtları toplayıp üstlerime raporumu verdim. Böylece olayla olan ilişkim de sona erdi. Konu savcıya intikal etti ve o da raporuma dayanarak bu kişinin tutuklanmasına karar verdi. Zaten eldeki kanıtlara göre farklı davranması da olanaksızdı. Böylece James Bentley tutuklandı ve mahkemeye çıkarıldı. Cinayetle suçlandı, gerektiği şekilde yargılandı ve suçlu bulundu. Tabii ki jü-

rinin eldeki kanıtlara göre karar vermesi gerekiyordu. Kararlarında en ufak bir vicdani rahatsızlık ya da kuşku duymadıklarını söyleyebilirim. Evet onlar sanığın kesinlikle suçlu olduğunu düşünüyorlar."

"Ama siz bunun doğru olmadığına inanıyorsunuz."

"Evet."

"Neden?"

Başmüfettiş Spence iç çekti. Düşünceli bir şekilde, büyük eliyle alnını kaşıdı.

Bir süre sonra, "Bilmiyorum," dedi. "Demek istediğim... bunun belirli bir nedeni yok. Sanırım jürinin gözünde o tam bir katil tipiydi, ama ben aynı fikirde değilim ve bu konuda jüri üyelerinden daha deneyimliyim."

"Bu doğru. Siz bu konuda uzmansınız."

"Nasıl açıklayacağımı bilemiyorum Mösyö Poirot, ama her şeyden önce James Bentley asla kendisini beğenmiş, ukala bir insan değil. Oysa deneyimlerim bana katillerin çoğunlukla kendilerinden emin, kendini beğenmiş tipler olduğunu gösterdi. Her zaman sizi kolayca aldatabildiklerine, herkesten çok daha zeki olduklarına inanırlar. Yargıcın karşısına çıkarıldıkları an bile tuhaf bir şekilde bu işten sıyırabileceklerinden emin, gururlu ve mutlu bir davranış biçimi içindedirler. Bütün ışıklar onlara çevrilmiştir ve başrol oyuncusudurlar. Belki de yaşamlarında ilk kez kendilerini bir *yıldız* olarak görmektedirler. Kısacası *evet* onların hepsi kendini beğenmiş, kibirli tiplerdir."

Spence bunları söylerken konuya son noktayı koymuşçasına bir hava içindeydi.

"Neyi kastettiğimi sanırım anlatabildim Mösyö Poirot."

"Evet, sizi çok iyi anlıyorum. Bu James Bentley... o kastettiğiniz gibi biri değil, öyle mi?"

"Hayır, değil. Başından beri çok korkuyordu. Bazıları bu korkunun da onun suçlu olduğunu gösterdiğini söylediler. Ama ben öyle olduğunu düşünmüyorum."

"Evet, bu fikrinize aynen katılıyorum. Peki bu James Bentley nasıl biri?"

"Otuz üç yaşında. Orta boylu, soluk benizli ve gözlüklü..."

Poirot elini kaldırdı.

"Ben fiziksel özelliklerini sormadım. Bana Bentley'in kişiliğinden söz edin."

"Ah... evet." Spence bir an düşündü. "Dikkati çekmeyen, çekingen, itici bir tip. Davranışları gergin ve sinirli. İnsanın doğrudan yüzüne bakamıyor, içine kapanık. Karşısındakini gözucuyla süzmeye çalışıyor. Tabii bu durumu jüri üzerinde çok kötü bir etki yarattı. Bazen yaltakçı, sinik bazen de haşin ve kabadayı. Boş tehditler savuran bir tip." Bir an sustu sonra daha yumuşak bir ses tonuyla ekledi. "Aslında utangaç ve çekingen bir adam. Kuzenlerimden birine çok benziyor. O da sıkıştığı zaman hemen inanılması mümkün olmayan aptalca yalanlar söyler ve bunu yüzüne gözüne bulaştırır."

"Sanırım, bu James Bentley pek de hoş bir genç sayılmaz."

"Bu doğru. Hiç de sevimli, sevilecek bir tip değil, ama sırf bu yüzden asılmasını da kabul edemem."

"Sizce asılacağı kesin mi?"

"Neden olmasın? Tabii avukatı temyize başvuracak, ama bu durumda da elindeki deliller çok zayıf, bu yalnızca teknik anlamda bir itiraz olacak ve başarılı olacağını da hiç, ama hiç sanmıyorum."

"Bentley'in avukatı işini bilen biri mi?"

"Fakirleri Koruma Kanunu kapsamında mahkeme tarafından tayin edilen bir avukat. Graybrook henüz çok genç, işine bağlı biri, gerçi elinden geleni yaptı, ama..."

"Yani kısaca özetlersek James Bentley için adil bir duruşma yapıldı ve dürüst, vicdanlı bir jüri de onun katil olduğuna karar verdi."

"Evet. Jüriyi hiçbir şekilde kötüleyemem. Üyelerin hepsi de -yedi erkek, beş kadın- aklı başında, dürüst kimselerdi. Yargıç Stanisdale de öyle dürüst, vicdanlı biri bundan hiç kuşkum yok."

"Bu durumda; İngiltere yasalarına göre James Bentley'in itiraz edebileceği bir durum söz konusu değil."

"Eğer yapmadığı bir şey için asılacaksa, itiraza kesinlikle hakkı var."

"Orası öyle, ama..."

"Araştırmayı ben yaptım Mösyö Poirot. Kanıtları ben topladım ve raporu ben yazdım. Ve James Bentley'ye benim hazırladığım inceleme raporuna dayanılarak idam cezası verildi. Bu beni rahatsız ediyor Bay Poirot, çok rahatsız ediyor."

Poirot uzun uzun Başmüfettiş Spence'in kızarmış, endişeli yüzüne baktı.

"*Eh bien*," dedi daha sonra. "Peki şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

Başmüfettiş utanmış görünüyordu.

"Şimdi size neden geldiğimi anladığınızı umuyorum, Bay Poirot. Bentley olayı çoktan kapandı. Şu sıralar ben başka bir dava üzerinde çalışıyorum... bir dolandırıcılık olayı. Bu yüzden bu akşam İskoçya'ya gitmem gerekiyor. Yani hiç boş zamanım yok, boş değilim."

"Oysa benim var, öyle mi?"

Spence utana sıkıla başıyla onayladı.

"Evet, öyle. Tabii bu yaptığım büyük küstahlık. Ama çaresiz durumdayım, başka bir şey düşünemiyorum... Bu olayı aklımdan çıkaramıyorum. Araştırmalar sırasında çok çabaladım, elimden geleni yaptım, her olasılığın üzerinde durdum, ama bir sonuca varama-

dım. Zaten zamanım da olsa sonucun değişeceğini sanmıyorum. Ama kim bilir, belki siz farklı bir sonuca erişebilirsiniz. Bağışlayın beni, ama siz olaylara tamamen farklı bir açıdan bakıyorsunuz. Belki bu olaya da sizin açınızdan yaklaşmak gerekiyordu. Bunu James Bentley yapmadığına göre, o zaman Bayan McGinty'yi başka birinin öldürmüş olması gerekir. Kadın kendi kendisinin başına arkadan vurmuş olamaz ya. Belki benim fark edemediğim bazı ipuçlarını siz fark edebilirsiniz. Gerçi böyle bir işe girişmeniz için hiçbir neden olmadığının farkındayım. Sizden böyle bir şey istememi açıkça küstahlık olarak nitelendirebilirsiniz. Ama çok zor durumdayım. Size geldim, çünkü aklıma gelen tek çare buydu. Ama istemiyorsanız tamamen bunun dışında da kalabilirsiniz, zaten buna karışmanız için bir neden de yok..."

Poirot, başmüfettişin sözünü kesti.

"Aksine çok önemli bir nedenim var. Boş zamanım çok... çok fazla. Merakımı uyandırdınız... evet anlattıklarınızla merakımı uyandırdınız. Bu beynimdeki gri hücrelerime karşı bir meydan okuma... bir tür düello. Ayrıca sizi severim, size saygım sonsuz. Altı ay sonra emekliye ayrılacaksınız daha şimdiden bahçenizde, belki de güllerinizle uğraşırken hiç de mutlu olamayacağınızı görebiliyorum. Çünkü zihninizin gerisindeki bir yerlere takılıp kalmış olan bu huzursuzluk, unutmaya çalıştığınız bu konu sizi hep tedirgin edecek, bunu hissediyor ve sizin bunu yaşamanızı istemiyorum, sevgili dostum! Ayrıca..." Poirot ayağa kalktı ve kararlı bir tavırla başını salladı. "İşin bir de prensip yönü var. Eğer bir insan cinayet işlemediyse, idam da edilmemesi gerekir." Kısa bir süre bekledikten sonra ekledi. "Peki ama diyelim ki ya katil gerçekten de oysa? O zaman..."

"Öyle bir durumda bunu ortaya çıkardığınız için size karşı daha da derin bir minnet duyacağımdan emin olabilirsiniz."

"İyi öyleyse, karar verilmiştir. Bir elin nesi, iki elin sesi vardır, derler, değil mi? *Voila*,(*) anlaştık! Hemen çalışmaya başlıyorum. Kaybedecek zamanımız olmadığı açık. İpuçlarının çoktan yok olduğundan eminim. Bayan McGinty ne zaman öldürülmüştü?"

" Geçen 22 Kasım'da."

"Şimdi olayın önemli noktalarını yeniden gözden geçirelim."

"Bu olaya ilişkin notlarımı yanımda getirdim, onları size verebilirim."

"İyi, güzel. Ama şimdi önemli olan ana hatlarıyla olayı canlandırmak. Eğer Bayan McGinty'yi James Bentley öldürmediyse, bunu kim yapmış olabilir?"

Spence omzunu silkti ve ağır ağır, "Görebildiğim kadarıyla başka şüpheli yok," dedi.

"Bu benim kabul edebileceğim bir cevap değil. Her ikimizin de çok iyi bildiği gibi her cinayetin mutlaka bir nedeni vardır, olmalıdır. Bu durumda Bayan McGinty'nin öldürülmesinin arkasındaki neden ne olabilir? İntikam, kıskançlık, korku, çıkar, para? Önce nedenlerin en basitinden yola çıkalım, *para.* Bayan McGinty'nin ölümünün kime faydası var? Bu olaydan kimin ne çıkarı oldu?"

"Hiç kimseye pek bir yararı olmadı. Bayan McGinty'nin bankada yalnızca iki yüz sterlini var. Ölümünün ardından bu para yeğenine verildi."

"İki yüz sterlin gerçi küçük bir meblağ, ama bazı koşullarda önemli olabilir. Dolayısıyla işe kadının yeğenini incelemekle başlamalıyız. Sizin zaten araştırmış olduğunuz noktaları yeniden ele aldığım için gerçekten çok özür dilerim, *mon ami.* Bütün bu olasılıkların üzerinde durduğunuzdan eminim. Ama birlikte her şeyi tekrar gözden geçirmenizde yarar var."

(*) İşte.

Spence büyük kafasını salladı.

"Bayan McGinty'nin yeğenini araştırdık elbette. Kadın otuz sekiz yaşında, evli. Kocası inşaat işinde çalışıyor... badanacı. Dürüst ve akıllı bir adam, karakter sahibi çalışkan biri, düzenli bir işi var. Kadın ise sevimli, ama biraz geveze... Sanırım halasından, yani Bayan McGinty'den pek hoşlanmıyordu. İkisinin de iki yüz sterline acil gereksinimi olmadığı belliydi, ama yine de parayı alınca mutlu oldular."

"Peki ya Bayan McGinty'nin evi? O da yeğenine kalmadı mı?"

"Orası kiraydı. Kira yasasına göre ev sahibi yaşlı Bayan McGinty'yi oradan çıkaramıyordu, ama şimdi kadın öldüğüne göre kontratın yeğenine geçeceğini hiç sanmıyorum, ayrıca zaten onların da böyle bir istekleri yok. Onların küçük modern bir evleri var ve evleriyle de gurur duyuyorlar." Spence iç çekti. "Yeğeni ve kocasını çok yakından inceledim, iyi insanlar olduklarına gözüm kapalı bahse girerim, anlıyorsunuz değil mi? Onlardan hiçbir şey çıkmadı."

"Peki, şimdi biraz da Bayan McGinty'den bahsedelim. Ama yalnızca fiziksel özelliklerinden değil, lütfen."

Spence sırıttı.

"Yani polis raporlarındaki gibi bir tanımlama istemiyorsunuz, öyle değil mi? Neyse, Bayan McGinty altmış dört yaşında dul bir kadın. Kocası Kilchester'daki Hodges mağazasının manifatura bölümünde çalışıyormuş. Yaklaşık yedi yıl önce zatürreeden ölmüş. O zamandan bu yana da kadın temizlik işleri için çevredeki evlere gündeliğe gitmeye başlamış. Bayan McGinty'nin oturduğu Broadhinny aslında küçük bir köy. Kalabalık değil, birkaç emekli, doktor, yakındaki bir fabrikada çalışanlar filan oturuyor. Son zamanlarda nüfusu biraz arttı. Oradan geçen birçok otobüs ve tren var. Hemen

biraz ötesindeki Cullenquay'ı sanırım siz de biliyorsunuzdur. Güzel bir sayfiye yeri, Broadhinny'den ise yalnızca on altı kilometre uzaklıkta. Ancak yine de Broadhinny köyü o eski, sakin, sevimli havasını hâlâ koruyor. Üstelik Drymouth Kilchester otoyolundan da yalnızca bir kilometre ötede olmasına rağmen."

Poirot başını salladı.

"Bayan McGinty köyün merkezindeki dört evden birini kiralamıştı. Diğerleri ise postane, mağaza ve tarım işçileri için lojman olarak kullanılıyor."

"Ve o da yanına pansiyoner almış, öyle mi?"

"Evet. Kocası yaşıyorken yalnızca yazları pansiyoner alıyordu. Adam öldükten sonra mevsimlik kısıtlamadan vazgeçti, bütün yıl için pansiyoner almaya başladı. James Bentley, Bayan McGinty'nin yanına olaydan birkaç ay önce yerleşmişti."

"Ah, evet... böylece yine James Bentley'ye geldik."

"Bentley en son bir emlakçının yanında çalışıyormuş. Adam daha önce de Cullenquay'da annesiyle birlikte yaşıyormuş. Kadın hastaymış ve Bentley de ona bakıyor, dolayısıyla fazla dışarı çıkmıyormuş. Annesi ölünce, kadının aylığı da kesilmiş. Dolayısıyla Bentley zor durumda kalmış. Yaşadıkları küçük evi satıp, iş aramaya başlamış. Gerçi Bentley iyi eğitim almış bir genç, ama özel bir yeteneği ya da mesleki yeterliliği yok, ayrıca daha önce de söylediğim gibi itici bir tip. Dolayısıyla iş bulmakta çok zorlanmış. Sonuçta Kilchester'da Breather&Scuttle'da bir iş bulmuş. Orası ikinci sınıf bir emlak bürosu. Başarılı olduğunu ya da verimli çalıştığını düşünmüyorum. Dolayısıyla da işten birini çıkarmaları gerektiğinde ilk çıkarılan o olmuş ve elindeki para hızla tükenmiş. Aslında Bayan McGinty'ye pansiyon ücretini her ay düzenli olarak ödüyormuş. Kadın ondan kahvaltı ve akşam yemeği de dahil haftalık üç sterlin alıyor-

muş... düşününce oldukça mantıklı bir tutar. Cinayet sırasında kadına iki aylık kira borcu varmış. Bu arada Bentley'in birikimi de tamamen tükenmiş tabii. Başka iş bulamadığı gibi Bayan McGinty de kira borcu için sıkıştırıyormuş."

"Bentley, kadının evde iki yüz sterlini olduğunu biliyormuş, öyle mi? Peki ama Bayan McGinty bankada hesabı olmasına rağmen o parayı neden evde tutuyordu?"

"Hükümete güvenmediği için sürekli 'İki yüz sterlinime el koydular, ama bundan sonra onlara tek bir kuruş bile kaptırmam,' diyormuş. Paralarını her an elinin altında olacak şekilde saklıyormuş. Bunu da bir iki kişiye söylemiş. Para yatak odasındaki gevşek döşeme tahtalarından birinin altındaymış. Kolaylıkla bulunacak bir yerde yani. Ve Bentley de sonuçta Bayan McGinty'nin parasını nereye sakladığını bildiğini itiraf etti."

"Onun açısından çok doğru bir davranış! Ya Bayan McGinty'nin yeğeniyle kocası? Onlar da paranın yerini biliyorlar mıydı?"

"Ah, evet."

"Öyleyse yine başlangıçtaki noktaya döndük. Bayan McGinty nasıl öldü?"

"Bayan McGinty 22 Kasım akşamı, yediyle on arası öldürüldü. Polis doktoru, ölümün akşam saat yediyle on arasında gerçekleşmiş olması gerektiğini saptadı. Tütsülenmiş ringa balığı, ekmek ve margarinden oluşan akşam yemeğini yemişti, denilenlere bakılırsa akşam yemeğini genellikle altı buçuk sularında yiyordu. Eğer söz konusu akşam da aynen böyle olduysa, o zaman otopsi sonuçlarındaki yediklerinin sindirilme durumuna göre cinayetin sekiz buçukla dokuz arasında işlenmiş olması gerekiyor. James Bentley kendi ifadesine göre o akşam yürüyüş yapmak için evden yediyi çeyrek geçe çıkmış ve dokuzdan hemen sonra dönmüş. Zaten hemen her

akşam karanlık bastırdıktan sonra yürüyüşe çıkıyormuş. Yine kendisinin anlattığına göre dokuzdan sonra eve dönmüş, kapıyı anahtarıyla açmış ve doğruca odasına çıkmış. Yarım saat kadar kitap okumuş, sonra yatmış. Kuşkulanmasına neden olabilecek ne bir şey görmüş ne de bir şey duymuş. Ertesi sabah merdivenlerden inip mutfağa gittiğinde orada kahvaltı hazır olmadığı gibi ortalarda da kimse görünmüyormuş. Kısa bir tereddüdün ardından yukarı çıkıp, Bayan McGinty'nin kapısını tıklatmış ama cevap alamamış.

Kadının banyoda olduğunu düşünerek daha fazla rahatsız etmek istememiş. Sonra Fırıncı gelmiş. Bentley yeniden yukarı çıkıp Bayan Bentley'in kapısını çalmış, ama yine cevap alamamış. Bunun üzerine de size daha önce de bahsettiğim gibi Fırıncı yan komşuyu, Bayan Elliot'ı çağırmış. Zaten cesedi bulan da o olmuş. Bayan McGinty'nin cesedi misafir odasında bulundu. Kadının başının arkasına keskin ve büyük bir şeyle vurulduğu anlaşılıyordu. Ölümü ani olmuş sanırım. Yatak odası altüst edilmiş. Çekmecelerdeki eşyalar etrafa saçılmış, yerdeki döşeme tahtaları bile sökülmüş. *Zula* boştu, para alınmıştı. Pencereler ve panjurlar içeriden sıkıca kapatılmış ve sürgüleri de çekilmişti. Yani dışarıdan bir zorlama olmadığı ve içeri girilmediği açıktı.

Poirot başını salladı.

"Bu durumda onu öldüren ya James Bentley'di ya da Bayan McGinty, genç adam yürüyüşteyken katilini kendisi içeri almıştı."

"Kesinlikle. Katilin içeriye zorla girmediği anlaşılıyor, sıradan bir hırsız ya da soyguncu olmadığı belli. Evet, şimdi gelelim, Bayan McGinty'nin isteyerek kimin içeri girmesine izin vereceğine? Tabii komşularından birine, yeğenine ve onun kocasına. Bu da durumu kolaylaştırıyor. Komşuların olayla bir ilgileri olmadığını biliyoruz, onları eleyebiliriz. Kadının yeğeniyle kocası ise o gece sinemaday-

mışlar. Tabii ki yine de birinden biri katil olabilir... yani sinemadan gizlice çıkmış bisikletine binerek altı kilometre ötedeki yaşlı kadını öldürmüş, paraları alıp evin dışına saklamış ve sonra da kimseye görünmeden yeniden sinemaya dönmüş olabilirdi. Bu da bir olasılıktı, inceledik, ama bu varsayımımızı destekleyecek tek bir kanıt bile bulamadık. Ayrıca katil Bayan McGinty'nin yeğeni ya da onun kocası olsaydı, parayı neden alıp, götürmesin ki? Sonradan almanın sıkıntısını yaşamasına ne gerek vardı? Ayrıca altı kilometre içinde başka bir yere saklayamaz mıydı? Hayır, paranın saklanmış olduğu yere konulmasının tek nedeni..."

Cümleyi onun yerine Poirot tamamladı.

"O evde yaşıyor olmanız ve parayı kendi odanıza ya da içeride bir yere gizlemek istememeniz olabilir, ki bu durum da katil olarak James Bentley'yi işaret ediyor."

"Bu doğru. Olaya hangi açıdan bakarsak bakalım karşımıza hep James Bentley çıkıyor. Ayrıca size adamın kolunda kan lekeleri olduğunu da söylemiştim sanırım."

"Evet, söylediniz. O kan izlerini kendisi nasıl açıklıyor?"

"Cinayetten bir gün önce kasabın önünden geçerken kolunun etlere sürünmüş olduğunu söyledi. Saçmaydı bu. Kolundaki hayvan kanı değildi."

"Bentley hep aynı öyküyü mü yineledi?"

"Tam olarak değil. Mahkemede ağız değiştirdi. Kolunda birkaç tel saç bulundu... kana bulanmış, Bayan McGinty'nin saçıyla aynı cins saç teli. Bentley'in buna bir şekilde bir açıklama getirmesi gerekiyordu. En sonunda cinayet akşamı yürüyüşten döndükten sonra misafir odasına girdiğini kabul etmek zorunda kaldı. Kapıyı çaldıktan sonra içeri girmiş kadını salonda boylu boyunca yatar halde bulmuş. Eğilip nefes alıp almadığını kontrol ederken kanı fark

etmiş. Söylediğine göre kan gördüğünde her zaman kötü olurmuş. Fenalaşarak ne yapacağını bilemez, bilinçsiz, kendini kaybetmiş bir halde odasına gitmiş. Ertesi sabah da durumu bildiğini, ama hiçbir şey yapamadığını söylemeyi kendine yedirememiş.

"İnandırıcı bir öykü değil," diye mırıldandı Poirot.

"Gerçekten öyle. Ama yine de..." Spence'in yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. "Bu hikâyenin doğru olması olasılığı da var. Bentley aklı başında birinin -ya da jürinin- kolayca inanabileceği tipte biri değil. Ama ben, Bentley gibileri çok gördüm. Kendini kaybetmiş olma öyküsünden söz etmiyorum. Böyle tipler kritik anlarda tam anlamıyla bocalarlar, sorumluluk almaları gereken bir olayla karşılaştıklarında bununla yüzleşmeyi göze alamazlar. Ürkek, çekingen insanlardır bunlar. Diyelim ki Bentley gibi biri içeri girdi ve kadının cesediyle karşılaştı. Bir şeyler yapması gerektiğini -polisi ya da en azından komşuları- her halükârda doğru olanı yapması gerektiğini bilir, ama korkar, geri çekilir. 'Olaydan haberim olmasına hiç gerek yok. Bu gece buraya girmiş olmam gerekmez ki. Hiç gelmemiş de olabilirdim. Sanki buraya hiç uğramamış gibi doğruca yatağıma giderim ve yarın da hiçbir şeyi fark etmemiş gibi davranırım,' diye düşünür. Bu davranışının asıl nedeniyse zihninin gerisinde tüm benliğine hâkim olan korkudur... Bu işle bir ilgisi olabileceğinin düşünülmesi korkusu. Katil sanılma korkusu. Bu yüzden mümkün olduğunca bu olaydan hiç haberi yokmuş gibi davranmaya kalkar ve bu aptalca davranışıyla da kendi idam fermanını imzalamış olur."

Spence sözlerine bir an için ara verdikten sonra ekledi.

"Evet, belki de böyle *olmuştur*."

Poirot da düşünceli düşünceli başını salladı.

"Evet, belki olabilir."

"Ama böyle bir öykü anlatmasını avukatı da söylemiş olabilir. Belki de avukatının aklına gelen en iyi savunma şekli budur. Bilemiyorum ki! Bentley'in Kilchester'da her zaman öğlen yemeklerini yediği lokantada çalışan garson kız, onun özellikle diğer konukları göremeyeceği, duvara ya da herhangi bir köşeye bakan bir masa seçtiğini söyledi. James Bentley işte böyle bir insan; içine kapanık, biraz tuhaf, biraz kaçık. Ama cinayet işleyecek kadar değil. Eziyet etme, acı çektirme ya da o türden bir saplantısı olduğunu da düşünmüyorum." Spence umutla Poirot'ya baktı, ama Poirot'dan karşılık alamadı.

Hercule Poirot derin düşüncelere dalmıştı.

İki adam uzun bir süre karşılıklı sessizce oturdular.

BÖLÜM 3

Poirot bir süre sonra derin bir soluk aldı ve, "*Eh bien,*" dedi. "Para konusunu inceledik sayılır. Şimdi gelelim diğer varsayımlara. Bayan McGinty'nin düşmanı var mıydı? Birinin kendisine bir kötülük etmesinden çekiniyor muydu?"

"Böyle bir şey olduğunu gösteren bir kanıta rastlamadık."

"Peki komşuları neler anlattılar?"

"Pek bir şey anlatmadılar. Aslında polisten pek hoşlanmadıkları bir gerçek, ama yine de gizledikleri bir şey olduğunu sanmıyorum. Yalnızca Bayan McGinty'nin herkesle, kolay kolay kaynaşamayan içine kapanık biri olduğunu söylediler. Bu da doğal. Bakın Bay Poirot bizim köylerimiz öyle sıcak, samimi yerler değildir. Savaş zamanı tahliye işini yürütenler de bunu fark etmişler. Bayan McGinty zamanının büyük kısmını, komşularıyla geçiriyormuş, ama asla onlarla samimi olmuyormuş."

"Bayan McGinty ne kadar zamandır Broadhinny köyünde yaşıyor?"

"Sanırım yaklaşık on sekiz ya da yirmi yıldır."

"Peki ondan önce nerede yaşıyormuş?"

"Bayan McGinty'nin yaşamı bir sır değil Mösyö Poirot. Bayan McGinty, kuzey Devon'lu bir çiftçinin kızıymış, kocasıyla birlikte uzunca bir süre o bölgede, Ilfracombe'da yaşamış, sonra da

Kilchester'a taşınmışlar. Kasabanın diğer tarafında, hatta biraz dışında bir evleri varmış. Ama orayı fazla nemli bulmuşlar ve bu yüzden Broadhinny'ye taşınmışlar. Kocası sakin, nezih, duyarlı bir insanmış, bara da pek sık gitmezmiş. Karıkoca dürüst, saygın insanlarmış. Gizleyecek, saklayacak bir şeyleri olan, yaşamları gizemli birileri değil onlar."

"Ama Bayan McGinty yine de öldürüldü."

"Doğru. Yine de öldürüldü."

"Yeğeni, halasının bir düşmanı olup olmadığını bilmiyor mu?"

"Öyle birinin olmadığını söylüyor."

Poirot sinirli bir tavırla burnunun ucunu kaşıdı.

"Biliyor musun sevgili dostum, nasıl diyeyim eğer Bayan McGinty, Bayan McGinty olmasaydı. O zaman bu iş çok daha kolay olabilirdi. Yani Bayan McGinty şu gizemli, geçmişi karanlık kadınlardan biri olsaydı, sorunu çözümlemek çok daha kolay olurdu."

Spence kayıtsız bir tavırla, "Doğru ama Bayan McGinty öyle bir kadın değildi," dedi. "Eğitimli olduğu söylenemez, oldukça cahil, evine pansiyoner alan ve geçimini sağlamak için gündelikçilik yapan bir kadın. İngiltere'de Bayan McGinty gibi binlerce kadın var."

"Ama hepsi öldürülmüyor."

"Doğru, bu konuda size katılıyorum."

"Peki ama öyleyse Bayan McGinty neden öldürüldü? En olası yanıtı kabul etmiyoruz. O halde? Bu durumda elimizde ne var? Kuşkulu ve olasılık dışı bir yeğen ya da ondan daha kuşkulu ve olası bir yabancı. Peki ya gerçekler? Gerçekleri görmemezlikten gelemeyiz. Şimdi gerçeklere gelelim: Gündelikçi bir kadın öldürüldü. Ürkek ve itici bir genç adam tutuklandı ve cinayetten hüküm giydi. Peki, Bentley neden tutuklanmıştı?"

Spence, Poirot'ya bakakaldı.

"Biraz önce de anlattığım gibi... aleyhindeki kanıtlar..."

"Evet, biliyorum, kanıtlar. Spence, senden bana bir konuya açıklık getirmeni isteyeceğim. Acaba bunlar gerçek kanıtlar mıydı, yoksa özellikle tasarlanmış kanıtlar mıydı?"

"Tasarlanmış mı?"

"Evet. Şimdi bir an James Bentley'in suçsuz olduğunu kabul edelim. O zaman iki olasılık ortaya çıkacaktır. Birincisi: Katil kanıtları özellikle Bentley'in asılmasını sağlayacak şekilde tasarlayıp hazırladı. İkincisi: Bentley yalnızca birtakım rastlantıların kurbanı oldu."

Başmüfettiş bir süre düşündü.

"Evet, nereye varmak istediğinizi anlıyorum."

"Sanırım kanıtların özellikle tasarlandığını gösteren bir ipucu bulunamadı. Ama öyle olmadığını gösteren bir şey de yok. Bayan McGinty'nin parası, gizlendiği yerden alınmış ve evin dışında kolayca bulunabilecek bir yere saklanmış. Para Bentley'in odasına saklanmış olsa, bu denli bariz bir kanıt polisin bile kuşkulanmasına yol açabilirdi. Katil, kadını, James Bentley her zamanki gibi tek başına yürüyüşe çıktığı sırada öldürdü. Acaba genç adamın koluna kan, söylediği gibi kadını kontrol ederken mi bulaştı yoksa bu da katilin özellikle yaptığı bir şey miydi? Karanlıkta biri Bentley'ye sinsice yaklaşıp koluna fark ettirmeden kanıt olacak şekilde kan sürmüş olamaz mı?"

"Pek sanmıyorum Mösyö Poirot, bu kadarı da biraz fazla."

"Olabilir. Belki. Ama biz en olmayacak ihtimalleri bile dikkate almak zorundayız. Gizemin anahtarı karanlıklar arasında bir yerde gizli ve sanırım biz, bu olayda hayal gücümüz el verdiğince ileri gitmeliyiz. Ta ki izleyeceğimiz yolu açık ve net görene dek. Bakın *mon cher Spence*, Bayan McGinty yalnızca sıradan bir gündelikçi olduğuna göre *katili* olağandışı özelliklere sahip biri olmalı. Bu olayda ilginç olan kurban değil, katili. Evet, bu açıkça görülüyor. Aslında çoğu ci-

nayette durum bunun tam aksidir. Genellikle işin püf noktası ölen, cinayete kurban giden kişinin kişiliğinde gizlidir. Cinayetin düğümü böyle çözülür. Gizemli olan kurbandır, zaten ben de genellikle bu sessiz tanıkla, ölünün kendisiyle ilgilenirim. Onun sevgilerini, nefretlerini, davranışlarını öğrenmeye çalışırım. Ve eğer gerçekten de öldürülen kurbanı tanımayı başarırsanız onunla konuşursunuz, o ölünün dudakları kıpırdar ve size bir adı, bilmek istediğiniz adı fısıldar."

Spence sıkılmışa benziyordu.

Kendi kendine, "Ah bu yabancılar..." dediği belliydi.

Poirot buna aldırmayarak sözlerini sürdürdü.

"Ama burada tam tersi bir durumla karşı karşıyayız. Burada bulmamız gereken gizemli bir kişilik, karanlıkların arasına saklanan biri. Bayan McGinty nasıl öldürüldü? Niçin öldürüldü? Bu soruların yanıtını kadının yaşamını inceleyerek bulamayacağız. Yanıt katilin kişiliğinde saklı. Bu noktaya kadar bana katılıyor musunuz?"

Başmüfettiş yine de tedbirli olmayı yeğledi.

"Sanırım evet."

"Peki, bu kişinin amacı neydi? Bayan McGinty'yi öldürmek mi? *Yoksa James Bentley'yi astırmak mı?"*

Başmüfettiş kuşkulu bir, "Hımm" sesi çıkardı.

"Evet, evet, bence ilk planda aydınlatmamız gereken nokta bu. Gerçek kurban kimdi? Kimin kurban olması amaçlanmıştı?"

Spence, kendini tutamayarak hayretle haykırdı.

"Ne yani zavallı, çaresiz bir kadının yalnızca başka birinin cinayet suçundan asılmasını sağlamak için mi öldürüldüğünü düşünüyorsunuz?"

"Omlet yapmak için önce yumurtaları kırmak gerekir, derler. Kim bilir belki katil için Bayan McGinty yumurta, Bentley de omletti. Evet şimdi de bana lütfen genç Bentley hakkında bildiklerinizi anlatın."

"Bentley konusunda fazla bir bilgim yok. Babası doktormuş, Bentley dokuz yaşındayken ölmüş. Bentley özel okulda okumuş. Ciğerlerindeki hastalık nedeniyle askerden muaf tutulmuş, savaş sırasında bakanlıkta geri hizmette bulunmuş. Despot bir kadın olan annesiyle birlikte yaşamış."

Poirot, "Evet..." diye mırıldandı. "Bu durumda zihnimde bazı olasılıklar beliriyor. Genç adamın yaşam öyküsünün Bayan McGinty'nin yaşamından daha ilginç olduğu kesin."

"Mösyö Poirot gerçekten de bu varsayımınıza inanıyor musunuz?"

"Hayır, şu an için hiçbir şeye inandığım yok. Ama önümüzde izleyebileceğimiz iki yol olduğu da kesin. Ve en kısa sürede bunlardan hangisinin doğru yol olduğuna karar vermemiz gerekiyor."

"Sizin bu konudaki düşünceniz ne Bay Poirot? Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Öncelikle James Bentley'le konuşmalıyım."

"Bunu kolaylıkla sağlayabilirim. Avukatıyla konuşmam yeterli."

"Bu görüşmeden elde edeceğim sonuçlara göre -ki bu konuda pek umutlu değilim- Broadhinny köyüne gitmeyi düşünüyorum. Köyde sizin raporunuzu temel alarak, soruşturmalara başlayacak, sizinle aynı yolu izleyeceğim."

Spence hafiften alaycı bir şekilde gülümsedi.

"Tabii bazı şeyleri fark edememiş olabilirim."

"Hiç sanmıyorum. Yalnızca benim bazı olaylara bakış açım sizinkinden tamamen farklı olabilir, ki bu da bizi farklı noktalara götürebilir. İnsanların belirli durumlar karşısındaki algıları, tepkileri çok farklı olabiliyor. Yine yaşadıkları deneyimler de çok farklıdır. Bir defasında zengin bir bankerle, Liege'de tanıştığım zengin bir kadın avcısı arasındaki benzerlik çok büyük bir başarı sağlamamı sağlamıştı. Neyse, şimdi bunun ayrıntılarına girmemize gerek yok. Şu anda

yapmak istediğim bir an önce belirttiğim iki olasılığı incelemek ve gerçek kurbanın kim olduğunu saptamak. Ve bir numaralı olasılığı -yani Bayan McGinty'nin kurban olduğu olasılığını- elimine etmek, sanırım iki numaralı olasılıktan çok daha kolay ve çabuk olabilir. Neyse, şimdi, Broadhinny'de kalabileceğim iyi bir yer var mı?"

"Three Ducks Hanı var, ama artık konuk kabul etmiyorlar. Altı kilometre kadar ötede Cullavon'da ise Lamb diye bir han var, ayrıca Broadhinny'nin içinde de bir tür konukevi açıldığını biliyorum. Aslında burası tam anlamda bir konukevi değil, büyük eski tip bir taşra konağı ama orayı satın alan genç çift belirli bir ücret karşılığında konuk alıyorlar aslında oranın..." Spence, endişeyle Poirot'ya bakıyordu. "Pek konforlu bir yer olduğunu sanmıyorum ama..."

Poirot sıkıntıyla gözlerini kapadı.

"Neyse, çile çekmem gerekiyorsa çekeceğim artık. Başka çare yok."

Spence bir yandan Poirot'yu izlerken, bir yandan da konuşmaya devam etti.

"Aslında Broadhinny'ye hangi kimlikle gideceğinizi de düşünmemiz gerek. Eski bir opera sanatçısı olduğunuzu söyleyebilirsiniz. Sesinizi dinlendirmek için tatil yaptığınızı filan söylersiniz."

Poirot kendinden emin, kraliyet ailesinden geliyormuşçasına bir vakarla, "Kim olduğumu saklayacak değilim," dedi.

Spence dudaklarını büzerek, "Ama sizce bu uygun olur mu?" diye sordu.

"Elbette. Hatta bu gerekli de. Düşünsenize *cher mon ami*, bir an önce işe koyulmamız gerekiyor. Zamanımız çok az. Ne biliyoruz? Hiç, hemen hemen hiçbir şey! Bu durumda tek çare benim gizemi çözmüş, çok önemli bir şeyler biliyormuş gibi davranmam. Ben Hercule Poirot'yum. Ünlü, büyük ve ulaşılamaz Hercule Poirot! Ve ben Hercule Poirot, McGinty davasında verilen karardan tatmin ol-

mamış olacağım. *Gerçekte olanlara* ilişkin ciddi kuşkularım var. Bu gizemi aydınlatabilecek tek kişi benim. Bunun için de köyde araştırma yapıyorum. Anlatabiliyor muyum?"

"Evet. Ama sonra?"

"Gerekli ilgiyi uyandırdıktan sonra herkesin tepkisini gözlemleyeceğim. Açıkçası bazı çok ciddi tepkilerle de karşılaşacağımdan eminim."

Başmüfettiş Spence, Poirot'ya endişeyle baktı.

"Mösyö Poirot sakın kendinizi tehlikeye atmaya kalkmayın. Başınıza bir şey gelmesini hiç istemem."

"Ama başıma bir şey gelirse, bu işin içinde bir iş olduğu da kesinlikle ortaya çıkmış olur, değil mi?"

Başmüfettiş sıkıntıyla homurdandı.

"Bunun bu şekilde kanıtlanmasını asla istemem."

BÖLÜM 4

Hercule Poirot yüzünde tiksinti dolu bir ifadeyle bulunduğu odada etrafına bakınıyordu. Odanın tek albenisi, geniş olmasıydı. Poirot parmağını kitaplığın üzerinde gezdirdikten sonra yüzünü anlamlı bir şekilde buruşturdu. Tam da beklediği gibi her taraf toz içindeydi. Yavaşça eski divana oturmasıyla birlikte divanın kırık yayları gıcırdayarak rahatsız edici bir şekilde çöktü. Odadaki diğer iki solmuş, yıpranmış berjer koltuk, nispeten daha iyi durumdaydı. Daha rahat olduğu anlaşılan dördüncü koltuğa ise yabani suratlı, iri bir köpek yerleşmişti. Poirot hayvanın koltuktaki oturuş şeklinden uyuz olduğunu düşündü.

Oda oldukça genişti ve eski, soluk, desenli bir duvar kâğıdıyla kaplanmıştı. Duvarlara hemen hepsi de çarpık duran birkaç çelik oyma, bakmaya bile değmez gravür yanında bir ya da iki tane de iyi sayılabilecek yağlıboya tablo asılmıştı. Döşemeler hem soluktu hem de kirli. Halıda yer yer delikler göze çarpıyordu, deseninse yeniyken bile hiç çekici olmadığı hemen anlaşılıyordu. Çeşitli biblo ve süs eşyaları gelişigüzel bir şekilde etrafa yerleştirilmişti. Masalar ve sehpalar kırık ayakları nedeniyle tehlikeli bir şekilde sallanıyorlardı. Pencerelerden biri açıktı ve yeryüzündeki hiçbir gücün onu kapamaya yeterli olamayacağı anlaşılıyordu. Kapı kapalıydı, ama onun da kilidi bozuktu ve kapalı kalamayacağı belliydi. En hafif rüzgârda bile hemen açılıyor ve soğuk hava akımı odaya doluveriyordu.

Poirot kendi kendine acımaya başlamıştı. "Çile çekiyorum," diye mırıldandı. "Evet, bu korkunç bir çile."

Kapı gürültüyle açıldı ve Bayan Summerhayes rüzgârla birlikte içeri daldı. Genç kadın telaşla etrafına bakındı. Sonra uzaktaki birine, "Ne?" diye bağırarak, odadan dışarı fırladı.

Bayan Summerhayes kızıl saçlı, çilli, çekici bir kadındı. Sürekli aklı karışık, bir şeyleri yerleştirme ya da arama telaşı içindeydi.

Hercule Poirot hemen ayağa kalkarak kapıyı kapattı.

Ancak kapı bir ya da iki dakika sonra tekrar açıldı ve Bayan Summerhayes yeniden göründü. Bu kez elinde emaye bir kapla birlikte bir bıçak vardı.

Dışarıdan, avaz avaz bağıran bir erkek sesi geliyordu.

"Maureen! Maureen, bu kedi hasta, yine kustu. Ne yapayım?"

Bayan Summerhayesi, "Geliyorum sevgilim," diye seslendi. "Sen endişelenme."

Kadın kabı ve bıçağı içeride bırakıp odadan çıktı.

Poirot yeniden ayağa kalktı ve kapıyı kapadı.

"Evet, gerçekten de çile çekiyorum," diyerek kendi kendine söylendi.

Köşkün önünde bir arabanın durmasıyla birlikte iri köpek de koltuktan fırladı ve gök gürültüsünü andıran bir sesle havlamaya başladı. Pencerenin önündeki küçük masanın üstüne sıçradı. Masa çatırdayarak parçalandı.

Poirot, "*Enfin,*"(*) dedi. "*C'est insupportable.*"(**)

Kapı aniden açıldı, soğuk rüzgâr odada dolaştı. Hâlâ havlamakta olan köpek dışarı fırladı.

Dışarıdan ise Maureen'in sesi geliyordu.

(*) Sonunda.

(**) Yapılacak bir şey yok.

"Johnnie! Lanet olsun, niye arka kapıyı açık bıraktın ki? Kahrolasıca tavuklar yine kilere girmişler."

Poirot öfkeyle, "Bu insanlar, bir de benden bu çile karşılığında haftada yedi sterlin alacaklar," diye homurdandı.

Kapı kendiliğinden çarparak kapandı. Pencereden, dışarıda gıdaklayan tavukların sesleri duyuluyordu.

Kapı yeniden açıldı ve Maureen Summerhayes hızla içeri girdi. Sevinçle kabın üzerine atılarak, "Hah!" diye bağırdı. "Ben de bunu nerede bıraktığımı anımsamaya çalışıyordum! Sizce bir sakıncası yoksa, mösyö... şey... hımm... Yani şey, fasulyeleri burada ayıklayabilirim değil mi? Mutfak kötü kokuyor da."

"Bu beni çok mutlu eder, madam." Aslında bu sözlerin tam olarak gerçeği ifade ettikleri söylenemezdi, ama yine de bir ölçüde Poirot'nun duygularını yansıttığı da bir gerçekti. Böylece Poirot köşkte geçirdiği yirmi dört saat içerisinde ilk kez ev sahibesiyle altı saniyeden uzun konuşma fırsatı bulabilecekti.

Genç kadın yüksek bir iskemleye yerleşerek fasulyeleri ayıklamaya başladı. Bu işi huşu içerisinde, ama beceriksizce yapıyordu.

"Burada rahat ediyorsunuzdur umarım. Acaba sizin için yapabileceğim, değiştirilmesini istediğiniz bir şey var mı?"

Poirot, pansiyon ya da konukevi olarak işletilen bu yerde yani Long Meadows Köşkü'nde katlanabileceği tek şeyin Maureen Summerhayes olduğunu düşündü.

Yine de, "Çok naziksiniz, madam," diye cevap verdi. "Sizin için, size yardımcı olabilecek bir hizmetçi bulabilmeyi isterdim."

Bayan Summerhayes güldü.

"Hizmetçi mi? Boş bir umut bu olanaksız. Artık iyi bir gündelikçi bile bulunamıyor. İyi bir gündelikçimiz vardı, ama öldürüldü."

Poirot hemen bu fırsatı değerlendirdi.

"Bayan McGinty'den söz ediyorsunuz, sanırım."

"Evet Bayan McGinty'den söz ediyorum. Tanrım, onu nasıl aradığımı bilemezsiniz. Tabii başlangıçta, kadın öldüğünde hepimiz dehşete kapıldık. Nasıl diyeyim, yaşamımızda ilk kez tanıdığımız biri, bir cinayete kurban gidiyordu. Johnnie'ye de söylediğim gibi bu olay bizi kötü etkiledi, büyük şanssızlık oldu. Bayan McGinty olmadan işlere yetişemiyorum."

"Sanırım Bayan McGinty'yi seviyordunuz."

"Dürüst, *güvenilir* bir insandı. Her zaman söz verdiği şekilde işe gelirdi. Pazartesi öğleden sonraları ve perşembe sabahları, hiç kaytarmazdı. Şimdi onun yerine istasyonun yakınlarında oturan Burp adlı kadını işe aldım. Ama onun kocası ve beş de çocuğu var. Tabii sürekli işe gelmemek için bir bahanesi... Ya kocası ya da yaşlı annesi fenalık geçiriyor. Ya da beş çocuğundan biri hastalanıyor. Bayan McGinty yalnız yaşıyordu, ayrıca midesi de bulansa, fenalık da gelse ona gelecekti. Ama açıkça söylemem gerekirse böyle bir şey hiç olmadı."

"Onun dürüst ve güvenilir biri olduğunu düşünüyordunuz, değil mi? Bayan McGinty'ye güvenir miydiniz?"

"Hırsızlık yaptığını hiç görmedim. Yiyecek bile çalmaya kalkışmazdı. Yalnız biraz fazla meraklıydı. Mektuplara filan gizlice bakar, her şeyi karıştırırdı. Ama bunu doğal karşılamak gerek. Yani demek istediğim bu gündelikçi kadınların hayatları çok sıradan, çok sıkıcıdır, öyle değil mi?"

"Sizce Bayan McGinty'nin yaşamı da sıradan mıydı?"

Bayan Summerhayes kararsızlıkla, "Herhalde böyle yaşamak berbat bir şey olmalı," dedi. "Sürekli dizlerinin üzerinde yerleri fırçalamak. Ve sabahın köründe, lavaboda yıkanmak üzere sizi bekleyen başkalarının bulaşıklarıyla karşı karşıya kalmak. Eğer ben de her sabah böyle bir durumla karşılaşmak zorunda kalsam, birinin çıkıp bu berbat yaşamıma son vermesini isterdim. Gerçekten sevinirdim buna."

O sırada pencerenin dışında Binbaşı Summerhayes'in yüzü belirdi. Bayan Summerhayes'in ayağa fırlamasıyla birlikte fasulyeler etrafa saçıldı. Genç kadın pencereye koştu ve sonuna kadar açtı.

"Maureen şu lanet köpek yine tavukların yemlerini yemiş."

"Eyvah! Şimdi bir de kusacak."

Johnnie Summerhayes elindeki kabı karısına doğru uzatarak sordu. "Ne dersin, bu kadar ıspanak yeterli olur mu?"

"Elbette hayır!"

"Ama neden? Bana çok fazla göründü."

"Ispanak piştiği zaman azalır, bu kadar ıspanak bir tabağı bile doldurmaz. Hâlâ öğrenemedin mi?"

"Aman Tanrım!"

"Balıklar geldi mi?"

"Hiç haber yok."

"Kahretsin! Ne yapalım, biz de konserve açarız. Bu işi sen hallet Johnnie hayatım. Köşedeki dolapta duran kutulardan birini açıver. Biraz kabarmış gibi duran o kutu var ya, onu. Bence henüz onda sorun yok."

"Ya ıspanaklar?"

"O işi ben hallederim."

Genç kadın pencereden bahçeye atladı. Kocasıyla birlikte hızla uzaklaştılar.

Hercule Poirot, "*Nom... d'un nom... d'un nom!*"(*) diye homurdanarak, ayağa kalktı ve elinden geldiğince pencereyi kapatmak için çabaladı. Aynı anda rüzgârla birlikte Johnnie Summerhayes'in sesini duydu.

"Bu yeni konuk hakkında ne düşünüyorsun Maureen? Gözüm hiç tutmadı onu, bana biraz tuhaf göründü. Sahi adı neydi?"

"Biraz önce onunla konuşurken de anımsayamamıştım. Bay... filan diyerek idare ettim. Neydi, neydi, dur bakayım. Hah, Poirot. Fransız."

(*) Adı... adı... adı!

"Maureen bu ad bana hiç yabancı gelmedi, bir yerlerde görmüş ya da duymuş olmalıyım."

"Herhalde perma reklamlarındadır. Adam kuaföre benziyor."

Poirot irkildi.

"Hayır... hayır. Perma reklamlarında görmediğimden eminim. Bilemiyorum. Galiba salatalık turşularıyla ilgiliydi. Neyse, bence adamdan yedi sterlini peşin istesen iyi olur."

Sesler duyulmaz oldu.

Poirot eğilerek etrafa saçılmış fasulyeleri toplamaya başladı. Tam bu işi bitirmişti ki kapı hızla açıldı ve Maureen yeniden odaya girdi.

Poirot, fasulyeleri kibarca genç kadına verdi.

"*Voici, madame.*"

"Ah, çok teşekkür ederim. Sanırım bu fasulyelerin bazıları sararmış. Sebzeleri daha uzun süre dayanmaları için zorunlu olarak tuzlayıp, toprak kaplara bastırıyoruz. Ama sanırım bunlar çürümüş. Tatlarının da iyi olmadığından eminim."

"Korkarım ben de sizin gibi düşünüyorum... İzninizle kapıyı kapatabilir miyim? Cereyan yapıyor da."

"Tabii kapatabilirsiniz. Kapıları her zaman açık bırakıyorum."

"Bunu fark ettim."

"Aslında o kapı iyice kapanmıyor, doğrusunu isterseniz köşk yıkılmak üzere. Burası kayınpederimindi. Kayınvalidemle birlikte burada yaşadılar, ama zavallıların hiçbir zaman buraya bakım yaptıracak kadar paraları olmadı. Sonra da Johnnie'yle ben Hindistan'dan buraya geldik. Bizim de onarıma ayıracak paramız yoktu. Ama çocuklar tatillerini burada geçirmekten mutlular, çok eğleniyorlar, dilediklerince koşabildikleri büyük boş odalar, geniş bahçe, filan. Açıkçası konuklarımızdan aldığımız ücretle kıt kanaat geçinebiliyoruz. Ama bu konuda da bazen hayal kırıklığına uğradığımızı itiraf etmeliyim."

"Şu sıralar köşkteki tek konuk benim sanırım."

"Hayır, yukarıda bir konuğumuz daha var, yaşlı bir kadın. Buraya ilk geldiği gün hastalandı ve hâlâ da kalkamadı. Bana sorarsanız ben hiçbir şeyinin olmadığından eminim. Ama odasından dışarı adımını atmıyor ve ben de gün boyu yemeklerini yukarı taşımak zorunda kalıyorum. Aslında iştahında da bir sorun yok. Neyse, yarın buradan ayrılıyor. Bir süre yeğenlerinden birinde kalacakmış." Maureen bir an durakladı ve sonra tuhaf bir sesle ekledi. "Balıkçı da birazdan gelir. Şey acaba sizden ilk haftanın ücretini talep edebilir miyim? Burada bir hafta kalacaktınız, değil mi."

"Daha da uzun kalabilirim."

"Affedersiniz, belki sizi sıkıyorum, ama evde nakit yok ve bilirsiniz işte, bu insanlar, yani satıcılar, paralarını almak için insanı çok sıkıştırıyorlar."

"Rica ederim madam, bunda özür dilenecek bir şey yok ki."

Poirot cüzdanını çıkararak genç kadına yedi sterlin, yedi şilin verdi. Bayan Summerhayes parayı mutlulukla aldı.

"Çok teşekkürler."

"Size kim olduğumu açıklamam gerekiyor, madam. *Ben Hercule Poirot*'yum."

Bu açıklama kadını pek etkilememişti.

"Güzel bir isim. Yunansınız, değil mi?"

Poirot bu sözlere aldırmayarak, "Ben bildiğiniz gibi detektifim," diyerek konuşmasına devam etti. Bu arada gururla göğsüne vuruyordu. "Dünyanın belki de en ünlü özel detektifi."

Maureen kahkahayla güldü. "Çok şakacısınız, Bay Poirot! Ne inceliyorsunuz ki? Sigara külü ve ayak izlerini mi?

Poirot ciddi bir tavırla, "Bayan McGinty'nin öldürülmesi olayını araştırıyorum," diye açıkladı. "Ve şaka da yapmıyorum."

Genç kadın birdenbire, "Ahh..." diye bağırdı. "Parmağımı kestim!"

Bir an parmağını havaya kaldırıp inceledi, sonra meraklı bakışlarla Poirot'yu süzdü.

"Bakın, gerçekten ciddi misiniz? Yani o cinayeti mi kastediyorsunuz? Olayın kapandığını, her şeyin sona erdiğini düşünüyordum. Bayan McGinty'nin pansiyoneri olan o zavallı salağı tutuklamışlardı, adam yargılandı, suçlu bulundu ve hüküm giydi. Hatta belki çoktan idam bile edilmiştir."

Hercule Poirot başını salladı.

"Hayır madam, Bentley henüz asılmadı. Ayrıca bu olay da -Bayan McGinty cinayeti- henüz 'kapanmış' değil. Ünlü şairlerinizden birinin de dediği gibi, 'Bir sorun *doğru* çözümlenmemişse sonsuza dek çözümlenmemiş olur.'"

"Ah," diye bağıran Bayan Summerhayes'in dikkati yeniden Poirot'dan fasulyelere yönelmişti. "Kanlar fasulyelerin üzerine akmış. Oysa bunları öğlen yemeği için hazırlamayı düşünüyordum. Ama ziyanı yok, nasıl olsa kaynayacaklar. Bir şey kaynarsa sorun kalmaz, değil mi? Konserveler bile."

Poirot usulca, "Korkarım öğle yemeğinde burada olamayacağım," dedi.

BÖLÜM 5

Bayan Burch, "Bilmediğimden eminim!" dedi.

Bunu üçüncü defadır yineliyordu. Karşısındaki siyah pos bıyıklı, kürk astarlı palto giymiş olan yabancıya karşı içinde doğal olarak uyanan kuşkulardan kurtulması kolay olmamıştı.

"Bilemiyorum... Açıkçası çok zor, kötü günlerdi. Zavallı halamın öldürülmesi olayı, daha sonra polisler filan... Evin her tarafını didik didik edip, bizleri sürekli sorguya çekmeleri. Sonra konu komşunun merakı. Dedikoduları. Bir an sanki bu asla bitmeyecekmiş gibi geldi bize. Üstüne üstlük bir de kayınvalidem! Sürekli onların ailesinde hiç böyle olaylara rastlanmadığını söyledi durdu. Zavallı Joe, falan filan. Peki ya ben, ben zavallı değil miyim? Sonuçta öldürülen benim *halamdı*, değil mi? Neyse, aslında ben artık bu konunun kapandığını sanıyordum."

"Peki ya Bentley suçsuzsa?"

Bayan Burch, "Suçsuzsa mı? Saçma!" dedi. "Tabii ki suçlu. Bunu o yaptı. Zaten onun görünüşünden her zaman kuşku duydum. Sokakta yürürken hep kendi kendine konuşurdu. Halama, 'Bentley gibi birini evine alman hiç doğru değil. Adam biraz çatlak,' derdim. Ama halam onu savunurdu. Bentley'in sessiz, sakin bir adam olduğunu, sorun yaratmadığını söylerdi. 'İçki kullanmıyor, hatta sigara bile içmiyor,' derdi. Neyse, zavallı, sonunda yanıldığını da çok kötü bir şekilde öğrendi."

Poirot düşünceli bir şekilde Bayan Bessie Burch'ü inceledi. Uzun boylu, yapılı, kırmızı yanaklı, neşeli bir kadındı. Küçük evi düzenli ve temizdi, mobilya cilası ve temizlik malzemesi kokuyordu. Mutfaktan iştah açıcı hoş kokular yayılıyordu.

Evini temiz düzenli tutan ve kocası için güzel yemekler pişirme sorumluluğunu yüklenen bir kadındı o. Poirot bunu takdir ediyordu. Kadın önyargılı ve inatçıydı, ama yine de? En önemlisi o halasını satırla öldürecek ya da kocasını halasını öldürmeye zorlayacak nitelikte bir kadın değildi. Spence de bu kanıdaydı ve ister istemez Poirot da ona katılıyordu. Spence, Burch'lerin mali durumlarını da ayrıntılı bir şekilde incelemiş ve cinayet için bir neden bulamamıştı. Spence güvenilir, sağlam bir adamdı.

Poirot iç geçirdi ve sabırla kadının yabancılara karşı duyduğu güvensizliği yenmeye çalıştı. Konuşmayı ustalıkla cinayet kurbanına getirdi. Bessie Burch'e, halasıyla ilgili sorular yöneltti; sağlığı nasıldı, alışkanlıkları nelerdi, yemek ve içki tercihleri, politik görüşü, son kocası, yaşam, seks, günah, din, çocuklar ve hatta hayvanlar konusundaki yaklaşımlarını öğrenmeye çalıştı.

Bunları öğrenmenin ne yararı olacağını kendisi de bilmiyordu. Samanlıkta iğne arıyordu. Ama laf arasında Bessie Burch'le ilgili bir şeyler öğrendi.

Bessie aslında halasını pek de iyi tanımıyordu. Aralarında akrabalık bağı vardı, ama asla yakın değillerdi. Ayda bir kez pazar günü kocası Joe'yla birlikte halasına öğle yemeğine gidiyorlardı. Çok ender de olsa halası da onların ziyaretine geliyordu. Noel zamanı birbirlerine hediye alıyorlardı. Halasının para biriktirdiğini, öldüğü zaman bu paranın onlara kalacağını biliyorlardı.

Bayan Burch kızararak, "Ama bu onun parasına ihtiyacımız olduğu anlamına gelmez," diye açıklamada bulundu. "Biz de para biriktiriyoruz, kenarda biraz birikmiş paramız var. Halam için çok güzel bir cenaze töreni düzenledik. Çiçekler, filan..."

Bayan McGinty örgü örmeyi seven, köpeklerden hoşlanmayan biriydi. Evi pislettiklerini düşünüyordu. ama kedilere karşı bir sempatisi vardı, hatta bir zamanlar kedisi bile olmuştu... Bir sarman. Hayvan kaçmış, halası o zamandan beri evine hayvan almamıştı, ama postanedeki kadın ona küçük bir kedi yavrusu verecekti. Evini çok temiz ve derli toplu tutuyor ve karışıklıktan nefret ediyordu. Pirinç eşyalarını sürekli parlatıyor, mutfağının zeminini her gün yıkıyordu. Temizlik işinden oldukça iyi para kazanıyordu. Saat başına bir şilin on penny -Bay Carpenter'ın evine gittiğindeyse iki şilin. Carpenter'dan normal kazancından daha fazla para alıyordu, çünkü zaten zengin insanlardı. Aslında Carpenter'lar halasının her gün onlara gitmesini istiyorlardı, ama halası Carpenter'lardan önce de gittiği hanımları kırmak istemediği ve bunun doğru olmayacağını düşündüğü için gitmiyordu.

Poirot sonunda sözü Long Meadows Köşkü'ne ve Bayan Summerhayes'e getirdi.

Evet, halası haftada iki defa köşkte çalışıyordu. Summerhayes'ler uzun yıllar Hindistan'da yaşamış ve orada yerlilerle çalışmışlardı. Bayan Summerhayes bu yüzden ev işinden hiç anlamıyordu. Bostan yetiştirmek istemişlerdi, ama bundan da anlamıyorlardı. Tatillerde çocuklar eve geldiklerinde köşk cehenneme dönüyordu. Ama Bayan Summerhayes gerçek bir hanımefendiydi ve halası onu çok seviyordu.

Böylece Bayan McGinty'nin kişiliği giderek şekilleniyordu. Örgü ören, pirinçleri parlatan, döşemeleri fırçalayan, kedileri seven, köpeklerden nefret eden bir kadın. Çocukları seviyordu, ama pek fazla değil. Yalnız kalmaktan, kendi içine dönük yaşamaktan hoşlanıyordu.

Pazar günleri kiliseye gidiyordu, ama kilisenin aktivitelerine katılmıyordu. Çok ender de olsa bazen sinemaya gidiyordu. Ahlak

kuralları konusunda da oldukça tutucuydu, hatta bir defasında evli olmadıklarını duyduğu için bir ressamla karısının yanında çalışmaktan vazgeçmişti. Kitap okumuyordu. Fakat pazar gazetelerine meraklıydı ve evlerinde çalıştığı hanımların verdiği eski dergilere bakmaktan hoşlanıyordu. Pek fazla sinemaya gitmemesine rağmen film yıldızları ve onların yaşamlarıyla yakından ilgileniyordu. Politikayla ilgilenmiyordu ama kocasının da her zaman yaptığı gibi Muhafazakâr Parti'ye oy veriyordu. Giysileri için asla para harcamazdı çünkü yanında çalıştığı kimseler ona çok sayıda giysi armağan ediyorlardı. Tutumlu biriydi.

Bayan McGinty tam anlamıyla Poirot'nun olmasını beklediği gibi bir kadındı. Yeğeni Bessie Burch ise tam Başmüfettiş Spence'in anlattığı gibiydi.

Poirot tam kalkmaya hazırlandığı sırada Bessie Burch'ün kocası Joe da öğle yemeği için eve geldi. Kısa boylu, zayıf ve zeki bir adama benziyordu. Ama Bessie'nin aksine insana güven vermiyordu. Karısı gibi kuşkucu ve soğuk da davranmadı. Aksine Poirot'ya yardımcı olmak için adeta çabaladı. Ve bu da Poirot'nun tuhafına gitti. Neden Joe Burch meraklı, ısrarcı bir yabancının gönlünü almaya çabalıyordu ki? Bunun tek nedeni bu yabancının yanında yöre polisinden Başmüfettiş Spence'in bir mektubunu getirmiş olması mıydı?

Yoksa Joe Burch bir şekilde polisle iyi geçinmeye mi çalışıyordu? Bunun nedeni adamın, karısı gibi polis karşısında sakin kalmayı başaramaması mıydı?

Huzursuz, endişeli bir adam. Peki ama bu endişenin nedeni neydi? Bunun birçok nedeni olabilir ve bu nedenlerden hiçbiri de Bayan McGinty'nin ölümüyle bağlantılı olmayabilirdi. Yoksa cinayet sırasında sinemada olduklarına ilişkin kanıt düzmece miydi? Küçük evin kapısını çalıp, hala tarafından içeri alınan ve böyle bir

şeyi hiç beklemeyen zavallı kadının kafatasının arkasına keskin bir şeyle vuran Joe Burch müydü? Böyle bir durumda olaya hırsızlık süsü vermek için tüm çekmeceleri açıp, odayı darmadağın etmiş, suçu James Bentley'in üzerine atmak için parayı kurnazca arka bahçeye gizlemiş olabilirdi. Belki de asıl peşinde olduğu bankadaki paraydı. Belki de bilinmeyen bir nedenle Joe Burch'ün karısına kalacak o iki yüz sterline çok ihtiyacı vardı? Poirot polisin, cinayet aletini bulamadığını anımsadı. Peki ama neden silah olay yerinde bulunamamıştı? En aptal katil bile eldiven giymeyi ya da parmak izlerini silmeyi akıl ederdi. Katil neden cinayet aletini alıp götürmüştü? Neden kurbanın yanında bırakmamıştı? Cinayet aletinin Burch'lerin olduğu herkesçe bilinen bir şey miydi? Yoksa silah olarak kullanılan bu nesne temizlenmiş ve cilalanmış olarak şimdi bu evde miydi? Polis doktoru bunun satır gibi keskin kenarlı bir şey olduğunu söylemişti, ama gerçek bir satır olmayabilirdi de. Bir şey, alışılmadık bir şey... Kolayca tanımlanabilecek, alışılmadık bir şey. Polis araştırmış fakat bulamamıştı. Çalılıkların arasını, koruluğu, göletleri araştırmışlardı. Bayan McGinty'nin mutfağında eksik yoktu ve hiç kimse de James Bentley'in buna benzer bir şeye sahip olduğunu söyleyemiyordu. Hiç onun satır ya da o türden bir şey satın aldığını görmemişti. Lehinde küçük, ama olumlu bir nokta. Diğer kanıtların ağırlığı yanında ihmal edilebilecek kadar önemsiz. Ama yine de bir nokta işte.

Poirot çeşit çeşit eşyalarla dolu küçük odada etrafına bakındı.

Acaba o satır şimdi burada, bu evde miydi? Joe Burch'ün endişeli ve gönül alıcı davranışlarının nedeni bu muydu?

Poirot bunu bilemiyordu. Ama öyle olduğunu düşünmüyordu da. Yine de kesin olarak emin değildi...

BÖLÜM 6

I

Poirot bir zamanlar James Bentley'in yanında çalıştığı Bay Scuttle görüşmek için Breather&Scuttle'a gitti. Kısa bir süre bekledikten sonra onunla konuşmayı başardı.

Bay Scuttle enerji dolu, coşkulu ve içten, samimi biriydi.

"Günaydın! Günaydın!" Ellerini ovuşturdu. "Sizin için ne yapabilirim?"

Poirot'yu tepeden tırnağa süzerek, onun kişiliğine ilişkin anlık öngörülerini belirlemeye çalıştı.

Yabancı. Giysileri kaliteli ve pahalı. Büyük olasılıkla zengin. Restoran işletmecisi? Otel sahibi? Film yönetmeni?

"Fazla zamanınızı almak istemem. Sizinle eski çalışanlarınızdan biri, James Bentley hakkında görüşmek istiyordum."

Bay Scuttle'ın kaşları anlamlı bir şekilde bir an için kalktı ve yeniden indi.

"James Bentley, James Bentley?" Birden Poirot'ya bir karşı soru yöneltti. "Basından mısınız?"

"Hayır."

"Sanırım polis de değilsiniz?"

"Hayır. Asla... En azından bu ülkede değil."

"Bu ülkede değil mi?" Bay Scuttle birden sanki olacakları hissetmişçesine konuyu değiştirdi. "Neler oluyor?"

Gerçekleri söyleme konusunda hiçbir çekincesi olmayan Poirot hemen konuya girdi.

"James Bentley olayını yeniden araştırıyorum, genç adamın akrabaları tarafından bununla görevlendirildim."

Bay Scuttle, "Bentley'in akrabaları mı? Onun akrabaları olduğunu bilmiyordum," dedi. "Neyse, sonuç olarak Bentley mahkemede suçlu bulundu ve idama mahkûm edildi."

"Ama henüz hüküm gerçekleştirilmedi."

Bay Scuttle başını salladı.

"Yani çıkmamış canda umut vardır, demek istiyorsunuz. Açıkçası bunu başarabileceğinizden kuşkuluyum. Kanıtlar o kadar açık ve netti ki. Bentley'in sözünü ettiğiniz akrabaları kimler?"

"Size ancak şu kadarını söyleyebilirim: onlar çok zengin ve nüfuzlu insanlar."

"Bu beni çok şaşırttı." Bay Scuttle'ın o soğuk tavırları birdenbire değişivermiş, buzlar çözülmüştü. "Çok zengin" sözcüklerinin çekiciliği onu etkisi altına almıştı. "Çok tuhaf, çok şaşırdım."

Poirot hemen, "Müteveffa Bayan Bentley, yani James'in annesi, zamanında hem kendisinin, hem de oğlunun hayatta olan akrabalarıyla bütün bağlarını kesmiş," dedi. Birazcık yalandan ne zarar gelebilirdi ki?

"Aile içi anlaşmazlık, demek öyle? Yazık! Zavallı Bentley çok zor durumdaydı, meteliğe kurşun atıyordu. Keşke akrabaları onu daha önce kurtarmaya çalışsalardı."

Hercule Poirot ciddi bir tavırla, "Ne yazık ki durumdan henüz haberleri olmuş," diye bir açıklamada bulundu. "Dolayısıyla benden hemen İngiltere'ye gelip, elimden geleni yapmamı istediler." Bay Scuttle koltuğunda arkasına yaslanarak, ciddi işadamı tavrını takındı.

"Bilmem ki siz bu konuda ne yapabilirsiniz? Belki Bentley'in akıl hastası olduğunu iddia edebilirsiniz. Gerçi bunun için artık çok geç ama... yine de ünlü birkaç uzmanın desteğini alırsanız. Tabii ben bu konularda pek bilgili sayılmam."

Poirot öne doğru eğildi.

"Mösyö, James Bentley bir aralar burada çalışmış. Bana ondan söz eder misiniz?"

"Anlatacak o kadar az şey var ki! Gerçekten çok az! Bentley'yi yanıma yardımcı olarak aldım. Aleyhinde söyleyebileceğim hiçbir şey yok. Terbiyeli, aklı başında, dürüst, işine bağlı bir gence benziyordu, ama asla iyi bir satıcı değildi. Müşterileri ikna etmeyi başaramıyordu. Bu yaptığı iş açısından iyi değildi. Eğer bize evini satmak isteyen biri gelirse bizim görevimiz bu evi satmaktır. Ve eğer bir müşteri ev arıyorsa da o evi bulmak. Eğer ev hiç de cazip olmayan bir yerdeyse bizim görevimiz, evin antikalığından, doğasının güzelliğinden, ender bir parça olduğundan söz etmektir. Uygun olmayan konumunu dile getirmeyiz. Yok ev doğrudan gaz işletmelerine bakıyorsa bu kez konu alt yapı ve sıhhi tesisat olur, manzaradan bahsetmeyiz. Müşteriyi kızıştırmak... bizim burada yaptığımız budur. Bunu yaparken her türden küçük kurnazlığa başvurmak doğaldır. 'Size kaçırılmayacak bir önerimiz olacak madam. Parlamentodan biri de bu evi istiyor, hem de çok. Bugün öğleden sonra yeniden görmeye gitti.' Nedendir bilmiyorum ama parlamenterlerden bahsetmek her zaman işe yarar. Her zaman parlementerlere yakın olmak istenir. Ne de olsa herkes belirli bir seçim çevresinde yaşıyor." Scuttle gülümserken parlak takma dişleri görünüyordu. "Psikoloji bu -yalnızca psikoloji- işte çok önemli!"

Poirot hemen atıldı.

"Psikoloji. Ne kadar doğru. Sizin insan sarrafı olduğunuz belli."

Emlakçı alçakgönüllülükle, "Yani, kötü sayılmam. Galiba," diye karşılık verdi.

"Bu yüzden size James Bentley hakkındaki izlenimlerinizi yeniden sormak istiyorum. Aramızda... tamamen aramızda kalacak bu... Onun o ihtiyar kadını öldürdüğüne gerçekten inanıyor musunuz?"

Scuttle şaşırmıştı. "Elbette."

"Sizce Bentley böyle bir cinayet işleyecek karakterde bir insan mıydı? Tabii psikolojik açıdan."

"Şey... konu psikoloji olunca durum değişiyor tabii. Hayır, bence Bentley böyle bir cinayeti işleyecek karakterde bir insan değildi. Bu aklıma bile gelmezdi. Nedenini sorarsanız, o aptal, pısırığın tekiydi. Bana kalırsa anlık bir cinnetti bu. Olayı ancak böyle açıklayabilirsiniz. Aslında hep dengesiz, biraz kaçık bir tipti, işine son verildikten sonra parası da tükendi ve bıçak kemiğe dayandı sanırım."

"Onu işten çıkarmanızın özel bir nedeni yoktu sanırım."

Scuttle, "Yoktu," dedi. "Yılın kötü bir zamanıydı. Kötü bir mevsim geçiriyorduk. Yardımcılara pek iş düşmüyordu. Bu yüzden yardımcı sayısını azaltmaya karar verdim ve tabii işe en yetersiz olandan başladım. Bu da Bentley'di. Sanırım hep de öyle kalacaktı. Gerçi ona çok iyi bir referans mektubu verdim, ama maalesef başka iş bulamadı. Şaşılacak şey değil. İnsanlar üzerinde iyi bir izlenim bırakmıyordu."

Poirot, emlak ofisinden ayrılırken, "Hep aynı şey," diye düşünüyordu. "Dönüp dolaşıp aynı noktaya geliyoruz. James Bentley kimsenin üzerinde iyi bir izlenim bırakmıyormuş." Sonra birçok kimsenin hayranlığını kazanan ünlü katilleri anımsayarak içi rahatladı.

II

"Affedersiniz... Masanıza oturabilir miyim? Sizinle bir dakika konuşmam gerekiyor."

Poirot, Blue Cat lokantasında küçük bir masada oturmuş dikkatle mönüyü inceliyordu. Birden başını kaldırarak baktı. İçerisi meşe ve vitray panellerin de etkisiyle oldukça loştu, ama masada tam karşısına oturan genç kadın karanlıkta bile ışık saçıyordu.

Altın sarısı saçları vardı, açık mavi bir tayyör giymişti. Poirot, onu kısa bir süre önce bir yerlerde gördüğünden emindi.

Kadın, "Bakın istemeden Bay Scuttle'a söylediklerinizin bir bölümünü duydum da," diye ekledi.

Poirot başıyla onayladı. Breather&Scuttle'daki ara bölmelerin ince olduğunu fark etmiş, ama sözlerinin duyulabilecek olması onu endişelendirmemişti. Zaten istediği bu bilginin yayılmasıydı.

"Evet, arka pencerenin sağındaki masada oturuyor, makinede yazı yazıyordunuz."

Sarışın kadın "evet" anlamında başını salladı. Gülümsemesiyle birlikte düzgün, parlak beyaz dişleri ortaya çıkmıştı. Poirot'nun hoşlandığı türde dolgun, sağlıklı bir vücut yapısına sahip genç bir kadındı. Otuz üç, otuz dört yaşlarında olmalıydı.

Genç kadın, "Bay Bentley hakkında..." diye söze başladı.

"Bay Bentley'le ilgili mi?"

"Karar temyize gidecek mi? Yeni bir kanıt mı bulundu? Ah, bu beni o kadar mutlu etti ki. Asla inanmadım, onun katil olabileceğine hiçbir zaman inanmadım, inanamazdım."

Poirot kaşlarını kaldırdı.

"Demek asla inanmadınız?"

"Şey, başlangıçta evet öyle. Polisin büyük bir hata yaptığını düşündüm. Ama sonra kanıtlar..." Durakladı.

Poirot mırıldandı.

"Evet, kanıtlar..."

"Ayrıca polisin kuşkulanabileceği başka bir kimse olmadığı da belliydi. Bu yüzden Bay Bentley'in birden aklını yitirmiş olabileceğini düşündüm. Yani cinnet!"

"Bay; Bentley size önceden de biraz tuhaf -yani anormal- görünüyor muydu?"

"Oh hayır. O anormal bir insan değildi. Yalnızca herkes gibi biraz sıkılgan ve utangaçtı. İşin doğrusunu isterseniz kendini doğru ifade etmeyi bilmiyordu. Kendisine hiç güvenmiyordu."

Poirot karşısındaki kadını dikkatle inceledi. Kadının kendisine güveninin tam olduğu anlaşılıyordu. Hatta iki kişiye bile yetecek bir güvendi bu.

"Bentley'yi beğenir miydiniz?"

Sarışın kadın kızardı.

"Evet, beğenirdim. Ama büroda çalışan diğer arkadaşım Amy onu aşağılardı. Bay Bentley'ye, 'Sevimsiz' adını takmıştı, oysa ben ondan hoşlanıyordum. Nazik ve duygusal bir insandı. Çok da bilgiliydi. Çok fazla kitap okurdu."

"Ah evet, kitaplardaki bilgiler."

"Annesinin yokluğu onu çok üzüyordu. O öldüğü için kendisini çok yalnız hissediyordu. Bildiğim kadarıyla Bayan Bentley çok uzun bir süre hasta yatmış. Aslında tam olarak yatalak olmasa da hastaymış ve o uzun yıllar annesine bakmış."

Bu tip anneleri çok iyi bilen Poirot ağır ağır başını salladı.

"Tabii annesi de her zaman oğluyla ilgilenmiş. Yani onun sağlığıyla ilgilenmiş. Bay Bentley'in ciğerleri zayıfmış. Bu yüzden annesi özellikle kışları onun yediğine, içtiğine giydiğine çok özen gösterirmiş."

Poirot yeniden başıyla onayladı ve sordu.

"Bay Bentley'le dost muydunuz?"

"Bilemiyorum, tam olarak dost olduğumuzu söyleyemem. Bazen sohbet ederdik, ama o emlak bürosundan ayrıldıktan sonra onu pek fazla göremedim. Bir defasında ona dostça bir mektup da yazdım, ama yanıt alamadım."

Hercule Poirot nazikçe, "Ama onu seviyordunuz, değil mi?" diye sordu.

Kız utanarak, ama aynı zamanda meydan okurcasına yanıt verdi.

"Evet, öyle..."

Poirot, "İşte bu muhteşem!" diye bağırdı.

Birden aklına idama mahkûm edilmiş genç adamla yaptığı görüşme geldi. Genç adamı gözlerinin önünde canlandırdı. Fare rengi mat saçları, iri, kemikli elleri, sıska, adem elması çıkık ince uzun boynuyla, silik, zayıf, çelimsiz bir tip. Çekingen, mahcup bakışlarında sinsi, kurnaz bir ifade var gibiydi. James Bentley ilk karşılaştığı birinde iyi bir izlenim yaratmayan, sözüne güvenilemeyecek, gizemli, sinsi, düzenbaz görünümlü, kaba, homurdanarak konuşan, itici bir tipti. Yüzeysel olarak bakan herkes böyle düşünürdü. Duruşma sırasında jüride de aynı izlenimi bıraktığı kesindi. Yalan söyleyebilecek, para çalabilecek, yaşlı bir kadını kafasına satırla vurarak öldürebilecek biri...

Ama insanları çok iyi tanıyan Başmüfettiş Spence bu fikirde değildi. Poirot da öyle... Ve şimdi de bu kız.

Poirot, "Adınızı öğrenebilir miyim, matmazel?" dedi.

"Maude Williams. Acaba size yardım etmeme izin verir misiniz?... Yapabileceğim bir şey varsa?"

"Olabilir, Miss Williams. Bentley'in suçsuz olduğunu düşünenler var. Bunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Bu nedenle konuyu araştır-

makla beni görevlendirdiler ve ben daha şimdiden bir hayli ilerleme kaydettiğimizi söyleyebilirim... Evet hatırı sayılır ilerleme kaydettik."

Bu yalanı söylerken yüzü bile kızarmamıştı. Poirot, yalan söylemenin gerekli olduğuna inanıyordu. Çünkü bir yerlerde, birilerinin huzursuz olması, endişeye kapılması gerekiyordu. Maude Williams'ın konuşacağını, bu sözlerini başkalarına aktaracağını biliyordu. Ve sözcükler suya atılan bir taştan farksızdı, dışa doğru açılan daireler gibi giderek büyüyerek yayılırlardı.

"Bentley'le sohbet ettiğinizi söylediniz," diye sözlerine devam etti. "Size annesinden ve aile yaşamından söz etmiş. Laf arasında hiç kendisinin ya da annesinin düşmanlarından, aralarının kötü olduğu birilerinden de bahsetmiş miydi?"

Maude Williams bir süre düşündü.

"Hayır. Kötü terimiyle neyi kastettiğinizi bilemiyorum. Yalnız sanırım annesi, genç kadınlardan pek hoşlanmıyormuş."

"Oğullarına fazla bağlı olan tüm anneler genç hanımlardan fazla hoşlanmazlar. Ama benim kastettiğim bu değildi. Ailesel bir kin, düşmanlık, kan davası gibi şeyler..."

Kız başını "hayır" anlamında salladı.

"Hiç böyle bir şeyden bahsetmedi."

"Bentley, hiç Bayan McGinty'den söz eder miydi?"

Kız hafifçe ürperdi.

"Adı pek geçmezdi. Ama bir defasında kadının kendisine sık sık tuzlama balık verdiğinden yakınmıştı. Bir başka gün de Bayan McGinty'nin kedisinin kaybolduğunu, kadının buna çok üzüldüğünü anlattı."

"Bentley hiç, sizden bu sorumu dürüstlükle yanıtlamanızı istiyorum, Bayan McGinty'nin parasının yerini bildiğinden bahsetmiş miydi?"

Sarışın kadın bembeyaz kesildi, ama Poirot'ya yine de meydan okurcasına bakıyordu.

"Evet, biliyordu. Bir defasında bankalara güvenmeyen kimselerden söz ediyorduk. O gün Bentley de, Bayan McGinty'nin parasını döşeme tahtasının altına sakladığını söyledi. Ve, 'O evde olmadığı bir gün paraları çalabilirim. Hem de kolaylıkla,' dedi. Bu şaka değildi, şaka yapar gibi bir hali yoktu, daha çok kadının bu sorumsuz davranışından dolayı endişesini dile getirmeye çalışıyordu."

Poirot, "Bakın bu iyi," dedi. "Yani benim açımdan. Bu Bentley'in hırsızlığı evde kimse yokken yapılacak bir eylem olarak gördüğünü gösteriyor. Yoksa, 'Günün birinde biri, kadının kafasına vurup paralarını çalacak,' da diyebilirdi."

"Zaten Bay Bentley o sözleri de laf olsun diye söylemişti."

"Evet ama en önemsiz bir konuşma bile kişiliğimizle ilgili ipuçları verir. Akıllı bir suçlu asla konuşmaz! Ne var ki suç işleyenlerin çoğu akılsızdır ve kendilerini o kadar beğenirler ki gereğinden fazla konuşurlar. Ve sonunda da bu şekilde kendilerini ele verirler."

Maude Williams birdenbire haykırdı.

"Ama Bayan McGinty'yi biri öldürmüş olmalı!"

"Orası öyle."

"Kim? Katilin kim olduğunu biliyor musunuz? Bu konuda bir fikriniz var mı?"

"Evet," diyen Poirot yine yalan söylüyordu. "Bu konuda sanırım çok iyi bir fikrim var. Ama henüz yolun başındayız."

Kız saatine bir göz attı.

"Artık işe geri dönmem gerekiyor. Öğle tatilimiz yalnızca yarım saat. Kilchester kadar sıkıcı bir yer olamaz. Daha önce Londra'da çalıştım. Neyse, sizin için yapabileceğim bir şey olursa bana haber verirsiniz, değil mi? Gerçekten bunda çok samimiyim."

Poirot kartlarından birini çıkarıp üzerine, kaldığı yerin ismini ve pansiyonun telefon numarasını yazdı.

"Burada kalıyorum."

Maude Williams karta baktı ama Poirot düş kırıklığıyla kızın isminden hiç etkilenmediğini gözlemledi.

Üzülerek, "Maalesef genç kuşak önemli kişileri tanımıyor," diye düşündü.

III

Poirot, Broadhinny'ye gitmek için otobüse binerken bir hayli keyifliydi. Hiç değilse onun gibi Bentley'in suçsuzluğuna inanan biri daha vardı. Bentley de sanıldığı ya da onun kendini tanıttığı kadar yalnız değildi.

Bir an aklı yine Bentley'le hapishanede yaptığı görüşmeye takıldı. Ne kadar ruhsuz, cesaret kırıcı bir konuşmaydı o. Ne bir umut ışığı belirmişti ne de bir ilgi uyandırabilmişti.

Bentley kayıtsız bir havada, "Çok teşekkür ederim," diye mırıldanmıştı. "Ama artık yapılabilecek bir şey olduğunu sanmıyorum."

Düşmanı olmadığından da emindi.

"İnsanlar yaşadığınızı bile fark etmiyorlarsa neden size düşman olsunlar ki?" diye sormuştu.

"Anneniz? Onun düşmanı var mıydı?"

"Kesinlikle hayır. Herkes onu sever ve sayardı."

Bentley'in sesinde hafif bir öfke hissediliyordu.

"Peki ya arkadaşlarınız?"

Bentley, "Benim hiç arkadaşım yok ki," diye fısıldadı. Ama bu doğru değildi. Maude Williams, onu arkadaşı olarak görüyordu.

Poirot kendi kendine, doğa yasaları ne kadar adil, diye düşündü. Bir erkek ne kadar itici olursa olsun yine de onu beğenen bir kadın çıkıyor.

Poirot'nun Maude Williams'ın seksi görünüşüne rağmen annelik içgüdüsünün çok güçlü olduğunu düşünüyordu. Bentley'in eksik yönlerini -enerji, azim, mağlubiyet, ezikliği reddetme, başarı kararlılığı gibi- de o tamamlayabilirdi. Maude güçlü bir kadındı.

Poirot iç geçirdi.

O gün ne kadar korkunç yalanlar söylemişti. Neyse, başka çaresi de yoktu. Bunlar gerekliydi.

İngiltere'ye geldikten sonra öğrendiği duruma uyabilecek atasözlerini düşünmeye başladı. "Samanlıkta iğne aramak, su uyur düşman uyumaz, uyuyan düşmanı uyandırmak, uyuyan köpeği uyandırma, köpek havlamakla hava bulanmaz, kurt dumanlı havayı sever, havaya göre yelken aç. Sırça köşkte oturan çevresine taş atmamalı. Sonuçta saman altından su yürüten o katilin kim olduğunu muhakkak öğreneceğim."

BÖLÜM 7

I

Bayan McGinty'nin yaşadığı ev otobüs durağından yalnızca birkaç adım ötedeydi. Evin kapısının önünde iki çocuk oynuyordu. Çocuklardan biri kurtlu gibi görünen bir elmayı yerken diğeri de elindeki tenekeyi kapıya vurarak avaz avaz bağırıyordu. Poirot da hızla kapıya vurarak bu gürültüye katkıda bulunuyordu.

En sonunda, evin köşesinde saçları karmakarışık, rengârenk kıyafetler içerisinde bir kadın gözüktü.

Çocuklardan birine, "Ernie, gürültüyü kes!" diye bağırdı.

Ernie, "Kesmeyeceğim!" diye cevapladı ve aynı davranışı inatla sürdürdü.

Poirot kapıdan ayrılarak, kadının olduğu köşeye doğru gitti.

Kadın iç çekerek, "Çocuklara söz geçirilmesi olanaksız, değil mi?" dedi.

Poirot tam aksini düşünüyordu ama söylemedi.

Kadın, "Ön kapı sürgülü," diyerek Poirot'yu arkadaki pis kiler odasından daha da pis olan bir mutfağa soktu.

Kadın, "O burada öldürülmedi," diye bir açıklamada bulundu. "Olay misafir odasında gerçekleşmiş."

Poirot şaşırmış görünüyordu.

"Öğrenmek istediğiniz bu değil miydi?" diye sordu kadın. "Siz Summerhayes'lerin köşkünde kalan yabancı değil misiniz?"

Poirot'nun gözlerinin içi gülüyordu.

"Benim kim olduğumu bildiğiniz anlaşılıyor," derken gülümsedi. "Evet, Bayan..."

"Kiddle. Bayan Kiddle. Kocam boyacı. Buraya dört ay önce taşındık. Daha önceleri Bert'ün annesinin yanında kalıyorduk. Bazıları, 'Gerçekten de cinayet işlenmiş bir evde oturmayı düşünüyor olamazsın,' dediler, ama ben aldırmadım. Ev evdir ve her şey küçücük bir odada iki sandalye üzerinde uyumaktan iyidir. Bildiğiniz gibi kiralık ev bulmak oldukça zor. Ayrıca burada bir sorun da yaşamıyoruz, rahatımız yerinde. Öldürülenlerin ruhunun cinayet mahallinde *dolaştığı* söylenir ama böyle bir durumla da karşılaşmadık. Şimdi zavallı kadını öldürdükleri odayı görmek istersiniz sanırım?"

Poirot kendisini tura çıkmış bir turist gibi hissederek ağır ağır başını salladı.

Bayan Kiddle onu I. James Dönemi'ne özgü ağır eşyalarla dolu küçük bir odaya götürdü. Evin diğer kısımlarının aksine burada yaşandığını gösteren hiçbir iz yoktu.

"Bayan McGinty burada yerde yatıyormuş, başının arka tarafı parçalanmış. Bayan Elliot, onu görünce neredeyse bayılıyormuş. Cesedi bulan o... yanında da Fırıncı Larkin varmış. Ama katil parayı yukarıdan almış. Benimle gelin, size orayı da göstereyim."

Kadın, Poirot'yu merdivenlerden yukarı, çekmeceli büyük bir şifoniyer, büyük pirinç bir karyola ve birkaç sandalyenin bulunduğu yatak odasına götürdü. Her tarafta ıslak, kuru çocuk giysileri vardı.

Bayan Kiddle gururla, "Paralarını tam buraya saklıyormuş," diye açıkladı.

Poirot etrafına bakındı.

Her tarafa hâkim olan bu karmaşanın, gelişigüzel yerleştirilmiş eşyaların bir zamanlar eviyle gurur duyan yaşlı bir kadına ait olduğunu düşünmek oldukça zordu.

"Sanırım bu eşyalar Bayan McGinty'nin değil?" diye sordu.

"Değil, efendim. Cullavon'da yaşayan yeğeni gelip tüm eşyalarını aldı."

Evde Bayan McGinty'le ilgili hiçbir şey kalmamıştı. Kiddle'lar gelmiş ve evin her tarafına hâkim olmuşlardı. Yaşam ölümden güçlüydü.

Aşağıdan bir bebeğin acı çığlığı duyuldu.

Bayan Kiddle telaşla, "Bu benim bebeğim. Uyandı," dedi.

Koşarak merdivenlerden indi. Poirot da onu izledi.

Artık burada yapabileceği bir şey kalmamıştı.

Bir sonraki evin kapısına gitti.

II

"Bu... bu doğru, Bayan McGinty'yi ben buldum."

Bayan Elliot heyecanlı, hareketli bir insandı. Evi ise temiz, derli toplu ve aşırı düzenliydi. Evle uyum içinde olmayansa uzun boylu, sıska, esmer ve çirkin bir kadın olan Bayan Elliot'ın kendisiydi. Yaşamının belki de en önemli o anının öyküsünü biraz da melodramatik bir şekilde keyifle anlattı.

"Fırıncı Larkin, buraya gelip, 'Bayan McGinty'nin kapısını çalıyoruz ama cevap vermiyor. İçeride bayılmış olmalı.' dedi. Açıkçası başlangıçta ben de öyle olduğunu düşündüm. Artık genç değildi, hatta yaşlı bile sayılabilirdi. Sık sık çarpıntısı olduğunu biliyorum. Kalp krizi geçirmiş olabileceğini düşündüm. Hemen oraya koşup içeri girdim. Ne de olsa erkeklerin bir kadının yatak odasına girmeleri doğru olmazdı."

Poirot, kadının bu yerinde davranışını takdir ettiğini belirten bir şeyler mırıldandı.

Bayan Elliot konuşmaya devam etti.

"Hemen merdivenlerden yukarı çıktım. O sırada Bentley sahanlıktaydı, yüzü kireç gibiydi, rengi atmıştı. Tabii o sırada ondan şüphelenmedim. Hem neden şüphelenecektim ki? Olanlardan haberim yoktu. Kapıyı yumrukladım, ama içeriden ses gelmedi. Bunun üzerine kapıyı açıp içeri girdim. İçerisi altüst olmuştu, yerdeki tahtalar bile kaldırılmıştı. 'Biri Bayan McGinty'nin paralarını çalmış!' diye bağırdım. 'Peki, ama zavallının kendisi nerede?' Ancak ondan sonra misafir odasına bakmayı akıl edebildik. Gerçekten de zavallı Bayan McGinty *oradaydı*... yerde kafası kanlar içinde yatıyordu. Cinayet! Hemen o anda bunun bir cinayet olduğunu anladım. Başka ne olabilirdi ki? Soygun ve cinayet! Hem de burada, Broadhinny'de! Avaz avaz bağırmaya başladım. Beni zor sakinleştirdiler. Neredeyse bayılıyordum. Three Dugs'a gidip bana bir içki getirdiler. Uzun bir süre titremem geçmedi. Polis geldiğinde çavuş, bana, 'Bu kadar ağlayıp sızlamayın. Kendinizi toplayın,' dedi. 'Haydi evinize gidin ve bir fincan çay içip dinlenin.' Eşim eve döndüğünde o da beni görünce dehşete kapıldı ve, 'Tanrım, ne oldu?' diye sordu. Hâlâ olayın şokunu üzerimden atamamıştım. Zaten çocukluğumdan beri duygusal bir insan olmuşumdur."

Poirot ustalıkla kadının kendi öyküsünü anlatmasına izin vermedi.

"Evet, evet, bu hemen anlaşılıyor. Peki Bayan McGinty'yi sağken en son ne zaman gördüğünüzü hatırlıyor musunuz?"

"Galiba bir gün önce. Bayan McGinty de nane toplamak için arka bahçeye çıkmıştı. Ben de o sırada tavuklara yem veriyordum."

"Demek öyle. Peki Bayan McGinty'yi cinayet günü hiç görmediniz mi?"

"Hayır. Aslında gördüm sayılır." Bayan Elliot sesini alçalttı. "Sabah. On bir sularında. Yolda, her zaman olduğu gibi ayaklarını sürüyerek yürüyordu."

Poirot biraz bekledi, ama kadının buna ekleyeceği bir şey yoktu.

Poirot sordu.

"Polis, Bentley'yi tutukladığı zaman bu sizi şaşırttı mı?"

"Açıkçası hem şaşırdığımı, hem de hiç şaşırmadığımı söyleyebilirim. Aslında Bentley'in hep dengesiz bir insan olduğunu düşünmüşümdür. Bu kaçık tiplerin bazen korkunç şeyler yapabildiklerini her zaman duyarız. Amcamın zekâ özürlü bir oğlu vardı. Çocuk zaman zaman çok dengesiz olabiliyor, etrafa zarar verebiliyordu ve büyüdükçe de bu arttı. Kuvvetinin bilincinde değildi. Evet bu Bentley de kaçığın tekiydi ve bana sorarsanız Bentley'yi asmayacaklar, sıra infaza geldiğinde onu akıl hastanesine yollayacaklar. Polis, size onun parayı nereye sakladığını söyledi değil mi? Onun dışında kim çaldığı parayı öyle bir yere saklardı ki, sanki Bentley, polisin parayı bulmasını istiyordu. Evet, Bentley hem dengesiz, hem de geri zekâlıydı."

Poirot, "Sanki bulunmasını istiyordu," diye yineledi. "Bayan Elliot hiçbir satırınız ya da keserinizin kaybolduğunu fark ettiniz mi?"

"Hayır, kaybolmadı, efendim. Bunu bana polis de sordu, burada köyde yaşayan herkese sordular. Bentley'in Bayan McGinty'yi öldürmek için nasıl bir silah kullandığının gizemi hâlâ çözülemedi."

III

Hercule Poirot postaneye doğru gidiyordu. Katil paranın bulunmasını istemiş cinayet aletinin ise bulunmasını istememişti. Para bulunduğu zaman polis hemen Bentley'den şüphelenecekti, peki ya cinayet aleti bulunduğunda kimden şüphelenecekti?

Poirot başını salladı. Bayan McGinty'nin diğer iki komşusuna da uğramıştı. Onlar ne Bayan Kiddle kadar istekli, ne de Bayan Elliot kadar heyecanlıydılar. Kısaca Bayan McGinty'nin saygın bir kadın olduğunu söylediler. Cullovan'da oturan yeğeni dışında ziyaretçisi olmadığından bahsettiler. Onun bir düşmanı ya da ona karşı kin besleyen biri olduğuna da hiç ihtimal vermiyorlardı. Ayrıca James Bentley için davanın yeniden açılacağının doğru olup olmadığını ve kendilerinden de imza istenip istenmeyeceğini de sordular.

Poirot, "Hiçbir şey çıkaramadım... hiçbir şey," diye homurdandı. "Bir tek ipucu bile. Hiçbir şey yok, en ufak bir ışık bile." İçini çekti. "Başmüfettiş Spence'in neden o kadar kötümser olduğunu şimdi anlıyorum. Ama benim için durumun farklı *olması* gerekiyor. Ben Spence değil, Hercule Poirot'yum. Gerçi başmüfettiş de zeki ve işinde iyi biri, ama ben farklıyım. Benim için bu olayda bir ışık mutlaka olmalı."

Poirot yüzünü buruşturdu. Sivri burunlu rugan ayakkabılarından biri bir su birikintisine girmişti.

Evet, ünlü Poirot'ydu ama gerçek olan, artık yaşlı bir adam olduğuydu. Ayakkabıları da ayağını sıkıyordu.

Postaneden içeri girdi.

Burası sağ tarafı postane haline getirilmiş, sol tarafında ise çeşitli malların satıldığı bir dükkândı; bir tür bakkal, nalbur, pastane, oyuncakçı, kırtasiye karışımı bir yerdi. Şekerleme ve tebrik kartlarının yanında çocuklar için iç giyim de satılıyordu.

Poirot sakin bir bir ses tonuyla pul almak istediğini belirtti.

Hemen ona doğru ilerleyen dükkân sahibi Bayan Sweetiman, orta yaşlı, zeki bakışlı bir kadındı.

Bayan Sweetiman, pulları Poirot'ya uzatırken, "Başka bir şey istiyor musunuz?" diye sordu. Belçikalıyı dikkatle süzüyordu.

Poirot kendi kendine, "Hiç kuşkusuz Broadhinny köyünün beyni burası," diye mırıldandı. Büyük bir defterin içinden pulları çıkaran

Bayan Sweetiman dikkatli bakışlarla Poirot'yu süzüyordu. Aynı anda dipteki kapıda merakla onları dinleyen genç bir kızın başı göründü. Kızın saçları darmadağınıktı ve durmadan burnunu çekmesinden nezle olduğu anlaşılıyordu. Saçları ise hiç tarak yüzü görmemiş gibiydi.

Poirot ciddi bir ifadeyle, "Ben buraların yabancısıyım," diye açıkladı.

Bayan Sweetiman, "Anlıyorum," dedi. "Sanırım Londra'dan geldiniz."

"Herhalde buraya geliş nedenimi de biliyorsunuz."

Kadın hiç duraksamadan kayıtsızca, "Yoo hayır, bilmiyorum," dedi.

Poirot mırıldandı. "Bayan McGinty,"

Bayan Sweetiman başını salladı.

"Gerçekten korkunç bir olaydı o. Hepimiz şok olduk."

"Sanırım Bayan McGinty'yi yakından tanıyordunuz?"

"Evet. Broadhinny'de yaşayan herkes gibi o da buraya alışverişe gelirdi. Her geldiğinde de biraz oturup benimle laflardı. Evet, bu korkunç bir trajediydi. Cinayetin içyüzü de hâlâ öğrenilememiş. Yani ben öyle duydum, insanlar böyle söylüyor."

"Bentley'in suçlu olmadığını düşünenler var."

Bayan Sweetiman, "Eğer öyleyse bu polisin suçsuz birini ilk tutuklaması olmayacaktır, hiç kuşkusuz," dedi. "Ama bana sorarsanız bu olayda hata yapmadıklarından eminim. Aslında başlangıçta Bentley'in suçlu olabileceği aklımın köşesinden bile geçmedi. Çekingen, silik bir tipti. Tehlikeli bir insan izlenimi uyandırmıyordu. Tabii insanlar hiç belli olmuyor, değil mi?"

Poirot mektup kâğıdı satın almak istediğini belirtti.

"Tabii, efendim, lütfen diğer tarafa gelir misiniz?"

Kadın sol taraftaki tezgâhın arkasına geçti.

"Bir an Bentley'in katil olmadığını düşünelim, bu durumda katil kim olabilir ki? Gerçi zaman zaman buraya uğrayan iğrenç so-

kak serserileri, berduşlar oluyor. Bu tipler açık bir pencere gördüklerinde soymak için o eve girebilirler. Ama öyle biri neden parayı orada bıraksın ki? Hem de uğruna cinayet işledikten sonra, üstelik bunlar seri numaraları belirlenmiş ya da işaretli paralar da değilken." Raftan aldığı zarf ve kâğıtları Poirot'ya uzatırken, "İşte size bir paket açık mavi mektup kâğıdı ve uygun renkteki zarfları," dedi.

Poirot parayı ödedi.

"Bayan McGinty birinden korkuyor muydu ya da birine çok fazla kızmış olduğundan bahsetmiş miydi?"

"Bana hiç böyle bir şeyden söz etmedi. Aslında o sinirli, korkak bir kadın değildi. Bazen Carpenter'ların tepedeki köşklerinde akşam geç saatlere kadar kalırdı, tepedeki Holmleigh Köşkü'nden söz ediyorum. Carpenter'ların köşkünde sık sık akşam yemeğine gelen ve orada kalan konukları olur. Bayan McGinty böyle zamanlarda kalıp bulaşıkların yıkanmasına yardım eder, ancak karanlık bastıktan sonra tepeden buraya inerdi. Açıkçası bu benim yapmayı pek göze alamayacağım bir şey. O yokuş akşamları çok karanlıktır."

"Bayan McGinty'nin yeğeni Bayan Burch'ü tanıyor musunuz?"

"Evet tanıyorum denebilir. Bazen kocasıyla buradan alışveriş yaparlar"

"Bayan McGinty'nin ölümüyle, küçük de olsa bir miktar para onlara kaldı, değil mi?"

Kadın zeki, parlak bakışlarıyla Poirot'yu süzdü.

"Şey, bu son derece doğal değil mi? Kim parasını yanında götürebilmiş ki? İnsanın kendi kanından birilerin bunu almalarından daha doğal ne olabilir ki?"

"Ah evet, evet, tabii. Sizinle kesinlikle aynı fikirdeyim. Şey, Bayan McGinty yeğenini sever miydi?"

"Evet, öyle sanırım. Ama bunu pek sık söylemezdi."

"Peki, ya yeğeninin kocası Joe Burch'ü?"

Bayan Sweetiman'ın yüzünde kararsız bir ifade belirdi.

"Herhalde onu da severdi..."

"Bayan McGinty'yi en son ne zaman gördüğünüzü anımsıyor musunuz?"

Kadın bir an düşündü.

"Anımsamaya çalışayım, acaba ne zamandı?" Kapıda duran kıza döndü. "Onu en son ne zaman gördüm Edna? Bayan McGinty buraya öldüğü gün mü uğramıştı?" Ama kız sesini çıkarmayarak yalnızca burnunu çekmekle yetindi. "Hayır, bir gün yok, iki gün önce. Yani pazartesi günü. O çarşamba günü öldürülmüştü, değil mi? Evet, doğru, buraya son olarak pazartesi günü uğradı. Bir şişe mürekkep almaya gelmişti."

"Mürekkep almaya mı?"

Bayan Sweetiman güldü. "Herhalde mektup yazmayı düşünüyordu."

"Olabilir. Peki Bayan McGinty o gün her zamanki gibi miydi? Yoksa, davranışlarında bir değişiklik var mıydı?"

"Hayır, hayır, sanmıyorum, yoktu. Her zamanki gibi davranıyordu."

O sırada Edna, burnunu çekerek dükkâna girdi ve konuşmaya başladı.

"Hayır, hayır, her zamankinden farklıydı. Bir nedenle sevinçliydi... şey... sevinçli doğru sözcük değil! Çok heyecanlıydı."

Bayan Sweetiman, "Haklısın Edna," diye mırıldandı. "O zaman fark etmemiştim. Ama şimdi sen söyleyince evet, o gün pek keyifli, pek heyecanlıydı."

"Acaba özel bir şey söyledi mi, anımsayabiliyor musunuz?"

"Genelde anımsamam. Ama öldürülmesi, polis ve çevredeki konuşmalardan sonra aklıma geldi. James Bentley'den söz etmedi, bundan eminim. Daha çok yanında çalıştığı kimselerden Carpenter'lardan ve biraz da Bayan Upward'dan bahsetti."

"Ah, ben de size tam Bayan McGinty'nin çalıştığı yerleri sormak istiyordum."

Bayan Sweetiman hemen yanıtladı.

"Pazartesi ve perşembe günleri Long Meadows'da Summerhayes'lerde çalışırdı. Siz de orada kalıyorsunuz değil mi?"

Poirot iç çekerek, "Evet," dedi. "Sanırım burada kalabileceğim başka bir yer de yok."

"Doğru, Broadhinny'de kalmak istediğinizde bir yer bulamıyorsunuz. Sanırım Long Meadows'ta pek rahat değilsiniz? Bayan Summerhayes çok nazik ve iyi bir kadın, ama ev işlerinden hiç anlamıyor. Bayan McGinty hep orada yapacak çok iş olduğunu söylerdi. Evet, pazartesi öğleden sonraları, perşembeleri de sabahları Summerhayes'lere gidiyordu. Sonra salı sabahları Doktor Rendell'e, öğleden sonra ise Laburnums villasına Bayan Upward'a, çarşambaları Hunter's Close'da Bayan Wetherby'nin yanında, cumaları ise Bayan Selkirk'ün -yani şimdiki adıyla Bayan Carpenter'- yanında çalışıyordu. Bayan Upward, oğluyla birlikte yaşayan yaşlı bir kadın. Genç bir hizmetçileri var, ama daha yetişmesi gerekiyor, dolayısıyla Bayan McGinty haftada bir gidip evi düzene sokuyordu. Bay ve Bayan Wetherby'ye ise yardımcı dayanmıyor, kadın çok hasta, zor hareket ediyor, üstelik huysuz da, Bayan McGinty onlara da yardımcı oluyordu. Bay ve Bayan Carpenter'a gelince, gerçekten muhteşem bir evleri var ve biraz önce de dediğim gibi çok sık davet veriyorlar. Bu saydığım insanların hepsi de çok iyi insanlar."

Broadhinny'liler hakkındaki bu son açıklamaların ardından Poirot dükkândan çıkarak yavaş yavaş Long Meadows'a doğru yürümeye başladı. Bozulmuş konservenin ve içine kan damlayan fasulyelerin tamamının öğlen yemeğinde yenip, ona ayrılmamış olmasını umuyordu. Hiç kuşkusuz başka sorunlu konserveler de vardı. Long Meadows'ta yaşam gerçekten de tehlikeliydi.

Tamamen hayal kırıklığı yaşadığı bir gün olmuştu.

Ne öğrenebilmişti?

James Bentley'in bir dostu vardı. Ne onun ne de McGinty'nin düşmanı vardı. Bayan McGinty ölümünden iki gün önce bir nedenle heyecanlıydı ve bir şişe mürekkep almıştı.

Birden olduğu yerde kalakaldı... Bu son nokta, önemsiz de olsa bir ipucu sayılabilir miydi? Gereksiz yere Bayan McGinty'nin bu mürekkebi niçin aldığını sormuş, Bayan Sweetiman ise ciddi bir tavırla mektup yazmayı düşünüyor olabileceğini söylemişti.

Burada önemli bir nokta vardı, neredeyse dikkatinden kaçacak çok önemli bir nokta. Bu ona önemsiz gibi gelmişti, çünkü Poirot gibi insanlar için mektup yazmak sıradan bir işti.

Ama Bayan McGinty için durum farklıydı. Bayan McGinty için mektup yazmak öylesine olağanüstü bir durumdu ki özellikle dışarı çıkıp mürekkep satın alması gerekmişti.

Öyleyse Bayan McGinty hemen hemen hiç mektup yazmıyordu. Hatta postanede çalışan Bayan Sweetiman bile bunu fark etmişti. Ama Bayan McGinty ölümünden iki gün önce mektup yazmıştı? Peki ama kime ve neden?

Bu tamamen önemsiz de olabilirdi. Yeğenine yazmış olabilirdi ya da uzaktaki bir arkadaşına. Bir şişe mürekkep gibi önemsiz bir şeyi bu kadar önemsemesi saçmaydı.

Ama gün boyunca tek elde edebildiği buydu ve bunu izleyecekti.

Bir şişe mürekkep...

BÖLÜM 8

I

"Mektup mu?" Bessie Burch başını salladı. "Hayır, halamdan mektup filan almadım. Hem bana neden mektup yazmış olsun ki?"

Poirot tahmin yürüttü.

"Size anlatmak istediği bir şey olabilir."

"Halam mektup yazmayı sevmezdi. Biliyorsunuz, yaşı bir hayli ilerlemişti, eğitimi de o kadar iyi değildi."

"Ama okuma yazma biliyordu, değil mi?"

"Evet, biliyordu. Kitap pek okumazdı ama *News of the World* ve *Sunday Comet* gazetelerinin pazar eklerine çok meraklıydı. Ama yazmakta her zaman biraz zorlanırdı. Bize bir şey anlatmak istediği zaman komşumuz olan Bay Benson'u telefonla arar, onu ziyaret etmemizi ister ya da geleceğini bildirirdi. Bay Benson eczacıdır ve bana çırağıyla halamın mesajlarını iletirdi. Aynı bölgede olduğumuz için buraya telefon etmek yalnızca iki penny ve Broadhinny'de postanede ankesörlü telefon var."

Poirot, Bayan McGinty için bu önemliydi sanırım, diye düşündü. Kadının cimri olduğu anlaşılıyordu. Hatta belki parayı çok fazla seviyordu.

Yine de ısrarcı davrandı.

"Ama sanırım halanız size yine de arada sırada bir şeyler yazıyordu."

"Evet, Noel'de kart yollardı."

"Belki de İngiltere'nin başka bir yerinde mektuplaştığı bir arkadaşı vardı?"

"Bildiğim biri yok. Gerçi görümcesi vardı, ama o da iki yıl önce öldü. Sonra yakın arkadaşı Bayan Birdlip... o da öldü."

"Öyleyse halanız ancak kendisine gelen bir mektuba yanıt vermek zorunda kalırsa mektup yazacak biriydi."

Bessie Burch "evet" anlamında başını salladı.

"Halama kim mektup yazacak ki?" Birdenbire yüzü aydınlanmıştı. "Ah, evet, halam hükümete mektup yazmış olmalı," diye haykırdı.

Poirot başıyla onayladı. O günlerde, Bessie'nin kabaca "hükümet" olarak adlandırdığı resmi kurumlarla yazışmalar sık rastlanan bir durumdu.

"Bir sürü maskaralık, doldurulması gereken formlar, aklı başında birini çileden çıkaracak münasebetsiz sorular."

"Yani Bayan McGinty'ye hükümetten yanıtlaması için bir mektup mu gelmişti?"

"Bilmiyorum. Ama hükümetten bir mektup alsaydı, hemen Joe'dan yardım isterdi. Resmi belgeler filan halamı şaşırtır, hatta endişelendirirdi. Bu yüzden hemen Joe'dan yardım isterdi."

"Halanızın eşyalarının arasından böyle bir mektup çıktı mı?"

"Tam olarak bir şey söyleyemem. Bunu anımsamıyorum. Zaten önce polis, evi mühürledi. Halamın eşyalarını almak için uzun bir süre beklemem gerekti."

"Peki o eşyalara ne oldu?"

"Şuradaki büfe onundu... kaliteli saf maun ağacından, sonra yukarıdaki gardırop ve bazı mutfak eşyaları. Diğer eşyaları koyacak yerimiz olmadığı için satmak durumunda kaldık."

Poirot, "Ben halanızın kişisel eşyalarını kastetmiştim," dedi. "Fırça, tarak, fotoğraflar, kişisel bakım ürünleri, elbiseler filan..."

"Ah, onları mı soruyordunuz? Doğrusunu isterseniz onların hepsi bir valizde toplanmış halde yukarıda. Aslında onları ne yapacağımı bilemedim. Sonra onları Noel'de yardım amacıyla düzenlenen kermeste satmayı düşündüm, ama unuttum. Nedense halamın eşyalarını o pis eskicilere satmak içimden gelmedi."

"Acaba... o valizdeki eşyalara bakabilir miyim?"

"Elbette, neden bakmayasınız? Ama işinize yarayacak bir şey bulacağınızı hiç sanmıyorum. Polis onları iyice inceledi."

"Biliyorum. Ama yine de bir baksam..."

Bayan Burch, Hercule Poirot'yu doğruca daha bir dakika önce muhtemelen dikiş odası olarak kullanıldığı anlaşılan yatak odasına götürdü.

Yatağın altındaki valizi çıkardıktan sonra, "Evet, işte buradalar. Sizi yalnız bırakacağım için beni bağışlayacağınızı umarım. Ocağın üstünde yemeğim var da," dedi.

Aslında odada yalnız kalmak Poirot'nun işine geliyordu. Genç kadının özrünü nezaketle kabul etti ve onun merdivenlerden aşağı inmesini bekledi. Ardından da valizi önüne çekerek açtı.

İlk karşılaştığı genzine dolan yoğun naftalin kokusuydu.

Poirot ölmüş bir kadının geçmişini ortaya çıkarmak açısından çok anlamlı olabilecek eşyaları içi sızlayarak incelemeye başladı. Fazla giyilmekten yıpranmış siyah uzun bir manto, iki kazak, bir etek ve ceket. Çoraplar. İç çamaşırı yoktu (Bessie büyük olasılıkla onları kullanmak için almıştı.). Gazeteye sarılmış iki çift ayakkabı. Bir fırça ve bir tarak, kullanılmış ama temiz. Eski, lekeli, arka tarafı gümüş kabartmalı ayna. Otuz yıl öncesinin giysileri içindeki bir çiftin deri çerçeveye konulmuş düğün resimleri... büyük olasılıkla Bayan McGinty'nin düğün fotoğraflarıydı bu. Sahil kenti olan Mar-

gete'ye ait iki kartpostal. Porselen bir köpek. Gazeteden kesilmiş kabak reçeli tarifi. Yine gazeteden kesilmiş uçan dairelere ilişkin bir haber. Yine Shipton Ana'nın kehanetlerinin bulunduğu bir gazete kupürü. Ayrıca İncil ve dua kitabı.

Ne çanta vardı, ne de eldiven. Bessie Burch bunları da almış ya da birine vermiş olmalıydı. Poirot oradaki giysilerin Bessie'ye çok küçük geleceklerini düşündü. Bayan McGinty ince, zarif bir kadındı.

Poirot ayakkabılardan birinin sarılı olduğu gazeteyi açtı. Ayakkabılar çok kötü durmuyorlardı. Kaliteliydiler ve eski de değillerdi. Büyük olasılıkla bunlar da Bessie'ye küçük gelmişlerdi.

Poirot ayakkabıları gazeteye tekrar saracağı sırada gözleri birden gazetenin manşetine takıldı. Bu 19 Kasım tarihli *Sunday Comet* gazetesiydi.

Bayan McGinty, 22 Kasım'da öldürülmüştü.

Ölümünden önceki pazar günü okuduğu gazeteydi bu. Odasında duruyordu ve Bessie Burch, halasının eşyalarını toplarken ayakkabıları sarmıştı.

19 Kasım pazar. Pazartesi günüyse Bayan McGinty mürekkep almak üzere postaneye gitmişti...

Acaba bunun nedeni gazetede gördüğü bir şey miydi?

Poirot diğer ayakkabının sarılı olduğu gazeteyi açtı. Bunlar da aynı tarihin *News of the World* gazetesine sarılmışlardı.

Poirot her iki gazetenin de kırışıklarını eliyle düzeltti. Sonra onları alarak okumak üzere hemen yakınındaki bir sandalyeye oturdu. Ve hemen keşfini yaptı. *Sunday Comet*'ın orta sayfasından dikdörtgen biçiminde bir kısım kesilerek çıkarılmıştı. Bu bulduğu diğer kupürlere göre çok daha büyük bir kupür olmalıydı, ama eşyaların arasında yoktu.

Poirot iki gazeteyi de dikkatle inceledi, ama bundan başka ilgi çekecek bir şey bulamadı. Ayakkabıları yeniden gazetelere sardı ve valizi itinayla topladı.

Ardından aşağı indi.

Bayan Burch hâlâ mutfaktaydı.

Poirot'yu görünce, "Sanırım bir şey bulamadınız?" dedi.

Poirot, "Aslında öyle..." diyerek içini çekti. "Ha, aklıma gelmişken," diye ekledi kayıtsız bir havada. "Acaba halanızın eşyaları arasında, çantasında ya da cüzdanında gazeteden kesilmiş kupür var mıydı?"

"Sanmıyorum. Ama belki polis almıştır."

Ancak polis almamıştı. Poirot, Spence'in bıraktığı notları tekrar tekrar, dikkatle okumuştu. Polisin almadığını da bu yüzden çok iyi biliyordu. Ölen kadının çantasında bulunanlar özenle listelenmişti ve bunların arasında bir gazete kupürünün olmadığından emindi.

Poirot, "*Eh bien*," dedi kendi kendine. "Bundan sonrası kolay. Atacağım adım belli. Hayal kırıklığına uğrayabilirim, ama kim bilir belki de gerçeğe biraz daha yaklaşırım.

II

Hercule Poirot önünde koltuğun üzerinde duran tozlu gazete yığınına baktı. Kendi kendine mürekkep şişesinin önemli olabileceğini fark etmesinin iyi olduğunu söylüyordu.

Sunday Comet yakın geçmişteki olayları dramatik bir şekilde yeniden gündeme getiriyordu.

Poirot'nun önünde duran da 19 Kasım tarihli *Sunday Comet* gazetesiydi.

Orta sayfanın üst kısmında büyük harflerle yazılmış bir başlık hemen dikkat çekiyordu.

ARTIK GEÇMİŞTE KALMIŞ,
UNUTULMUŞ TRAJEDİLERİN KURBANI
OLAN BU ZAVALLI KADINLAR ŞİMDİ
ACABA NEREDELER?

Bunun altına da uzun yıllar önce çekilmiş olduğu belli dört fotoğrafın bulanık kopyaları basılmıştı.

Fotoğraflardaki kadınlar pek de "zavallı" diye tanımlanacak nitelikte değillerdi. Gerçi hepsi çok gülünç görünüyorlardı, ama insana gülünç gelen yalnızca eski moda giysileriydi. Hepsi de modası geçmiş şeylerdi.

Her bir fotoğrafın altında bir de isim vardı.

Eva Kane, ünlü Craig olayındaki diğer kadın.

Janice Courtland insan kılığındaki canavarın "zavallı karısı."

Küçük Lily Gamboll, kalabalık ve gürültülü çağımızın ürünü zavallı çocuk.

Vera Blake, caninin hiçbir şeyden haberi olmayan saf eşi.

Ve resimlerin altında yeniden kalın harflerle aynı soru:

BU ZAVALLI KADINLAR
ŞİMDİ NEREDELER?

Poirot gözlerini kırpıştırdı. Sonra da dikkatle bu gölgede kalmış, bulanık kadın kahramanların romantik bir dille yazılmış yaşam öykülerini okumaya başladı.

Eva Kane adını anımsıyordu, çünkü Craig olayı zamanında çok büyük yankı yapmıştı.

Olay özetle şöyleydi:

Alfred Craig Parminster, belediye başkanının özel kalem müdürüydü, işine bağlı, çalışkan, sıradan biriydi. Davranışları nazik ve dürüsttü. Ne var ki aklına estiği gibi davranan, sinirli, suratsız bir kadınla evliydi. Bayan Craig, kocasını büyük bir borca sokmuştu. Onu ezer, sürekli bağırıp çağırır, kavga çıkarırdı. Ayrıca sık sık hasta olduğundan dem vurur, ama dostları bunun numara olduğunu düşünürlerdi. Eva Kane ise Craig'lerde dadı olarak çalışmaktaydı. On dokuz yaşında, güzel, saf, çaresiz bir kızdı. İlerleyen zaman içinde Bay Craig'le Eva birbirlerine delicesine âşık oldular. Günün birinde komşular Bayan Craig'in sağlığına kavuşması için acilen bir "yolculuğa" çıkmasını gerektiğini duyarlar Bay Craig'ten. Bir gece Bay Craig arabasıyla Bayan Craig'i Londra'ya götürür, oradan da Fransa'nın güney sahiline yolcu ederek Parminster'a döner. Zaman zaman karısından aldığı mektuplarda onun sağlık durumunun iyiye gitmediğini öğrendiğini söyler. Eva Kane ise evde çalışmaya devam etmektedir. Ancak ikisinin baş başa kalmaları kısa sürede dedikoduların yayılmasına neden olur. Sonunda Alfred Craig dostlarına karısının öldüğü haberini aldığını açıklar. Hemen kasabadan ayrılır. Bir hafta sonra döndüğü zaman da Bayan Craig'in cenaze töreni konusunda uzun hikâyeler anlatmaya başlar.

Aslında Alfred Craig akıllı bir adam sayılmazdı. Karısının öldüğü kentin adını açıklamak gibi bir aptallık yapar. Burası Fransız Riviera'sının tanınmış bir sayfiye şehridir. Sonuçta Parminster'lılardan birinin orada yaşayan akrabasına yazdığı mektupla gerçek ortaya çıkar. Ve çok geçmeden herkes orada Bayan Craig adında birinin ölmediğini, böyle bir cenaze töreninin yapılmadığını öğrenir. Yoğun bir dedikodu döneminin ardından Parminster'da yaşayanlardan biri durumu polise anlatır.

Tabii bundan sonrasında işin iç yüzü çabucak anlaşılır.

Bayan Craig, Riviera'ya hiç gitmemiştir. Kadının özenle küçük parçalara ayrılmış cesedi Craig'lerin evinin bodrumuna gömülmüştür. Kadından kalan parçalar üzerinde yapılan otopsi kadının bitkisel bir alkoloidle zehirlendiğini ortaya çıkarır.

Polis, Alfred Craig'i tutuklar ve mahkemeye sevk eder. Eva Kane de cinayete yardımcı olmakla suçlanır, gözaltına alınır. Ama çok geçmeden kızın suçsuz olduğu ortaya çıkar. Eva Kane'in olanlardan haberi yoktur. Sonuçta Alfred Craig suçunu itiraf eder, yargılanır ve idam edilir.

O sırada hamile olan Eva Kane ise hemen Parminster'dan ayrılır. *Sunday Comet*'ın sözleriyle, Eva Kane'in bundan sonra başından geçenler ise aynen şöyleydi:

"Eva Kane'in Yeni Dünya'daki kalpleri merhamet dolu yakınları zavallı genç kıza bir yuva sundular. Adını değiştiren bu talihsiz ve masum kız, gençliğinin getirdiği bir saflıkla gözü dönmüş soğukkanlı bir katilin kurbanı olmuştu. Aldatıldığı, gençlik hayallerinin yıkıldığı bu sahillere, İngiltere'ye de bir daha asla dönmeyecekti. Yeni bir yaşama başlayacak, bu gizemi kalbine gömecek ve kızına alçak babasının adını da asla açıklamayacaktı.

"Kızım bunları hiç bilmeden masum ve mutlu olarak büyümeli. Bu korkunç geçmiş onun yaşamını lekelememeli. Bunu sağlayacağıma yemin ettim. Bu trajik anılar yalnızca benim içimde yaşamalı," diyordu Eva Kane.

Zavallı kader kurbanı, saf Eva Kane! Henüz çocuk denilecek bir çağda erkeklerin ne kadar adi ve zalim olabileceklerini anlamıştı. Peki Eva Kane şimdi nerede? O şimdi, belki de Amerika'da, Orta Batı'da küçük bir kentte, komşularının her zaman saygı ve sevgi gösterdiği, oldukça yaşlı, hüzün dolu gözlerle dünyayı süzen bir kadın... Neşeli ve yaşama mutlu gözlerle bakan bir kıza sahip.

Belki bu kızın da kendi çocukları var, her gün koşarak 'sevgili annesini' görmeye geliyor, ona yaşamın günlük önemsiz sıkıntılarından, zorluklarından söz ediyor, annesinin geçmişte korkunç ıstıraplar çektiğini bilmeden...

Poirot, "Vah vah!" diye mırıldandı. Sonra da ikinci trajik kurbana geçti. "Bahtsız kadın" Janice Courtland gerçekten kocası açısından çok şanssızdır. İnsan kılığında bir canavarla evlidir. Sapık kocasının giderek artan eziyetlerine, kıskançlıklarına tam sekiz yıl katlanır. *Sunday Comet* bunu açıkça sekiz yıllık eziyet der. Sonunda Janice bir dost bulur. Toy ve idealist bir genç! Genç adam bir gün Janice'le kocası arasında geçen korkunç bir olaya istemeden tanık olur. Bunun üzerine kendini tutamayarak adamın üstüne atılır. Kavga sırasında Janice'in kocası yere yuvarlanır, başını mermer şöminenin köşesine çarparak ölür. Jüri üyeleri olayda yüksek düzeyde tahrik unsuru olduğuna, genç adamın cinayeti önceden planlamadığına, istemeden kazayla ölüme neden olduğuna karar verirler. Delikanlı beş yıl hapse mahkûm edilir.

Talihsiz Janice ise bu olayın yankılarının yarattığı huzursuzlukla geçmişi geride bırakarak her şeyi unutmak için İngiltere'den ayrılır.

Sunday Comet'*ın yazarı, okuyucularına, "Acaba Janice olanları unutabildi mi?" diye soruyordu. "Unutmuş olmasını dileriz. Belki de şimdi, uzaklarda bir kentte mutlu bir eş ve anne var. Ve sessizce katlandığı o kâbus dolu günler ona yalnızca geçmişte kalmış bir düş olarak görünüyor..."*

"Acaba?" diye homurdanan Poirot bir sonraki kurbana, bu kalabalık ve gürültülü çağın trajik kurbanı olarak adlandırılan küçük Lily Gamboll'a geçti.

Küçük Lily Gamboll anlaşıldığına göre babasının çok kalabalık olan evinden uzaklaştırılmıştır. Kız, halalarından birinin yanına sığınır. Lily bir gün sinemaya gitmek ister, ancak halası, "Hayır." der. Bunun üzerine küçük Lily anlık bir öfkeyle masadaki satırı kaparak kadına doğru fırlatır. Hala despotluğuna rağmen ufak tefek bir tiptir. Satırın darbesiyle hemen o anda orada ölür. Lily o sıralar henüz on ikisindedir, ama kaslı vücudu oldukça gelişmiştir. Kız bir ıslahevine kapatılır ve dünyayla ilişkisi kesilir.

Dünün küçük Lily'si artık büyüdü, diyordu. O şimdi özgür, uygar dünyamızdaki yerini almış olgun bir insan. Kızın, ıslahevinde geçirdiği süre dürüst ve uysal davrandığını, örnek bir öğrenci olduğunu biliyoruz. Bu da bize aslında suçlunun çocuk değil sistemin kendisi, kınamamız gerekenin bu sistem olduğunu göstermiyor mu? Yoksul bir çevrede, bilgisizce yetişen küçük Lily aslında çevresinin kurbanıydı.

Ama artık topluma trajik hatasından doğan borcunu ödemiş bir insan olarak onun şimdi bir yerlerde mutlu düşünüyoruz, iyi bir vatandaş, iyi bir eş ve anne olarak yaşamını sürdürdüğünü umuyoruz. Sevgili küçük Lily Gamboll.

Poirot başını salladı. Ona göre halasına satırla saldıran ve onun ölümüne sebep olan on iki yaşındaki bir kız hiç de zavallı, masum biri olamazdı. Ben bu olayda kıza değil, zavallı halaya acıyorum, diye düşündü.

Sonra Vera Blake'in öyküsüne geçti.

Vera Blake her işi ters giden, her zaman aksiliklerle karşılaşan insanlardandır. Vera kısa bir süre önce soyduğu bankanın gece bekçisini öldüren, polis tarafından aranılan bir ganstere âşık olur. Gencin geçmişinden haberi yoktur. Daha sonra saygın bir tüccarla evle-

nir. Ama onun da aslında çalıntı mal alıp satan ve yaşamını böyle kazanan biri olduğu ortaya çıkar. Yıllar sonra Vera'nın iki çocuğu da polisin hedefi olur. Çünkü bu küçükler anneleriyle alışverişe çıkıyor ve mağazalardan eşya çalıyorlardır. Sonunda Vera Blake'in de şansı döner, sahneye "iyi bir adam" çıkar. Genç adam, bahtsız Vera'ya sömürgelerden birinde sıcak bir yuva sağlamaya hazırdır. Genç kadınla çocuklarının yozlaşmış İngiltere'den uzaklaşmalarının iyi olacağına inanmaktadır.

O andan sonra artık onları yeni bir yaşam beklemektedir. Sonunda yıllar boyu tekrar tekrar kaderin sillesini yedikten sonra Vera'nın ıstırabı ve kötü günler sona erer.

Poirot, kuşkulu bir şekilde, "Acaba?" dedi. "Vera'nın evlendiği o 'iyi adam' gemilerde yolcuları dolandıran bir sabıkalıysa hiç şaşırmam."

Poirot arkasına yaslanarak, önündeki dört fotoğrafı dikkatle inceledi. Geniş kenarlı şapkasının altından dağınık bukleli saçları görünen Eva Kane elindeki buketini aynen bir telefon ahizesiymişçesine kulağına doğru tutuyordu. Janice Courtland çan modeli şapkasını kulaklarına kadar indirmiş, elbisesinin beli de kalçalarına kaymıştı. Lily Gamboll pek çirkindi. Üstelik kalın camlı gözlükleriyle lenf bezlerindeki sorunu nedeniyle soluk almakta zorlandığı için sürekli açık duran ağzından anlaşılan çirkin bir çocuktu. Vera Blake'in fotoğrafı ise o kadar silikti ki hatları seçilemiyordu.

Bayan McGinty bir nedenle bu yazıyı ve fotoğrafları kesip çıkarmıştı. Acaba neden? Yalnızca bu öykülerden çok etkilenmiş olduğu için mi saklamak istemişti bunları? Poirot öyle olduğunu sanmıyordu. Bayan McGinty'nin hayatı boyunca hemen hiçbir şey biriktirmemişti. Poirot bunu polis raporlarından biliyordu.

Poirot düşünüyordu: "Bayan McGinty, bu yazıyı pazar günü gazeteden kesti. Salı günü bir şişe mürekkep aldı. Bundan onun asla mektup yazma alışkanlığı olmamasına rağmen mektup yazmaya karar verdiği sonucu çıkıyor. Bu bir iş mektubu olsaydı büyük olasılıkla Joe Burch'e danışırdı. Öyleyse yazmayı düşündüğü bir iş mektubu değildi. Peki öyleyse... ne? Bayan McGinty ne yapmayı planlıyordu?"

Poirot, yeniden gazetedeki dört fotoğrafa baktı. Sonra gözleri alttaki yazıya kaydı.

Sunday Comet soruyor: *Bu zavallı kadınlar şimdi neredeler?"*

Poirot bunlardan biri geçen kasım ayında Broadhinny'de olmuş olabilir, diye düşündü.

III

Hercule Poirot ertesi gün Miss Pamela Horsefall'la yüz yüze konuşmayı başardı.

Miss Horsefall'un Sheffield'e gitmeye hazırlandığı için Poirot'ya ayıracak fazla zamanı yoktu.

Pamela Horsefal uzun boylu, görünümü erkek gibi bir kadındı. İçki ve sigaraya düşkündü. Ona bakan asla onun *Sunday Comet*'taki o romantik, dokunaklı yazıları yazdığına inanamazdı. Ama gerçek buydu, o yazıların gerisindeki kişi Pamela Horsefall idi.

"Haydi, söyleyin derdinizi. Hemen gitmem gerekiyor." Kadının sabırsızlığı anlaşılıyordu.

"Sunday Comet'ta çıkan bir yazınızdan söz edecektim. Geçen kasımda. Trajik kadınlar isimli bir makaleydi bu."

"Ah, o yazı dizisi mi? İğrençti, değil mi?"

Poirot bu konudaki fikrini açıklamasının doğru olmayacağını düşündü.

"Yazı dizinizin 19 Kasım'da yayınlanan 'Cinayet Olayına Karışmış Kadınlar' adlı bölümü dikkatimi çekti," dedi. "Yani Eva Kane, Janice Courtland, Lily Gamboll ve Vera Blake'den söz ettiğiniz bölüm."

Miss Horsefall sırıttı.

"Ah, şimdi anımsadım! *Bu zavallı kadınlar şimdi neredeler*?"

"Bu yazınız yayımlandıktan sonra sanırım çok sayıda mektup almışsınızdır."

"Hem de yüzlerce. Bana bazılarının mektup yazmaktan başka hiç işleri yokmuş gibi geliyor. 'İnanın, geçen gün sokakta cani Craig'le burun buruna geldim,' 'Size hayatımı anlatırsam, hüngür hüngür ağlarsınız,' gibi bir sürü mektup."

"Söz konusu yazı nedeniyle Broadhinny'den Bayan McGinty adlı birinden de bir mektup aldınız mı?"

"Bunu nasıl bilebilirim ki? Bana çuvallar dolusu mektup geliyor. Bunların arasından belirli bir ismi hatırlayabilmem mümkün değil?"

Poirot, "Ben hatırlayacağınızı sanıyordum," dedi. "Çünkü o yazının yayınlanmasından birkaç gün sonra Bayan McGinty bir cinayete kurban gitti."

"İşte şimdi ağzınızdaki baklayı çıkardınız." Pamela Horsefall, Sheffield'e gitmek için sabırsızlanmayı bir tarafa bırakarak, bir sandalyeye tersten ata biner gibi oturdu. "McGinty... McGinty... Evet, bu adı anımsıyorum. Pansiyoneri olan genç adam tarafından kafası parçalanarak öldürülen kadın. Okuyucularımız açısından pek ilginç bir cinayet değildi bu. Seksle ilgisi yok. Yani o kadın, bana mektup mu yazdı?"

"Sanırım *Sunday Comet*'a yazmıştır."

"Hiç fark etmez. Mektup doğruca bana verilir. Bayan McGinty... Öldürüldüğüne ve bu isim gazetelerde de göründüğüne göre, sanırım bana mektup yazsaydı kesinlikle anımsardım." Birden durakladı. "Bir dakika, bir dakika! Mektup Broadhinny'den değil, Broadway'dendi."

"Ah anımsadınız demek?"

"Aslında pek de emin değilim... Ama kadının adı... Çok gülünç bir isim, değil mi? McGinty! Evet berbat bir yazı, ifadesi, imlası da çok kötüydü. Eğer o zaman, durumu bilseydim... Yine de mektubun Broadway'den gönderildiğinden eminim."

"Siz de yazının çok bozuk olduğunu söylediniz. Belki Broadhinny yazmıştı ama Broadway gibi görünüyordu."

"Olabilir... Zaten bu tuhaf köy adları hep birbirine karışıyor. Ama McGinty adı... Evet, bu isimde birinden bir mektup aldım. Kim bilir belki de bu isim o cinayet yüzünden aklımda kaldı."

"Bayan McGinty'nin mektubunda ne yazdığını anımsıyor musunuz?"'

"Bir fotoğraftan söz ediyordu. Gazetede çıkan fotoğrafın bir benzerini bir yerde görmüştü. Resim için kendisine para verip vermeyeceğimizi soruyordu..."

"Ona yanıt verdiniz değil mi?"

"Gazetede, bu tip durumlardan hoşlanmayız. Bayan McGinty'ye de her zamanki cevabımızı gönderdik. Tabii nazikçe teşekkür ederek. Ama Broadhinny yerine Broadway'ye gönderdiğimiz için... sanırım asla eline geçmemiştir."

"Demek Bayan McGinty gazetede çıkan bir fotoğrafın aynısının nerede olduğunu biliyordu..."

Poirot'nun aklına Maureen Summerhayes'in, gündelikçi kadının çok meraklı olduğundan ve mektuplarını gizlice okuduğundan söz ettiği geldi.

Bayan McGinty fazlasıyla meraklıydı, diye düşündü. Dürüsttü ama başkalarının işlerine burnunu sokuyor, onların sırlarını öğrenmeye çalışıyordu. İnsanlar geçmişlerine ilişkin, aptalca da olsa, anlamsız da olsa bazı şeyleri saklarlar. Yalnızca duygusal nedenlerle saklarlar ya da bir şekilde gözlerinden kaçar ve sonra da onları unuturlar. Herhalde Bayan McGinty bir gün bir evde temizlik yaparken o eski fotoğrafı görmüştü. Daha sonra da *Sunday Comet*'ta fotoğrafın aynısını gördü. Ve bu işten para kazanabileceğini düşündü."

Birden ayağa kalktı.

"Çok teşekkür ederim, Miss Horsefall. Acaba size bir şey sorabilir miyim? Yazılarınız gerçeği mi yansıtıyor? Örneğin yazınızda Craig'in yargıç karşısına çıkarıldığı tarih yanlıştı. Adam ondan tam bir yıl sonra yargılandı. Courtland öyküsünde de hata vardı. Yanılmıyorsam Janice'in kocasının adı Herbert'ti, Hubert değil. Küçük Lily Gamboll'un, halası da Berkshire'da değil Buckinghamshire'da yaşıyordu."

Miss Horsefall sigarasını sallayarak, "Yazıların tam olarak gerçeği yansıtmaları şart mıdır?" diye sordu. "O yazı dizisi için baştan sona romantik bir karışım diyebiliriz. Gerçekle hayalin karışımdan oluşan romantik öyküler."

"Kastettiğim şuydu Miss Horsefall, o 'zavallı' kadınların karakterleri de sanırım tam olarak tanımladığınız gibi değildi."

Kadın gülerken kişnermiş gibi bir ses çıkardı.

"Elbette değildi! Ne sanıyordunuz? Aslında hiç kuşkusuz Eva Kane bir ahlaksızın baştan çıkardığı saf ve temiz bir kızdan çok, küçük bir yosmaydı ve kesinlikle masum değildi. Peki ya Janice Courtland denilen kadın, sapık kocasının sadistçe eziyetlerine neden sekiz yıl katlandı? Neden olacak, adam çok zengindi, âşığı ise züğürdün tekiydi de ondan."

"Ya küçük Lily Gamboll?"

"Ah, o kızın elinde satırla yanıma yaklaşmasına bile göz yummazdım!"

Poirot elini kaldırarak parmaklarıyla saymaya başladı.

"Yeni bir hayata başlamak için İngiltere'den ayrılıp, Yeni Dünya'ya ya da sömürgelerden birine göçmüşler. Peki, ama bu kadınlar yeniden İngiltere'ye dönmüş olamazlar mı? Bunun aksini gösteren hiçbir şey yok."

Pamela Horsefall, "Tabii olabilirler, aksine bir kanıt yok," diye onayladı. "Neyse... artık gerçekten uçağa yetişmem gerekiyor..."

Poirot o gece Spence'i telefonla aradı.

Başmüfettiş, "Ben de ne yaptığını merak ediyordum, Poirot," dedi. "Bir şey bulabildiniz mi? Bir ipucu filan?"

Poirot ciddiyetle, "Araştırdım," dedi.

"Peki sonra?"

"Çıkan sonuç şu: Broadhinny'de oturanların hepsi de çok iyi insanlar."

"Mösyö Poirot! Bununla ne demek istiyorsunuz?"

"Ah, düşünün dostum, düşünün. 'İyi insanlar.' Bu şimdiye kadar çok cinayete neden olmuştur."

BÖLÜM 9

I

Poirot istasyonun yakınındaki Crossways Villası'nın bahçe çitlerinden içeri girerken, "Hepsi de çok iyi insanlar..." diye yineleyip duruyordu.

Bahçe kapısının yanındaki pirinç levhada "Doktor Rendell" yazıyordu.

Doktor Rendell kırk yaşlarında neşeli, hayat dolu bir insandı. Konuğunu büyük bir içtenlikle ve heyecanla karşıladı.

"Ünlü Hercule Poirot, küçük köyümüze gelerek bizi onurlandırdı. Bunu asla unutmayacağız."

Poirot bu karşılamadan oldukça memnun olmuştu.

"Ah... Demek beni tanıyorsunuz, buraya geldiğimi duydunuz?"

"Tabii ki duydum. Sizi tanımamak mümkün mü, Mösyö Poirot?"

Hercule Poirot bu soruyu yanıtlamak istemedi. Çünkü adını bilmeyen kimseler olduğunu biliyordu, aksine yanıt vermesi kendi itibarını zedeleyecekti. Yalnızca nazikçe, "Sizi evde bulduğuma sevindim," demekle yetindi.

Aslında bu pek de şans sayılmazdı. Aksine bu akıllıca, özellikle ayarlanmış bir zamandı. Ancak yine de Doktor Rendell içtenlikle yanıtladı.

"Evet. Beni evde yakalamanız büyük şans. Bir saat kadar sonra bir ameliyatım var. Neyse, size nasıl yardımcı olabilirim? Köyümüze yaptığınız bu ziyaretin nedenini öğrenmek için sabırsızlanıyorum? Amacınız biraz dinlenmek mi? Yoksa yakında bir cinayet işleneceği kuşkusu mu?"

"O cinayet işlendi bile."

'İşlendi mi... Nasıl yani?"

"Bayan McGinty."

"Elbette. Elbette. Onu unutmuştum. Tabii aradan o kadar uzun bir süre geçti ki, hâlâ onunla ilgilenmeniz ilginç."

"Aramızda kalsın, ama beni, savunma avukatı, bulunan bazı yeni ipuçların ışığında bu olayı araştırmam için görevlendirdi. Temyize başvurmak için yeni kanıtlar gerekiyor. Bunun aramızda kalacağını düşünüyorum, doktor."

Rendell meraklanmıştı. "Nasıl yani? Bunca zaman sonra ne gibi yeni kanıtlar bulunabilir ki?"

"Korkarım bu sorunuzu cevaplama yetkim yok..."

"Tabii anlıyorum, çok affedersiniz."

"Bu olayda bazı tuhaf ama önemli noktalarla karşılaştım, çok kuşkulu nasıl diyeyim, akıl karıştıran? Size gelmemin nedeni ise Bayan McGinty'nin yanınızda çalışmış olması."

"Ah, evet, evet tabii... *O*... Bir içki alır mıydınız? Sherry? Viski? Sherry mi yeğlersiniz? Ben de öyle." İki kadeh sherry getirdikten sonra Poirot'nun yanına oturarak konuşmaya devam etti. "Bayan McGinty haftada bir gün ekstradan temizliğe gelirdi. Aslında sürekli burda kalan hizmetçimden çok memnunum. Ama onun artık yerleri silmek, gümüşleri ovmak gibi büyük temizlik yapacak gücü yok. Bayan Scott'ın dizlerinden bir sorunu var, yere eğilemiyor. Bayan McGinty ise temizlikte çok iyiydi, elinden her iş gelirdi."

"Sizce güvenilir biri miydi doktor?"

"Güvenilir mi? Bence bu çok tuhaf bir soru. Buna kesin bir yanıt veremeyeceğim, çünkü bunu öğrenmek için hiç fırsatım olmadı. Ancak bende uyandırdığı izlenim dürüst ve güvenilir bir insan olduğu yönündeydi."

"Sizce Bayan McGinty birine bir şey açıkladıysa, bu açıklamanın doğru olduğunu kabul edebilir miyiz?"

Doktor Rendell sıkılmış görünüyordu.

"Ah, bu konuda kesin bir şey söylemem o kadar zor ki. Daha önce de söylediğim gibi Bayan McGinty'yi pek tanımazdım! İsterseniz bunu Bayan Scott'a sorabilirim. O Bayan McGinty'yi benden çok daha iyi tanıyordu."

"Yok, yok. Sormamanızı yeğlerim."

"Açıkçası merakımı uyandırıyorsunuz." Doktor dostça bir tavır takınmıştı. "Bayan McGinty birine bir şey mi söylemiş? Kime ve ne? İftira ya da daha doğru ifadeyle çekiştirme niteliğinde bir şeyler mi?"

Poirot bu soruları yanıtlamayarak yalnızca başını sallamakla yetindi.

"Şu an için bu konunun son derece gizli olduğunu belirtmek durumundayım," dedi. "Henüz araştırmanın başındayım."

"Elinizi çabuk tutmanız gerekiyor sanırım..." Doktorun sesi hafiften alaycıydı.

"Öyle. Gerçekten de zamanım çok kısıtlı."

"İtiraf etmeliyim ki burada bulunmanız beni çok şaşırttı... Bizler Bayan McGinty'yi öldürenin Bentley olduğundan emindik. Başka olasılık yokmuş gibi görünüyordu."

"Yani bu sıradan, iğrenç bir cinayetti, ilginç bir yönü yoktu. Demek istediğiniz bu değil mi?"

"Evet, durumu çok iyi açıkladınız."

"James Bentley'yi tanır mıydınız?"

"Buraya gelip bana birkaç kez muayene olmuştu. Kendince sağlığı konusunda bazı endişeleri vardı. Sanırım annesi fazla üzerine düşmüş. Böyle tipler hemen belli olur. Burada onun durumunda biri daha var."

"Sahi mi?"

"Evet, Bayan Upward. Laura Upward. O da oğlunun üzerine çok titriyor. Genç adamı bir an olsun özgür bırakmıyor, dizginler hep onun elinde. Aslında genç Robin zeki bir genç, ama aramızda kalsın aslında sandığı kadar zeki değil. Yine de yetenekli. Oyun yazarlığını geliştirme aşamasında."

"Onlar ne kadar zamandır bu köyde yaşıyorlar?"

"Üç dört yıldır sanırım. Broadhinny'de yaşayanların çoğu burada uzun zamandır oturmuyor zaten. Asıl köy Long Meadows'un etrafında toplanmış birkaç küçük evden oluşmaktaydı. Sanırım siz orada kalıyorsunuz?"

Poirot sıkılarak, "Öyle," dedi ve iç çekti.

Doktor Rendell gülmeye başladı.

"Adı konukevi ama..." dedi. "Bu gençler pansiyonculuk yapabileceklerini nasıl düşünüyorlar, bilmem ki? Hindistan'da yaşarken yanlarında bir sürü hizmetçi çalışırmış. Ama şimdi? Köşkte hiç rahat edemediğinizi düşünüyorum. Zaten hiç kimse Long Meadows'ta uzun süre kalmıyor. Johnnie Summerhayes sebze yetiştirmeye çalışıyor, ama bunu nasıl başaracağını kendisi de bilmiyor. İyi bir insan olmasına rağmen ticaretten hiç anlamıyor. Günümüzde gemisini kurtarabilen kaptan... Hayat o kadar zor ki ekmek aslanın ağzında. Ben bile tedavi etmekten çok reçete yazıp, belge imzalıyorum. Summerhayes'leri seviyorum. Maureen çok sevimli ve hayat dolu.

Johnnie de çok nazik biri, ama dakikası dakikasına uymaz, birden somurtup çekilmez bir insan olur, ayrıca çok çabuk sinirlenir. Aslında çok iyi bir aileden geliyor. Babası Albay Summerhayes'i tanırsınız; onurlu, otoriter gerçek bir asker."

"Albay Summerhayes'in oğluna fazla bir şey bırakmadığını duymuştum?"

"Evet. Oğluna fazla para bırakmadı. Ölümünün ardından zavallıların halletmeleri gereken bir sürü şey de oldu, ama Maureen'le Johnnie o eski köşkü ellerinde tutmaya kararlılar. Belki bu takdirle karşılanacak bir şey, ama bazıları da bunun yalnızca 'ahmaklık' olduğunu düşünüyor."

Doktor saatine bir göz attı.

Poirot hemen atıldı. "Sizi alıkoymayayım."

"Daha birkaç dakikam var. Zaten karımla da tanışmanızı isterim. Şu an nerede olduğunu bilmiyorum. Sizin burada olduğunuzu duyduğunda gerçekten çok heyecanlanmıştı. İkimiz de cinayet haberlerine meraklıyız ve çok fazla cinayet romanı okuruz."

Poirot gülümseyerek sordu. "Tercihiniz cinayet romanları mı, kriminolojik eserler mi yoksa pazar gazeteleri mi?"

"Her üçü de."

"Ya *Sunday Comet* hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Rendell güldü.

"O olmazsa pazarın tadı çıkar mı?"

"Beş ay önce o gazetede ilgi çekici bir dizi yayınlanmıştı. Bunlardan biri de cinayet olaylarına karışmış kadınlar ve onların trajik yaşamlarına ilişkindi."

"Evet, neyi kastettiğinizi anımsıyorum. Ama yazıların yarısı uydurmaydı."

"Ah, öyle mi düşünüyorsunuz?"

"Aslında Craig olayı konusunda pek fazla bir fikrim yok, bilgim okuduklarımla sınırlı. Ama Courtland olayı için aynı şeyi söyleyemeyeceğim, kadının kesinlikle masum, trajik bir kurban olmadığını söyleyebilirim. Aşağılık ve ahlaksız bir kadındı o. Bunu biliyorum, çünkü amcam, Courtland'ın doktoruydu. Tabii Courtland da pis bir tipti, ama karısı da ondan iyi değildi. Kadın, o saf ve tecrübesiz gençle tanıştı. Onu pençesine aldı ve çocuğu cinayet işlemeye zorladı. Zavallı delikanlı sonunda kendisini hapishanede buldu. Janice ise zengin bir dul olarak kısa bir süre sonra yeniden evlendi."

"*Sunday Comet*'ın yazısında bundan söz edilmiyordu. Janice Courtland'ın kiminle evlendiğini anımsıyor musunuz?"

Rendell başını salladı.

"Onun adını bile duymadım sanırım. Ama birileri bana Janice'in hali vakti yerinde biriyle evlendiğini anlatmıştı."

Poirot düşünüyordu.

"İnsan o yazıyı okuyunca ister istemez 'o kadınların şimdi nerede' olduklarını merak ediyor."

"Doğru. Belki de daha geçen gün bir toplantıda onlardan biriyle karşılaştık ve hatta konuştuk. Ama o kadınların hepsinin de geçmişlerini ve sırlarını özenle sakladıklarından eminim. Gazetedeki fotoğraflardan onları tanımak imkânsız. Aslına bakarsanız hepsi de oldukça bir çirkin."

Saat çalıyordu. Poirot ayağa kalktı.

"Daha fazla zamanınızı almayayım. Gerçekten çok nazik davrandınız."

"Korkarım size çok fazla yardımcı olamadım. Açıkçası erkekler eve temizliğe gelen gündelikçilere pek dikkat etmezler. Ama bir dakikanızı rica edeceğim. Sizi karımla tanıştırmak istiyordum. Sizinle tanışmazsa, beni bir daha asla bağışlamaz."

Poirot'yla birlikte antreye çıkarken bir yandan da, "Shelagh... Shelagh..." diye sesleniyordu.

Merdivenlerin üst kısmında hafif bir ses duyuldu.

"Aşağı gel. Sana bir sürprizim var."

Açık sarı saçlı, incecik bir kadın koşarak merdivenlerden aşağı indi.

"Shelagh! Bak kim geldi! Mösyö Poirot! Ne dersin buna?"

"Ah!" Bayan Rendell konuşamayacak kadar şaşırmışa benziyordu. Soluk mavi gözlerini Poirot'ya dikmiş, onu endişeyle süzüyordu.

Poirot yabancılara özgü abartılı reveransıyla eğilerek onun elini öptü. "Madam..."

"Köye geldiğinizi duymuştuk. Ama..." Bayan Rendell birdenbire susarak uçuk mavi gözleriyle kocasının yüzüne baktı.

Poirot, kocasına danışmadan adım bile atmayan kadınlardan, diye düşündü.

Yeniden abartılı bir nezaketle reverans yaparak oradan ayrıldı.

Bu ziyaretin onda bıraktığı izlenim Doktor Rendell'in çok cana yakın ve zeki; Bayan Rendell'in ise tutuk, suskun ve endişeli olduğuydu.

Böylece Bayan McGinty'nin salı sabahları öğleye kadar çalıştığı Rendell'leri tanımış oluyordu.

II

Hunter's Close, uzun, düzensiz, ot bürümüş bir bahçe yolundan ulaşılan eski Victoria stilinde büyük bir köşktü. Zamanına göre büyük bir yer olarak nitelendirilmese bile şimdi evlerin yanında rahatsız edecek derecede kullanışsız ve büyüktü.

Poirot, Bayan Wetherby ile görüşmek için gittiğinde kapıyı yabancı olduğu anlaşılan bir kadın açtı.

Kız, onu dikkatli bakışlarla süzdükten sonra, "Bilemiyorum. Lütfen içeri girin. Acaba Miss Henderson da olur muydu?" diye sordu.

Kız, Poirot'yu antrede bırakıp uzaklaştı. Burası emlakçıların "dayalı döşeli" olarak nitelendirdikleri türde bir antreydi. Etrafta dünyanın çeşitli yerlerinden getirildikleri belli olan antika ve biblolar vardı. Ancak hepsi tozlu görünüyordu.

Neden sonra kız yeniden göründü.

"Lütfen benimle gelin." Hizmetçi kız, Poirot'yu büyük bir masanın bulunduğu soğuk küçük bir odaya götürdü. Şöminenin üzerinde oldukça çirkin görünen, büyük, ibriği gaga bir burnu andıran bakır çaydanlık duruyordu. Eşyalar biçimsiz, her taraf tozluydu.

O sırada Poirot'nun arkasındaki kapı açıldı ve içeri genç bir kız girdi.

"Annem rahatsız, yatıyor. Acaba ben size yardımcı olabilir miyim?"

"Siz Miss Wertherby misiniz?"

Kız otuz yaşlarında görünüyordu, iri ve hantal bir tipi vardı. Bakışları sert ve rahatsız ediciydi.

"Henderson. Bay Wetherby, benim üvey babam."

"Burada çalışan Bayan McGinty hakkında bilgi almak istiyordum."

Kız, Poirot'yu dikkatlice süzdü.

"Bayan McGinty mi? Ama o öldü."

Poirot nezaketle, "Biliyorum," dedi. "Yine de onun hakkındaki görüşlerinizi bilmek isterdim."

"Ah, sigorta şirketinden misiniz ya da..."

"Hayır sigorta değil. Yeni bir kanıt nedeniyle..."

"Yeni bir kanıt mı... yani onun ölümü?"

"James Bentley'yi savunan avukatlar tarafından yeni bir araştırma yapmak üzere görevlendirildim."

Kız meraklı bakışlarını Poirot'nun üzerinden ayırmadan, "Yani bunu o yapmamış mı?" diye sordu.

"Jüri o yönde karar verdi. Ama jüriler de yanılabilir."

"O zaman onu öldüren aslında başka biri miydi?"

"Olabilir."

Kız birden sordu.

"Kim?"

Poirot yumuşak bir ses tonuyla, "Sorun da bu zaten," diye yanıtladı.

"Hiçbir şey anlayamıyorum."

"Öyle mi? Ama bana, Bayan McGinty hakkında bir şeyler anlatabilirsiniz, değil mi?"

Kız ağırdan alarak, isteksizce yanıt verdi.

"Sanırım evet... Ne bilmek istiyordunuz?"

"Neyse, *öncelikle* onun hakkındaki düşünceniz nedir?"

"Ne mi? Özel bir şey yok. O da herkes gibi biriydi."

"Konuşkan mıydı, suskun mu? Meraklı mıydı, yoksa içine kapanık mı? Ağırbaşlı mıydı, yoksa her şeye karışır mıydı? Cana yakın mıydı, yoksa soğuk muydu? İyi bir insan mıydı, yoksa..."

Bayan Henderson yanıtladı.

"Çok iyi iş yapardı, ama çok konuşurdu. Bazen çok ilginç şeyler anlattığı da olurdu... Ben... Aslına bakarsanız, ondan pek hoşlanmazdım."

O sırada kapı açıldı ve yabancı hizmetçi eşikte belirdi.

"Miss Deirdre... Anneniz, lütfen getirsin, diyor."

"Yani annem bu beyefendiyi yukarı götürmemi mi istiyor?"

"Evet, lütfen."

Deirdre kararsızlık içinde Poirot'ya baktı.

"Annemle konuşmak için yukarı gelir miydiniz?"

"Evet. Memnuniyetle."

Kız antreden geçip merdivenlere doğru ilerledi. Ve birden konuyla tamamen ilgisiz olarak, "Yabancılar çok yorucu olabiliyorlar," dedi.

Ancak kızın kafasını ziyaretçilerine değil de yabancı yardımcılarına takmış olduğunu anladığı için Poirot bu sözlere aldırmadı. Deirdre Henderson'ın son derece basit, hatta patavatsızlık derecesinde basit, bir kız olduğunu düşündü.

Oda bir sürü zevksiz biblo ve ıvır zıvırla doluydu. Bu odanın gittiği yerlerden "hatıra eşyası" almak gibi bir merakı olan birine ait olduğu belliydi. Çoğu turistlere yönelik, para tuzağı hatıra eşyalarıydı. Etrafta çok sayıda koltuk, sandalye ve masa vardı, oda havasızdı ve perde de fazlaydı. Ve bütün bu karmaşanın ortasında, bir kanepede Bayan Wetherby yatıyordu.

Bayan Wetherby, büyük bir odada yatan çaresiz, görünümlü bir kadındı. Ancak orta yapılı biri olsa da zavallı ben tiplemesiyle her istediğini elde ediyordu.

Konforlu bir yatak haline getirilmiş kanepenin üzerine uzanmıştı. Hemen yanı başında kitaplar, örgüsü, bir bardak portakal suyu ve bir kutu çikolata duruyordu.

Kendisinden beklenmeyecek neşeli bir ses tonuyla, "Ayağa kalkamadığım için beni bağışlayın lütfen. Ancak doktorum her gün dinlenmemi istiyor. Onun istediklerini yapmadığım takdirde herkesten azar işitiyorum."

Poirot, kadının uzattığı eli tutarak parmaklarını öpmek için eğildi.

Aynı anda hemen arkasında duran Deirdre ısrarcı bir şekilde, "Anne!" dedi. "Bu bey, Bayan McGinty konusunda seninle konuşmak istiyor."

Poirot'nun parmakları arasındaki o zarif elin birden kasıldığını, adeta vahşi bir kuşun pençesine dönüştüğünü hissetti. İnce kırılgan bir Çin porseleni değildi artık, tırmalamaya hazır, yırtıcı bir pençe...

Ancak kadın yine de hafifçe gülümseyerek yanıt verdi.

"Bazen gerçekten saçmalıyorsun Deirdre. McGinty de kim?"

"Ah anne, onu anımsamıyor musun? Bayan McGinty, hani bize temizliğe gelirdi. Sonra da bir cinayete kurban gitti."

Bayan Wetherby gözlerini kapadı ve ürpererek titredi.

Sonra, "Böyle şeyler söyleme tatlım," dedi. "Çok korkunç bir olaydı o. Sonrasında günlerce kendime gelememiştim. Zavallı ihtiyar, insan hiç parasını evindeki döşemenin altına saklar mı? Bankaya koymalıydı. Tabii ki her şeyi anımsıyorum, unuttuğum yalnızca kadının adı."

Deirdre üzerine basa basa yineledi.

"Bu bey seninle Bayan McGinty hakkında konuşmak istiyor..."

"Rica ederim lütfen oturun, Bay Poirot. Şimdi iyice meraklandım. Biraz önce Bayan Rendell telefon edip Broadhinny'ye çok ünlü bir cinayet uzmanının geldiğini haber verdi ve tabii sizi tanımladı. Sonra da bizim ahmak Frieda birdenbire gelen konuğu tanımlamaya çabaladı. O zaman gelenin siz olduğunuzu anladım ve hemen sizi yanıma çağırdım. Şimdi bana neler olduğunu anlatır mısınız?"

"Kızınız Miss Henderson'ın da söylediği gibi sizinle Bayan McGinty hakkında konuşmak istiyorum. Kendisi burada çalışmıştı. Anladığım kadarıyla çarşamba günleri temizlik için buraya gelirmiş. Ölümü de bir çarşamba gecesi olmuş. Sanırım söz konusu gün de buraya çalışmaya gelmişti, değil mi?"

"Olabilir. Evet, öyle olmalı. Ama bu konuda kesin bir şey söyleyemeyeceğim. Aradan çok uzun bir zaman geçti."

"Evet... Aylar. Acaba Bayan McGinty o gün size ilginizi çekecek bir şey söylemiş olabilir mi?"

Bayan Wetherby, Bayan McGinty'yi aşağılayan bir tavırla, "Onun gibiler her zaman gereğinden fazla konuşurlar," dedi. "İnsanın içinden ciddiye alıp dinlemek bile gelmez. Hem sonra, herhalde kadın o gece parası yüzünden öldürüleceğini bilemezdi, değil mi? Bu konuda ne söyleyebilirdi ki?"

Poirot mırıldandı. "Neden ve sonuç ilişkisi."

Bayan Wetherby alnını kırıştırdı.

"Ne demek istediğinizi anlayamadım."

"Belki bunu ben de tam anlamıyla anlayamıyorum, tabii şimdilik... Olayın içyüzünü aydınlatmaya çalışıyorum... Bayan Wetherby, pazar gazetelerini okur musunuz?"

Kadının mavi gözleri koskocaman açıldı.

"Elbette okurum. Tabii. *Observer* ve *Sunday Times* alıyoruz. Neden sordunuz?"

"Merak ettim de. Bayan McGinty de *Sunday Comet* ve *News of the World* alıyormuş."

Sözlerine özellikle ara verdi, ama bir şey söylemedi. Daha sonra, Bayan Wetherby gözlerini yarı kapayarak, derin bir soluk aldı ve söze girdi:

"Ne korkunç bir olaydı o... Bayan McGinty'nin o zalim pansiyoneri. Bence akıl sağlığı yerinde bir genç değildi o. Aklını kaçırmış olmalı. Oysa görünüşte çok da iyi eğitim görmüş biriydi. Tabii bu durumu daha da kötü bir hale sokuyor, değil mi?

"Öyle mi dersiniz?"

"Elbette... ben öyle düşünüyorum. Kanlı bir cinayet. Kadıncağızın başını parçalamakta kullanılan bir satır. Ighh... Tanrım."

Poirot söze girerek anımsattı.

"Polis cinayet silahını bulamadı."

"Ben katilin satırı, bir gölete ya da bir havuza attığından eminim."

Deirdre, "Polis havuzların suyunu boşalttı," diye söze karıştı. "Gölleri de taradılar. Ben gözlerimle gördüm."

Bayan Wetherby iç çekerek, "Böyle korkunç şeylerden söz etmemelisin, Deirdre tatlım," dedi. "Bu konuların beni ne kadar sarstığını artık öğrenmiş olman gerekir. Tanrım başım, başım..."

Kız, Poirot'ya döndü.

"Artık bu konuyu kapatsanız iyi olacak." Sesi öfkeliydi. "Annem buna dayanamıyor. O çok duygusal bir insan. Cinayet romanları bile okuyamıyor."

"Affedersiniz." Poirot ayağa kalktı. "Ama bana da hak vermelisiniz. Bentley'yi üç hafta sonra idam edecekler. Bunu yapan o değilse..."

Bayan Wetherby dirseğine dayanarak doğruldu ve tiz bir sesle, "Katil tabii ki o!" diye bağırdı. "Bayan McGinty'yi Bentley'in öldürdüğünden eminim."

Poirot başını salladı.

"Ama ben değilim."

Ve hızla odadan çıktı. Poirot merdivenlerden indiği sırada Deirdre de peşinden geldi. Ve ona antrede yetişti.

"Biraz önce ne demek istediniz?"

"Açıkça söyledim matmazel."

"Öyle ama..." Deirdre sözlerini tamamlamadı.

Poirot da bir şey söylemedi.

Bir süre sonra Deirdre Henderson ağır ağır, "Şey," dedi. "Annem çok yoruldu. O böyle olayları hiç kaldıramaz... yani cinayet, soygun... şiddet."

"Öyleyse buraya temizliğe gelen kadının korkunç bir cinayete kurban gittiğini öğrenmek onun için büyük bir şok olmuştur."

"Ah evet... evet, tabii ki öyle."

"Bu olay onu kötü etkiledi, değil mi?"

"Evet, bu konuda hiçbir şey duymak istemiyordu. Zaten biz de her zaman kötü olayların annemin kulağına gitmemesi için çaba harcıyoruz. Her tür üzücü olayın!"

"Peki ya savaş?"

"Neyse ki yakınlarda hiç bomba sesi duyulmadı."

"Peki ya siz... siz savaşta ne yaptınız Matmazel?

"Kilchester'da VAD(*) için çalıştım. Ayrıca WVS(**) için sürücülük de yaptım. Tabii evden fazla uzaklaşmam olanaksızdı. Annemin bana ihtiyacı vardı. Benim dışarıda olmam onu çok tedirgin ediyordu. Zaten o zaman her şey çok zordu. Sonra hizmetçi olayı, tabii annem asla ev işi yapamadı... Bunun için yeterince güçlü değil. Ve o sıralar birini bulmak da o kadar zordu ki. Bayan McGinty'nin böylesine kıymetli olmasının nedeni de bu. Bizde çalışmaya da o sırada başladı. Gerçekten çok iyi bir temizlikçiydi. Ama tabii hiçbir şey -her nedense- alıştığınız gibi olmuyor."

"Onu çok arıyor musunuz, matmazel?"

"Ben mi? Yoo hayır." Kız şaşırmışa benziyordu. "Ama annem için durum farklı. O çok hassas ve çoğunlukla geçmişte yaşıyor."

"Evet, bazı kimseler öyledirler." Poirot'nun zihninde daha kısa bir süre önce girdiği oda şekillendi. Özellikle ıvır zıvırla dolu yarı açık bir çekmece dikkatini çekmişti -ipek bir iğnelik, kırık bir yelpaze, gümüş bir çaydanlık ve eski dergiler. Çekmece kapatılamayacak kadar doluydu. Kendi kendine, "Saklamaktan hoşlanıyor," diye mırıldandı. "Eski günlerin anıları -bir dans davetiyesi, yelpaze, eski dostların fotoğrafları, bir balo bileti, hatta yemek listeleri ve tiyatro programları- bütün bunlara bakmak onu eski günlere döndürüyor."

(*) Gönüllü Yardım Birliği: 1. ve 2. Dünya Savaşları sırasında silahlı kuvvetlere tıbbi yardım sağlamak amacıyla kurulmuş bir birlik Gönüllü Yardım Birliği.
(**) Dünya Veteriner Servisi.

Deirdre, "Bence de öyle," dedi. "Aslında ben böyle şeylerden hiç anlamam. Hiçbir şeyi saklamam."

"Demek sizi asıl ilgilendiren geçmiş değil gelecek?"

Deirdre, "Hiçbiri ilgilendirmiyor," dedi. "Ne geçmiş, ne de gelecek. Bugün bana yetiyor, anı yaşamak."

Aynı anda sokak kapısı açılarak, uzun boylu, zayıf ve oldukça da yaşlı bir adam içeri girdi. Poirot'yu fark edince durakladı. Deirdre'ye baktı, soru sorarcasına kaşlarını kaldırdı.

Deirdre usulca, "Üvey babam..." dedi. "Ben... şey, adınızı bilmiyorum."

"Hercule Poirot," diyen Poirot her zaman olduğu gibi hanedandan birinin adını açıklarcasına vakur bir tavır takınmıştı.

Ama Bay Wetherby hiç etkilenmişe benzemiyordu. Adam, "Ah?" diyerek, paltosunu asmak için arkasını döndü.

Bu arada Deirdre, "Mösyö Poirot, Bayan McGinty konusunda bilgi almak istiyordu," dedi.

Bay Wetherby bir an donakaldı. Sonra da paltosunun eteğini çekiştirerek asma işlemini tamamladı.

"Aslında çok ilginç," dedi. "Kadın aylar önce öldürüldü. Ve onca zaman buraya temizliğe gelmesine rağmen onun özel hayatı, ailesi hakkında hiçbir bilgimiz yok. Zaten olsaydı, bunu olay sırasında polise açıklamış olurduk." Ses tonuyla bile tüm söyleyeceğinin bu kadar olduğunu belirtir gibiydi. Saatine baktı.

"Deirdre sanırım on beş dakika sonra sofraya oturabiliriz, değil mi?"

"Korkarım, bugün yemek gecikecek."

Bay Wetherby yeniden kaşlarını kaldırdı.

"Öyle mi? Neden olduğunu sorabilir miyim?"

"Frieda'nın bugün çok işi vardı."

"Sevgili Deirdre, bunu sana sık sık anımsatmaktan nefret ediyorum ama bu evi yönetmek senin görevin. Zamanlamaya biraz daha özen göstermeni istiyorum."

Poirot kapıyı açarak dışarı çıktı. Sonra da omzunun üzerinden içeriye doğru son, bir göz attı.

Bay Wetherby'yle Deirdre hâlâ orada duruyorlardı. Adam, üvey kızını onu aşağı gördüğünü belirten soğuk bakışlarla izliyordu. Bu bakışlara karşılık veren Deirdre'nin gözlerinde ise kin vardı.

BÖLÜM 10

Poirot üçüncü ziyaretini öğlen yemeğinden sonra yaptı. Az pişmiş kuzu eti, sulu patates ve Maureen'in iyimserlikle krep olduğunu sandığı tuhaf şeylerden oluşan öğlen yemeği gerçekten çok kötüydü.

Poirot ağır ağır tepeye tırmandı. Sonra tam sağında, Laburnums Villası'nı gördü. Burası iki köy evinin birleştirilerek modern bir anlayışla düzenlendiği güzel bir yapıydı. Bayan Upward bu villada oğlu, geleceğin olası oyun yazarı Robin Upward ile yaşıyordu.

Poirot bahçe kapısında bir an durarak pos bıyıklarını düzeltti. Ne var ki aynı anda dönemeçten hızla fırlayan ve sonra da aniden yavaşlayan arabayı görmemişti. Pencereden atılan bir elma çöpünün yüzüne çarpmasıyla birlikte irkilerek döndü.

Poirot bu durumu protesto ettiğini belirten bir ses çıkardı.

Araba durdu ve direksiyondaki kadın pencereden başını çıkardı.

"Çok özür dilerim. Size mi geldi?"

Poirot tam cevap vereceği sırada gözü kadının asil yüzüne ilişti. Poirot bu geniş alnı, karışık kır saçları tanıyordu, hafızasının bir noktasına yer etmiş bir yüzdü bu ve elma çöpü de bu görüntünün canlanmasını sağlamıştı.

"Ah!" diye haykırdı. "Bayan Oliver!"

Direksiyondaki gerçekten ünlü yazardı.

Kadın da aynı anda, "Ah, Mösyö Poirot!" diye bağırdı. Arabadan inmeye çalışıyordu. Araba yazara göre oldukça küçüktü. Poirot hemen yardıma koştu.

Bayan Oliver inleyerek, "Ah!" dedi. "Uzun yolculuk her tarafımı iyice uyuşturmuş." Bayan Oliver bir volkan patlamasını andırır şekilde birden kendini arabadan dışarı attı.

Onunla birlikte arabadan dışarı fırlayan elmalar da yokuş aşağı yuvarlanmaya başladılar.

Bayan Oliver, "Kese kâğıdı yırtılmış olmalı," diye mırıldandı.

Göğsünün üstüne düşen elma parçalarını eliyle temizledikten sonra silkindi. Böylece üzerinde kalmış olan son elma parçasıda kayıplara karıştı.

Bayan Oliver, "Yazık oldu, kese kâğıdı sağlam değilmiş," dedi. "Onları Cox'tan almıştım. Neyse, burada, taşrada bol miktarda elma vardır herhalde. Yoksa yok mu? Belki de bütün elmaları dışarı satmışlardır. Ben artık günümüzde hiçbir şeyi anlayamıyorum. Her şey o kadar tuhaf ki! Neyse, siz nasılsınız, Mösyö Poirot? Bu köye yerleşmediniz değil mi? Ah, hayır olamaz. Buraya yerleştiğinizi hiç sanmıyorum. Sanırım neden bir cinayet? Umarım konuğu olacağım hanım öldürülmemiştir."

"Kime geldiniz?"

Bayan Oliver, başıyla villayı işaret ederek, "Şuradaki eve," dedi. "Yani bu ev Laburnums Villası ise... Yamacın ortasında, kiliseyi geçtikten sonra, hemen solda demişlerdi. Evet, bu olmalı. Ev sahibi nasıl biri?"

"Onu tanımıyor musunuz?"

"Elbette hayır. Buraya iş için geldim. Robin Upward romanlarımdan birini senaryolaştırıyor. Onunla birlikte çalışacağız."

"Tebrikler madam."

Bayan Oliver, "Bunda tebrik edilecek bir şey yok ki?" diye yanıtladı. "Aslında *sıkıntıdan* başka bir şey değil. Böyle bir şeye neden izin verdiğimi bilemiyorum. Kitaplarımdan zaten yeterince para kazanıyorum... Nasıl diyeyim, ajanstakiler kan emicilerden farksızlar, ne kadar fazla çalışırsam, onlar kazanıyor, dolayısıyla kendimi zorlamam için bir neden yok. İnsanın yarattığı karakterlerin alınıp hiçbir şekilde söylemediğiniz şeylerin söyletilmesinin, hiçbir şekilde yapmayacakları şeylerin yaptırılmasının nasıl bir ıstırap olduğunu bilemezsiniz. Karşı çıktığınızdaysa bunun "tiyatronun gereği" olduğunu söylüyorlar. Robin Upward'un da tek düşündüğü bu. Herkes onu övüyor ve onun çok zeki olduğunu söylüyor. Madem o kadar zeki neden kendisi bir oyun yazıp, benim zavallı Finli dedektifimi rahat bırakmıyor ki? Finliliği bile kalmadı zavallının, Robin Upward onu da Norveç istihbaratının elemanı yaptı." Elleriyle saçlarını yokladı. "Aaa, şapkamı ne yaptım ki?"

Poirot arabanın içine bir göz attı.

"Korkarım şapkanızın üzerine oturmuşsunuz."

Bayan Oliver dümdüz olmuş şapkasına baktı.

"Evet, öyle görünüyor." Ve neşeyle ekledi. "Neyse, zaten o şapkadan hiç hoşlanmıyordum. Pazar günü beni kiliseye götürmek isteyebilecekleri geldi aklıma. Aslında başpiskopos şapkaya gerek olmadığını söyledi, ama bildiğiniz gibi köy rahipleri biraz geri kafalıdır, şapka takmanızı bekleyebilirler. Neyse, şimdi bunu bırakalım da cinayetten ya da burada bulunma nedeniniz her neyse ondan söz edelim. Birlikte çözdüğümüz cinayeti anımsıyor musunuz?"

"Elbette, hem de çok iyi."

"Ne kadar eğlenmiştik, değil mi? Tabii aslında cinayet çok korkunç bir şey... Bunun hoşuma gittiğini söyleyemem. Ama sonrası. Neyse söyleyin, bu kez kurban kim?"

"Bay Shaitana(*) kadar popüler biri değil. Sadece gündelikçi bir kadın. Bayan McGinty adında biri. Cinayeti gazetelerde okumuş olmalısınız. Polis, genç bir adamı tutukladı. Yargılandı ve idama mahkûm edildi..."

Bayan Oliver birden Poirot'nun sözünü keserek, "Ama aslında katil değil, siz gerçek katili biliyorsunuz ve bunu kanıtlayacak delilleri arıyorsunuz," dedi. "Muhteşem. Ah çok heyecanlı."

Poirot, "Nerede, çok acele ediyorsunuz?" diyerek iç geçirdi. "Katilin kim olduğunu henüz öğrenemedim... Ayrıca öğrensem bile kanıtlamak hiç de kolay olmayacak."

Bayan Oliver, Poirot'yu aşağılarcasına, "Ah," dedi. "Erkekler hiçbir zaman hızlı davranamazlar. Ama ben yakında size katili açıklarım. Katilin bu köyden biri olduğu belli. Etrafa bir göz atmak için bana bir iki gün izin verin, katili elimle koymuş gibi bulayım. Kadınsal içgüdü... bu olayda da ihtiyaç duyulan tek şey! Shaitana olayında da katili doğru tahmin etmiştim, değil mi?"

Nazik bir adam olan Poirot, Bayan Oliver'a, o olayda sürekli fikir değiştirdiğini anımsatmak istemedi.

Bayan Oliver hoşgörüyle, "Ah siz erkekler," diye ekledi. "Scotland Yard'ın başına bir kadın geçecekti ki..."

Ancak yinelemekten büyük zevk aldığı bu konuyu bu kez daha fazla uzatamadı. Villanın kapısından ona seslenen biri konuşmasının yarıda kesilmesine neden oldu.

"Hoş geldiniz, Bayan Oliver değil mi?" Genç adamın sesi tatlı ve ahenkliydi.

"Hoş bulduk," diyen Bayan Oliver, Poirot'ya dönerek fısıltıyla ekledi. "Hiç endişelenmeyin. Çenemi tutacağımdan emin olabilirsiniz."

(*) *Briç Masası Cinayeti* adlı romandan.

"Hayır hayır madam. Ben bunu istemiyorum ki. *Tam aksine* bundan sık sık söz etmelisiniz."

O sırada Robin Upward da bahçe kapısından dışarı çıkmıştı. Kel kafalıydı. Üzerine soluk spor bir ceketle, gri flanelden eski bir pantolon giymişti. Aslında genç adam biraz kilo verse, yakışıklı bile sayılabilirdi.

"Ariadne! Değerli dostum!" Bayan Oliver'ı sevgiyle kucakladı.

Sonra da elleri yazarın omzundayken bir adım geriledi.

"Azizim," diye ekledi. "İkinci perde için şahane bir fikrim var."

"Öyle mi?" diyen Bayan Oliver'ın sesinden hoşnutsuzluğu anlaşılıyordu. "Robin, bu Mösyö Hercule Poirot."

Genç adam, "Memnun oldum," diye mırıldandı. "Ariadne hayatım, valizin nerede?"

"Bagajda."

Robin arabanın bagajını açarak kadının valizlerini aldı.

"Doğru dürüst bir hizmetçimiz bile yok, bizim için büyük bir sorun. Bulamıyoruz. Yalnızca yaşlı Janet! Tabii onu da yormamaya çalışıyoruz. Bunun ne kadar büyük bir sıkıntı olduğunu bilemezsiniz. Valizlerin ne kadar ağır. Yoksa içinde bomba mı var?"

Bahçe yolunda ağır ağır ilerlerken omzunun üzerinden geriye bakarak, "İçeri gelip bir içki içmez misiniz?" diye sordu.

Bayan Oliver, Poirot'ya dönerek, "Bu davet size," dedi. Sonra da uzanıp, arabanın ön koltuğundan eski bir çift ayakkabı, bir kitap ve çantasını aldı. "Gerçekten de biraz önce bu cinayet konusunda dilimi tutmamı istemediğinizi mi söylediniz? Bunda ciddi misiniz, Mösyö Poirot?"

"Evet, ne kadar konuşursanız benim için o kadar iyi."

Bayan Oliver, "Açıkçası ben bu yöntemi seçmezdim," dedi. "Ama detektif sizsiniz ve bu cinayet sizin. Elbette elimden geldiğince size yardımcı olmaya çalışacağım."

Robin yeniden kapıda göründü.

"Haydi gelsenize! Arabayla sonra ilgileniriz. *'Madre'* sizinle tanışmak için sabırsızlanıyor."

Poirot, İspanyolca olan *"Madre"* kelimesinin 'anne' anlamına geldiğini biliyordu. Robin Upward'un annesinden böyle söz etmesinden hoşlanmamıştı. Ama sesini çıkarmayarak oyun yazarıyla Bayan Oliver'ın peşinden eve gitti.

Laburnums Villası'nın içi göz alıcıydı. Poirot burayı döşemek için çok fazla para harcanmış olduğunu, sonucun pahalı, ama büyüleyici olduğunu düşündü. Evdeki meşe doğrama ve kapıların hepsi masif ve çok özeldi.

Ev sahiplerinin zengin oldukları evlerinden anlaşılıyordu.

Şöminenin önünde tekerlekli bir iskemlede oturan Bayan Laura Upward onları gülümseyerek ve dostça karşıladı. Altmış yaşlarında, kır saçlı, çıkık çeneli bir kadındı. Sağlıklı ve güçlü bir görünümü vardı. Bakışları kararlıydı.

"Hoş geldiniz Bayan Oliver. Sizinle tanıştığıma çok sevindim. Artık insanların size romanlarınızdan söz etmelerinden bıktığınızdan eminim, ama inanın kitaplarınız bana yıllar boyu arkadaş oldular, özellikle de sakat kaldıktan sonra her yeni eserinizi sabırsızlıkla beklemeye başladım."

Bayan Oliver utanmıştı, küçük bir okul çocuğu gibi elindeki mendilini büküp duruyordu.

"Şey... teşekkürler... Çok naziksiniz! Bu arada size Mösyö Poirot'yu tanıştırayım. Kendisi eski bir dosttur. Tesadüfen tam kapının önünde karşılaştık. Aslında arabadan attığım elmanın çöpü yanağına geldi. Bir anlamda aynen bir Giyom Tell olayı, ama farklı biçimde."

"Tanıştığımıza sevindim Bay Poirot. Robin!"

"Evet, *Madre?"*

"Konuklarımıza içecek bir şeyler ikram et. Bu arada sigaralar nerede?"

"Masada."

Bayan Upward, Poirot'ya dönerek, "Siz de mi roman yazıyorsunuz Bay Poirot?" diye sordu.

Soruyu Bayan Oliver yanıtladı.

"Hayır! Mösyö Poirot çok ünlü bir detektif. Aynen Sherlock Holmes gibi... köye geliş nedeni de bir cinayeti aydınlatmak."

O anda kırılan bir kadehin şıngırtısı odada yankılandı.

Bayan Upward sert bir tonda, "Robin!" diye bağırdı. "Biraz dikkatli olsana." Poirot'ya döndü. "Bu çok ilginç Bay Poirot."

Robin de, "Demek Maureen Summerhayes haklıymış," diye söze karıştı. "Bana uzun uzun pansiyonlarında bir detektifin kaldığını anlattı. Bu çok hoşuna gitmiş gibi görünüyordu. Ama aslında bu çok ciddi bir durum olmalı öyle değil mi, Bay Poirot?"

Bayan Oliver atıldı.

"Hem de çok ciddi. Çünkü aranızda bir katil var."

"Peki ama öldürülen kim? Yoksa bu üstü kapatılan, gizli tutulması gereken bir olay mı?"

Poirot, genç yazarın sözünü kesti. "Gizlenmesini gerektiren bir durum yok. Olay hepinizin bildiği bir olay."

Bayan Oliver yine söze karışarak, "Bayan Mc... Hay Allah neydi... gündelikçi... geçen sonbaharda..."

"Ah!" Robin Upward hayal kırıklığına uğramışa benziyordu. "O olay çoktan kapandı."

Bayan Oliver, "Kapanmadı," diye bağırdı. "Polis büyük bir hata yaptı ve suçsuz bir insanı tutukladı. Ve eğer Bay Poirot asıl katili zamanında bulmayı başaramazsa asılacak. Ah, çok heyecanlı!"

Robin içki servisini yaptı.

"Madre, senin için de *White Lady* hazırladım."

"Teşekkür ederim yavrum."

Poirot hafifçe ürperdi. Robin, ona ve Bayan Oliver'a içkilerini verdi.

Genç adam kadehini kaldırdı. "Cinayetin şerefine!" İçkisinden bir yudum aldı. "O kadın bize temizliğe gelirdi."

Bayan Oliver, "Kim?" diye haykırdı. "Bayan McGinty mi?"

"Evet. Öyle değil mi, Madre?"

"Evet. Eğer buna çalışmak denirse... Haftada yalnız bir gün bizde çalışırdı."

"Ve bazen de boş öğleden sonralarında."

Bayan Oliver merakla sordu.

"Nasıl bir insandı?"

Robin, "Çok değerli bir kadındı," dedi. "Aşırı derecede titizdi. Her şeyi toparlar ve çekmecelere yerleştirirdi. Ondan sonra da bir türlü eşyalarını bulamazdın."

Bayan Upward şakacı bir havada, "Odaların haftada bir de olsa toplanmaları gerekir Robin," dedi. Ancak yine de tavrında tuhaf bir ciddiyet vardı. "Yoksa insan bu küçük evde oturacak yer bile bulamaz."

"Orası öyle, Madre, biliyorum. Ama bir şeyi koyduğum yerde bulamazsam çalışamam. Aklım iyice karışıyor, notlarım birbirine giriyor."

Bayan Upward, "Benim gibi sakat olmak çok kötü bir şey," dedi. "Elinden bir şey yapmak gelmiyor. Gerçi emektar bir hizmetçimiz var, ama o da iyice ihtiyarladı artık. Ancak yemeğe yetişiyor."

Bayan Oliver sordu. "Neyiniz var? Artrit mi?"

"Evet. Bir tür artrit. Korkarım yakında eve sürekli bir hemşire almam gerekecek. Tabii bu çok tatsız bir durum. Başkalarına muhtaç olmak. Bağımsız olmak isterdim."

Robin, "Sevgili Madre," diyerek annesinin elini okşadı. "Bunu aklına bile getirme, boş yere üzülüyorsun."

Kadın birden ona bakarak şefkatle gülümsedi. Sonra da diğer kişilere dönüp, "Oğlum benim için bir kız evlattan farksız," dedi. "Kızım olsa bana ancak bu kadar özen gösterebilirdi. Robin çok düşüncelidir, benim için her şeyi yapar. Hiç kimse ondan daha saygılı, daha düşünceli olamaz."

Ana oğul karşılıklı gülümsediler.

Poirot ayağa kalktı.

"Neyse, artık gitmem gerekiyor. Uğramam gereken bir yer daha var. Sonra da trene yetişeceğim. Konukseverliğiniz için çok teşekkürler, madam. Size de oyununuzda başarılar dilerim, Bay Upward!"

Bayan Oliver da, "Ben de cinayeti çözümleme konusunda size başarılar dilerim Bay Poirot," dedi.

Robin Upward meraklı bakışlarla Poirot'yu süzüyordu.

"Mösyö Poirot biraz önceki sözlerinizde ciddi miydiniz? Yoksa bu kötü bir şaka mıydı?"

Bayan Oliver, "Böyle şeyin şakası mı olur?" diye atıldı. "Kim böyle bir şaka yapar? Son derece ciddi. Bana söylemiyor ama Bay Poirot katilin kim olduğunu da biliyor, bundan eminim. Haklıyım değil mi?"

"Hayır, hayır madam," diyen Poirot'nun bu itirazı kendisinin de istediği gibi yeterince inandırıcı değildi. "Ah, ne yazık ki size biraz önce de söylediğim gibi katilin kimliğini *henüz* öğrenemedim."

"Öyle ama ben yine de bildiğinizi düşünüyorum... Siz o kadar ağzı sıkı bir insansınız ki Bay Poirot."

Bayan Upward da heyecanlanmıştı.

"Sözleriniz doğru mu? Bu bir şaka değil mi?"

"Kesinlikle şaka değil, madam." Poirot hafifçe eğilerek selam verdi ve odadan çıktı.

Bahçe yolunda ilerlerken Robin Upward'un tatlı sesini duyuyordu. "Ariadne hayatım... İyi güzel de bu adamı o bıyıklarla, o kılıkla ciddiye almak mümkün mü? Gerçekten de bu Poirot usta bir detektif mi?"

Poirot bıyık altından güldü. *Hem de ne usta*!

Poirot dar yolda karşıdan karşıya geçeceği sırada tam zamanında geri çekildi.

Summerhayes'lerin pikabı zangırdayarak, yalpalayarak hızla üzerine geliyordu. Neredeyse altında kalacaktı. Direksiyonda Johnnie Summerhayes vardı.

Bay Summerhayes, "Affedersiniz..." diye bağırdı. "Trene yetişmem gerekiyor." Uzaklaşırken bir şeyler daha söyledi, ama anlaşılmadı. "Covent Garden..." filan gibi bir şeydi bu.

Poirot da trene binmeyi düşünüyordu. Ama o banliyö treniyle Kilchester'a, Başmüfettiş Spence'le konuşmaya gitmek niyetindeydi. Zaten bir gece önce ona telefon etmiş ve bir görüşme ayarlamıştı.

Trene yetişmek için daha zamanı olduğunu düşünen Poirot bu arada bir ziyaret daha yapmaya niyetlendi.

Tepedeki çitlerle çevrili malikânenin büyük bahçe kapısından içeri girdi. Burası büyük modern beton bir yapıydı. Bahçe de bakımlıydı. Malikâne, Bay ve Bayan Carpenter'a aitti. Guy Carpenter, Carpenter Mühendislik ve İnşaat'ın ortağıydı. Politikaya girmeye hazırlanan çok zengin bir işadamıydı. Carpenter'lar kısa bir süre önce evlenmişlerdi.

Carpenter'ların kapısını açan yabancı uyuklu bir hizmetçi ya da emektar bir uşak değildi. Kapı sakin, soğukkanlı bir erkek uşak tarafından açıldı ve adam Poirot'yu içeri almak istemedi. Onun gözünde Poirot açıkça dışarıda bırakılması gereken, bir şeyler satmaya gelmiş bir pazarlamacıydı.

"Bay ve Bayan Carpenter evde değiller."

"Öyleyse bekleyebilirim."

"Ne zaman gelecekleri belli değil."

Uşak kapıyı Poirot'nun yüzüne kapattı.

Poirot arkasını döndü. Ancak bahçe kapısına doğru gideceği yerde köşeyi dönüp evin yan tarafına doğru ilerledi. Tam köşeyi döndüğü anda neredeyse uzun boylu, minik kürk manto giymiş bir kadınla çarpışacaktı.

Kadın, "Siz de kimsiniz?" diye söylendi. "Burada ne arıyorsunuz?"

Poirot nezaketle şapkasını çıkardı hemen. "Bay ya da Bayan Carpenter'ı arıyorum. Acaba Bayan Carpenter ile mi görüşüyorum?"

"Evet, öyle." Kadının konuşması hiç de nazik değildi, ama davranışı yine de ödün vermeye hazır olduğunu gösteriyordu.

"Adım Hercule Poirot."

Bayan Carpenter'ın yüzündeki ifadeden ünlü detektifin adını hiç duymamış olduğu anlaşılıyordu. Hatta Summerhayes'lerin pansiyonunda kalan yabancı olarak bile ondan haberi yokmuş gibi görünüyordu. Öyleyse burada dedikodu ağı o kadar da etkin değildi. Poirot bunu küçük ancak ilginç bir nokta olarak göz önünde bulundurması gerektiğini düşündü.

"Evet?"

"Bay ya da Bayan Carpenter... ikisinden biriyle görüşmek istiyordum. Ama sizinle konuşmak çok daha hoşuma gidecek. Çünkü

siz bana daha çok daha fazla yardımcı olabilirsiniz. Sonuçta sormak istediğim ev işleriyle ilgili."

Kadın, "Yeni Hoover süpürge aldık," diye homurdandı.

Poirot güldü.

"Hayır, hayır, beni yanlış anladınız. Yalnızca ev işleriyle ilgili birkaç ufak sorum olacaktı."

"Ah, yine mi anket. Bence kesinlikle farksız ama..." Birden sözlerine ara verdi. "İçeri gelmez misiniz?"

Poirot içinden güldü. Tam anketlerden yakınmaya başlayacakken ağzından kötü bir sözcük çıkmasından çekinmişti. Kocasının politikaya soyunması onu hükümet faaliyetlerini eleştirmekten alıkoymuştu.

Bayan Carpenter, Poirot'yu antreden geçirip, büyük pencereleri doğrudan güzel, bakımlı bir bahçeye açılan geniş bir salona aldı. Burası yeni dekore edilmiş, çok şık döşeli bir odaydı; büyük geniş bir kanepe, iki sallanan koltuk, üç ya da dört Chippendale stili sandalye, büyük bir yazı masası ve kütüphane. Hiçbir masraftan kaçınılmadığı en iyi dekoratörlerle çalışıldığı belliydi. Ancak odada ev sahibesinin bireysel zevkinden en ufak bir iz bile yoktu. Poirot yeni gelin ya çok kayıtsız ya da ihtiyatlı diye düşündü.

Bir taraftan da belli etmeden genç kadını inceliyordu. Gösterişli ve güzel bir bayandı. Saçlarını platin sarısı boyatmış, makyajını özenle yapmıştı. Ancak gözleri -koyu mavi iri gözleri- bu gözlerdeki donuk bakış -muhteşem buğulu gözler- kadına daha da farklı bir çekicilik kazandırıyordu.

Kadın, "Lütfen oturun," dedi. Birden kibarlaşmıştı, ama belli etmemeye çalışsa da sıkıldığı anlaşılıyordu.

"Çok naziksiniz. Size geçen kasımda öldürülen Bayan McGinty hakkında bir iki soru sormak istiyorum."

Poirot oturdu.

"Çok naziksiniz madam. Size birkaç ufak sorum olacaktı... Geçen yılın Kasım ayında ölen... daha doğru bir deyişle öldürülen... Bayan McGinty ile ilgili?"

"Bayan McGinty mi? Ne kastettiğinizi anlamıyorum."

Bayan Carpenter merakla Poirot'ya baktı. İri gözlerinde öfke ve kuşku vardı.

"Sanırım onu anımsıyorsunuzdur."

"Hayır anımsamıyorum. Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

"Onun öldürüldüğünü de mi unuttunuz? Yoksa Broadhinny'de cinayet, günlük sıradan olaylardan mı sayılıyor?"

"Ah, *cinayet* mi? O olayı anımsamaz olur muyum? Yalnızca gündelikçi kadının ismini unutmuşum."

"Burada çalışmış olmasına rağmen mi?"

"Bayan McGinty burada hiç çalışmadı. O sırada ben burada yaşamıyordum Bay Carpenter'la üç ay önce evlendim."

"Ama sanırım yine de size hizmet etmişti. Bildiğim kadarıyla cuma sabahlarıydı. O sırada Rose Villası'nda oturuyordunuz ve adınız da Bayan Selkirk idi."

Bayan Carpenter suratını astı.

"Zaten her şeyi bildiğinize göre, bunları sormanıza ne gerek var? Ayrıca neler oluyor? Bayan McGinty, sizi neden ilgilendiriyor?"

"Ben bu cinayeti araştırıyorum."

"Neden? Allah aşkına neden? Niçin benimle konuşmak istediniz?"

"Bana yararlı olacak bazı şeyleri bilebileceğinizi düşündüm."

"Neyi bilebilirim? Hem nereden bileceğim ki? Bayan McGinty aptal yaşlı bir kadındı, temizliğe gidiyordu. Paralarını yerdeki döşemelerin altına sakladığını bilen biri onu soydu ve öldürdü. Korkunç

bir olaydı, berbat bir şey. Pazar gazetelerinde okuduğumuz kanlı cinayetlerden farksızdı."

Poirot hemen atıldı.

"Evet, pazar gazetelerinde yazılanlardan farksızdı. Özellikle de *Sunday Comet*'takilerden. *Sunday Comet* adlı gazeteyi okuyorsunuz, sanırım."

Bayan Carpenter yerinden fırladı. Sendeleyerek bahçeye açılan camlı kapılara doğru ilerledi. O kadar dalgın yürüyordu ki neredeyse pencerenin açık tarafına çarpacaktı. Poirot o an körlemesine lambanın sıcak ampulüne uçan muhteşem büyük bir kelebeği anımsadı.

"Guy! Guy!"

Hemen yakında bir erkek sesi duyuldu.

"Efendim, Eve?"

"Hemen buraya gelir misin?"

O anda otuzlu yaşlarda uzun boylu bir adam göründü. Adam hızlı adımlarla terası geçip pencereye geldi.

Eve Carpenter sinirli bir şekilde, "İçeride bir yabancı var," dedi. "Bana geçen yıl işlenen o iğrenç cinayet konusunda sorular soruyor. Şu gündelikçi kadın hakkında... anımsıyorsun değil mi? Böyle şeylerden nefret ediyorum. Çok etkiliyor beni. Bunu sen de biliyorsun Guy."

Guy Carpenter kaşlarını çatarak teras penceresinden içeri girdi.

At gibi uzun bir yüzü vardı. Açık tenli, kibirli biriydi. Tavırlarından kendisini pek beğendiği ve önemsediği anlaşılıyordu.

Poirot, ondan hiç hoşlanmamıştı.

"Neler oluyor? Karımı niçin rahatsız ediyorsunuz?"

Poirot ellerini iki yana açtı.

"İsteyebileceğim son şey böylesine nazik bir bayanı rahatsız etmek olabilir. Yalnızca kendisine hizmet etmiş olan mütevetfa bayanın ölümüne ilişkin araştırmada kendisinin bana yardımcı olabileceğini umuyordum."

"Araştırma mı? Ne araştırması?"

Bayan Carpenter, "Evet," diye bağırdı. "Bunu ona sormalısın!"

"McGinty'nin ölümüne ilişkin olarak yeni bir araştırma başlatıldı."

"Saçma! O olay çoktan kapandı."

"Hayır, işte bunda yanılıyorsunuz. Henüz kapanmadı."

Guy Carpenter kaşlarını çattı.

Kuşku dolu bir ifadeyle, "Yeni bir araştırma mı dediniz? Polis tarafından mı? Saçma bu... herhalde polis olduğunuzu iddia edecek değilsiniz."

"Bu doğru. Polisten bağımsız çalışıyorum."

Eve Carpenter söze karışarak bağırdı.

"Bu adam gazeteci Guy, o adi, paçavra pazar gazetelerinin birinde çalıştığını söyledi."

Guy Carpenter'ın gözlerinde bir parıltı belirip kayboldu. Onun pozisyonundaki biri basınla iyi geçinmek zorundaydı. Konuştuğunda sesi çok daha dostça ve ihtiyatlıydı.

"Karım çok duygusal bir insan. Cinayet gibi şiddet olayları onu çok sarsıyor. Ayrıca onun size yardımcı olabileceğini de sanmıyorum. Çünkü gündelikçi kadını tanımıyordu bile."

Eve Carpenter heyecanla atıldı. "O kadın yalnızca aptal, ihtiyar bir hizmetçiydi. Bunu ona söyledim." Durakladı, sonra öfkeyle ekledi. "Ayrıca Bayan McGinty korkunç bir yalancıydı da."

"İşte bu çok ilginç," diyen Poirot sevinçle bakışlarını adamdan ayırıp kadına yöneltti. "Demek yalan söylüyordu. İşte bu bizim için çok değerli bir ipucu olabilir."

Genç kadın şaşkınlıkla, "Nasıl yani?" diye homurdandı.

"Belki bu bize cinayetin gerçek nedenini ortaya çıkarmakta yardımcı olur. Şu an için, benim asıl öğrenmek istediğim de bu."

Guy Carpenter sert bir tonda, "Kadının biriktirdiği paralar çalınmıştı ya!" dedi. "Neden o paralardı."

Poirot son sözünü söylemiş bir aktör havasında ayağa kalkarken, yumuşak bir ses tonuyla, "Acaba öyle mi?" diye sordu. "Bu sizin düşünceniz."

Sonra nezaketle Bayan Carpenter'a döndü.

"Sizi rahatsız ettiysem çok özür dilerim. Tabii böyle olayları anımsamak her zaman çok üzücüdür."

Guy Carpenter, hemen, "Olay çok korkunçtu," dedi. "Tabii ki karım olanların anımsatılmasından hoşlanmıyor. Üzgünüm, ama size bu konuda yardımcı olamadık."

"Ah, çok yardımcı oldunuz."

"Nasıl yani?"

Poirot, "*Bayan McGinty yalan söylüyormuş*," diye mırıldandı. "Bu çok önemli bir nokta. Bayan McGinty tam olarak ne gibi yalanlar söylerdi, madam?"

Uzun bir sessizlik oldu. Poirot sabır ve nezaketle genç kadının konuşmasını bekledi.

Eve Carpenter neden sonra, "Şey, belirli bir şey değil," dedi. "Bilmem ki... Şey yani unuttum..."

Hem kocasının hem de Poirot'nun kendisine beklenti içinde baktıklarını fark edince ekledi. "Saçma sapan yalanlar, aptalca şeyler... Köyde oturanlar hakkında. Doğru olması olanaksız şeyler."

Odaya çöken derin bir sessizliği bozan yine Poirot oldu. "Anlıyorum... iftira."

Genç kadın, telaşla, "Hayır, hayır," diye atıldı. "Ben bunu kastetmedim. Bayan McGinty yalnızca dedikoducu bir kadındı."

Poirot hafifçe yineledi. "*Dedikoducu bir kadın.*"

Mutlulukla eğilerek kadının önünde reverans yaptı.

Guy Carpenter, Poirot'a antreye kadar eşlik etti.

"Siz hangi gazetede çalışıyorsunuz? Hangi pazar gazetesinde?"

Poirot sözcüklerini özenle seçti.

"Hanımefendiye bahsettiğim gazetenin adı *Sunday Comet* idi."

Sustu.

"*Sunday Comet*." Guy Carpenter'ın yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. "Korkarım ben o gazeteyi pek görmedim."

"Bazen ilgi çekici yazı dizileri yayınlanıyor. Ve ilginç fotoğraflar..."

Ve sessizliğin daha fazla sürmesine fırsat vermeden hafifçe eğilerek ekledi. "İyi günler Bayan Carpenter. Eğer sizi rahatsız ettiysem... çok affedersiniz."

Poirot bahçe kapısından çıktıktan sonra orada durup villaya baktı. "Acaba... Evet, acaba..."

BÖLÜM 11

Başmüfettiş Spence karşısında oturan Hercule Poirot'ya bakarak iç çekti.

"Sakın bir şey elde edemediğinizi söylediğimi düşünmeyin. Bence çok önemli bir ipucuna ulaşmışsınız Mösyö Poirot," dedi. "Ama bu yetersiz. Lanet olsun, çok yetersiz."

Poirot başıyla onayladı.

"Biliyorum. Tek başına bir işe yaramaz. Bunun kanıtlarla desteklenmesi ve üzerinde çalışılması gerek."

"Çavuş da ben de aslında o gazeteyi fena atlamışız. Fark etmemiz gerekirdi."

"Kendinizi boş yere suçluyorsunuz. İlk bakışta cinayet nedeni o kadar basitti ki. *Gasp!* Yaşlı bir kadın parası yüzünden öldürülmüştü. Oda darmadağın edilmiş, kadının biriktirdiği para alınmıştı. Ortada açık kanıtlar dururken o karmaşanın içinde gazeteyi nasıl fark edebilirdiniz ki?"

Spence ısrarla yineledi. "O gazeteyi fark etmem gerekirdi. Ve de o mürekkep konusunu..."

"Ama ben de bunu sadece bir rastlantı sonucu öğrendim."

"Yine de bu konunun önemli olduğunu hemen hissettiniz... Nasıl?"

"Yalnızca mektup yazma olasılığını düşündüm, o kadar. Siz ve ben Spence, bizim gibi insanlar için mektup yazmak doğaldır... Zaten durmadan bir şeyler yazarız."

Spence iç geçirerek, Poirot'yla aralarındaki masaya, yan yana söz konusu o dört fotoğrafı dizdi.

"İşte istediğiniz fotoğraflar. *Sunday Comet*'ta yayımlanan fotoğrafların orijinalleri... gerçi gazetedeki kadar bulanık değiller, ama yine de pek bir yararları olacağını sanmıyorum. Baksanıza ne kadar eskimiş ve sararmışlar. Ayrıca kadınların saç biçimleri tiplerini tamamen değiştirir. Fotoğraflar profilden olsaydı, o zaman belki onlardan daha iyi yararlanabilirdik. Ne de olsa profil pek değişmez, kulaklar da öyle. Çan biçimindeki şapka, iddialı saçlar ve güller. Tanımak için şans bırakmıyorlar ki."

"Neyse. Bir konuda benimle aynı fikirde olduğunuzu düşünüyorum, Vera Blake'i konunun dışında tutma konusunda."

"Sanırım öyle. Vera Blake, Broadhinny köyüne yerleşseydi herkes onun kim olduğunu bilirdi. Çünkü kadının en büyük merakı üzücü yaşam öyküsünü her önüne gelene anlatmaktı."

"Peki ya diğerleri? Onlar hakkında bilgi topladınız mı?"

"Bu kısa sürede elimden geldiği kadar. Eva Kane, Craig mahkûm edildikten kısa bir süre sonra adını değiştirerek, İngiltere'den ayrılmış. Onun yeni ismini de biliyorum. *Hope,* yani umut. Sembolik olarak anlamlı, değil mi?"

Poirot mırıldandı. "Evet evet... romantik bir yaklaşım! Bu aklıma ünlü şairlerinizden birinin şiirini getirdi. *Güzel Evelyn Hope öldü,* o da bu dizeleri düşünmüş olabilir mi acaba? Bu arada onun asıl adı Evelyn miymiş?"

"Galiba. Ama herkes onu *Eva* diye çağırırmış. Bu arada konu açılmışken, polisle gazetenin Eva Kane hakkındaki düşünceleri tamamen zıt. Hiç uyuşmuyor."

Poirot gülümsedi.

"Polisin görüşü... mahkemede kanıt sayılmaz. Ama aslında çok sağlam bir yol göstericidir. İnsan buna güvenebilir. Bana polisin Eva Kane hakkındaki düşüncesini açıklar mısınız dostum?"

"Polis, Eva Kane'in toplumun sandığı gibi saf ve masum bir kurban olmadığı görüşünde. O dava sırasında ben çok gençtim, ama bu soruşturmayı yürüten eski şefim Müfettiş Traill'in onun hakkında söylediklerini anımsıyorum. Traill aslında (biliyor musunuz, hiç kanıt yoktu) bu cinayetin Bayan Craig'i ortadan kaldırmayı isteyen Eva Kane'in fikri olduğu görüşündeydi. Bu cinayeti tasarladı ve planını da uyguladı diyordu. Herhalde Craig bir akşam evine döndüğü zaman küçük meleğinin sorunlarını kökünden çözümlemiş olduğunu gördü. Sanırım Eva Kane, polisi Bayan Craig'in doğal nedenlerle öldüğüne inandırabileceğini sanıyordu. Ama Craig daha bilinçliydi. Büyük bir sorunla karşı karşıya olduklarını hemen anladı. Hemen duruma el koyarak karısının cesedini parçaladı ve bodruma gömdü. Bu arada bir taraftan da kafasında herkese Bayan Craig'in yolculuğa çıktığına ve yurtdışında öldüğünü söyleyebileceği bir plan yaptı. Sonunda gerçek ortaya çıktığındaysa bütün suçu üzerine aldı, Eva Kane'in durumu bilmediğini söyledi." Spence bir an durdu. Sonra da omuz silkerek ekledi. "Eva Kane'in suçunu kanıtlamak imkânsızdı. Zehir evde bulundu, ama bunu kadına Eva Kane de vermiş olabilirdi, adam da. Kız mahkemede saf, masum, dehşetle sarsılan kız rolünü çok iyi yaptı. Aslında çok iyi bir oyuncuydu o. Biraz önce de belirttiğim gibi Müfettiş Traill onun masum olduğuna asla inanmadı, ama bir tek kanıt bile bulamadı. Size bu öyküyü anlattım ama bütün bunlar bir varsayımdan öte değil Bay Poirot. Kesin bir kanıt hâlâ yok."

"Verdiğiniz bilgi yine de çok yararlı. Örneğin, şimdi hiç değilse o 'zavallı, bahtsız kadınlardan' birinin yalnızca şanssız değil ay-

nı zamanda da soğukkanlı bir katil olduğunu biliyorum ve bu dürtünün şiddetiyle gerektiği zaman yeniden öldürmekten çekinmeyebileceğini... Neyse şimdi bir sonrakine geçelim, yani Janice Courtland'a. Onun hakkında neler biliyoruz?"

"Dosyaları inceledim Mösyö Poirot. Bana sorarsanız o tam bir şeytan. Edith Thompson'u astıklarına göre Janice'i çok daha önce asmalılardı. İğrenç bir çift, tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş, aralarında hiçbir fark yok. Janice o toy genci, tuzağına düşürünceye kadar uğraşmış. Bu arada dikkatinizi çekmek istediğim bir konu daha var, geri planda kocası ortadan kalktıktan sonra evlenmeyi düşündüğü zengin bir sevgili daha varmış. Janice hem kocasının servetinin kendisine kalmasını, hem de başka bir zenginle evlenmeyi planlıyormuş."

"Peki o zengin adamla evlenebilmiş mi?"

Spence başını salladı.

"Bu konuda hiçbir bilgi yok."

"Gazetenin yazdığına göre o da İngiltere'den ayrılmış. Acaba sonra ne olmuş?"

Spence yine başını salladı.

"Kadın tamamen özgürdü. Hiçbir şeyle suçlanmadı. Evlendi mi, yoksa başka bir şey mi yaptı, hiçbir bilgimiz yok."

Poirot, Doktor Rendell'in sözlerini düşünüyordu.

"İnsan bir gün bir kokteylde Janice ile burun buruna gelebilir."

"Kesinlikle."

Poirot'nun gözü son fotoğrafa takıldı.

"Peki ya o çocuk. Zavallı Lily Gamboll?"

"Cinayetten yargılanmak için yaşı çok küçüktü. Onu modern bir ıslahevine yolladılar. Orada örnek davranışlar sergiledi. Çalışkan ve azimliydi. Steno ve daktilo öğrendi, ona gözetim altında bir iş bulundu. İşyerinde çok başarılı oldu. Özgür kaldıktan sonra İrlanda'da

olduğunu duyduk. Bence onu da Vera Blake gibi bu olayın dışında tutabiliriz Bay Poirot. Bence Lily Gamboll'dan kuşkulanmamız için bir neden yok. Islahevinde iyi bir eğitim aldı, dürüst olduğunu gösterdi. Sonuçta henüz on iki yaşındaydı, anlık bir öfkeye kapıldı ve bir cinayet işledi. Onu da bütün bu olayların dışında tutabiliriz?"

Poirot başını salladı.

"Olabilirdi, ama konumuz satır olmasaydı. Lily Gamboll'un halasını öldürmek için satır kullandığını görmezden gelmeyiz. Sonuçta Bayan McGinty'nin meçhul katili de kadının başına yine satır olabileceğini düşündüğümüz bir şeyle vurdu. Bu yüzden Lily Gamboll'un da üzerinde durmak zorundayım."

"Haklı olabilirsiniz. Neyse, şimdi biraz da sizden söz edelim, Mösyö Poirot. Kimsenin size zarar vermeye kalkışmamış olması çok sevindirici bir durum."

Hercule Poirot anlık bir duraklamanın ardından, "Ha... hayır," dedi.

"Açıkçası Londra'daki o geceden sonra zaman zaman endişeye kapılmadığımı söyleyemem. Sizi tehlikeye atmış olabilirdim. Neyse, Broadhinny sakinleri açısından durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?"

Poirot not defterini çıkardı.

"Eğer Eva Kane yaşıyorsa bugün altmış yaşlarında bir kadın olması gerekiyor. *Sunday Comet*'ta sözü edilen kızı ise otuz yaşlarında olmalı. Lily Gamboll da öyle. Janice Courtland ise ellisine basmak üzeredir."

Spence başını sallayarak onayladı.

"Bence öncelikle Broadhinny'de bu yaşta olan kadınların üzerinde durmamız gerekiyor. Özellikle Bayan McGinty'nin yanında çalıştığı kadınların."

"Sanırım bu doğru bir yaklaşım."

"Evet, ama tabii Bayan McGinty'nin çeşitli evlerde çalışıyor olması durumu zorlaştırıyor, ama biz onun bir şey, büyük olasılıkla da bir fotoğraf görmüş olabileceği varsayımından hareket edersek... bunun sürekli gittiği *evlerden* birinde olması gerektiği sonucuna varıyoruz."

"Haklısınız."

"Yaşlara gelince, burada karşımızda çok sayıda olasılık var, Broadhinny'dekileri yaş gruplarına göre sınıflayacak olursak, öncelikle Wetherby'leri ele alalım. Bayan McGinty öldüğü günün sabahında Wetherby'lerdeymiş. Bayan Wetherby'nin yaşı Eva Kane'inkine uygun ve Eva Kane'in kızı olabilecek yaşta bir kızı da var... Kız, kadının önceki evliliğinden."

"Bayan Wetherby fotoğraftaki kadına benziyor mu?"

"*Mon cher*, bu fotoğraflara bakarak bir sonuca varmak olanaksız. Aradan uzun yıllar geçmiş. Tek söyleyebileceğimiz Bayan Wetherby'nin gençliğinde büyük olasılıkla güzel bir kadın olduğu. Kendine özgü davranışları var. Cinayet işlemek için çok zayıf ve çaresiz görünüyor ama zamanında aynı şey yanılmıyorsam Eva Kane için de düşünülmüş. Nasıl bir silah kullanıldığını, kabzasını, ne kolaylıkta savrulabildiğini, keskinliğini filan bilmeden Bayan McGinty'yi öldürmek için ne kadar fiziksel güç gerektiğini söylemek çok zor."

"Evet evet, maalesef silahı bulmayı hâlâ başaramadık, neyse devam edin."

"Bunun dışında Wetherby ailesine ilişkin dikkatimi çeken bir diğer nokta da Bayan Wetherby'in istediği takdirde ki, özellikle böyle göründüğünü düşünüyorum, son derece kaba ve çekilmez bir insan olduğu. Kızları Deirdre'in ise annesini çok sevdiği, ona çok bağlı olduğu anlaşılıyor. Üvey babasından ise nefret ediyor. Bu konuda bir yo-

rumum yok. Yalnızca dikkate alıp, üzerinde düşünmek açısından diyorum. Kız, annesinin geçmişinin Bay Wetherby'nin kulağına gitmesini engellemek için Bayan McGinty'yi öldürmüş olabilir. Anne de aynı nedenle cinayet işlemiş olabilir. Bay Wetherby ise şerefine leke sürülmemesi, 'skandal' çıkmaması için cinayet işleyebilir. Onurları için cinayet işleyenlerin sayısı tahmin edilenin çok üstündedir. Sonuçta Wetherby'ler saygın, iyi insanlar."

Spence başıyla onayladı.

"Yani... bu cinayetle gazetede çıkan yazı ve fotoğraflar arasında bir bağ varsa o zaman Wetherby'ler üzerinde durulması gereken kuvvetli bir olasılık."

"Kesinlikle. Köyde Eva Kane yaşında bir kadın daha var. Bayan Laura Upward. Ancak onun Eva Kane olduğunu varsaysak bile Bayan McGinty'yi öldürmemiş olduğunu kabul etmemiz için geçerli iki nedeni var. Birincisi kadın hasta, artriti var. Bu yüzden ancak tekerlekli iskemleyle dolaşabiliyor."

Spence hayranlıkla, "Ah, romanlarda sonuçta hep tekerlekli sandalyeyle dolaşanların aslında sakat olmadıkları anlaşılır, ama onlar gerçek hayatta genellikle üzerlerine titrenmesi gereken zavallılar, değil mi?" dedi.

Poirot sözlerini sürdürdü. "İkincisi Laura Upward otoriter, sert ve iradesi güçlü bir kadına benziyor. İsteklerini tatlı sözler yerine zorbalıkla yaptıran biri, dolayısıyla Eva Kane hakkında söylenenlere hiç uymuyor. Ama tabii insanlar yaşlandıkça huyları da değişir. Kişilerin yaşları ilerledikçe despotlaştıkları da çok sık görülen bir durumdur."

Spence, "Bu doğru," diye başını salladı. "Bayan Upward... olanaksız değil, ama düşük ihtimal. Evet diğer olasılıklara geçelim. Sırada kim vardı? Janice Courtland!"

"Onu atlayabiliriz. Sanırım köyde onun yaşında kimse yok."

"Tabii kadının estetik ameliyat yaptırarak gençleşmiş olabileceği olasılığını dikkate almazsak? Lütfen bunu ciddiye almayın, Mösyö Poirot. Size takılıyordum."

"Broadhinny'de yaşı otuz civarında üç kadın olduğunu biliyoruz. Birincisi Deirdre Henderson. Sonra doktorun karısı Shelagh Rendell ve Bayan Carpenter. Şu anki yaşlarını düşünecek olursak onlardan herhangi biri Eva Kane'in kızı ya da Lily Gamboll olabilir."

"Evet, yaşları uyuyor. Ama diğer nitelikler?"

Poirot, "Eva Kane'in kızının -kısa mı uzun mu, esmer mi sarışın mı- nasıl olduğunu bilmiyoruz," diyerek içini çekti. "Onun Deirdre Henderson olması durumunu inceledik. Şimdi biraz da diğer ikisinin üzerinde duralım. Bu arada belirtmek istediğim bir şey vardı: Bayan Rendell bir şeyden korkuyor."

"Yani sizden de mi korktu?"

"Öyle sanıyorum."

Başmüfettiş, "Bakın bu ilginç," diye başını salladı. "Diyelim ki Bayan Rendell, Lily Gamboll ya da Eva Kane'in kızı. Kadın sarışın mı, yoksa esmer mi?"

"Sarışın."

"Lily de sarışındı."

"Bayan Carpenter da sarışın dostum. Makyaj konusunda çok yetenekli. İnsan bu yüzden kadın güzel mi, yoksa çirkin mi anlayamıyor. Ama güzel gözleri dikkat çekiyor. İri, koyu mavi büyüleyici gözler..."

"Ah Poirot!" Spence, dostuna gülümseyerek başını salladı.

"Biliyor musunuz, kadın kocasını çağırmak için odadan çıkarken neye benziyordu? Aklıma ışığa doğru körlemesine kanat çırpan

göz alıcı bir kelebek geldi. Kadın da eşyaların arasında yalpalayarak, sendeleyerek, ellerini öne uzatmış bir halde körlemesine gidiyordu."

Spence, Poirot'ya sevecenlikle bakarak, "Çok romantiksiniz," diye mırıldandı. "Göz alıcı kelebek, büyüleyici mavi gözler."

Poirot itiraz etti. "Ben hiçbir zaman romantik olmadım. Dostum Hastings, romantik ve duygusal olan odur, ben değil. Benim için önemli olan her zaman mantık olmuştur. Biraz önce beni yanlış anladınız Bay Spence. Benim anlatmak istediğim eğer bir kadın özellikle gözlerinin güzelliğini ön plana çıkarma çabası içindeyse, gözleri ne kadar bozuk olursa olsun gözlük takmaz ve bulanık figürler arasından yalpalayarak yolunu bulmaya çalışır."

Ve işaret parmağıyla hafifçe fotoğraflardan birine vurdu. Bu Lily Gamboll'un fotoğrafıydı ve kızın kalın, çirkin gözlükleri vardı.

"Ah, demek öyle? Eva Carpenter'ın Lily Gamboll olduğunu düşünüyorsunuz."

"Ben yalnızca olasılıklardan söz ediyorum. Konuyu şöyle özetleyeyim: Bayan McGinty öldüğü sırada Bayan Carpenter henüz Bayan Carpenter değildi. Genç bir savaş duluydu ve küçük bir evde zor şartlarda yaşıyordu. Yakın çevreden zengin bir adamla nişanlıydı, kendini fazlasıyla önemseyen siyasete atılmak üzere olan, politik bağlantıları güçlü, biriyle. Eğer Guy Carpenter evlenmek üzere olduğu kadının çocukken halasını satırla öldürdüğü için ıslahevinde büyüyen ve gazetelerde boy boy fotoğrafı çıkan, alt tabakadan, çirkin, tuhaf bir kız olduğunu öğrenseydi acaba ne yapardı? Ya da onun yirminci yüzyılın en ünlü katili sayılan, polis kayıtlarında özel yeri olan birinin kızı olduğunu öğrense, acaba onunla evlenir miydi? Tabii buna 'Eğer genç kadını seviyorsa evet,' diye cevap verebilirsiniz. Bence bu Guy Carpenter karakterinde birinin yapabileceği bir şey değil. Adam çıkarlarını kollamasını iyi bilen, bencil, hırslı, ge-

rektiğinde son derece nazik olabilen bir tip. Eve Carpenter da bunun farkında olmalı. Kadın nişanlılık döneminde kendisi hakkında en ufak kötü bir sözcüğün bile Guy Carpenter'ın kulağına gitmesinin bu evliliğin gerçekleşmeden bitmesine neden olabileceğinden korkardı herhalde."

"Anlıyorum, katilin Bayan Carpenter olduğunu düşünüyorsunuz?"

"Biraz önce de söylediğim gibi, *mon cher, bilmiyorum.* Yaptığım yalnızca olasılıkları incelemek. Bayan Carpenter benimle karşılaştığı zaman çok endişelendi, bana karşı çok çekingen ve ihtiyatlı davrandı."

"Anlıyorum. Bu kuşkulu bir durum."

"Evet evet, ama bir yandan da bu konuda kesin bir yargıya varmak çok güç. Bir defasında arkadaşlarımla taşrada bir otelde kalıyorduk, onlar ava çıktılar. Av nasıldır bilirsiniz. Bilirsiniz değil mi? Köpekler ve silahlarla yürürsünüz, sonra birden o beklediğiniz an gelir, çalılıkların arasından kuş havalanır ve ateş edersiniz. Bizim durumumuz da aynen böyle. Belki de yuvadan havalandırdığımız kuşlar içinde bizim kuşun dışında başka kuşlar da var. Bunlar belki de bizimle hiçbir ilgisi olmayan kuşlar. Ama belki kuşlar da bunun farkında bile değiller. İşte bizim yapmamız gereken de bu, *cher ami*, hangi kuşun peşinde olduğumuzu saptamak. Kim bilir belki Bayan Carpenter'ın dulluk döneminde bazı düşüncesiz davranışları oldu, çok önemli olmayan, ama yine de gizli kalmasını isteyeceği birtakım ilişkiler. Bence Bayan Carpenter'ın, 'Bayan McGinty, yalancının biriydi!' diye bağırmasının kesinlikle bir nedeni olsa gerek."

Spence burnunu kaşıdı.

"Peki, siz ne düşünüyorsunuz Mösyö Poirot?"

"Ne düşündüğümün hiçbir önemi yok? Önemli olan *bilmem*. Ve şu ana kadar da tek yapabildiğim köpekleri yuvanın üstüne göndermek."

Spence mırıldandı. "Bir tek kesin kanıt bile bulabilsek ne yararlı olurdu! Ya da gerçekten şüpheli bir durum! Şu an için tek yapabildiğimiz varsayımlar yürütmek, işte o kadar. Her şey pamuk ipliğine bağlı, bu varsayımlar pek akla yakın değil. Sizce gerçekten bu nedenler yüzünden cinayet işlenir mi?"

"Duruma bağlı," diyen Poirot konuşmaya devam etti. "Bu bilmediğimiz birçok ailevi faktöre bağlı olabilir. Ama şurası kesin, insanlardaki saygınlık tutkusu çok güçlüdür. Bunlar sanatkâr ya da bohem kişiler değil. Broadhinny'de yaşayanların hepsi saygın, normal, iyi insanlar. Postanedeki kadın da aynen böyle söyledi. Ve saygın insanlar bu saygınlıklarının korunmasını isterler. Yıllarca süren mutlu bir evlilik düşünün, kadının geçmişi karanlık, belki bu yüzyılın en ilgi çeken cinayet olayına karışmış ya da kızı gazetelerin günlerce söz ettikleri bir katilin çocuğu, ama bundan asla şüphe duyulmamış. Böyle bir kadın, 'Kocamın bunu öğrenmesindense ölmeyi yeğlerim,' ya da 'Kızımın gerçeği keşfetmesindense ölmeyi yeğlerim,' diye düşünebilir. Ve sonra böyle biri sonuçta McGinty'nin ölümünün daha iyi olacağı kanısına varırsa..."

Spence hafifçe mırıldandı. "Demek Wetherby'lerin olduğunu düşünüyorsunuz."

"Hayır. Belki varsayımımıza en çok uyan aile o, ama hepsi o kadar. Bence Bayan Upward'un kişiliği cinayet işlemeye Bayan Wetherby'den çok daha *uygun*. Cesur, kararlı, gözü pek ve oğluna tutkuyla bağlı. Robin'in geçmişini öğrenmemesi, yani babasıyla evlenmeden, saygıdeğer bir kadın halini almadan önce başından geçenleri öğrenmemesi için her şeyi yapabilir."

"Sizce annesinin geçmişini öğrenmek Robin Upward'u çok etkiler mi?"

"Bence hayır. Genç Robin Upward, modern görüşlü, bencil, vurdumduymaz bir tip. Annesine de annesinin ona bağlı olduğu kadar bağlı değil. Yani o James Bentley'den farklı biri."

"Diyelim ki Laura Upward aslında Eva Kane. Sizce Robin Upward bu gerçeğin öğrenilmemesi için Bayan McGinty'yi öldürür müydü?"

"Ah, asla, bir an bile böyle bir şey düşünebileceğini sanmıyorum. Aksine bu olaydan yararlanmaya kalkışırdı. Bunu kendi için reklam aracı olarak kullanırdı. Robin Upward'un onuru için, bir anlık öfkeyle cinayet işleyebilecek bir tip olduğunu düşünmüyorum, tabii kişisel çıkarı olması dışında."

Spence iç çekti. "Süpheliler listesi çok kabarık! Bu insanların geçmişlerine ilişkin bir şeyler öğrenmeliyiz. Ama bu da zaman alacaktır. Savaş da bu işleri güçleştirdi. Belgeler kayboldu ya da imha edildi, dolayısıyla da insanlar için izlerini kaybettirmek, başka birinin kimliğine bürünmek son derece kolay... Özellikle de cesedin kimliğinin tespit edilemediği 'kazalarda...' Eğer yalnızca bir tek kişi üzerine yoğunlaşabilseydik... Ama siz öyle çok olasılıktan söz ediyorsunuz ki, Bay Poirot!"

"Zamanla listedeki isimleri teker teker sileceğiz."

Poirot, başmüfettişin odasından ayrılırken neşeli görünüyordu, ama aslında gerçek hiç de öyle değildi. O da Spence gibi zamanın hızla akıp gittiğinin farkındaydı. Eğer biraz daha fazla zamanları olabilseydi...

Üstelik zaman zaman kafasına takılan bir kuşkudan da kurtulamıyordu, acaba Spence'le düşüncelerinde haklı mıydılar? Ya sonuçta yine de James Bentley'in suçlu olduğu ortaya çıkarsa...

Gerçi buna ihtimal vermiyordu, ama yine de endişelenmeden edemiyordu.

Zihninden tekrar tekrar James Bentley ile yaptığı konuşmayı geçirdi. Kilchester istasyonunda tren beklerken de yine Bentley'le yaptığı konuşmayı düşünüyordu. Panayır günüydü ve peron çok kalabalıktı. Bariyerleri aşanlarla kalabalık giderek artıyordu.

Poirot ileri bakmak için eğildi. Neyse sonuçta tren geliyordu. Ne var ki henüz doğrulma fırsatı bulamadan sırtına aldığı bir darbeyle, hızla ileri doğru itildi. Bu öylesine şiddetli ve beklenmedik bir darbeydi ki Poirot boş bulundu. Dengesini kaybederek sendeledi. Az kalsın gürültüyle yaklaşan lokomotifin önüne, rayların üzerine yuvarlanıyordu. Ama hemen yanında duran bir yolcu son anda onu tuttu ve geri çekti.

"Ne oldu, başınız mı döndü?" Bunu soran iriyarı genç asker, bir çavuştu. "Neredeyse trenin altında kalıyordunuz."

"Çok teşekkür ederim. Size ne kadar minnettar kaldığımı anlatamam..." Bu arada trenden inenler ve binmeye çalışanlarla etraflarındaki kalabalık daha da yoğunlaşmıştı.

"Daha iyi misiniz? Trene binmeniz için size yardım edeyim mi?"

Poirot bacakları titreyerek genç adamın yardımıyla trene bindi. Kompartımanda boş bulduğu bir yere adeta çöktü.

İtildim, demesinin ne yararı olabilirdi ki, diğer yandan itilmiş olduğu da bir gerçekti. O akşama kadar bilinçli olarak dikkatli davranıyor, olası bir tehlikeye karşı her an uyanık bekliyordu. Ne var ki Spence ile konuştuktan, Spence'in yaşamına kasteden olup olmadığına ilişkin şaka yollu sorgulamasından sonra, duyarsızca tehlikenin geçtiği ya da olmadığı gibi bir düşünceye kapılmıştı.

Ne kadar yanılmıştı. Yaptığı konuşmalardan birinden sonuç almıştı. Söyledikleri birini çok korkutmuştu. Birisi kapanmış bir dosyayı yeniden açmasını kendisi açısından tehlikeli görmüş ve buna bir son vermek istemişti!

Poirot, Broadhinny'deki bir telefon kulübesinden Başmüfettiş Spence'i aradı.

"Ah, siz misiniz *mon ami*? Beni dikkatle dinleyin. Size bir haberim var. Muhteşem bir haber. *Biri beni öldürmeye çalıştı...*"

Poirot mutluluk içinde hattın diğer ucundaki feryatları dinledi.

Sonrasında, "Merak etmeyin, bir şey olmadı. Ama kıl payı atlattığımı söyleyebilirim," diye açıkladı. "Az kalsın trenin altında kalıyordum. Ne yazık ki beni kimin ittiğini görmedim. Ama şundan emin olun ki dostum, bu kişi her kimse *onu kesinlikle bulacağım.* Artık hiç değilse... doğru iz üzerinde olduğumuzu biliyoruz."

BÖLÜM 12

I

Elektrik saatini kontrol eden adam bir yandan da Carpenter'ların kendisini izleyen soğuk tavırlı ve kendini beğenmiş uşaklarıyla konuşuyordu.

Adam, "Elektrik kullanımında yeni bir uygulamaya gidiliyor," diye açıkladı. "Kullanıma göre kademeli sabit fiyat."

Kendini beğenmiş uşak şüpheyle sordu. "Yani elektriğin fiyatının daha da artacağını mı söylüyorsunuz?"

"Duruma göre değişir. Amaç eşit ve adil dağılım. Dün gece Kilchester'daki toplantıya gittiniz mi?"

"Hayır."

"Patronunuz Bay Carpenter'ın konuşmasının çok iyi olduğunu söylüyorlar. Ne dersiniz, bu kez seçilir mi?"

"Geçen defa sanırım tam sınırdaydı."

"Evet, yüz yirmi beş oy filan daha gerekiyordu, öyle bir şey işte. Neyse Bay Carpenter'ı o toplantılara sen mi götürüyorsun yoksa arabayı kendi mi kullanıyor?"

"Genellikle arabayı kendisi kullanıyor. Buna meraklı. Bir Rolls Bentley'i var."

"İyi de yapıyor. Ya Bayan Carpenter? O da araba kullanıyor mu?"

"Evet, ama bence otomobilini çok hızlı sürüyor."

"Kadın şoförler genellikle öyledir. Bayan Carpenter da dün geceki toplantıda mıydı? Yoksa o siyasetle ilgilenmiyor mu?"

Uşak güldü.

"İlgileniyormuş gibi davranıyor. Ama yine de dün geceki toplantıya sonuna kadar dayanamamış, sıkılmış. Başının ağrıdığını söyleyerek, konuşmanın ortasında salondan çıkmış."

"Öyle mi?" Elektrikçi sigortalara bir göz attı. "Neredeyse bitiyor." Aletlerini toparlayıp gitmek üzere hazırlanırken konuyla ilgisi olmayan birkaç soru daha sordu.

Sonra hızla bahçe yolundan ilerleyip evden ayrıldı. Ancak bahçe kapısından çıktıktan sonra köşede durdu ve cebinden çıkardığı deftere kısa birkaç not aldı.

"*C. dün gece arabasıyla eve yalnız dönmüş. Eve on buçuk sularında ulaşmış. Söz konusu saatte Kilchester istasyonunda olması mümkün. Bayan C. toplantıdan erken ayrılmış. Ama eve kocasından ancak on dakika önce gelmiş. Trene bindiğini söylemiş.*"

Elektrikçinin defterinde ikinci bir not daha vardı.

"*Doktor R. dün gece Kilchester yolu üzerindeki bir hastasına gitmiş. Söz konusu saatte Kilchester istasyonunda olabilir. Bayan R. gece boyunca evde yalnızmış (?) o akşam kahve servisinin ardından kâhya Bayan Scott onu görmemiş. Kendisine ait küçük bir arabası var.*"

II

Laburnums Villası'nda Robin Upward'la Bayan Ariadne Oliver baş başa çalışıyorlardı.

"Bunun ne muhteşem bir cümle olduğunu görüyorsun değil mi Ariadne hayatım?" Robin'in sesi heyecanlıydı. "Eğer bu herifle kız arasındaki seks uyuşmazlığını hissettirebilirsek, bu olaya büyük canlılık kazandıracaktır."

Bayan Oliver üzüntü içinde parmaklarını rüzgârda dağılmış kır saçlarının arasına soktu. Bu haliyle saçları rüzgârdan çok bir kasırgadan çıkmışa benziyordu.

"Neyi kastettiğimi anlıyorsun, değil mi Ariadne hayatım?"

Bayan Oliver sıkıntıyla, "Evet, evet, anladım," dedi.

"Önemli olan senin mutlu olman, anlıyorsun değil mi?"

O anda Bayan Oliver'ın yüzüne bakıp da mutlu olduğunu düşünebilmek insanın kendi kendisini kandırmasından başka bir şey olamazdı.

Robin, keyifle ekledi. "Bu noktada hissettiğim, olayın kahramanı muhteşem bir delikanlı ve bu delikanlı..."

Bayan Oliver, oyun yazarının sözünü kesti. "Ne delikanlısı? Adam altmışında."

"Olamaz!"

"Öyle ama."

"Ama ben kahramanımızı öyle hayal etmiyorum ki... O benim için otuz beşinde... Bir yaş bile daha fazla değil. Ama hayatım, bu adam altmışında olursa onunla kız arasında bir aşk söz konusu olamaz ki! Kızın adı neydi? Ah evet, Ingrid. Yani demek istediğim bu adamı huysuz bir ihtiyar haline getirir."

"Gerçekten öyle, haklısın."

"Hah şöyle!" Robin'in sesi zafer doluydu. "Senin de gördüğün gibi adamın en fazla otuz beşinde olması gerekiyor."

"O zaman adam benim roman kahramanım Sven Hjerson olmaktan da çıkar zaten. Kahramanı otuz beşinde, Norveç Direniş Hareketi içinde olan biri yapalım olsun bitsin."

"Ama sevgili Ariadne, bu olacak iş değil! Sven Hjerson oyunun temel unsuru. Onun hayranı olan olağanüstü bir okuyucu kitlen var ve onların isteği Sven Hjerson'u sahnede görmek. Kapalı gişe oyunun garantisi onlar."

"Ama okuyucularım zaten Sven Hjerson'un nasıl bir tip olduğunu çok iyi biliyorlar. Sense Norveç Direniş Hareketi'nin içinden yeni, genç bir kahraman yaratıyor ve ona Sven Hjerson adını veriyorsun. Bu olacak şey değil."

"Ariadne hayatım, sana bütün bunları daha önce de açıklamıştım. Bu bir kitap değil, bir oyun. Ve konuya bir çarpıcılık, hareket kazandırmamız da gerek! Eğer bu paradoksu, birbirlerinden nefret etmelerine rağmen Sven Hjerson'la kızın *adı neydi* hah, Karen... arasındaki elektriği, karşı koyamadıkları aşkı ortaya koyabilirsek..."

"Sven Hjerson asla kadınlarla ilgilenmez," diyen Bayan Oliver'ın sesi buz gibiydi.

"Ariadne hayatım, Sven'i homoseksüel olarak sunamayız ki! Böyle bir oyunda olanaksız bu! Bu öyle psikolojik bir eser filan değil, bunu sen de biliyorsun. Gerilim, cinayet, heyecan, temiz hava."

"Temiz hava" sözcüğü hemen etkisini göstermişti.

Bayan Oliver birden, "Ben biraz dışarı çıkacağım," dedi. "Temiz havaya ihtiyacım var. Hava almak istiyorum."

"Ben de seninle geleyim mi?" Robin'in sesi şefkat doluydu.

"Hayır, yalnız kalmayı yeğlerim."

"Nasıl istersen tatlım! Belki de haklısın. Bu arada ben de gidip *'Madre'* nin içkisini hazırlayayım. Zavallı tatlı şey, bizimle birlikte çalışamadığı için, kendini dışlanmış hissediyor. Biraz kırgın. Aslında o sürekli her şeyin merkezinde olmak isteyen biri. Hep kendisiyle ilgilenilmesini istiyor. Neyse canım, mahzendeki o sahne üzerinde yeniden düşüneceksin, değil mi? Her şey mükemmel

olacak. Çalışmalarımız çok iyi gidiyor. Büyük başarı kazanacağımıza inanıyorum. Bundan eminim."

Bayan Oliver iç çekti.

Robin, "Ama asıl önemli olan senin mutlu olman," diye ekledi

Bayan Oliver, genç adamı soğuk bakışlarla süzdükten sonra İtalya'dan aldığı eski, süslü pelerinini omzuna attı ve hızla dışarı çıktı. Broadhinny köyüne doğru ilerledi.

Eğer zihninde gerçek bir cinayete yoğunlaşabilirse tüm bu sıkıntılarından kurtulacağını düşünüyordu. Hercule Poirot'nun yardıma ihtiyacı vardı. Kendisinin de bu tiyatro oyunu derdinden kurtulmaya. Broadhinny köyündekileri tek tek inceleyecek, hiçbir zaman yanılmayan kadınca içgüdüsü sayesinde Poirot'ya katilin kim olduğunu söyleyecekti. Böylece Poirot'ya da yalnızca gerekli kanıtları toplamak kalacaktı.

Bayan Oliver tepeden indikten sonra ilk ziyareti postaneye yaptı ve buradan bir kilo elma satın aldı. O arada Bayan Sweetiman'la dostça sohbet ederek, önce havanın mevsim normallerine göre çok sıcak olduğundan bahsettikten sonra Bayan Upward'lara konuk geldiğini, Laburnums Villası'nda misafir olduğundan söz etti.

Bayan Sweetiman, "Evet, biliyorum," dedi. "Siz Londra'dan gelen ünlü detektif romanları yazarı olmalısınız. Kitaplarınızdan üçü bizde de satılıyor."

Bayan Oliver kitaplarına baktı. Kitaplar bebek patiklerinin arkasında kalmışlardı, neredeyse görünmüyorlardı.

Kendi kendine, *"Japon Balığı Cinayeti,"* diye mırıldandı. "En iyi kitaplarımdan biri. *Ölen Bir Kediydi!* Ah, ah, bu romanda zehirli okları atmak için kullanılan ince borunun otuz santim uzunlukta olduğunu yazmışım, ama aslında bu borular yüz seksen santim olurmuş. Üflenen bir borunun bu denli uzun olması çok tuhaf, ama mü-

zede çalışan biri yazdığı mektupta öyle olması gerektiğini belirtmişti. Bazen bazı insanların kitapları yalnızca hata bulmak umuduyla okuduklarını düşünüyorum. Peki ya diğeri ne? *Sosyeteye Tanıştırılan Genç Kızın Ölümü*... İşte bu korkunç! O kitapta korkunç bir hata yapmış, zehri suda eritmiştim. Oysa bu olanaksızmış. Zaten öykünün tamamı da baştan sona yanlıştı. Sven Hjerson gizemi çözünceye dek sekiz kişiyi öldürmek zorunda kalmıştım."

"Kitaplarınız çok aranıyor," diyen Bayan Sweetiman bu ilginç açıklamalardan hiç etkilenmemişe benziyordu. "İnanılır gibi değil, ama ben henüz bir tekini bile okuyamadım. Maalesef hiç boş zamanım olmuyor."

Bayan Oliver, "Burada, bu köyde de bir cinayet işlenmiş sanırım," dedi.

"Evet, geçen kasım ayının sonlarına doğru."

"Sanırım bu cinayeti incelemek için şu sıralar bir detektif de köyünüze gelmiş."

"Evet. Sanırım Long Meadows'ta kalan ufak tefek yabancıyı kastediyorsunuz. Dün o da buraya uğradı ve..."

Dükkâna pul almak için giren yeni bir müşteri Bayan Sweetiman'ın sözlerini tamamlamasını engelledi. Kadın, dükkânın postane olarak çalıştırılan kısmına geçti.

"Günaydın, Miss Henderson. Bugün hava bu mevsime göre çok sıcak."

"Gerçekten de öyle."

Bayan Oliver, kızı arkadan da olsa dikkatle inceledi. Kızın kucağında küçük beyaz bir terrier cinsi köpek vardı.

Bayan Sweetiman umutsuzca, "Bu meyve ağaçlarının çiçeklerinin ileride soğuk yiyebileceği anlamına geliyor," dedi. "Bu arada anneniz nasıl?"

"Teşekkürler, oldukça iyi sayılır. Ama sokağa pek çıkamıyor. Son zamanlarda rüzgâr çok şiddetli."

"Bu hafta Kilchester'da çok iyi bir film var Miss Henderson. Bence muhakkak gitmelisiniz."

"Geçen gece gitmeyi düşünüyordum ama fırsat olmadı."

"Haftaya da Betty Grable filmi var... Bu arada istediğiniz pulları da çıkardım."

Kız dükkândan ayrılır ayrılmaz Bayan Oliver, "Bayan Wetherby çok hasta, değil mi?" diye sordu.

"Söylediklerine göre öyleymiş," diyen Bayan Sweetiman'ın sesi tonu iğneleyiciydi. "Herkes hastalanır, ama bazıları yatacak zaman bulamazlar."

Bayan Oliver, "Haklısınız," dedi. "Ben de öyle düşünüyorum. Bayan Upward'a da biraz bacaklarını çalıştırmanın ona çok iyi geleceğini söylüyorum."

Bayan Sweetiman neşelenmiş görünüyordu.

"Bayan Upward istediği zaman yürüyebiliyormuş, öyle diyorlar."

"Şimdilerde değil."

Bayan Oliver bu bilginin kaynağını merak ediyordu.

"Bayan Upward'un hizmetçisi Janet mi söyledi bunu?" diye sordu.

Bayan Sweetiman, "Janet Groom biraz aksi bir kadındır, sürekli söylenir," dedi. "Aslında haksız da sayılmaz, değil mi? Miss Groom da artık genç değil, üstelik özellikle nemli havalarda romatizma ağrıları şiddetleniyor. Üst tabakadan biri romatizma oldu mu buna 'artrit' adı veriliyor ve tekerlekli iskemleler filan, bir sürü önlem alınıyor. Ah neyse, ben asla bacaklarımı kullanmama gibi bir riski göze alamazdım. Ama şimdilerde insanlar en ufak bir kızarıklıkta bile doktora koşuyorlar, sanki ödedikleri sağlık primlerinin hakkını almak istercesine. Bu sağlık sorunu çok büyük bir konu."

"Haklısınız," diyen Bayan Oliver elmalarını alarak dükkândan ayrıldı. Niyeti Deirdre Henderson'a yetişmekti. Bunu başarması zor olmadı, çünkü kızın terrier köpeği hem şişman hem de yaşlıydı ve çok ağır yürümesinin dışında her çimenlikte oyalanıyor, her köşeyi kokluyordu.

Bayan Oliver, insanların köpekleri sayesinde kolayca dost olabileceklerine inanırdı. Deirdre'nin köpeğine bakarak, "Ah, canım!" dedi. "Ne de şirin şeysin sen."

Geniş yüzlü, iriyarı genç kadın buna sevinmiş görünüyordu.

"Gerçekten de öyle. Değil mi, Ben?"

Ben, başını kaldırdı, sosise benzeyen vücudunu hafifçe kıpırdattı, burnuyla katırtırnaklarını koklamaya devam ederken bir yandan da beğenildiğini hissetmişçesine keyifle kuyruğunu salladı.

Bayan Oliver, "Kavgacı mı?" diye sordu. "Bu cins köpekler genellikle kavgacı olurlar da."

"Gerçekten de öyle. Zaten bu yüzden sürekli tasmalı ya da kucağımda gezdiriyorum."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

İki kadın terriere dikkatle baktılar.

Ardından Deirdre Henderson birden heyecanla, "Siz Ariadne Oliver'sınız, değil mi?" diye sordu.

"Evet. Laburnums Villası'nda Upwards'ların misafiriyim."

"Biliyorum. Robin geleceğinizden söz etmişti. Romanlarınızı ne kadar beğendiğimi anlatamam."

Bayan Oliver her zamanki gibi utanarak kızardı ve alçak gönüllülükle, "Şey, çok memnun oldum," dedi.

"Ama maalesef çok istememe rağmen kitaplarınızın hepsini okuyamadım. Times Kitap Kulübü'nden getirtiyoruz kitaplarımızı. Annem polisiye romanlardan hoşlanmıyor. Çok hassas, onları okuyunca bütün gece uykusuz kalıyor. Bense çok seviyorum."

"Sanırım bu köyde de bir cinayet işlenmiş, değil mi?" diye soran Bayan Oliver merakla, "Olay hangi evde oldu? Şuradaki evde mi?"

Deirdre boğuk bir sesle, "Şuradakinde," diye yanıt verdi.

Bayan Oliver bakışlarını eskiden Bayan McGinty'nin yaşadığı eve yöneltti. Ön kapının önündeki merdivenlerde iki küçük sevimsiz erkek çocuk oturmuş, mutluluk içinde kucaklarındaki kediye işkence ediyorlardı. Bayan Oliver'ın onları uyarmak için ileri doğru bir adım atmasıyla birlikte kedi kıvrak bir hareketle çocukların zalim pençelerinden kurtulup, kaçtı.

Diğerine oranla daha büyük olduğu anlaşılan çocuğun her yeri tırmalanmıştı ve ağlamaya başladı.

"Oh olmuş, hak ettin," diyen Bayan Oliver, Deirdre Henderson'a dönerek ekledi. "Hiç de cinayet işlenmiş bir eve benzemiyor, değil mi?"

"Doğru, aynen öyle."

Bayan Oliver konuşmaya devam etti. "Kadın yaşlı bir gündelikçiydi, değil mi? Katil onun paralarını çalmış, sanırım?"

"Pansiyoner olarak aldığı genç adam. Bayan McGinty paralarını döşeme tahtasının altına saklarmış."

"Anlıyorum?"

Deirdre birdenbire, "Belki de katil o değildi!" dedi, bir an sustu ve sonra ekledi. "Köye ufacık tefecik, gülünç biri, bir yabancı geldi. Sanırım adı Poirot..."

"Hercule Poirot mu? Evet onu iyi tanırım."

"O gerçekten detektif mi?"

"Hem de çok ünlü bir detektif. Ve de son derece zeki."

"Belki Poirot, onun katil olmadığını kanıtlar."

"Kimin?"

"Şey... Pansiyonerin, yani James Bentley'in. Tanrım! Onun kurtulmasını öyle istiyorum ki!"

"Neden?"

"James Bentley'in katil olmasını istemiyorum!" Kızın sesinde büyük bir heyecan vardı. "Bunu asla istemedim!"

Bayan Oliver ilgiyle ona baktı, kızın ses tonundaki ihtiras onu gerçekten şaşırtmıştı.

"Bentley'yi tanıyor musunuz?"

Deirdre yavaş yavaş başını sallayarak, "Hayır," dedi. "Onu tanımıyordum. Ama bir defasında Ben'in ayağı kapana sıkıştığı zaman bana yardım etti. O arada bir iki kelime konuştuk..."

"Bentley nasıl bir insandı?"

"Çok yalnızdı. Annesini kısa bir süre önce kaybetmişti. Ona büyük bir tutkuyla bağlıydı."

Bayan Oliver hemen sordu. "Sanırım siz de annenize çok düşkünsünüz?"

"Evet. Onu anlamamın nedeni de bu. Yani Bentley'in duygularını anladığımı söylemek istiyorum. Annem ve ben... bizim de birbirimizden başka kimsemiz yok."

"Sanırım Robin, üvey babanız olduğundan söz etmişti."

Kız acı acı, "Evet," dedi. "Üvey babam var."

Miss Oliver kararsızlıkla, "İnsanın öz babası olması bambaşka bir şey tabii," dedi. "Babanızı anımsayabiliyor musunuz?"

"Hayır, babam ben doğmadan önce ölmüş. Dört yaşına bastığımda annem Bay Wetherby'le evlendi. Onu hiçbir zaman sevemedim... Ondan hep nefret ettim." Bir süre konuşmadan durdu. "Annem de çok mutsuz. Üvey babamdan ne anlayış ne de sevgi görüyor. Üvey babam son derece duygusuz, sert ve soğuk bir insan."

Bayan Oliver başıyla onayladıktan sonra mırıldandı. "Anlıyorum. Bu James Bentley anladığım kadarıyla pek de katil olacak bir insan değil."

"Evet. Doğrusu polisin onu tutuklayacağı aklıma bile gelmedi. Bence Bayan McGinty'yi köyden gelip geçen serserilerden biri

öldürdü. Zaman zaman serserilerin yolu bu köye düşer. Katil hiç kuşkusuz onlardan biri."

Bayan Oliver, Deirdre'yi teselli edercesine, "Belki Bay Poirot olayı aydınlatır," dedi.

"Evet. Belki..."

Kız birdenbire arkasını döndü ve hızla Hunter's Close Köşkünün bahçesine girdi.

Bayan Oliver bir süre kızın arkasından baktı. Sonra da çantasından ufak not defterini çıkararak bir sayfaya, "Katil Deirdre Henderson olamaz," diye yazdı. Ve bunun altını öylesine bastırarak çizdi ki kurşun kalemin ucu kırıldı.

III

Bayan Oliver yokuşu çıkarken yarı yolda Robin Upward'la karşılaştı. Genç oyun yazarının yanında sarı saçlı, alımlı, güzel bir kadın vardı.

Robin hemen onları tanıştırdı.

"Eve, karşında o muhteşem kitapların yazarı, ünlü Ariadne Oliver. O romanları nasıl yazabildiğini anlayamıyorum hayatım. Ne kadar uysal ve cana yakın bir görüntüsü var, değil mi? Sanki bütün o kanlı cinayetleri kafasında şekillendiren o değilmiş gibi! Ariadne tatlım, bu Eve Carpenter. Kocası pek yakında milletvekili seçilecek! Şu andaki temsilcimiz George Cartwright iyice bunadı. Kapalı kapılar ardında genç kız kovalamaktan başka bir şey yaptığı yok. Zavallı moruk!"

"Robin böylesine korkunç yalanlar üretmemelisin. Partinin itibarını düşürüyorsun."

"Neyse, neden yapmayayım ki. Sonuçta benim partimden değil o. Ben liberalim. Şu günlerde girilebilecek tek parti o, küçük ve saygın, ama iktidara gelme şansı hiç yok. Ben kaybedenlerin yanındayım."

Bayan Oliver'a dönerek ekledi.

"Eve bizi bu akşam evine bir içki içmeye davet ediyor. Aslında senin onuruna küçük bir parti vermek istiyorlar. Buradaki herkes seninle tanışmaya can atıyor. Köye gelmen çok büyük heyecan uyandırdı. Ariadne hayatım, bir dahaki romanında cinayetin işleneceği yer olarak Broadhinny'yi seçmeye ne dersin?"

Eve Carpenter, "Bunu gerçekten de yapmalısınız Bayan Oliver," dedi.

Robin sözlerini sürdürdü. "Senin Sven Hjerson buraya gelir. Aynen Hercule Poirot gibi. O da Summerhayes'lerin köşküne yerleşir, falan filan. Biz de şimdi oraya gidiyoruz. Eve'e, Hercule Poirot'nun da kendi alanında senin edebiyat alanında olduğu kadar ünlü olduğunu anlattım. Eve, dün Poirot'ya bilmeden çok kaba davrandığından söz etti. Bağışlanmayı dileyerek onu da partiye çağırmak istiyor. Ah tatlım, ciddi söylüyorum, gelecek romanında cinayet kesinlikle Broadhinny'de işlenmeli. Bu hepimizi çok heyecanlandıracak."

Eve Carpenter da, "Evet, lütfen Bayan Oliver," dedi. "Bu gerçekten çok hoş olur."

Robin, "Peki katil kim olacak?" diye sordu. "Ya kurban?"

Bayan Oliver, "Temizliğe şimdi kimi çağırıyorsunuz?" dedi.

"Ah tatlım kastettiğim öyle sıradan bir cinayet değil. Bence kurban gerçekten ilgi çekici bir tip olmalı, örneğin Eve çok iyi bir kurban adayı olabilir. Katil onu naylon çorabıyla boğar... Ah, ama bu yöntem kullanıldı sanırım."

Eve atıldı. "Bence kurban sen olmalısın Robin. Bu çok daha ilginç olur. Umut vaat eden genç oyun yazarı taşradaki villasında ölü bulunur..."

Robin içini çekti.

"Bence önce katili belirlemeliyiz. Anneme ne dersin? Ayak izi bırakmamak için tekerlekli sandalyeyle dolaşan biri. Bence bu şahane bir fikir!"

"Ama annen seni öldürmeyi istemez ki, Robin."

Genç adam, "Doğru," dedi. "Pek istemez. Aslında ben annemin seni öldürmesinin uygun olacağını düşünüyordum. *'Madre,'* kurban olarak senin seçilmene itiraz etmez sanırım."

"Ama bence kurban sen olmalısın. Katil de Deirdre Henderson olabilir. Kimsenin beğenmediği, dikkat çekmeyen, baskı altındaki çirkin kız."

Robin, Bayan Oliver'a döndü. "Ariadne, tatlım, bak işte yeni romanının konusu hazır. Senin için ana hatları tasarladık, fazla uğraşmana gerek kalmayacak. Tüm yapacağın aldatıcı kanıtları ve ipuçlarını uygun şekilde yerleştirmek -ve tabii- o tatlı dilinle romanı kaleme almak. Ah, Tanrım! Maureen'in köpekleri ne kadar ürkütücü!"

Long Meadows'un bahçe kapısından girmeleriyle birlikte iki iri kurt köpeği de havlayarak üzerlerine geldi.

Aynı anda Maureen Summerhayes de elinde kovayla avluya fırladı.

"Flyn çök oraya. Cormic buraya gel. Merhaba! Hoş geldiniz! Ben de tam domuz ağılını temizlemeye çalışıyordum."

Robin, "Bu anlaşılıyor, şekerim," dedi. "Kokundan neredeyse burnumun direği kırılacak. Bu arada senin minik domuz Piggy nasıl?"

"Dün akşam bizi çok korkuttu. Sürekli yan yattı, hatta yemeğini bile istemedi. Johnnie ile bütün akşamı *Domuz* kitabındaki hastalıkları incelemekle geçirdik. Onun için endişelenmekten gece boyunca gözüme uyku girmedi. Ama bu sabah tamamen iyileşmişti, her zamanki neşeli, yaramaz haline bürünmüştü. Hatta Johnnie yemeğini götürdüğünde üzerine saldırmayı bile ihmal etmedi. Bu arada onu yere sermiş. Johnnie de doğruca banyoya gitmek zorunda kaldı."

Robin, "Johnnie ile ne kadar ilginç bir yaşantınız var," dedi.

Eve, "Maureen," diye gülümsedi. "Bu akşam Johnnie'yle birlikte bize gelir miydiniz? Küçük bir parti vereceğiz de."

"Memnuniyetle."

Robin ekledi. "Bu parti Bayan Oliver'ın onuruna düzenleniyor. Aslında onunla şimdi de tanışabilirsin. Evet, işte karşında sevgili Bayan Ariadne Oliver."

Maureen haykırdı. "Ah, gerçek mi bu? Ne heyecan verici! Sanırım Robin'le bir oyun üzerinde çalışıyorsunuz."

Robin, Bayan Oliver'a yanıt verme fırsatı bırakmadan, "Tabii, çalışmalarımızın çok iyi gittiğini belirtmeliyim. Ah, sahi, sana bir şey söyleyecektim Ariadne. Sen evden ayrıldıktan sonra aklıma geldi. Oyunun sahnelenmesiyle ilgili," dedi.

Bayan Oliver rahatlayarak, "Sahnelenme mi?" dedi.

"Eric rolünü oynayacak doğru aktörü buldum. Cecil Leech... Şu sıralar Cullenquay'da küçük tiyatroda sahneye çıkıyor. Bir akşam gidip onu seyretmeliyiz."

Eve ise bu arada Maureen'e, "Pansiyonerin içeride mi?" diye soruyordu. "Onunla da konuşmak istiyorduk. Onu toplantıya çağıracağım da."

Maureen, "Onu da getiririz," dedi.

"Bence Bay Poirot'yu benim çağırmam daha uygun olur. Aslında dün ona karşı biraz kaba davrandım da."

Maureen tereddütle, "Öyle mi? Bay Poirot buralarda bir yerde olmalı," dedi. "Sanırım bahçede... Cormic... Flyn... Tanrım! Bu lanet köpekler!" Elindeki kovayı öfkeyle yere fırlatıp, canhıraş ördek seslerinin geldiği tarafa doğru koştu.

BÖLÜM 13

Carpenter'ların kokteyli sona ermek üzereydi. Bayan Oliver elinde kadehi Hercule Poirot'nun yanına gitti. O ana dek her ikisinin de hep etrafı yoğun bir hayran kitlesi tarafından çevriliydi. İkisi de hayranlarından yeni kurtulmuşlardı. Ancak oldukça büyük miktarda cin tüketildikten ve tam parti havasına girildikten sonra eski dostlar bir araya gelip yerel skandalları birbirlerine iletmeye başladılar. Böylece dışarıdan gelen iki konuk da birbirleriyle konuşma fırsatı bulabildiler.

Bayan Oliver gizli bir ajan edasıyla, "Dışarı terasa gelin," diyerek Belçikalının eline küçük bir kâğıt parçası sıkıştırdı.

Birlikte bahçeye açılan pencereden terasa çıktılar ve teras boyunca yürümeye başladılar. Poirot bu arada kâğıdı açtı. Kâğıtta yalnızca bir isim vardı. "Doktor Rendell."

Poirot, soran bakışlarla Bayan Oliver'ı süzdü.

Bayan Oliver güçlü bir şekilde başını salladı ve bu hareketiyle kır saçlarından büyük bir tutam yüzüne düştü.

Bayan Oliver kararlılıkla, "Katil o," dedi.

"Neden? Niçin böyle düşünüyorsunuz?"

Bayan Oliver, "Bunu hissediyorum," dedi. "Biliyorum, önsezilerim öyle olduğunu fısıldıyor, adam tam bir katil tipi. Fazlasıyla neşeli, keyifli ve candan."

"Belki... Peki, sizce cinayet işlemesinin nedeni ne olabilir?"

"Rendell, mesleğine uygun olmayan bir davranışta bulundu. McGinty bunu öğrendi. Neden önemli mi, her ne nedenle olursa olsun katilin o olduğundan eminim. Herkesi inceledim, en uygun olan o."

Hercule Poirot buna yanıt vermektense konuyu değiştirmeyi yeğledi.

"Biri dün akşam beni Kilchester istasyonunda trenin altına itmek istedi." Sesi sakindi.

"Aman Tanrım! Yani sizi öldürmek mi istediler?"

"Amacın bu olduğundan hiç kuşkum yok."

"Doktor Rendell herhalde o sırada bir hasta ziyareti için o civardaymış."

"Anlıyorum -doğru- Doktor Rendell'in o sırada bir hastasına gittiğini biliyoruz."

Bayan Oliver zaferle haykırdı.

"Gördünüz mü işte! Durum ortada."

Poirot, "Tam olarak değil," dedi. "Carpenter'lar da dün gece Kilchester'dalardı. Eve ayrı ayrı ve farklı zamanlarda döndüler. Bayan Rendell ise odasına çekilip radyo dinlemiş ya da dışarı çıkmış olabilir... Bu konuda bilgi verebilecek üçüncü bir kişi yok. Miss Henderson da sık sık Kilchester'da sinemaya gidiyor."

"Ama dün gece gitmemiş. Evdeymiş. Bana kendisi söyledi."

Poirot sitemkâr bir havada "Size söylenen her şeye inanmamalısınız," dedi. "Aile fertleri birbirine bağlıdır. Hizmetçileri Frieda dün izinliydi, dolayısıyla dün akşam Hunter's Close Köşkü'nde kimin olup kimin olmadığını bize söylemesi olanaksız. Gördüğünüz gibi şüphelileri elemek hiç de kolay değil."

Bayan Oliver, "Ama hiç değilse bizim oradakilerin bu işle bir ilişkileri olmadığını kanıtlayabiliriz," dedi. "Sizi öldürmeye kalkıştıklarında saat kaçtı?"

"Tam olarak dokuz otuz beş."

"Öyleyse Laburnums Villası'ndakiler temize çıkmış oluyorlar. Dün gece sekizden on buçuğa kadar Robin, annesi ve ben poker oynadık."

"Ben sizin Robin'le odaya kapanıp oyun üzerinde çalıştığınızı sanıyordum."

"Ne yani Bayan Upward, biz Robin'le çalışırken usulca bahçeye çıkıp, çalılıkların arasına gizlediği motosikletle Kilchester istasyonuna mı gidecekti?" Bayan Oliver neşeyle gülmeye başladı. "Hayır, hayır, Laura Upward dün gece hep yanımızda, göz önündeydi." Birden aklına gelen bir düşünce tüm neşesinin sönmesine neden oldu. "Robin'le yaptığımız ortak çalışmaya gelince... Tam bir kâbus. Eğer Başmüfettiş Battle'a bir pos bıyık takılsa ve 'işte bu ünlü dedektif Hercule Poirot,' denilse, ne hissederdiniz Mösyö Poirot?"

Poirot kaşlarını kaldırdı, biraz düşündü.

"Bunun düşüncesi bile kâbustan farksız."

"Neyse... Artık neler çektiğimi siz de biliyorsunuz."

Hercule Poirot, "Benim de," dedi. "Benim neler çektiğimi bir bilseniz! Bayan Summerhayes'in yemekleri bir felaket, akıl alır gibi değil. Sonra evin içindeki soğuk hava akımı, kedilerin sürekli midelerinin bulanması, uzun köpek tüyleri, sandalyelerin kırık ayakları, odamda üzerinde yattığım o yamru yumru, korkunç yatak ve o iğrenç kahve... kahve diye getirdikleri şeyin iğrençliğini tanımlamaya sözcükler yetmez. Mideye hakaret."

Bayan Oliver, "Zavallı dostum," diye bağırdı. "Ama o yine de çok hoş bir kadın."

"Bayan Summerhayes mi? Orası öyle. Gerçekten çok hoş ve sevimli bir kadın. Zaten durumu zorlaştıran da bu."

Bayan Oliver fısıldadı. "Şişşt, bu tarafa doğru geliyor."

Maureen Summerhayes elinde bir kadehle onlara yaklaşıyordu.

Çilli yüzünde mutlu bir ifade vardı. Bayan Oliver ve Poirot'ya sevecenlikle baktı.

"Galiba biraz sarhoş oldum," dedi. "Bunca kaliteli cin! Doğrusu böyle toplantılardan çok hoşlanıyorum. Ama maalesef Broadhinny'de böyle partiler pek sık olmuyor. Bunun nedeni de sizin gibi ünlü iki kişinin burada olması. Ah, ben de kitap yazabilmeyi çok isterdim. Ama işin kötüsü hiçbir şeyi doğru dürüst yapamıyorum."

Poirot resmi bir nezaketle, "Siz iyi bir anne ve eşsiniz," dedi.

Maureen'in gözleri açıldı. Çilli küçük bir yüzde koskocaman ela gözlerdi bunlar. Bayan Oliver, onun kaç yaşında olduğunu düşündü. Otuzdan fazla olamazdı.

Maureen duyduklarına inanamayarak, "Öyle mi?" diye sordu. "Gerçekten öyle miyim? Acaba. Gerçi kocamı da çocuklarımı da çok seviyorum ama bu yeterli mi?"

Poirot hafifçe öksürdü.

Sonra, "Bunu küstahlık olarak nitelendirmeyeceğinizi umarım, madam," diyerek söze girdi. "Ama kocasına düşkün bir kadının öncelikle onun midesiyle ilgilenmesi gerekir. Mide çok önemlidir. Erkeğin kalbine giden yol mideden geçer.

Maureen kırılmış görünüyordu.

"Johnnie'nin midesi çok sağlam," dedi kızgınlıkla. "Kesinlikle hiçbir sorunu yok. Sağlıklı."

"Ben organı değil oraya gidenleri kastetmiştim."

"Yani yemeklerimi mi kastediyorsunuz?" diyen Maureen güldü. "Ama ben hiçbir zaman insanların ne yediklerinin önemli olduğunu düşünmemişimdir... gerçekten."

Birkaç saniye için sustu. Gözleri uzakta bir noktaya takılıp kalmıştı.

Birden, "Geçen gün bir kadının gazeteye yazdığı mektubu okudum," diye ekledi. "Gerçekten de çok aptalca bir şeydi bu. Yoksul

bir kadın gazeteye akıl danışıyordu. Çocuğunu, her türlü avantajı sağlayabilecek bir ailenin yanına evlatlık vermenin mi yoksa gereksinimlerini karşılayamayacağını bile bile yanında tutmasının mı daha doğru olduğunu soruyordu. Söylediği aynen buydu: her türlü avantaj... Kastettiği iyi bir eğitim, giysiler, iyi bir çevreydi. Bence bu kesinlikle aptallık... gerçek anlamda aptallık. Çocuklar lüks istemezler ki! Karınlarını doyurmak yeter!"

Gözlerini, kristalin büyüsüne kapılmışçasına elindeki boş kadehe dikmişti.

"Sanırım bunu en iyi bilenlerden biri benim. Ben de zengin bir ailenin yanında evlatlık olarak büyüdüm. Annem benim çıkarım için benden ayrılmayı göze almıştı. Gerçekten çok rahat bir hayat sürdüm. Ama hep içten içe mutsuz oldum... Bunun acısını çektim. İstenmediğini, gerçek annenin senden kolaylıkla ayrılmayı kabullendiğini hissetmek, bunu bilmek insanı çok incitiyor."

Poirot itiraz etti.

"Ama belki de bu annenizin sizin iyiliğiniz için yaptığı büyük bir fedakârlıktı."

Maureen, ona döndü, bakışları karşılaştı.

"Beni bunun doğru olduğuna kimse inandıramaz. Bir an bile buna inanmadım. Yalnızca bunu yapan kadınların kendilerini kandırdıkları bir bahane. Gerçek çok farklıdır. Onların annelik duyguları güçlü değildir. Çocuklarından ayrılmak onları sarsmaz, işte çocukları en çok üzen de budur aslında. Ben çocuklarımı hiç kimseye vermem... dünyaları verseler bile!"

Bayan Oliver başıyla onayladı.

"Bence kesinlikle haklısınız."

Hercule Poirot, "Bence de öyle," dedi.

Genç kadın birden neşeyle, "Öyleyse sorun yok. Neyi tartışıyoruz ki?" dedi.

O sırada terasa çıkan Robin gruba yaklaşarak, "Doğru ya," dedi. "Neyi tartışıyorsunuz? Ne oldu?"

Maureen, "Evlat edinilen çocuklardan söz ediyorduk," diye açıkladı. "Öyle olmaktan hiç hoşlanmıyorum. Ya sen?"

"Ah, tatlım her şeye rağmen evlat edinilmek öksüz olmaktan çok daha iyi. Sence de öyle değil mi? Evet, bence artık gitsek iyi olacak Ariadne?"

Konuklar hep birlikte villadan ayrıldılar. Doktor Rendell ise bir hastaya çağrıldığı için daha önceden gitmişti. İçilen çok sayıda kokteylin de etkisiyle tepeden aşağı hep birlikte neşe içinde sohbet ederek indiler.

Laburnums Villası'nın kapısına yaklaşırken Robin hepsini eve davet etti.

"'*Madre*'ye partiden söz edersiniz. Zavallı gelemedi, bacağı o kadar çok ağrıyordu ki. Aslında böyle toplantılara bayılır, bu tür olaylardan uzak kalmaktan nefret eder."

Herkes bu daveti memnuniyetle kabul etti. Bayan Laura Upward bu beklenmedik konukları sevinçle karşıladı.

"Partide başka kimler vardı? Wetherby'ler orada mıydılar?"

"Hayır. Bayan Wetherby kendisini pek iyi hissetmiyormuş, aptal Deirdre de annesini bırakıp gelememiş."

Shelagh Rendell, "Aslında Deirdre'ye çok acıyorum," dedi. "Zavallı bir kız o."

Robin atıldı. "Kız kesinlikle normal değil."

Maureen, "Bence suç annesinde," dedi. "Bazı anneler, çocuklarını adeta boğuyorlar, yiyip bitiriyorlar."

Bayan Upward'un yüzündeki alaycı ifadeyi fark ederek kızardı.

Yaşlı kadın, "Robin," diye sordu. "Ben de seni yiyip bitiriyor muyum?"

"'*Madre*' bunu da nereden çıkardın? Tabii ki hayır!"

Maureen çok utanmıştı. Bunu gizlemek amacıyla sözü hemen yetiştirdiği İrlanda kurt köpeklerinin bakımına getirdi. Konuyu teknik düzeyde tartışmaya başladılar.

Bayan Upward kararlılıkla, "Kalıtım çok önemli," dedi. "Yalnız köpekler için değil, insanlar için de öyle."

Shelagh Rendell mırıldandı.

"Peki ya çevre, o önemli değil mi?"

Bayan Upward, "Hayır," diye Shelagh'nın sözünü kesti. "Çevre, insanı çok az etkiler, o da zaten görünüme yansır. Bence önemli olan insanın kalıtımla aldığı niteliklerdir."

Hercule Poirot'nun gözleri ister istemez Shelagh Rendell'in kızarmış yüzüne yöneldi. Kadın heyecanlı bir şekilde bağırdı.

"Ama bu haksızlık! İnsafsızlık!"

Bayan Upward kayıtsızca, "Zaten yaşam da insafsız değil midir?" dedi.

Johnnie Summerhayes ağır, miskin ses tonuyla konuşmaya katılarak, "Ben de Bayan Upward gibi düşünüyorum," dedi. "Soy çok önemlidir. Her zaman buna inandım."

Bayan Oliver merakla genç adama döndü.

"Yani, iyi ve kötü niteliklerin kalıtımla nesilden nesile geçtiğini mi kastediyorsunuz? Üçüncü dördüncü nesillere bile..."

Maureen birden o tatlı sesiyle bağırdı.

"Bunu çok ünlü biri söylemiş sanırım. Sonunda da, 'Bunun için insanlara acıyınız,' diye eklemiş."

Derin bir sessizlik oldu. Belki de konunun birden ciddileşmesi herkesi sıkmıştı. Konuyu değiştirmek için Poirot'yu sıkıştırmaya başladılar.

"Bize McGinty'den bahsedin Bay Poirot! Neden kadının o garip tavırlı pansiyonerinin katil olmadığına inanıyorsunuz?"

Robin hemen, "Biliyor musunuz, o tenha yerlerde dolaşır ve kendi kendine konuşurdu," dedi. "Bentley'le sık sık karşılaşırdım. Gerçekten de çok tuhaf bir adamdı."

"Bentley'in suçsuz olduğunu düşünmenizin hiç kuşkusuz bir nedeni vardır Bay Poirot. Haydi, anlatın bize."

Hercule Poirot gülümsedi. Bıyığını burdu.

"Diyelim ki kadını o öldürmedi. O halde katil kim?"

"Evet, evet, sizce McGinty'yi kim öldürdü?"

Bayan Upward alaycı bir tavırla, "Mösyö Poirot'yu sıkmayın," dedi. "Herhalde içimizden birinin katil olduğunu düşünüyor."

"İçimizden birinin mi? Ooo!"

Poirot'yla Bayan Upward göz göze geldiler. Alaycı... belki de bir anlamda meydan okuyan bakışlardı bunlar!

"İçimizden biri!" Robin pek keyifliydi. "İçimizden birinin katil olduğunu düşünüyor!" Maureen'e dönerek haşin bir savcı havasında, "Hemen söyleyin," diye seslendi. "Cinayet gecesi neredeydiniz? Sahi Bayan McGinty ne zaman öldürülmüştü?"

Poirot, "22 Kasım gecesi," dedi.

"Tamam! 22 Kasım gecesi neredeydiniz?"

Maureen, "Tanrım, nasıl bilebilirim ki?" dedi.

Bayan Rendell de, "Aradan bunca zaman geçtikten sonra o gece nerede olduğunu hiç kimse anımsayamaz," diyerek ona hak verdiğini belirtti.

Robin, "Ben anımsıyorum," diye atıldı. "O gece çağdaş tiyatro hakkında konuşmak üzere arabamla Coalport'taki radyo istasyonuna gidiyordum. Bunu anımsamamın nedeni radyoda Galsworthy'nin *Silver Box* oyunundaki hizmetçi üzerine uzun uzun konuşmam ve ertesi gün de Bayan McGinty öldürülünce oyundaki hizmetçinin ona benzeyip benzemediğini düşünmem."

Shelagh Rendell birden, "Doğru," dedi. "Bana Janet'in izin günü olduğunu, annenin yalnız kalmasından endişelendiğini söylemiştin. Ben de o akşam yemekten sonra ona eşlik etmek için size gelmiştim. Ama kapıyı çok çalmama rağmen duyuramamıştım."

Bayan Upward, "Durun bakayım, bir düşüneyim," diyerek elini şakağına bastırdı. "Ah, evet, elbette. O gece başım çok ağrıdığı için erkenden yattım. Yatak odam arka bahçeye baktığı için de kapının çaldığını duymadım."

Shelagh Rendell konuşmaya devam etti. "Ertesi gün cinayeti öğrendiğimde karanlıkta katilin yanımdan geçmiş olabileceğini düşünmüştüm. Ne de olsa başlangıçta hepimiz katilin köyden gelip geçen o işsiz güçsüz serserilerden biri olduğuna inanıyorduk."

Maureen, "İyi de ben hâlâ o gece ne yaptığımı anımsayamıyorum," diye yakındı. "Ama ertesi sabahı anımsıyorum. Fırıncı Larkin geldi ve Bayan McGinty'nin öldürüldüğünü söyledi. Üstelik ben o sırada Bayan McGinty'nin neden geciktiğini düşünüyordum. "

Hafifçe ürperdi.

"Ne korkunç, değil mi?"

Bayan Upward hâlâ Poirot'yu inceliyordu.

Poirot kendi kendine, "O çok zeki bir kadın," dedi. "Ama bencil ve insafsız. Bir şey yapmaya karar verirse hiç acımadan, vicdan azabı ya da pişmanlık duymadan uygular..."

Bu arada tiz bir ses... meraklı, heyecanlı sorular yağdırmayı sürdürüyordu.

"Mösyö Poirot, katil kim? Herhangi bir kanıt buldunuz mu? Bir ipucu?"

Bu sesin sahibi Shelagh Rendell idi.

Johnnie Summerhayes'in esmer, uzun yüzü neşeyle aydınlandı.

"İşte bu!" diye bağırdı. "Tabii ya kanıtlar... ipuçları! Polisiye romanların en hoşuma giden tarafı bu. Dedektif ipuçlarının yardı-

mıyla gizemi çözer, ama siz bir şey gözünüzün önünde olmasına rağmen hiçbir şey anlayamazsınız. Kitabın sonunda da, 'Ah, bunu nasıl anlayamadım!' diye dövünürsünüz. Bize küçük bir ipucu veremez misiniz Bay Poirot?"

Hepsi birden neşeyle, gülen yüzlerle Poirot'ya bakmaya başladılar. Poirot, hepsi (belki içlerinden biri dışında) bunun bir oyun olduğunu sanıyorlar, diye düşündü. Ama cinayet oyun değildir. Tehlikelidir. Ve tehlikenin nereden geleceği asla bilinemez! Poirot ani bir hareketle cebinden çıkardığı dört fotoğrafı abartılı bir şekilde masanın üzerine attı.

"İpucu mu istediniz? O halde buyurun işte!"

Hepsi birden masanın etrafına üşüştüler ve hemen akıllarına gelenleri söylemeye başladılar.

"Ay, şunlara bakın!"

"Ne rüküş kadınlar!"

"Şu güllere baksanıza. Rüküş şey. Her tarafta *güller, güller!*"

"Tanrım, bu şapka!"

"Ne iğrenç bir çocuk!"

"Peki ama kim bunlar?"

"Giysileri ne kadar rüküş, değil mi?"

"Bu kadın gençliğinde oldukça güzelmiş."

"Peki ama bunlar neden ipucu sayılıyor?"

"Bu kadınlar da kim?"

Poirot dikkatle çevresindeki yüzleri süzüyordu. Beklediğinden farklı bir şey görememişti. "Bu kadınlar arasında tanıdığınız biri var mı?"

"Tanımak mı?"

"Ya da bu fotoğraflardan herhangi birini daha önce gördünüz mü? Ah, evet, Bayan Upward... siz fotoğraflardan birini anımsadınız sanırım."

Yaşlı kadın çelişkiye düştü.

"Sanırım... evet," diye mırıldandı.

"Hangisini?"

Bayan Upward parmağıyla gözlüklü ve çirkin Lily Gamboll'un fotoğrafına işaret etti.

"Bu fotoğrafı daha önce görmüştünüz, öyle mi? Ne zaman?"

"Çok yakında olmalı, ama nerede, işte onu anımsamıyorum. Ama bu fotoğrafa benzer bir fotoğraf gördüğüm kesin."

Kaşlarını çatmış, derin düşüncelere dalmıştı.

Bayan Rendell'in yanına yaklaşmasıyla bu dalgın halinden sıyrıldı.

"İyi geceler Bayan Upward. Umarım kendinizi daha iyi hissettiğiniz bir gün bana çaya gelirsiniz. İnanın bu beni çok mutlu edecek."

"Teşekkürler tatlım. Eğer Robin tepeye çıkmama yardım ederse, memnuniyetle gelirim."

"Yardım etmez olur muyum, *'Madre?'* Elbette! Bu tekerlekli sandalye sayesinde kol kaslarım iyice gelişti. Wetherby'lere gittiğimiz o günü anımsıyor musun? Onca çamura rağmen..."

Laura Upward birden, "Hah!" diye bağırdı.

"Ne oldu *'Madre?'*"

"Hiç, hiç... devam et."

"Seni tepeye güçlükle çıkarabilmiştim. Kaymaması için takoz koyup sandalyeyi sağlama alıyordum, sonra da kendimi... Bir an eve hiç varamayacağımızı düşündüm."

Konuklar neşe içinde villadan ayrıldılar.

Bu arada Poirot kendi kendine, "İçki insanların dilini çözüyor," diye mırıldandı.

Acaba o fotoğrafları ortaya çıkarmakla hata mı yapmıştı? Yoksa iyi mi olmuştu? Acaba bu davranışının nedeni alkol olabilir miydi?

Bundan emin değildi.

Diğerlerinden özür dileyerek geri döndü.

Villanın bahçe kapısını açarak içeri girdi. Sol taraftaki açık pencereden iki kişinin mırıltıları duyuluyordu. Bunlar Bayan Oliver ile Robin'di, konuşuyorlardı. Daha doğrusu Robin konuşuyor, Bayan Oliver ise ona arada sırada yanıt veriyordu.

Poirot evin kapısını açıp sağdaki kapıdan biraz önce ayrıldığı salona gitti. Bayan Upward şöminenin önünde oturuyordu. Sıkıntılı olduğu her halinden anlaşılıyordu. Öylesine düşüncelerine dalmıştı ki Poirot'nun içeri girdiğini fark etmedi.

Hercule Poirot hafifçe öksürdü.

Kadın korkuyla irkildi.

"Ah... Siz miydiniz Mösyö Poirot? Beni şaşırttınız."

"Affedersiniz. Kim olduğunu düşündünüz? Başka birini mi bekliyordunuz?"

Kadın bu sorulara cevap vermedi.

Yalnızca, "Unuttuğunuz bir şey mi var?" diye sordu.

"Evet, madam sizi uyarmayı unuttum."

"Uyarmak mı? Anlamadım."

"Evet, madam. Tehlikede olabilirsiniz. Çünkü biraz önce fotoğraflardan birini tanıdığınızı açıkladınız."

"Aslında bundan pek emin değilim. Tüm eski fotoğraflar birbirlerine benzerler."

"Beni iyi dinleyin, madam. Yanılmıyorsam ya da ben öyle olduğunu düşünüyorum, Bayan McGinty de o fotoğraflardan birini tanıdı. Ve Bayan McGinty öldürüldü."

Yaşlı kadın gözlerinde beklenmedik muzip bir pırıltıyla güldü.

"Bayan McGinty öldü. Nasıl öldü? İşte böyle. Benim gibi boynunu uzatarak. Anlatmak istediğiniz bu eski çocuk oyunu gibi bir şey mi Mösyö Poirot?"

"Evet. Eğer bir şey biliyorsanız -herhangi bir şey- bunu bana hemen açıklamalısınız. Bu çok daha güvenli olabilir."

"Mösyö Poirot bunun basit olduğunu mu sanıyorsunuz? Aslında kesin bir şey bildiğimden emin değilim. Tam bir bilgim yok. Yarım yamalak bilgi insanı her zaman yanlış yapmaya sürükler. Varsayımlar kötü sonuçlar doğurabilir. Bir şey söyleyebilmek için insanın önce neyin, ne zaman ve nasıl olduğuna ilişkin kesin bir görüşü olmalı, sonra bunun üzerinde iyice düşünmeli, bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz?"

"Bence bu konuda bir fikriniz var."

"Belki, ama durum bundan da öte olabilir, sevgili dostum! Taşrada yaşıyorsanız gözetmeniz gereken dengeler vardır. Beni aceleye getirmeye çalışmanız, sıkıştırmanız doğru değil. Ben iyice düşünmeden hareket edecek bir insan değilim. Kendimce düşüncelerim ve bunları olgunlaştırmak için de zamana ihtiyacım var. Bir karara varırsam harekete geçerim. Ancak şu anda buna hazır değilim."

"Çok gizemli ve ağzı sıkı bir kadınsınız madam."

"Belki, ama bir dereceye kadar. Bilgi güçtür. Ve gücün de doğru yerde ve zamanda kullanılması gerekir. Beni bağışlayın, ama İngiliz kırsalında yaşamanın kuralları hakkında çok az bilgi sahibisiniz."

"Yani başka bir deyişle, ukala, lanet bir yabancıyım, öyle mi?"

Bayan Upward hafifçe gülümsedi.

"Ben böyle bir şey söylemedim, o kadar kaba değilim."

"Madem bana açılmak istemiyorsunuz, o halde Başmüfettiş Spence'le konuşun."

"Sevgili Poirot. Şu aşamada polis de istemiyorum. Zamanı geldiğinde kiminle konuşacağıma karar veririm."

Poirot omzunu silkti.

"Ben görevimi yaptım, sizi uyardım."

Ama Bayan Upward'un Lily Gamboll'un fotoğrafını nerede ve ne zaman gördüğünü çok iyi anımsadığından da emindi.

BÖLÜM 14

I

Poirot ertesi sabah uyandığında, kendi kendine, "Kesinlikle artık bahar geldi," diye mırıldandı.

Bir gece önceki endişesi ona anlamsız görünmeye başlamıştı.

Bayan Upward aklı başında bir kadındı. Herhalde kendisini göz göre göre tehlikeye atmazdı.

Yine de her nedense kadın tuhaf bir şekilde onu kandırmaya çalışmıştı. Bayan Upward'un davranışlarına bir anlam veremiyordu. Ancak Poirot'yu işine karıştırmak istemediği de açıkça ortadaydı. Lily Gamboll'un fotoğrafını görür görmez tanımış ve oyununu tek başına oynamaya karar vermişti.

Hercule Poirot bu konularda derin düşüncelere dalmış bir halde köşkün bahçe yolunda yürürken birden arkasından gelen sesle irkildi.

"Mösyö Poirot."

Hercule Poirot telaşla döndü.

Shelagh Rendell öylesine sessiz yaklaşmıştı ki Poirot, onu fark etmemişti bile. Önceki akşamdan bu yana son derece gergindi.

"Pardon madam, beni şaşırttınız da."

Kadın zoraki gülümsedi. Poirot sinirliydi ama kadının sinirlerinin ondan daha bozuk olduğu da açıkça anlaşılıyordu. Ellerini ovuşturup duruyor, gözkapaklarından biri sürekli seğiriyordu.

"Sizi rahatsız etmediğimi umarım," dedi. "Çok işiniz olduğunu biliyorum."

"Hayır, çok işim filan yok. Güzel bir gün. Baharın coşkusunu hissetmek istiyorum. Biraz temiz havaya çıkmak istedim. Hava almak her zaman iyidir. Bayan Summerhayes'in evinde her zaman, ama her zaman hava akımı var."

"Hava akımı?..."

"Sizler İngiltere'de buna cereyan diyorsunuz."

"Evet. Evet. Sanırım öyle."

"Pencereler tam kapanmıyor ve kapılar da sürekli çarpıyor."

"Ev harabe gibi. Ve tabii Summerhayes'ler de durumları iyi olmadığı için gerekli onarımı yaptıramıyorlar. Onların yerinde olsam evi elden çıkarırdım. Evin yüzyıldan fazla bir zamandır onların ailesine ait olduğunu biliyorum, ama günümüzde artık yalnızca duygusal nedenlerle böyle şeyleri sürdürmek olanaksız."

"Evet günümüzde duygular önemini yitirmekte."

Bir sessizlik oldu. Poirot gözucuyla kadının sinirli bir şekilde ellerini ovuşturmasını izliyordu. Kadının konuya ne zaman gireceğini beklerken Bayan Rendell birden, "Sanırım bir konuyu araştırırken her zaman bir bahane ileri sürersiniz," dedi.

Poirot bu soru üzerine bir süre düşündü. Kadının heyecanla yanıt beklediğinin farkındaydı.

Kayıtsızca, "Dediğiniz gibi madam," dedi. "Bu gerekli olabilir."

"Burada bulunmanızı ve sorular sormanızı açıklayacak..."

"Bu yarar sağlayabilir."

"Nedeni... burada, Broadhinny'de bulunmanızın gerçek nedeni ne Bay Poirot?"

Poirot şaşırmıştı, kadını ilgiyle süzdü.

"Bunu açıklamıştım, hanımefendi. Bayan McGinty'nin ölümünü inceliyorum."

Doktorun karısı öfkeyle, "Evet, herkese söylediğiniz bu," dedi. "Ama bu yalnızca bir bahane. Saçma."

Poirot kaşlarını kaldırdı.

"Öyle mi?"

"Elbette öyle. Hiç kimse buna inanmıyor."

"İnanın bana, madam. Gerçek bu. Ben buraya Bayan McGinty cinayetini araştırmaya geldim."

Mavi gözleri parıldadı, başını çevirerek uzaklara baktı.

"Anlıyorum. Bana anlatmayacaksınız."

"Anlatmak mı? Neyi madam?"

Bayan Rendell bu soruya yanıt vermeyerek, birden tekrar konuyu değiştirdi.

"Size bir şey sormak istiyordum... şey, imzasız mektuplar hakkında?" dedi.

Poirot, kadının vazgeçeceğini hissederek ona cesaret verircesine, samimiyetle, "Evet," dedi.

"Şey böyle mektuplarda... yazanlar genellikle asılsızdır değil mi? Yani yalandır, değil mi?"

Poirot ihtiyatla, "Bazen," dedi.

Shelagh Rendell inatla, "Her zaman!" diye belirtti.

"Bunu kesin olarak söyleyebilecek bilgiye sahip değilim."

Doktorun karısı üzerine basa basa, "İmzasız mektuplar kadar alçak, iğrenç, adi bir şey olamaz!" dedi.

"Bu doğru, haklısınız."

"Böyle bir mektupta yazılı olanlara siz de asla inanmazdınız, değil mi?"

Poirot ciddiyetle, "Bu sorunuzu yanıtlamak kolay değil," dedi.

Shelagh Rendell, "Ben inanmam," diye belirtti. "Ben asla böyle bir şeye inanmam."

Ve şiddetle ekledi. "Buraya neden geldiğinizi biliyorum. Bu doğru değil Mösyö Poirot, kesinlikle doğru değil." Ve birden arkasını dönüp hızla uzaklaştı.

Hercule Poirot, kadının arkasından hayretle bakakaldı.

"Bu da ne demek şimdi?" diye mırıldandı kendi kendine. "Ağzımı aramaya mı çalıştı? Dikkatimi başka bir şeye çekip beni yanlış mı yönlendirmek istedi? Yoksa işin içinde başka bir iş mi var?"

İşin içinde çok karmaşık, şaşırtıcı bir durum olduğunu hissediyordu.

Bayan Rendell, onun köyde bulunmasının nedeninin Bayan McGinty'nin ölümünü araştırmanın dışında bir şey olduğu kanısındaydı. Bunun yalnızca bir bahane olduğunu düşünüyordu.

Gerçekten de böyle mi düşünüyordu? Yoksa bu biraz önce de düşündüğü gibi bir yanıtlamaca mıydı?

İmzasız mektupların, bununla ne ilgisi olabilirdi? Yoksa Bayan Rendell, Bayan Upward'un orijinalini gördüğünü söylediği fotoğraftaki kız mıydı?

Daha başka bir deyişle Bayan Rendell, Lily Gamboll olabilir miydi? Islahevinde cezasını çekmiş ve iyi hali nedeniyle salıverilmiş, son olarak İrlanda'da görülmüş olan Lily Gamboll! Acaba Doktor Rendell, karısıyla geçmişini bilmeden mi evlenmişti? Lily Gamboll steno ve sekreterlik eğitimi almıştı. Yolu kolayca doktorunkiyle kesişmiş olabilirdi.

Poirot başını sallayıp, iç çekti.

Bütün bunlar doğru olabilirdi. Ama önce emin olmalıydı.

Güneş kaybolmuş, soğuk bir rüzgâr esmeye başlamıştı.

Poirot titredi ve adımlarını sıklaştırarak eve döndü.

Evet, emin olmalıydı. Eğer cinayet silahını bulmuş olsaydı...

Ve o anda, tuhaf bir şekilde aradığını gördü ve bundan emin oldu.

II

Daha sonraları bilinçaltında acaba neden daha önce bunu fark etmemiş olduğunu düşünüp durdu. Büyük olasılıkla Long Meadows'a geldiği günden beri bu cisim orada duruyordu...

Pencerenin önündeki, karmakarışık kütüphanenin üstünde...

Poirot, bunu daha önce neden fark etmedim, diye hayıflanıyordu.

Bu nesneyi alıp, elinde tarttı. İnceledi, bir şeye vuracakmışçasına havaya kaldırdı ve...

Tam o sırada, Maureen her zamanki gibi telaşla içeri daldı. Köpekleri de peşinden. Genç kadın neşeli bir ses tonuyla, "Merhaba!" dedi. "Şeker keseriyle mi oynuyordunuz?"

"Şeker keseri mi? Bu tuhaf cisim şeker keseri mi?"

"Evet. Şeker keseri ya da şeker satırı... hangi deyimin daha doğru olduğundan emin değilim. Büyük kesme şekerleri küçültmek için kullanılıyor. Ama çok hoş bir şey değil mi? Üzerindeki küçük kuşla gerçekten çok şirin duruyor!"

Poirot dikkatle elindeki cismi evirip çeviriyordu. Pirinçten yapılmıştı, gerçekten de küçük bir keseri andıran ağır cismin bir kenarı da keskindi. Tam tepesinde gösterişli, turkuaz gözlü bir kuş vardı, keserin üzerine yer yer kırmızı ve mavi taşlarla süslemeler yapılmıştı.

"Tam adam öldürmeye uygun bir şey, değil mi?" diyen Maureen'in sesi çok sakindi.

Şeker keserini Poirot'dan alarak, darbe indirecekmişçesine havada bir daire çizdi.

"İnsanın bununla birinin kafasını dağıtması ne kadar kolay, değil mi? Aynen dedektif romanlarındaki gibi. 'Cehenneme git!' dedi ve beynini dağıttı. Haklıyım, değil mi?"

Poirot, kadına baktı. Çilli yüzü sakin ve neşeliydi.

Maureen sözlerini sürdürdü.

"Johnnie'ye de ondan sıkıldığım zaman başına neler gelebileceğini gösterdim. Bence bu bir şeker keseri değil, kadının en sadık dostu."

Neşeyle güldü. Şeker keserini rafa bırakarak kapıya gitti.

"Bu arada buraya neden geldiğimi unuttum. Neden gelmiştim ki? Neyse. Gidip pudinge baksam iyi olacak, belki biraz daha su eklemem gerekiyordur."

Ancak daha kapıya ulaşamadan Poirot'nun sesiyle durakladı.

"Bu şeker keserini Hindistan'dan getirmiştiniz değil mi?"

"Yoo hayır," dedi Maureen "Geçen yıl Noel'de H. ve H.'den almıştım."

Poirot şaşırmıştı.

"H ve H mi?"

"Hem al - hem sat. Noel öncesi rahibin evinde yapılan kermesi kastediyorum. Kullanmadığınız şeyleri götürüyorsunuz karşılığında başka bir şeyler alıyorsunuz. Aslında orada tam olarak istediğiniz bir şey bulmanız pek mümkün olmuyor ama. O gün bunu ve bir de şu çaydanlığı aldım. Demliğin ucu hoşuma gitti. Şeker keserinin tepesindeki kuşa da bayıldım."

Demlik, dövme bakırdandı; Poirot o şekilde ucu olan bir demliği daha önce de gördüğünü anımsıyordu.

Maureen, "Sanırım bunlar Bağdat'tan alınmışlar," dedi. "Yanılmıyorsam Wetherby'ler öyle söylemişlerdi. Yoksa İran mıydı?"

"Öyleyse bu şeyler daha önce Wetherby'lerin evindeydi, öyle mi?"

"Evet. Onlarda bir sürü böyle ilginç şey var. Ah artık gitmeliyim. Puding!"

Dışarı fırladı. Kapı hızla çarptı. Poirot şeker keserini alarak pencerenin kenarına gitti. Keskin kenarda belli belirsiz renk bozulmaları, izler vardı.

Poirot başını salladı.

Kısa bir duraksamanın ardından keseri alıp kendi odasına çıktı. Özenle bir kutuya yerleştirdi, sonra kutuyu kâğıda sarıp, bağladı. Ardından da merdivenlerden inip evden ayrıldı.

Şeker keserinin kaybolduğunu evdekilerin fark etmeyeceklerinden emindi. Zaten hiç kullanılmayan bir nesneydi.

III

Laburnums Villası'ndaki çalışmalar zor bir dönemece girmişti.

Robin, "Sven'in her zaman yalnız sebze yemesi hiç de hoş değil şekerim," diyordu. "Onun vejetaryen olmasında neden bu kadar ısrarcı davrandığını anlayamıyorum. Çok tuhaf ve de kesinlikle itici."

Bayan Oliver'ın inatla, "Ama bu böyle!" diye diretti. "Sven vejetaryendi. Hatta havuç rendesine bayıldığı için de yanında her zaman küçük bir rende bulundurur."

"Peki ama bunun nedeni ne, Ariadne hayatım?"

Bayan Oliver sıkıntıyla, "Ne bileyim?" diye homurdandı. "O iğrenç detektifi neden yarattığımı da bilmiyorum zaten! O aralar aklımı kaçırmış olmalıyım. Finlandiya konusunda hiç bilgim yokken Finlandiyalı bir kahraman yaratmak! Ve de vejetaryen! Bir sürü tuhaf davranışları olan bir tip! Neden? Bilmiyorum. Böyle şeyler oluyor işte. Romanında yeni bir şeyi deniyorsun, okuyucun bunu beğeniyor ve sen de devam ediyorsun. Ve sonra bir de bakıyorsun ki yaşamın Sven Hjerson gibi bir manyakla bütünleşmiş, ölünceye kadar ona kelepçelenmişsin. Okuyucuların sana yazdıkları mektuplarda, 'Sven'i ne kadar çok sevdiğiniz belli,' diyorlar. Sevmek mi? Ah, o sıska, uzun, sebze meraklısı Finlandiyalı gerçek yaşamda elime geçseydi ona ne yapacağımı bir Allah bilirdi. Onu şimdiye kadar yazdıklarımın tümünden de daha kusursuz bir cinayetle ortadan kaldırırdım."

Robin, onu hayranlıkla süzdü.

"Ariadne tatlım, bu gerçekten olağanüstü bir fikir." Robin'in gözlerinde saygı ve hayranlık parıltıları belirmişti "Gerçek Sven Hjerson'la karşılaşıyorsun... onu öldürüyorsun bunu muhakkak bir kitabına konu etmeli ve ölümünden sonra yayınlanmasını istemelisin."

"Hiç korkma yaparım," diyen Bayan Oliver konuşmaya devam etti. "Peki, ama şimdi iyi paralar kazanmak istiyorum öldükten sonra değil."

"Evet, evet. Haklısın. Bunda seninle hemfikirim."

Heyecanlı oyun yazarı odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı.

"Şu Ingrid karakteri de giderek daha sıkıcı olmaya başladı. Gerçekten muhteşem olan mahzen sahnesinden sonra bir sonraki sahnenin biraz düş kırıklığı yaratabilecek olmasından neden bu kadar çekindiğimizi anlayamıyorum."

Bayan Oliver yanıt vermedi. Robin'in tek sorununun sahneler olduğunu hissediyordu.

Robin, onu isteksizce süzdü.

O sabah Bayan Oliver birden dalgalı, havalı saçlarından sıkıldığını hissetmişti. Fırçasını suya batırmış ve gri buklelerini iyice başına yapıştırmıştı. Geniş alnı, kalın çerçeveli gözlükleri ve ciddi havasıyla Robin'e giderek daha fazla gençlik döneminin korku saçan öğretmenlerini anımsatıyordu. Ona tatlım demekte güçlük çekiyor hatta "Ariadne" demekten bile çekiniyordu.

"Biliyor musun, bugün keyfim hiç yerinde değil. Belki de dün içkiyi biraz fazla kaçırdığım için. Haydi artık metin üzerinde çalışmayı bırakıp oyunun sahnelenmesiyle ilgilenelim. Eğer oyun için Denis Callory'yi ikna edebilirsek çok iyi olurdu, ama şu an için film anlaşması yapmış. Ingrid rolü için Jean Bellews doğru kişi, zaten kendisi de bu rolü istediğini söyledi. Eric'e gelince, bu konuda biraz kafa yor-

dum, zaten bu konuda çok iyi bir fikrim olduğunu daha önce de söylemiştim. Haydi bu akşam Little Rep Tiyatrosu'na gidelim! Cecil'in bu bölümdeki Eric rolü için uygun olup olmadığına bir de sen bak."

Bayan Oliver mutlulukla, çalışmaktan kurtulmanın huzuruyla bu öneriyi kabul etti. Robin hemen telefona gitti.

Odaya dönünce de, "Evet," dedi. "Her şeyi ayarladım."

IV

O güzel sabah hiç de Poirot'nun beklediği gibi değildi. Bulutlar kararmaya başlamıştı, her an sanki yağmur yağacak gibiydi. Poirot sık çalılıklar arasından Hunter's Close Köşkü'nün ön kapısına doğru ilerlerken vadideki bu evde yaşayamayacağını düşünüyordu. Ev ağaçların arasında kalmış, üstelik duvarları da sarmaşıklarla kaplanmıştı. Ağaçlar köşkü boğuyordu sanki, Poirot buraya bir oduncu baltasının gerektiğini düşündü.

(Balta? Şeker keseri?)

Kapıyı çaldı, yanıt alamayınca yeniden çaldı.

Kapıyı açan Deirdre Henderson oldu. Kız, onu karşısında görünce şaşırdı.

"Ah," dedi. "Siz miydiniz?"

"İçeri girip, sizinle biraz konuşabilir miyim?"

"Ben... *Şey*... Evet, sanırım."

Ardından Poirot'yu ilk gelişinde beklediği o küçük ve loş odaya götürdü. Şöminenin rafında Maureen'inkinin eşi, ancak biraz daha büyüğü bakır bir demlik duruyordu. Uzun kıvrık ucuyla küçük, Batı dekorundaki odaya Doğu esintileri katıyor gibiydi.

Deirdre özür dilercesine, "Korkarım bugün ev çok dağınık," dedi. "Bizim Alman hizmetçi gitmeye hazırlanıyor. Zaten yalnızca bir aydır buradaydı. Sanırım yalnızca bu ülkede evlenmek istediği biri

olduğu için bu işe girmişti. Şimdi de evlenme tarihini belirlemişler. Hemen bu gece gidiyor."

Poirot dilini şaklattı.

"Çok saygısız bir davranış."

"Öyle değil mi? Üvey babam bunun yasal olmadığını söylüyor. Aslında birden işi bırakıp gitmesi ve evlenmesi yasal olmasa da, bu konuda ne yapılabilir ki? Eğer elbiselerini topladığını fark etmesek gideceğini bile öğrenemeyecektik. Hiçbir şey söylemeden evden çıkıp gidecekti."

"Ne yazık ki saygının önemsenmediği bir çağdayız."

"Hayır," dedi Deirdre kayıtsızlık bir tavırla. "Sanırım öyle değil."

Bir an durdu, elinin tersiyle alnını ovuşturdu.

"Yorgunum," dedi. "Çok yorgunum."

Poirot, "Evet," diyerek onayladı. "Çok yorgun olduğunuzu görüyorum."

"Beni neden görmek istediniz, Mösyö Poirot?"

"Size şeker keseri hakkında birkaç soru sormak istiyordum."

Deirdre, "Şeker keseri mi?" diye yineledi. Yüzü ifadesizdi, sorudan hiçbir şey anlamadığı belliydi.

"Pirinçten yapılmış, üzeri kırmızılı mavili taşlarla süslenmiş, tepesinde küçük bir kuş figürü olan bir şey." Poirot tanımlamayı dikkatle yapmıştı.

Kız sakin sakin, "Ah, evet!" dedi. "Anımsadım."

Sesinde ne coşku ne de merak vardı.

"Sanırım eskiden sizinmiş."

"Evet. Annem onu Bağdat'ta pazardan almıştı. Kermese götürdüğümüz eşyalar arasındaydı."

"Hem al-hem sat kermesine, değil mi?"

"Evet. Burada bu gibi fırsatları değerlendiren çok insan var. Doğrudan para verecek birilerini bulmak zor, ama konu takas olunca bir şeyleri verip alabiliyorsunuz."

"Demek şeker keseri Noel'e kadar burada, bu evdeydi. Sonra da onu hem al-hem sat kermesine götürdünüz. Bu doğru, değil mi?"

Deirdre kaşlarını çattı.

"Hayır, Noel kermesi değildi. "Şeker keserini Noel'den daha önceki kermese gönderdik. Hasat Festivali'ne."

"Hasat Festivali mi? Ne zamandı bu? Eylül? Ekim?"

"Eylül sonu."

Odada bir sessizlik oldu. Poirot, kıza baktı, o da ona. Kızın yüzü yumuşak, kayıtsız ve ifadesizdi. Poirot, kızın bu ifadesiz görünümünün gerisinde neler olduğunu çözmeye çalışıyordu. Belki de hiçbir şey. Belki de kendisinin de söylediği gibi yalnızca yorgundu...

Neden sonra usulca ve aceleyle sordu. "Bunun Hasat Festivali sırasında olduğundan emin misiniz? Noel olamaz mı?"

"Kesinlikle eminim."

Kızın bakışları sabit ve donuktu.

Hercule Poirot bekledi. Beklemeye devam etti...

Ancak beklediği olmadı...

Ardından, "Daha fazla zamanınızı almayayım, matmazel," dedi.

Deirdre, onu ön kapıya kadar geçirdi.

Poirot bahçe yolunda ilerlerken düşünüyordu.

İki farklı açıklama... birbiriyle bağdaşmayan iki ifade.

Kim doğru söylüyordu. Maureen mi, Deirdre mi?

Eğer kendisinin aşağı yukarı emin olduğu gibi cinayette bu şeker keseri kullanıldıysa tarih çok önemliydi. Hasat Festivali eylül sonundaydı. 22 Kasım, o tarihle Noel arasında Bayan McGinty öldürüldüğü tarih. Acaba o sırada şeker keseri kimin evindeydi?

Doğruca postaneye gitti. En iyi çözüm Bayan Sweetiman'dan yardım almak olacaktı. Kadın her zaman elinden geldiğince yardımcı olmaya hazırdı. Her iki kermese de gittiğini söyledi. Her zaman kermeslere katılıyor ve oradan ufak tefek bir şeyler alıyordu. Hatta önceden hazırlıkların yapılmasında da yardımcı oluyordu. Ancak

insanların birçoğu verecekleri eşyaları önceden göndermektense yanlarında getirmeyi yeğliyorlardı.

Baltayı andıran, renkli taşlı ve üzerinde küçük bir kuş bulunan bir şeker keserini pek anımsayamıyordu. Kermeste öylesine bir kargaşa ve öylesine çok eşya oluyordu ki belirli bir şeyi anımsamak çok güçtü. Ayrıca bazı şeyler de hemen kapılıyordu. Aslında yine de bir şeyler anımsıyordu... bakır bir çaydanlıkla birlikte beş şiline öyle bir şey satılmıştı ama çaydanlığın dibinde bir delik vardı... kullanılması olanaksızdı, yalnızca süs olarak alınmıştı. Ama zamanı tam olarak anımsayamıyordu, aradan uzun bir süre geçmişti. Noel de olabilirdi, daha öncesi de. Tam olarak anımsayamıyordu.

Poirot, elindeki paketi taahhütlü olarak postaya verdi ve Bayan Sweetiman bunun için gerekli işlemleri yaptı. Adresi yazdı, Poirot posta evrakını alırken kadının zeki siyah gözlerindeki merak pırıltısını fark etti.

Hercule Poirot ağır ağır tepeye çıkarken hâlâ hangisinin doğru söylemiş olabileceğini düşünüyordu.

Maureen dalgın, kafası dağınık, neşeli, sürekli hata yapan dikkatsiz biriydi. Onun açısından Noel olmuş, Hasat Festivali olmuş hiç fark etmezdi.

Buna karşılık Deirdre, ağır uslu bir tipti, tarih ve zaman konusunda çok daha dikkatli olduğu ve doğru söylediği düşünülebilirdi.

Ama bu noktada da o rahatsız edici durum ortaya çıkıyordu.

Neden Poirot'nun onca sorusunun ardından şeker keseriyle *bu kadar çok ilgilendiğini sormamıştı?* Normalde bunu sormuş olması gerekirdi.

Ama Deirdre Henderson sormamıştı.

BÖLÜM 15

I

Poirot köşke döndüğü zaman Maureen mutfaktan, "Sizi telefonla aradılar," diye seslendi.

Hercule Poirot şaşırmıştı. "Aradılar mı? Kim?"

Çok şaşırmıştı.

"Bilmem. Numarayı not defterine kaydettim."

"Teşekkürler, madam."

Poirot oturma odasına gitti. Yazı masasının üzerindeki kâğıt yığınları arasından zorlukla telefonun yakınında duran Maureen'in telefon defterini buldu. Deftere aceleyle yazılmış olan numarayı, Kilchester 350 çevirdi.

Aynı anda ahizede bir kadın sesi duyuldu.

"Breather&Scuttle... emlak bürosu."

Poirot durumu hemen anladı.

"Miss Maude Williams'la konuşmak istiyordum," dedi.

Kısa bir aranın ardından, tok, tatlı bir ses duyuldu.

"Buyurun? Ben Maude Williams."

"Miss Williams, ben Poirot. Beni aramışsınız sanırım."

"Evet... evet. Bana geçen gün sorduğunuz o ev hakkında aramıştım."

Poirot bir an için şaşırmıştı.

"Ev hakkında mı?" Sonra Maude'un sözlerinin dinleniyor olabileceğini algıladı. Büyük olasılıkla kadın daha önce ona telefon ettiğinde ofiste yalnızdı.

"Sizi anlıyorum," dedi. "Sanırım benimle James Bentley ve McGinty cinayeti konusunu konuşmak istiyorsunuz."

"Bu doğru. Bu konuda size nasıl yardımcı olabiliriz?"

"Demek bana yardım etmek istiyorsunuz. Şu anda bulunduğunuz yerde yalnız ve rahat değilsiniz sanırım."

"Bu doğru."

"Anlıyorum. Beni dikkatle dinleyin. Gerçekten James Bentley'ye yardım etmek istiyor musunuz?"

"Evet."

"Peki, bunun için şu andaki işinizden ayrılmanız gerekse bile mi?"

Genç kadın hiç tereddüt etmeden. "Evet," dedi.

"Peki, bu durumda bir ailenin yanında hizmetçi olarak çalışmayı göze alabilir misiniz? Üstelik onların nazik, uyumlu insanlar olduklarını da söyleyemem."

"Evet."

"İşten hemen ayrılabilir misiniz? Örneğin yarın."

"Ah evet Bay Poirot. Sanırım bunu ayarlayabilirim."

"Sizden ne yapmanızı istediğimi tam olarak anlıyorsunuz, değil mi? Bir ailenin yanında hizmetçi olarak çalışacaksınız... onlarla yaşayacaksınız. Yemek pişirebilir misiniz?"

Telefonda hafif bir gülme sesi duyuldu.

"Hem de çok iyi."

"*Bon Dieu*, bu çok özel, ender bulunur bir özellik! Neyse, hemen Kilchester'a geliyorum. Daha önce görüştüğümüz kafede öğlen yemeğinde bulaşabilir miyiz?"

"Elbette."

Poirot telefonu kaparken kendi kendine, "Bu genç kadına hayranım," diye mırıldandı. "Kıvrak zekâlı, aklı başında, ne istediğini biliyor ve üstüne üstlük yemek pişirmeyi de biliyor..."

Daha sonra yine aynı kâğıt karmaşasının içinde telefon rehberini aradı, zorlukla buldu ve Wetherby'lerin numarasını aradı.

Ona telefonu açan Bayan Wetherby oldu.

"Alo, alo? Benim Bayan Wetherby, Poirot. Anımsadınız mı?"

"Hiç sanmıyorum, ne münasebetle..."

"Ben Hercule Poirot'yum, madam."

"Ah, evet, elbette... lütfen beni bağışlayın. Ev bugün öylesine karmakarışık ki..."

"Ben de sizi bu nedenle aramıştım, madam. İçinde bulunduğunuz zor durum beni çok üzdü."

"Böyle bir nankörlük! Bu yabancı kızlar hep böyle! Ücreti aksamadan ödeniyordu, rahatı yerindeydi. Böylesi nankörlüklerden öyle nefret ediyorum ki!"

"Evet, evet. Ben de aynı şeyi düşünüyorum. Bu korkunç bir durum, zaten sizi aramakta acele etmemin nedeni de bu, bir çözüm bulduğumu sanıyorum. Bugün bir rastlantı sonucu genç bir kadınla karşılaştım. O da hizmetçi olarak iş arıyor. Ama korkarım pek fazla deneyimi yok."

"Ah, bugünlerde deneyim arayabilecek durum da değiliz? Yemek pişirebiliyor mu... birçoğu yemek pişirmekten anlamıyor."

"Evet, evet, yemek pişirebiliyor. Onu size yollayayım mı... denemek ister misiniz? İsmi Maude Williams."

"Gönderirseniz çok sevinirim Mösyö Poirot. Ne kadar naziksiniz. Size ne kadar minnettarım, anlatamam. Tecrübesiz de olsa bir hizmetçinin olması, olmamasından çok daha iyidir. Kocam çok titiz, evde her şey yolunda gitmezse hemen sevgili Deirdre'yi suçluyor. Tabii bir erkekten günümüzde hizmetçi bulmanın ne kadar zor olduğunu anlamasını beklemek yanlış... ben..."

Kısa bir sessizlik oldu. Bayan Wetherby o sırada odaya giren biriyle konuşuyordu. Eliyle ahizeyi kapatmış olmasına rağmen Poirot onun fısıldadığı sözcükleri duyabiliyordu.

"Arayan o kısa boylu dedektif, Frieda'nın yerine işe başlayabilecek birini tanıyormuş. Hayır, yabancı değil, Tanrı'ya şükür İngiliz. Çok nazik bir davranış, benim için oldukça endişelenmişe benziyor. Ah sevgilim, hemen karşı çıkma. Ne zararı olabilir ki? Roger'ın nasıl saçmaladığını biliyorsun. Bence çok nazik bir davranış ve kızın hiç de kötü olacağını sanmıyorum."

Bayan Wetherby elini ahizeden çekti ve içtenlik dolu bir sesle, "Tekrar çok teşekkür ederim Bay Poirot," dedi. "Size minnettarım."

Poirot telefonu kaparken saatine bir göz attı.

Doğruca mutfağa gitti.

"Hemen Kilchester'a gitmem gerekiyor, madam. Öğlen yemeğinde burada olamayacağım."

Maureen, "Ah, işte buna sevindim," dedi. "Pudingin altını zamanında kapatamadım. Aslında tadı fena sayılmaz, ama dibi tutmuş işte. Tadı biraz buruk, sanırım geçen yaz yaptığım çilek reçellerinden bir kavanoz açmam gerekecek. Gerçi onların üstü de biraz küflenmiş, ama bunun zararlı olduğunu sanmıyorum. Aslında belki yararlı bile, ne de olsa küf bir anlamda penisilin sayılır."

Poirot köşkten ayrılırken, neyse o yanık tatlıyı da, sözde penisilini de yutmak zorunda kalmaktan kurtuldum, diye düşünüyordu. Blue Cat lokantasında makarna, krema ve erikli tart yemek Maureen Summerhayes'in geçici önlemlerinden her zaman daha iyiydi.

II

Laburnums Villası'nda hava biraz gergindi.

"Ah, Robin, tabii sen kendini oyun yazmaya kaptırdın mı, dünyayı unutuyorsun."

Robin üzgündü.

"Çok affedersin *'Madre'*. Janet'in bu gece izinli olduğunu tamamen unutmuşum."

"Önemli değil..." diyen Bayan Upward'un sesi buz gibiydi.

"Önemli olmaz mı hiç? Hemen şimdi tiyatroyu arayıp, oradakilere Bayan Oliver'la bu gece değil de, yarın akşam gideceğimizi bildireceğim."

"Buna gerek yok. Madem ayarlandı, bu gece gidin."

"Ama *Madre*..."

"Konu kapanmıştır."

"Janet'ten izne başka bir akşam çıkmasını istesem?"

"Kesinlikle hayır. Planlarının değiştirilmesinden çok rahatsız oluyor."

"O kadar önemli olduğunu sanmıyorum. Özellikle ona..."

"Böyle bir şey yapmanı asla istemiyorum Robin. Lütfen Janet'in keyfini kaçırma. Artık bu konuyu da fazla uzatma. Kendimi başkalarının eğlencesini burnundan getiren o aksi ve huysuz ihtiyarlara benzetmeye başlıyorum."

"'*Madre*... tatlım..."

"Bu kadarı yeterli... Bu akşam tiyatroya gidiyorsun! Eğlenmene bak! Hem merak etme, ben yalnız kalmam. Bana eşlik etmesi için birini çağıracağım."

"Kimi?"

"Ah, bırak bu da benim sırrım olsun." Bayan Upward birdenbire keyiflendi. "Haydi, Robin, artık üzülmekten vazgeç, bu konuyu uzatma."

"Shelagh Rendell'e telefon edeyim mi?"

"Hayır, hayır. Ben istersem onu ararım. Gerekli telefonları ben ederim. Gitmeden önce kahve hazırla ve elektrikli ocağı da kolayca erişebileceğim bir yere koymayı unutma. Ah evet, evet, ilave bir fincan daha çıkarmalısın. Bakarsın bir misafirim olur."

BÖLÜM 16

Poirot, Blue Cat lokantasında yemek boyunca Maude Williams'a uzun uzun neler yapması gerektiğini anlattı. Sözlerini, "Neyi arayacağınızı anladınız sanırım," diye tamamladı.

Genç kadın başıyla onaylayarak, "Evet," dedi.

"İşyerinizle ilgili sorunu halledebilirdiniz mi?"

Maude, "Halam ölüm döşeğinde," derken güldü. "Anlayacağınız kendi kendime bir telgraf çektim."

"Güzel. Yalnız size son bir şey daha söyleyeceğim. Köyde bir yerlerde bir katil gizleniyor. Bu oranın güvenli bir yer olmadığı anlamına gelir."

"Yani beni uyarıyor musunuz?"

"Evet."

Genç kadın kısaca, "Ben kendimi uzun zamandır koruyabiliyorum," dedi.

Poirot başını salladı. "İşte 'Ünlü Son Sözler' kitabına girecek bir deyiş!"

Maude yeniden büyük bir neşeyle güldü. Çevredeki masalarda oturan birkaç kişi başlarını çevirerek ona baktılar.

Poirot, onu dikkatle inceliyordu. Karşısındaki kendisine güvenen, güçlü, hayat dolu, gergin ve tehlikeli bir görevi üstlenmeye hazır bir kadındı. Peki ama neden? Yeniden zihninde James Bentley'yi canlandırdı; yumuşak, ezik sesini, ezikliğini, duyarsızlığını. Doğa gerçekten tuhaf ve ilginçti.

Maude, "Bu işi bana öneren sizdiniz," dedi. "Neden şimdi beni caydırmaya çalışıyorsunuz?"

"Çünkü iş önerdiğiniz kişiye bunun ayrıntılarını da açıklamanız gerekir."

"Ben tehlikede olmadığımdan eminim."

Genç kadının kendine güvendiği anlaşılıyordu. Poirot'ya bakıyordu.

"Zaten ben de şu anda tehlikede olduğunuzu düşünmüyorum. Broadhinny'de sizi tanıyan var mı?"

Maude derin derin düşündü.

"Hayır..." diye mırıldandı. "Olduğunu sanmıyorum."

"Köye hiç gitmiş miydiniz?"

"Birkaç defa, tabii iş için, emlak bürosu adına, yaklaşık beş ay kadar önceydi."

"Kiminle görüştünüz? Nereye gittiniz?"

"Yaşlı bir kadınla görüşmeye gitmiştim. Bayan Carstairs... ya da Carliste... adını tam olarak anımsayamıyorum. Buraya yakın küçük bir köşk satın alacaktı, ona bazı evrakları, araştırma raporlarını ve onun için yaptırdığımız ekspertiz raporunu götürdüm. Sanırım sizin kaldığınız şu pansiyon benzeri yerde kalıyordu."

"Long Meadows'ta mı?"

"Evet, galiba adı buydu. Bir sürü köpek olan, yarı harabe bir yapıydı."

Poirot başıyla onayladı.

"Bayan ya da Bay Summerhayes ile karşılaştınız mı?"

"Bayan Summerhayes ile konuştum. Beni kadının odasına götürdü. İhtiyar kadın yatıyordu."

"Bayan Summerhayes sizi görse hatırlar mı?"

"Hiç sanmıyorum. Hem hatırlasa bile ne çıkar ki? Şu günlerde kim sık sık iş değiştirmiyor? Ama bana sorarsanız doğru dürüst yüzüme bakmadı bile. Zaten onun tipindekiler bakmazlar."

Maude Williams'ın sesinde tuhaf bir hüzün vardı.

"Köyde onların dışında biriyle görüştünüz mü?"

"Şey Bay Bentley'le..." Genç kadın utanmış gibiydi.

"Ah öyle mi? Peki bu bir rastlantı mıydı?"

"Hayır, pek sayılmaz." Genç kadın sandalyesinde kımıldanıp duruyordu. "Aslına bakarsanız Bay Bentley'ye bir not yolladım ve o gün köyde olacağımı bildirdim. Hatta onunla buluşmak istediğimi belirttim. Ama Broadhinny'de şöyle oturup konuşacağınız, gidebileceğiniz hiçbir yer yok. Lanet bir köy. Ne bir sinema, ne kafe, ne de başka bir yer. Sonuçta onunla otobüs durağında görüştük. Geri dönmek için otobüs beklediğim sırada."

"Bu Bayan McGinty'nin ölümünden önce oldu tabii."

"Evet. Ama yalnızca çok kısa bir süre önce. Bir iki gün sonra cinayet haberini gazetede okudum."

"Bay Bentley o gün size hiç Bayan McGinty'den bahsetti mi?"

"Hayır, hatırlamıyorum."

"Peki ya Broadhinny'de yaşayan başka birinden?"

"Hayır."

"Peki köyde başka birini gördünüz mü?"

"Şey... yalnızca Bay Robin Upward'u. Onun radyodaki konuşmasını dinlemiştim. Yokuştan inerken Bay Upward'u villasından çıkarken gördüm. Daha önce fotoğraflarını gördüğüm için hemen tanıdım. Ve kendisinden imza istedim."

"Peki bu isteğinizi yerine getirdi mi?"

"Evet. Çok kibar davrandı. Not defterimi yanıma almamıştım, ama benim için dolmakalemini çıkarıp, yanımdaki sıradan bir kâğıda imzasını attı."

"Köyde hakkında bilgi sahibi olduğunuz biri var mı?"

"Şey tabii Carpenter'ları biliyorum. Onlar sık sık Kilchester'e geliyorlar. Bir Rolls Bentley'leri var, muhteşem, Bayan Carpenter da çok şık giyiniyor. Bir ay kadar önce bir kermes düzenle-

di. Kocasının önümüzdeki seçimlerde bu yöreden milletvekili seçileceğini söylüyorlar."

Poirot başıyla onayladı. Sonra cebinden yanından hiç ayırmadığı zarfı çıkararak, o dört fotoğrafı masaya koydu.

Kız hayretle irkildi.

"Ne oldu? Bunların arasından birini mi tanıdınız?"

"Hayır, Bay Scuttle... yani bizim patron, şimdi lokantanın kapısına doğru gitti. Sizinle yemek yediğimi görmez umarım. Tuhaf kaçabilir. Biliyorsunuz, Kilchester'da herkes sizden söz ediyor Mösyö Poirot. Paris'ten gönderildiğinizi söylüyorlar... Sûreté mi, (*) öyle bir yerden."

"Ben Fransız değil, Belçikalıyım, ama neyse, fark etmez."

"Bu arada, bu fotoğraflar da ne?" Maude eğilerek merakla fotoğrafları inceledi. "Bunlar çok eski fotoğraflar, değil mi?"

"En eskisi otuz yıllık."

"Şu demode giysilere bakın, ne iğrenç görünüyorlar! Kadınları ne tuhaf gösteriyor."

"Bunlardan birini daha önce, bir yerde gördünüz mü?"

"Fotoğrafları mı, yoksa bu fotoğraflardaki kişileri mi kastediyorsunuz?"

"Her ikisini de."

"Sanırım bunu gördüm," diyen Maude parmağıyla çan biçimi bir şapka giymiş olan Janice Courtland'ın fotoğrafını işaret etti. "Bu kadının fotoğrafını bir gazetede ya da öyle bir yerde gördüm sanırım. Şu kızın yüzü de bana hiç yabancı gelmedi. Ama ne zaman gördüğümü anımsayamıyorum. Epeyce önce olmalı."

"Bu fotoğrafların hepsi *Sunday Comet* gazetesinde yayımlandı. Bayan McGinty ölmeden birkaç gün önce."

Maude meraklı bakışlarını Hercule Poirot'ya yöneltti.

(*) Fransız Gizli Servisi.

"Yani bu fotoğrafların gündelikçinin ölümüyle bir ilişkileri var öyle mi? Beni uyarmak istemenizin nedeni..."

Cümlesini tamamlama gereği duymadı.

Poirot başını salladı. "Evet."

Cebinden, *Sunday Comet*'tan kesilmiş olan bir kupür çıkararak genç kadına uzattı.

"Bence bu yazıyı okumalısınız."

Maude altın sarısı başını iyice eğerek kupürü dikkatle okudu. Sonra da başını kaldırdı. "Fotoğraflardaki kadınlar... Bu yazı sizde bazı çağrışımlar yaptı, öyle mi?"

"Bunu daha iyi ifade edemezdiniz."

Maude, "Ama ben yine de..." diye söze girdiyse de durakladı. Düşünüyordu. Poirot da konuşmadı. Her ne kadar kendi düşüncelerinden emin olsa da başkalarının fikirlerini duymaktan da zevk alıyordu.

"Kadınlardan birinin köyde olduğunu düşünüyorsunuz, öyle mi?"

"Bu olabilir. Sizce?"

"Elbette olabilir ama..." Maude parmağıyla yüzünde aptalca bir gülümseme olan Eva Kane'in fotoğrafının üzerine koydu. "Bu kadın şimdilerde çok yaşlı olmalı... yaklaşık Bayan Upward yaşlarında.."

"Yaklaşık olarak öyle."

"Düşünüyordum da, bu kadın... korkunç bir insanmış. Çok düşmanı olmalı."

Poirot yavaşça, "Evet," dedi. "Bu da bir bakış açısı. Evet, ilginç bir bakış açısı!" Bir an sustu sonra konuşmaya devam etti. "Craig davasını anımsıyor musunuz?"

Maude, "Tabii anımsıyorum, kim unutabilir ki..." diye yanıtladı. "Bu yüzden Craig'in heykeli Madam Tussaud Müzesi'ne bile konmuş. O sıralar ben çok küçüktüm. Ama gazeteler hemen her gün bu olayı yazıyor, olayı başka cinayetlerle karşılaştırıyorlardı. Craig sanırım asla unutulmayacak, değil mi?"

Poirot aniden başını kaldırdı, kaşlarını çattı. Maude'un sesindeki bu ani burukluğun neden kaynaklandığını düşünüyordu.

BÖLÜM 17

Şaşkınlık içindeki Bayan Oliver dolaptan farksız küçük giyinme odasının bir köşesinde çömelmeye çalışıyordu. Ama iriyarı biri olduğu için çömelmekte zorlanıyor, ancak sırtını kamburlaştırabiliyordu. Oda, havlularla yüzlerindeki makyajı silen, zaman zaman da yazara sıcak bira ikram eden genç adamlarla doluydu.

Villadan ayrılırlarken, öfkesi tamamen geçmiş olan Bayan Upward onlara, iyi eğlenceler dilemişti. Robin de tiyatroya gitmek için evden ayrılmadan önce, annesinin rahat etmesi için gereken her şeyi yapmıştı. Hatta arabaya bindikten sonra bir iki defa tekrar inmiş ve eve giderek her şeyin yolunda gidip gitmediğini kontrol etmişti.

Son kez arabaya döndüğünde gülerek, "Ben içeri girdiğim zaman *'Madre'* de telefonu kapattı," diye anlatmıştı. "Ama bana kimi aradığını söylemeye bir türlü yanaşmadı. İnatçı fakat ben onun kime telefon ettiğini biliyorum."

Bayan Oliver, "Ben de biliyorum," demişti.

"Evet, sence kime telefon etti?"

"Poirot'ya."

"Evet, ben de öyle tahmin ediyorum. *'Madre'*nin Poirot'yu konuşturmaya çalışacağından eminim. Annem kendine ait bazı küçük sırları olmasına bayılıyor. Neyse Ariadne tatlım, şimdi kendimizi seyredeceğimiz temsile verelim. Bu gece Cecil'i dikkatle seyret ve bana onun hayalinde canlandırdığın Eric tipine uygun olup olmadığını söyle... Bu önemli."

Aslında Cecil Leech adlı aktörün, Bayan Oliver'ın hayalindeki Eric'le uzaktan yakından bir ilişkisi yoktu. Ondan daha az benzeyen biri olamazdı. Ama bunu söylemenin bir faydası da yoktu. Bayan Oliver aslında oyunu beğenmişti fakat ardından Robin'le birlikte soyunma odalarına gitme fikri gerçek anlamda bir işkenceden farksızdı. Çünkü o aslında çekingen bir kadındı.

Robin pek keyifliydi, kendini tamamen işine kaptırmıştı. Bir köşede Cecil'le ya da Bayan Oliver'ın Cecil olduğunu sandığı biriyle konuşmaya dalmıştı. Bu genç adam, romancıyı adeta kıskaca almıştı, ona kalsa o anda kendisine telaşla bir şeyler anlatan Michael adlı genç aktörü Cecil'e tercih ederdi. Çünkü Michael hiç değilse romancının yanıt vermesini beklemiyor, monolog yapmayı yeğliyordu. Peter adlı biri de zaman zaman konuşmalara girme girişiminde bulunuyordu, ama o da Michael'in muzipçe iğnelemelerinden payını alıyordu.

"...sevgili Robin'i," diye anlatıyordu Michael. "Onu buraya gelip, oyunu görmesi için zorladık. Ama tabii Robin tamamen o despot kadının kontrolünde, bir türlü kendini onun baskısından kurtaramıyor, öyle değil mi? Her zaman onun isteklerini yerine getirmek zorunda. Robin gerçekten yetenekli. Açıkçası 'anne kurbanı' olursa çok acırım. Bazen kadınlar çok korkunç olabiliyorlar, değil mi? O kadının, Alex Roscoff'a yaptıklarını bilmiyorsunuz sanırım. Bir yıl boyunca Alex'le yaşadıktan sonra onun Beyaz Rus göçmeni olmadığını öğrenince çok öfkelendi. Gerçekten de Alex birtakım uydurma öyküler anlatıyordu, ama bunlar çok eğlenceli şeylerdi. Hepimiz bunların doğru olmadığını biliyorduk, ama kimseye zararı olmadığına göre, onu üzmenin ne gereği vardı ki? Ama kadın bizim gibi davranmadı. Alex'in Londralı fakir bir terzinin oğlu olduğunu anladığı zaman adeta deliye döndü. Hemen onu uzaklaştırdı. Açıkçası snoplardan nefret ederim ya siz? Aslında Alex de ondan kurtulduğu için çok mutlu oldu. Hatta bize, kadının bazen ürkütücü olabildiğini bile söylerdi. O kadının biraz kaçık olduğunu düşünüyordu. Kadın dengesizdi, öfkelendi mi çılgına dönüyordu.

Kindardı! Neyse, Robin hayatım, biz de senin o sevgili *'Madre'*nden söz ediyorduk. Bu gece gelememesi çok yazık oldu. Ama Bayan Oliver'ı getirmen çok iyi oldu. Bütün o muhteşem cinayetlerin yazarını!"

Bu arada boğuk, bas sesli bir adam Bayan Oliver'ın eline sarıldı ve elini bir süre kendi sıcak, terli avuçlarının içinde tuttu.

"Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum," dedi derin bir üzüntüyle. "Hayatımı kurtardınız... birçok kez hayatımı kurtardınız."

Daha sonra da grup halinde hemen yakındaki Pony's Head Barı'na gittiler ve içkilerini içerken yine hep tiyatrodan söz ettiler.

Robin'le birlikte eve döndükleri sırada Bayan Oliver çok yorulmuştu. Arabaya biner binmez arkasına yaslanarak, gözlerini kapattı.

Robin ise hâlâ ara vermeden konuşmaya devam ediyordu.

Sözlerini, "Sen de bu fikri beğendin değil mi?" diye sorarak sonlandırdı.

Bayan Oliver birden gözlerini açtı. "Ne?"

Bayan Oliver nostaljik bir ev özlemine, bir düşe kaptırmıştı kendini. Duvarları egzotik kuşlar ve ağaçlarla süslü evinde, yazı masasını, üzerindeki daktilosunu, kahvesini hayal ediyordu, her taraf elma doluydu... Ne büyük bir mutluluktu bu, yalnızlığın muhteşem keyfi! Bir yazar için gizemli kalesinden çıkmış olmak çok büyük bir yanlıştı. Yazarlar ürkek, kendi sosyal eksikliklerini kendi dostlarını ve konuşmalarını yaratarak telafi etmeye çalışan asosyal tiplerdi.

Robin, "Korkarım çok yoruldun," dedi.

"Pek yorulmadım. Ama kalabalığa karışmak hoşuma gitmiyor."

Robin neşeyle, "Ah, ben insanlara bayılırım. Ya sen?" dedi.

Bayan Oliver üzerine basa basa, "Hayır," diye belirtti.

"Ama sevmelisin onları. Kitaplarındaki kahramanlara baksana!"

"O farklı. Bence ağaçlar insanlardan çok daha hoş, hiç değilse insanı dinlendiriyorlar."

"Benim onlara ihtiyacım var. Onların arasında hayat buluyorum."

Robin, arabayı Laburnums Villası'nın önünde durdurdu.

"Sen eve git. Ben arabayı garaja sokacağım."

Bayan Oliver küçük arabadan zorlukla indi ve bahçe yolundan eve doğru ilerledi.

Robin arkasından seslendi. "Kapının kitli olduğunu sanmıyorum."

Kapı gerçekten de kilitli değildi. Bayan Oliver kapıyı iterek içeri girdi. Hole girdiği zaman bütün ışıkların söndürülmüş olduğunu fark etti. Işıkların kapalı olması ev sahibi kaba biri olduğunu gösteriyordu. Yoksa bunun nedeni yalnızca tasarruf muydu? Zengin insanlar genellikle çok cimri olurlar. Antrede bir parfüm kokusu vardı, egzotik ve pahalı bir koku. Bayan Oliver bir an için doğru evde miyim, diye tereddüt ettikten sonra elektrik düğmesini buldu ve bastı.

Işık bir anda lambri kaplı kare biçimindeki, alçak tavanlı holü aydınlattı. Oturma odasının kapısı aralıktı. Bayan Upward'un ayak ve bacakları görünüyordu. Demek Bayan Upward henüz yatmamıştı. Koltuğunda uyuyakalmış olmalıydı. Lamba yanmadığına göre oldukça uzun bir süredir uyuyor olmalıydı.

Bayan Oliver ışığı açtı.

"İşte döndük..." dediği anda donakaldı.

Eli ister istemez boğazına gitti. Sanki bir şey gelip boğazını tıkamıştı. Haykırmak istiyordu ama sesi çıkmıyordu.

Sonunda fısıltı halinde, "Robin... Robin..." diyebildi.

Bu onun ıslık çalarak bahçe yolundan villaya doğru geldiğini duymasından önceydi. Onu duymasıyla birlikte telaşla geri döndü ve genç adamı antrede karşıladı.

"İçeri girme Robin... sakın içeri girme. Annen... o... ölmüş... sanırım... şey... öldürülmüş..."

BÖLÜM 18

I

Başmüfettiş Spence, "Ustalıkla işlenmiş bir cinayet," dedi.

Kırmızı geniş yüzü öfkeden mosmor olmuştu. Hercule Poirot'nun asık bir suratla oturup, kendisini dinlediği köşeye baktı.

"Çok ustaca işlenmiş, iğrenç bir cinayet," dedi. "Kadın boğularak öldürülmüş... hem de dün taktığı, kendi ipek eşarbıyla... eşarp boynuna dolanmış ve uçları arkasından hızla çekilmiş. Zeki, çabuk ve etkin bir yöntem. Hindistan'daki gangsterlerin çok sık kullandıkları bir yöntem bu. Kurban çığlık atmaya ya da bağırmaya fırsat bulamadan, şahdamarı sıkıştırılıp ölür."

"Özel bir deneyim gerektirir mi?"

"Olabilir, ama şart değil. Eğer bunu yapmayı planladıysanız biraz okumuş olmak bile yeterli. Aslında hiçbir zorluğu yok. Özellikle de kurban hiçbir şeyden kuşkulanmıyorsa, ki Bayan Upward'un kuşkulanmamış olduğu anlaşılıyor."

Poirot başıyla onayladı.

"Tanıdığı biri olmalı."

"Evet. Birlikte kahve içmişler... karşılıklı iki fincan vardı, biri kendisi biri de misafiri için. Misafirin fincanındaki parmak izleri özenle temizlenmiş ama ruj lekesini silmek çok daha zordur, biraz kalmış."

"Öyleyse, zanlı bir kadın?"

"Siz de kadın olduğunu düşünüyordunuz, değil mi?"

"Ah evet, öyle olması gerekiyor."

Spence sözlerini sürdürdü. "Bayan Upward fotoğraflardan birini tanımıştı... Lily Gamboll'un fotoğrafını. Bu da bu cinayetin Bayan McGinty cinayetiyle bağlantısı olabileceğini gösteriyor."

Poirot, "Evet," dedi. "İki cinayet arasında bir bağ var."

Ve o anda Bayan Upward'un imalı, alaycı sözlerini anımsadı:

"Bayan McGinty öldü. Nasıl Öldü?
Benim gibi boynunu uzatarak."

Spence konuşmaya devam etti. "Bayan Upward fırsattan yararlanmak istemiş olmalı... oğlu ve konukları Bayan Oliver tiyatroya gittiği zaman. Kuşkulandığı kişiye telefon ederek kendisini ziyaret etmesini istedi. Sizce de öyle, değil mi? Dedektif rolüne soyundu."

"Öyle olmalı," diyen Poirot ekledi. "Nedeni de ortada. Merak. Bilgisini kendine sakladı, ama daha fazlasını öğrenmek istiyordu. Sanırım bu yaptığının çok tehlikeli olabileceğinin farkında bile değildi." Poirot iç çekti. "İnsanların çoğu cinayetin bir oyun olduğunu düşünür. Ama asla bir oyun değil. Ona da söylemiştim bunu. Ama beni dinlemek istemedi."

"Evet, bunu biliyoruz. Durum apaçık ortada. Genç Robin, Bayan Oliver ile evden ayrıldıktan hemen sonra geri döndüğünde annesinin birisiyle telefon konuşmasını henüz tamamladığını ve ahizeyi yerine koymakta olduğunu görmüş. Kadın kiminle konuştuğunu söylememiş. Konuyu bir gizem perdesinin arkasına saklamayı yeğlemiş. Robin ve Bayan Oliver bu kişinin siz olabileceğini düşünmüşler."

Hercule Poirot, "Keşke ben olsaydım," dedi. "Peki Bayan Upward'un kime telefon ettiğini öğrenebildiniz mi?"

"Hayır, bu olanaksız. Bildiğiniz gibi köyün santralı otomatik."

"Peki hizmetçi Janet de bir şey bilmiyor mu?"

"Hayır. Kız eve on buçuk civarında dönmüş. Villaya kendi anahtarıyla arka kapıdan girmiş ve mutfağın içinden doğruca kendi odasına geçmiş. Ve hemen yatmış. Ev o sırada karanlıkmış. Kız, Bayan Upward'un erkenden yattığını, diğerlerininse henüz tiyatrodan dönmediklerini düşünmüş."

Spence kısa bir aranın ardından devam etti. "Üstelik kız sağır ve çok da huysuz. Olan bitenle pek ilgilenmiyor, bence işi elinden geldiğince savsaklayan, sürekli homurdanan tiplerden."

"Yani sadık, emektar biri değil mi?"

"Hayır, hayır. Bayan Upward'un yanında çalışmaya iki yıl önce başlamış."

O sırada kapıda bir polis memuru belirdi.

"Sizinle konuşmak isteyen genç bir bayan var, efendim. Dün geceki olay hakkında bilgi vermek istiyormuş?"

"Dün geceki olay hakkında mı? Onu hemen buraya gönder."

Birkaç saniye sonra Deirdre Henderson içeri girdi. Kızın yüzü bembeyazdı, çok gergin ve hatta heyecanlı olduğu hemen anlaşılıyordu.

"Gelip sizi görmemin iyi olacağına karar verdim," dedi ve özür dilercesine ekledi. "Umarım rahatsız etmemişimdir. Konuşmanızı bölmedim, değil mi?"

"Önemli değil, Miss Henderson."

Spence ayağa kalkarak kızın oturması için bir sandalye çekti. Deirdre oturdu, ama bir okul öğrencisi hantallığı ve beceriksizliğiyle.

Spence, kızı cesaretlendirerek, "Demek bize dün gece konusunda bilgi vereceksiniz," dedi. "Yani Bayan Upward hakkında?"

"Evet bu doğru, Bayan Upward'u gerçekten öldürdüler mi? Fırıncıyla postacı öldürüldüğünü söylediler. Ama annem onlara inanmadı tabii..." Sözlerine ara verdi.

"Maalesef size annenizin bu kez yanıldığını söylemek durumundayım. Bu gerçek... Bayan Upward öldürüldü. Neyse, şimdi bize bu konuda anlatmak istediklerinizi dinleyelim."

Deirdre başıyla onaylayarak, "Şey..." diye mırıldandı. "Bakın, ben dün gece buradaydım."

Spence'in davranışlarında belirgin bir değişiklik olmuştu, belki daha bile nazikti, ama davranışındaki ciddiyet ve resmiyet dikkatten kaçacak gibi değildi.

"Demek buradaydınız," dedi. "Laburnums'ta. Saat kaç sularında?"

Deirdre, "Kesin bir şey söyleyemeyeceğim, bilemiyorum," dedi. "Sanırım sekiz buçuk dokuz sularıydı. Ama galiba dokuzdu. Yemekten sonra. Bakın o bana telefon etmişti."

"Bayan Upward, size telefon mu etti?"

"Evet. Robin'le Bayan Oliver'ın Cullenquay'daki tiyatroya gideceklerini, kendisinin yalnız olacağını söyledi ve benden buraya uğrayıp kendisiyle kahve içmemi istedi."

"Ve siz de geldiniz?"

"Evet."

"Peki Bayan Upward'la kahve içtiniz mi?"

Deirdre, "Hayır," dedi. "Buraya geldim... kapıyı çaldım, ama açılmadı. Sonra kapının kilitli olmadığını fark ettim. Tokmağı çevirerek hole girdim, ama her taraf karanlıktı. Zaten dışarıdan da oturma odasının ışıklarının yanmadığını fark etmiş ve buna bir anlam verememiştim. Çok şaşırmıştım. Bir iki kez, 'Bayan Upward!' diye seslendim, ama yanıt alamadım. Sonunda bir yanlışlık olduğunu düşündüm."

"Nasıl bir yanlışlık olabileceğini düşündünüz?"

"Bayan Upward'un da diğerleriyle birlikte tiyatroya gitmiş olabileceğini düşündüm."

"Size haber vermeden mi?"

"Aslında vermesi gerekirdi ama, zaten şaşırmamın nedeni de buydu."

"Peki aklınıza başka olasılık gelmedi mi?"

"Şey, Frieda'nın telefondaki mesajı yanlış anlamış olabileceğini düşündüm. Bazen denilenleri yanlış anlıyor. Doğal olarak... o bir yabancı. Zaten dün gece buradan ayrılacağı için çok heyecanlıydı. Telefonda Bayan Upward'la konuşan ben değildim, Frieda'nınsa aklı beş karış havadaydı."

"Peki ya sonra ne yaptınız, Miss Henderson?"

"Oradan ayrıldım."

"Eve mi döndünüz?"

"Evet, ama önce biraz yürüyüş yaptım. Güzel bir akşamdı."

Spence bir iki dakika kadar kızı süzdü. Poirot, onun kızın dudaklarına baktığını fark etmişti.

Sonra birden ayağa kalktı.

"Çok teşekkür ederim, Miss Henderson. Buraya kadar zahmet ettiniz. Gelip bize bunları anlatmanız çok doğru bir davranıştı. Size minnettarım."

Ayağa kalktı ve kızın elini sıktı.

Deirdre başını sallayarak, "Gelmem gerektiğine karar verdim," dedi. "Ama annem bu fikrimi pek beğenmedi."

"Öyle mi?"

"Evet. Ama ben gelmemin doğru olacağını düşündüm."

"Çok doğru düşünmüşsünüz."

Spence, Deirdre'ye dışarı kadar eşlik ettikten sonra geri döndü.

Oturdu, parmaklarıyla masayı tıklatırken Poirot'ya, "Miss Henderson ruj kullanmıyor," dedi. "Ya da bu sabah makyaj yapmasının doğru olmayacağını düşündü."

"Hayır, bu sabaha özgü bir durum değil. Kız makyaj yapmıyor."

"Günümüz için tuhaf bir durum, değil mi?"

"O zaten tuhaf bir kız. Oldukça geri kalmış."

"Anladığım kadarıyla parfüm de kullanmıyor. Bayan Oliver dün gece villada belirgin, pahalı bir parfüm kokusu olduğunu söyledi. Robin Upward da aynı şeyi belirtti. Tabii annesinin kullandığı bir koku olmadığını da."

Poirot, "Deirdre'nin parfüm kullandığını sanmıyorum," dedi.

"Ben de öyle. Hani şu eski, geleneklerine bağlı liselerin hokey takımlarının kaptanlarını andırıyor, ama Deirdre o kadar genç değil tabii. Otuzunda var sanırım."

"Kesinlikle öyle. Otuz yaşında o."

"Bence kız az gelişmiş, öyle değil mi?"

Poirot düşündü. Sonra da, "Bunu söylemek o kadar da basit değil," diye mırıldandı.

Spence, "Ancak her şeyin yerli yerine oturmadığı da kesin." diye söylendi. "Deirdre ruj ve parfüm kullanmıyor. Annesi de sağ ve aklı başında bir kadın. Lily Gamboll'un annesiyse ayyaştı ve kız dokuz yaşındayken, Cardiff'te bir meyhanede çıkan kavgada öldürüldü. Dolayısıyla Deirdre Henderson'un Lily Gamboll olabileceğini hiç sanmıyorum. Ama, Bayan Upward onu dün gece villaya çağırmış, bunu göz ardı edemeyiz." Burnunu kaşıdı. "Gel de çık işin içinden."

"Polis doktoru ne düşünüyor?"

"O da bize pek yardımcı olamadı. Polisin yaptığı tüm araştırmalar kadının dokuz buçuktan önce ölmüş olduğunu gösteriyor."

"Öyleyse Deirdre, Laburnums Villası'na geldiğinde Bayan Upward çoktan ölmüştü."

"Olabilir ama henüz Deirdre'nin gerçeği söyleyip söylemediğini bilmiyoruz. Kız ya çok dürüst ya da çok usta bir yalancı. Annesinin onun buraya gelmesini hoş karşılamadığını söyledi. Bu sizce önemli olabilir mi?"

Poirot düşündü.

Sonra, "Bu önemli değil," diye fikrini açıkladı. "O kadından beklenen bir davranış bu. Bayan Wetherby sorumluluk altına girmek istemeyen, canının sıkılmasından hoşlanmayan, bencil bir kadın."

Spence iç çekti.

"Evet... şimdilik Deirdre Henderson'un dün akşam orada olduğunu biliyoruz. Belki eve ondan önce gelen başka biri daha vardı. Bir kadın. Ruj ve pahalı parfüm kullanan biri."

Poirot mırıldandı. "Eğer araştırırsanız..."

Spence lafı Poirot'nun ağzından aldı.

"Buna başladım bile. Ama ihtiyatlı davranacağım. Ne de olsa kimseyi ürkütmemek gerek! Dün gece Eve Carpenter ne yapıyordu? Peki ya Shelagh Rendell? Evlerinde olduklarını söylüyorlar. Bildiğim kadarıyla Bay Carpenter bir toplantıdaymış."

Poirot düşünceliydi. "Eve," dedi. "Bazı isimler nasıl da modayla değişiyor, değil mi? Şu günlerde gençlerde hiç Eva ismine rastlıyor musun? Tamamen kayboldu. Ama Eve çok popüler."

Spence, "Eve Carpenter pahalı parfümler kullanabilecek bir kadın," dedi ve iç çekerek ekledi. "Onun geçmişine ilişkin daha fazla bilgi edinmemiz gerekiyor. Ne de olsa genç bir savaş dulu rolü oynamak çok kolay. Sonuçta genç cesur havacı eşinin yasını tutan bir zavallı havasıyla insanların kendisine acımasını sağlar, böylece fazla soru sorulmasını engeller."

Ve birden konuyu değiştirdi.

"Bu arada sizi kutlamam da gerekiyor. Yolladığınız o acayip şey... şeker keseri miydi neydi, onda haklı olduğunuzu söyleyebilirim. Katilin, Bayan McGinty'yi o nesneyle öldürdüğü kesin. Doktor, keserin kadının kafasındaki yaraya tam uyduğunu söyledi. Ayrıca şeker keserinin kenarlarında gizli kan izleri de var. Tabii katil, o nesneyi özenle yıkamış, ama günümüzde artık milimetrik boyut-

lardaki kan lekelerinin bile mikroskop altında, laboratuvarlarda kullanılan bazı maddelere reaksiyon verdiğini atlamış. Evet, şeker keserindeki insan kanı. Ve bu da yine Deirdre Henderson ve Wetherby'ler üzerinde yoğunlaşmamız gerektiğini gösteriyor."

"Deirdre Henderson şeker keserini Hasat Festivali Kermesi için rahibin evine gönderdiklerini iddia ediyor."

"Bayan Summerhayes ise onu Noel'de aldığını söylüyor, değil mi?"

Poirot sıkıntılı sıkıntılı, "Bayan Summerhayes'in söylediklerine kesin gözüyle bakamayız," diye homurdandı. "Çok sevimli, nazik, hoş bir insan ama çok düzensiz, dalgın. Düzen ve yöntem diye bir şey yok yaşamında. Yalnız, Long Meadows köşkünde kalan biri olarak şunu açıkça belirtmeliyim ki, köşkün kapı ve pencereleri her zaman açık. İsteyen herhangi biri rahatlıkla içeri girip, istediği herhangi bir şeyi alıp gidebilir. Sonra da bunu yine kolayca yerine bırakır. Ne Binbaşı Summerhayes, ne de Bayan Summerhayes bunun farkına bile varmazlar. Kimsenin ruhu bile duymaz. Maureen, rastlantı bu ya şeker keserinin yerinde olmadığını görecek olsa kocasının tavşan yüzmek ya da odun kesmek için aldığını düşünecektir. Aynı şekilde kocası da, Maureen'in keseri köpeklerin mamasını parçalamak için aldığını düşünecektir. Long Meadows Köşkü'ndekiler asla araçları amaçlarına uygun işlerde kullanmıyorlar, o anda el altında uygun ne bulurlarsa kullanıyor, sonra da bunu herhangi bir yere bırakıyorlar. Eğer ben öyle yaşayacak olsam şu anda çoktan bunalıma girmiş olurdum, ama onlar, umursamıyorlar bile."

Spence iç çekti.

"Neyse... her şeyin iyi bir tarafı vardır. Bu durumda hiç değilse bu yeni cinayet vakası aydınlanana dek Bentley asılmayacaktır. İçişleri Bakanlığı'na durumu bildirdik. Ve böylece de istediğimizi aldık... zaman Mösyö Poirot zaman!"

Hercule Poirot, "Sanırım Bentley'le tekrar görüşmem gerekecek," dedi. "Bu yeni bilgilerin ışığında..."

II

James Bentley pek değişmemişti. Belki biraz daha zayıflamıştı ve elleri de daha fazla titriyordu, ama yine sessiz, çekingen, sıkılgan ve çaresizdi.

Poirot kelimelerini dikkatle seçerek konuştu. Yeni kanıtlar bulunduğunu söyledi. Polisin dosyayı yeniden açarak, araştırma yapacağını belirtti. Dolayısıyla yeni bir umut olduğunu...

Ancak Bentley bu umut sözcüğünden de etkilenmişe benzemiyordu.

Yalnızca, "Bunun bana ne yararı olabilir ki?" dedi. "Başka kanıt bulacaklarına inanmıyorum."

Hercule Poirot, "Dostlarınız sizin için çok büyük çaba harcıyorlar," diye karşılık verdi.

"Dostlarım mı?" Bentley omuzlarını silkti. "Benim hiç dostum olmadı."

"Böyle söylemeyin. En azından iki dostunuz olduğunu biliyoruz."

"İki dost mu? Onların kim olduklarını öğrenmek hoşuma giderdi," diyen genç adamın sesinden aslında bunu öğrenmek istemediği, bu konunun onu ilgilendirmediği, yalnızca laf olsun diye sorduğu, Poirot'ya inanmadığı anlaşılıyordu.

"Birinci dostunuz Başmüfettiş Spence..."

"Spence mi? Spence? Araştırmada aleyhimdeki kanıtları bulan o değil miydi? Çok komik!"

"Hiç de komik değil. Bu arada aslında çok şanslı olduğunuzu söylemeliyim Bay Bentley. Çünkü Başmüfettiş Spence görevine son derece bağlı, zeki ve dürüst bir polistir. Yakaladığı kişinin doğru insan olduğundan emin olmak ister."

"Ama zaten emindi."

"Tuhaf ama tam olarak değil. Zaten dostunuz olduğunu söylememin nedeni de bu."

"Nasıl bir dostsa artık!"

Hercule Poirot bekledi. James Bentley'in bile insanca niteliklerinin olduğunu düşünüyordu. O bile kendini sıradan, insanca kuşku ve meraktan tamamen uzak tutmayı başaramazdı.

Gerçekten de beklediği oldu ve James Bentley sordu. "Peki ikinci dostum kim?"

"Maude Williams."

Bentley hiçbir tepki vermedi.

"Maude Williams mı? O da kim?"

"Breather&Scuttle'da çalışan güzel bir genç bayan."

"Ah, o Miss Williams mı?"

"*Précisément*,(*) o Miss Williams."

"Onun bu olaylarla ne ilgisi var?"

Bu öyle bir andı ki Hercule Poirot bir yanda James Bentley'in kişiliğini... onun gerçekten de Bayan McGinty'nin katili olmasını isteyecek kadar sinir bozucu buluyor, öte yandan ona kızmamaya çalışıyordu. Maalesef Bentley'ye kızdıkça Spence'le aynı yöndeki düşüncelerinde artış oluyordu. Giderek Bentley'in birini öldürmesinin olanaksız olduğuna ilişkin inancı artıyordu. James Bentley'in cinayet karşısındaki yaklaşımının tuhaf olduğunu hissediyordu. Ve eğer Spence'in iddia ettiği gibi kendine güven, katillerin karakteristik bir özelliği ise Bentley'in katil olmadığı kesindi.

(*) Tebrikler.

Poirot sinirlerine hâkim olmaya çalışarak sözlerini sürdürdü.

"Miss Williams bu konuyla ilgileniyor. Sizin suçsuz olduğunuza inanıyor."

"Neden? O bu konuda ne bilebilir ki?"

"Sizi tanıyor, bu yeterli değil mi?"

Bentley gözlerini kırpıştırarak istemeye istemeye, "Evet, belki tanıyor," dedi. "Ama pek yakın değildik."

"Onunla aynı büroda çalışıyordunuz. Birkaç kez birlikte yemeğe çıktınız, değil mi?"

"Şey... evet... bir iki defa. Blue Cat Lokantası'nda herkesin gittiği cadde üstünde bir yer."

"Hiç birlikte yürüyüşe de mi çıkmadınız?"

"Aslında bir defa çıkmıştık. Kırlarda dolaştık."

Hercule Poirot artık dayanamadı, kendini tutamayarak patladı.

"*Ma foi*,(*) bu konuşmayı duyan sizi cinayeti işlediğinizi itiraf a zorladığımı sanır. Güzel bir kadınla dolaşmak sizce doğal bir şey değil mi? Hoşunuza gitmedi mi? Bundan keyif almadınız mı? Sizin yaşınızdaki genç erkeklerin bayanlarla olmaktan zevk almaları doğal ve doğrudur."

"Şimdiye kadar pek fazla bayan arkadaşım olmadı benim."

"Bununla gurur duymaktan öte bundan utanmalısınız. Miss Williams'ı tanıyorsunuz. Onunla birlikte çalıştınız, konuştunuz, birlikte yemek yediniz ve hatta kırlarda dolaştınız. Ve sonra ondan bahsettiğimde, adını bile anımsamadınız."

James Bentley kızardı.

"Şey bakın... açıkçası kızlarla fazla ilişkim olmadı. Ayrıca Miss Williams pek kibar biri de değildi, yani lady olarak nitelendirilecek biri değil. Öyle değil mi? İyi, hoş bir kız, ama annem sağ olsaydı, Miss Williams'ın biraz basit olduğunu düşünürdü."

(*) İnanın.

"Önemli olan annenizin değil, sizin ne düşündüğünüz?"

Genç adam tekrar kızardı.

"Saçları, kılığı kıyafeti... şey... gerçi annem eski kafalı bir kadın ama..."

Sözlerine ara verdi.

"Bay Bentley, Miss Williams'dan hoşlanıyordunuz, yani onu sempatik buluyordunuz, değil mi?"

Bentley ağır ağır, "O iyi bir hanımdı," dedi. "Ama beni *gerçekten* anlayabildiğini sanmıyorum. Bakın, onun annesi o çok küçük bir çocukken ölmüş."

"Ve sonra siz işinizi kaybettiniz. Ve artık görüşemiyordunuz, bunun üzerine Miss Williams, Broadhinny'ye geldi, değil mi?"

Genç adamın sıkıldığı anlaşılıyordu.

"Evet... evet, bir iş için. Bana yazarak buluşmamızı istedi. Nedenini anlamamıştım. Ne de olsa çok yakın değildik."

"Ama onunla buluştunuz öyle değil mi?"

"Evet. Kabalık etmek istemedim."

"Onu sinemaya mı, lokantaya mı götürdünüz?"

Bentley şaşırmıştı.

"Yoo hayır. Ne münasebet! Şey... biz... onunla otobüs durağında konuştuk. O otobüsünün gelmesini bekliyordu."

"Ah. Zavallı Miss Williams buluşmanızda herhalde çok eğlenmiştir."

Genç adam öfkelenmişti.

"Param yoktu ki. Bunu unutmamalısınız. Meteliğim yoktu."

"Haklısınız. Bu Bayan McGinty'nin ölümünden birkaç gün önceydi, değil mi?"

Bentley başıyla onayladı. Bir an durdu sonra hiç beklenmedik bir şekilde ekledi.

"Pazartesi günüydü. Bayan McGinty ise çarşamba gecesi öldü.'

"Size bir şey daha sormak istiyordum Bay Bentley. Bayan McGinty, *Sunday Comet* isimli gazeteyi sürekli okurdu, değil mi?"

"Evet."

"Peki siz, siz de o gazeteye göz gezdirir miydiniz?"

"Arada sırada okumamı önerirdi, ama genellikle kabul etmezdim. Annem o tip gazeteleri okumamı doğru bulmazdı."

"O son haftaki *Sunday Comet* gazetesini de okumamıştınız, değil mi?"

"Hayır, okumadım."

"Bayan McGinty, size gazetedeki yazılardan ya da belirli bir yazıdan bahsetmiş miydi?"

Bentley'in yanıtı Poirot'yu şaşırttı.

"Etmez olur mu? Aklı fikri gazetedeki bir yazı dizisindeydi. İyice heyecanlanmıştı."

"Ya, öyle mi? Demek heyecanlanmıştı. Size ne söyledi? İyice düşünün. Bu çok önemli."

"Tam olarak anımsamıyorum. Sanırım eski bir cinayetten söz etmişti. Sanırım Craig davasıydı... belki de değildi. Her neyse, o cinayetle ilgisi olan birinin Broadhinny'de yaşadığını söylüyordu. Durmadan aynı şeyi söylüyordu, aklına takmıştı. Onu neden ilgilendirdiğini hiç anlayamadım."

"Peki Bayan McGinty... Broadhinny'deki bu kişinin kim olduğunu da açıkladı mı?"

Genç adam durakladı. Tereddütle, "Pek emin değilim ama galiba oğlu tiyatro oyunları yazan kadındı o," diye cevap verdi.

"Bayan McGinty, onun adını söyledi mi?"

"Hayır... tam olarak anımsamıyorum... üzerinden o kadar uzun zaman geçti ki."

"Bay Bentley rica ediyorum iyi düşünün. Buradan kurtulmayı, özgür olmayı istemiyor musunuz?"

Bentley büyük bir şaşkınlıkla yineledi.

"Özgür olmak mı?"

"Elbette, özgür."

"Şey... ben... galiba..."

"Öyleyse iyi *düşünün*. Bayan *McGinty size ne dedi*?"

"Ah... galiba, 'O kadar kendini beğenmiş ve gururlu ki,' dedi. Ya da buna benzer bir şey. "Sanki küçük dağları o yaratmış. Köydekiler onun ne olduğunu öğrenirlerse, bir daha kibirlenemez.' Sonra bir de fotoğraftan söz etti sanırım. 'Fotoğrafı da kendisine hiç benzemiyor. Ama tabii o fotoğrafı yıllar önce çektirmiş demişti.'"

"Sözünü ettiği kişinin Laura Upward olduğundan emin misiniz?"

"Bilmiyorum... sanırım bana öyle geldi... Bayan Upward'dan bahsediyordu, ama sonra ilgim dağıldı ve onu dinlemedim." Bir süre susup bekledikten sonra, "Şey şimdi düşünüyorum da sanırım Bayan McGinty, bana kimden söz ettiğini açıklamadı. Kimden bahsettiğini tam olarak bilmiyorum. Zaten Bayan McGinty'yi pek dinlemezdim, çok gevezeydi," dedi.

Poirot iç çekti.

"Bense Bayan McGinty'nin kastettiği kişinin Bayan Upward olmadığından eminim," diye mırıldandı. "Bence kesinlikle bir başkasıydı. Ve Bay Bentley aslında yalnızca size söylenenleri ilgiyle dinlemediğiniz için darağacını boylamanın eşiğine gelmiş olmanız çok tuhaf değil mi?" Bir an durdu. "İyice düşünün, Bayan McGinty, genellikle çalıştığı evlerden mi, yoksa yanında çalıştığı hanımlardan mı söz ederdi?"

"Evet, nasıl diyeyim... bu benim için çok zor. Bakın Bay Poirot, o sıralar kendi yaşamımla ilgili düşünecek o kadar çok şeyim vardı ki. Çok zor durumdaydım."

"Şu anda içinde bulunduğunuzdan daha zor ve ciddi bir durumda olamazsınız. Bayan McGinty, Bayan Carpenter'dan daha doğ-

rusu eski adıyla dul Bayan Selkirk'ten ya da doktorun karısı Bayan Rendell'den bahsetmiş miydi?"

"Carpenter tepedeki büyük villanın ve o büyük, lüks arabanın sahibiydi sanırım. O günlerde Bayan Selkirk'te nişanlanmıştı... Bayan McGinty, o genç kadından hiç hoşlanmazdı. Sebebini bilmiyorum. Ondan söz ederken hep, 'Sonradan görme!' derdi. Neyi kastettiğini bilmiyorum."

"Peki ya Rendell'ler?"

"Doktoru soruyorsunuz, değil mi? Bayan McGinty'nin onlarla ilgili özel bir şey söylediğini anımsamıyorum."

"Ya Wetherby'ler?"

"Ah, Bayan McGinty'nin o aileye ilişkin dediklerini çok iyi anımsıyorum. Bayan Wetherby'den, 'Nazı, kaprisleri, kuruntuları dayanılacak gibi değil,' diye söz ederdi. Bay Wetherby'den de hoşlanmıyordu, ama onun hakkında ne iyi, ne de kötü, tek bir söz bile etmedi." Sözlerine ara verdi, bir süre düşündü. "Şey... Bayan McGinty, oranın mutsuz bir ev olduğunu düşünüyordu."

Poirot, onu dikkatle süzdü. Bir an için Bentley'in o ruhsuz sesinde bir değişiklik, daha önce hiç duymadığı bir tını hissetmişti. Anımsananların iletilmesi değildi bu. Bir an için o değişmez kayıtsızlığından sıyrılmış, zihninde Hunter's Close'u, oradaki yaşamı, mutlu mu, yoksa mutsuz bir ev mi olduğunu düşünmeye başlamıştı. James Bentley objektif olarak düşünüyordu.

Poirot yumuşak bir sesle sordu. "Onları tanır mıydınız? Bayan ve Bay Wetherby'yi, Deirdre Henderson'u?"

"Hayır. Tam olarak tanıdığımı söyleyemem. Ama bir gün kızın köpeğinin ayağı kapana sıkışmıştı. Kız zavallı hayvanı kurtaramıyordu. Ona yardım ettim." Genç adamın sesinde yine bir değişiklik, belli belirsiz bir gurur vardı.

"Kızla konuştunuz mu?"

"Evet. Bana annesinin çok çektiğinden söz etti. Annesine çok bağlı olduğu anlaşılıyordu."

"Siz de ona annenizi anlattınız mı?"

"Evet."

Poirot bir şey söylemedi. Bekliyordu.

Bentley uzun bir sessizliğin ardından, "Hayat çok acı," diye mırıldandı. "Çok adaletsiz. Bazı insanlar asla mutluluğa ulaşamıyorlar."

Hercule Poirot bıyık altından güldü.

"Olabilir."

"Sanırım o pek mutlu değil Mösyö Poirot. Yani Miss Wetherby."

Poirot düzeltti. "Henderson."

"Ah, evet. Bana üvey babası olduğunu söylemişti."

Hercule Poirot, "Deirdre Henderson," dedi. "Acıların kadını Deirdre. Güzel bir isim, ama sanırım kız pek güzel değil."

"Bence," dedi James Bentley. "Deirdre çok güzeldi!"

James Bentley yine kızarmıştı.

BÖLÜM 19

Bayan Sweetiman, "Sözümü dinlemelisin," diyordu.

Edna burun kıvırdı. Bir süredir Bayan Sweetiman'ı dinliyordu. Dönüp dolaşıp aynı noktaya geliyorlardı. Sonuçsuz, nafile bir konuşmaydı bu. Bayan Sweetiman aynı şeyi defalarca söylemiş, her defasında yalnızca kullandığı sözcükleri biraz değiştirmişti. Sonuç hep aynıydı, hiçbir şey değişmemişti. Edna ise burnunu çekmiş, zaman zaman hüngür hüngür ağlamış, konuşma sırasındaki aynı iki ifadeyi sürekli yinelemişti: Birincisi; bunu asla yapamayacağıydı. İkincisiyse; babasının duyarsa onu öldüreceği.

"Öldürürse öldürür," dedi Bayan Sweetiman. "Ama cinayet cinayettir. Gördüğünü gördün ve bundan sıyrılman olanaksız."

Edna yine burnunu çekti.

Bayan Sweetiman, "Zaten," diye eklediyse de hemen sonra sustu ve o anda şiş ve yün almak üzere dükkâna giren Bayan Wetherby'nin yanına gitti.

Bayan Sweetiman neşeyle, "Çoktan beri görünmüyordunuz, madam," dedi.

Bayan Wetherby iç geçirdi.

"Evet. Son zamanlarda sağlığım iyi değil. Kalbim hasta, biliyorsunuz. Uzun sürelerle yatakta kalıp dinlenmem gerekiyor."

"Neyse ki sonunda bir hizmetçi bulabilmişsiniz. Bu açık renk yün için koyu renk şiş isterdiniz, değil mi?"

"Evet. Kız oldukça becerikli, yemek pişirmekten de anlıyor, ama davranışları! Bir de görüntüsü felaket! Boyalı saçlar, dar etekler filan!"

Bayan Sweetiman başını salladı. "Artık eskisi gibi hizmetçiler yok. Günümüzde kızlar doğru eğitilmiyorlar. Annem bu işe on üçünde başlamış, her sabah beşe çeyrek kala kalkarmış. Eğitimi tamamlandığında evin kâhyası olmuş, emrinde üç hizmetçi çalışıyormuş. Annem onları da kendisi gibi eğitti. Ama artık günümüzde bu kalmadı... eğitimli kız neredeyse yok, hepsi yalnızca öğretim görmüşler, o kadar, aynen Edna gibi."

İki kadın aynı anda posta kısmının tezgâhına yaslanmış, burnunu çeken ve ürkek bakışlarla etrafı süzen Edna'ya baktılar. Aslında Edna öğrenimi için gerekli kredileri de tamamlamamıştı.

Bayan Wetherby renkli şişler arasından seçimi yaparken Bayan Sweetiman, "Bayan Upward'a çok acıdım," dedi. "Ne korkunç bir olay."

Bayan Wetherby, "Bu korkunç bir olay," diyerek başını salladı. "Olayı bana hemen anlatmadılar. Ama yine de şok geçirdim, çarpıntılarım başladı. Sanırım ben de biraz fazla duygusalım."

Bayan Sweetiman, "Hepimiz için büyük bir şok oldu," dedi. "Ya zavallı Bay Robin Upward kötü durumdaymış, kendisini kaybetmiş. O yazar hanım... yani Bayan Oliver, onun bu durumu karşısında ne yapacağını şaşırmış. Sonunda doktor çağırmış. Adam, Bay Upward'a sakinleştirici bir iğne yapmış. Zavallı çok sarsılmış. Artık pansiyoner olarak Long Meadows'ta kalıyormuş. Artık değil orada kalmak, villayı görmek bile istemiyormuş. Aslında bundan dolayı onu hiç kınamıyorum. Böyle bir şeye katlanmak kolay değil. Hizmetçileri Janet Groom da yeğeninin yanına taşınmış. Villanın anahtarını polis almış. Cinayet romanları yazan o kadın ise Londra'ya gitmiş ama resmi soruşturma için geri dönecekmiş."

Bayan Sweetiman bütün bunları büyük bir coşkuyla anlatmıştı. Köyde bütün olan biteni biliyor olmaktan gurur duyuyordu. Zaten Bayan Wetherby de belki örgü malzemesi almaktan çok son dedikoduları öğrenmek için dükkâna uğramıştı.

Borcunu öderken, "Çok korkunç," diye mırıldandı. "Bu olayla birlikte köy tehlikeli bir yer halini aldı. Galiba burada yaşayan bir sapık var. Bir manyak. Sevgili Deirdre'ciğim de o gece sokağa çıkmıştı. Bu aklıma geldikçe kötü oluyorum. Ya katil ona da saldırsaydı? Ya onu da öldürseydi?" Bayan Wetherby gözlerini kapayarak ayaklarının üzerinde hafifçe sallandı.

Bayan Sweetiman kılını bile kıpırdatmadan ilgiyle onu izlemeye devam etti.

Bayan Wetherby, tekrar gözlerini açtı ve kararlılıkla ekledi. "Geceleri sokaklarda polisin dolaşması gerekir. Gençler hava kararıktan sonra sokağa çıkmamalı. Tüm kapılar kilitlenmeli ve sürgülenmeli. Long Meadows'u bilirsin, Bayan Summerhayes *asla kapılarını* kilitlemez. Hatta *geceleri* bile. Köpek ve kedilerin içeri girip çıkabilmeleri için arka kapıyı ve oturma odasının penceresini özellikle açık bırakıyor. Ben bunun delilik olduğunu düşünüyorum, ama o bunu hep yaptıklarını söylüyor ve eğer içeri girmek isteyen bir hırsız olursa, buyursun girsin, diyor."

Bayan Sweetiman, "Herhalde Long Meadows'ta hırsızlar için cazip olabilecek bir şey olmadığını düşünüyor," dedi.

Bayan Wetherby sıkıntıyla başını salladı ve paketini alıp dışarı çıktı.

Bayan Sweetiman ise yine Edna'ya döndü ve konuşmaya kaldıkları yerden devam ettiler.

Bayan Sweetiman, "Hep kendi bildiğinin doğru olduğunu düşünmen çok yanlış," dedi. "Gerçek gerçektir ve cinayet de sonuçta cinayettir. Gerçeği anlat ve şeytanın bacağını kır. Sana söyleyebileceğim bu!"

"Böyle bir şey yaparsam babam beni öldürür, bundan eminim."

"Babanla ben konuşurum."

"Asla yapamam bunu."

Bayan Sweetiman, "Durumu hâlâ anlayamıyor musun?" diye bağırdı. "Bayan Upward öldürüldü. Ve sen polisin görmediği, bilmediği bir şeye tanık oldun. Postanede çalışıyorsun, öyle değil mi? Sonuçta sen bir devlet memurusun. Görevini yapmak zorundasın. Hemen şimdi karakola gitmeli ve Bert Hayling'e..."

Edna hıçkırarak ağlamaya başladı.

"Hayır Bert olmaz, bu olanaksız. Buradaki polislere gidemem. Sonra her şey, bütün köye yayılır."

Bayan Sweetiman, durakladı.

"O zaman o yabancıyla konuş."

"Yapamam! Bir yabancıyla konuşamam! Yabancı olmaz..."

"Bunda haklı olabilirsin."

Aynı anda bir araba fren gıcırtıları arasında postanenin önünde durdu.

Bayan Sweetiman sevinçle, "Hah!" diye haykırdı. "Gelen Binbaşı Summerhayes. Edna en iyisi sen onunla konuş, o sana ne yapman gerektiğini söyler."

Edna, "Olmaz..." diye sızlandı. Ama sesi eskisi kadar katı ve inatçı değildi.

Johnnie Summerhayes postaneye girdi. Kucağında ağır oldukları anlaşılan karton kutular vardı.

"Günaydın Bayan Sweetiman," dedi neşeyle. "Belirlenen ağırlık litimini aşmadıklarını umarım."

Bayan Sweetiman görevini yapmak üzere kutuların yanına gitti. Summerhayes diliyle pulları ıslatırken Bayan Summerhayes, "Affedersiniz," diye mırıldandı. "Sizden bir konuda yardım isteyecektim."

"Buyurun Bayan Sweetiman."

"Doğma büyüme buralı olan bir kişi olarak bu konuda en doğru kararı sizin vereceğiniz kanısındayım."

Summerhayes başıyla onayladı. İngiliz köylerinin hiç değişmeyen feodal anlayışın farkındaydı. Gerçi köydekiler onu çok az tanıyorlardı, ama büyükbabası, büyük büyükbabaları hepsi Long Meadows'ta yaşamışlardı ve köydekiler kendisine bir şey sorulduğunda onun onlara doğruyu söyleyeceğine ve onları doğru yönlendireceğine inanıyorlardı.

Bayan Sweetiman ekledi. "Bu Edna'yla ilgili."

Kız yine burnunu çekti.

Johnnie Summerhayes kuşkuyla Edna'ya baktı. Yaşamı boyunca hiç bu kadar itici, sevimsiz bir kız görmediğini düşündü. Derisi yüzülmüş bir tavşandan farksızdı. Yarım akıllı bir görünümü vardı. Bu kızın başının diğer hemcinsleri gibi bir erkek yüzünden "derde" girmiş olması olanaksızdı. Zaten böyle bir durumda Bayan Sweetiman da ondan fikir almaya çalışmazdı.

"Evet?" dedi. "Sorun neydi?"

"Cinayetle ilgili. Edna cinayet gecesi bir şeye tanık olmuş da."

Johnnie parlak siyah gözleriyle bir Bayan Sweetiman'ı, bir Edna'yı süzdü.

"Tanık olduğun şey nedir, Edna?"

Edna hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bayan Sweetiman hemen atıldı.

"Her gün yeni yeni dedikodular duyuyoruz. Bu söylentilerden bazıları doğru, bazıları uydurma. Ama o gece Bayan Upward'un bir hanım misafiri olduğu kesin, değil mi? Birlikte kahve içmişler sanırım. Öyle değil mi, efendim?"

"Evet, öyle sanırım."

"Ama polis bu misafirin kim olduğunu öğrenememiş. Bizim Edna ise o kadını *görmüş*."

Johnnie Summerhayes, Edna'ya baktı ve sanki ıslık çalacakmış gibi dudaklarını büzdü. "Demek kadını gördün Edna? Villaya giriyor muydu, yoksa çıkıyor muydu?"

"Villaya giriyordu." Edna'nın gururunu okşamış, bu da dilini çözmüştü. "Ben yolun karşısındaki ağaçlıktaydım. Orası yolun tam dönemecine geldiği için çok karanlıktı. Onu gördüm. Kadın bahçe kapısından girip villanın kapısına doğru gitti. Orada bir süre bekledi... sonra da sessizce içeri girdi."

Johnnie Summerhayes kaşlarını kaldırdı.

Sonra da, "Ah, bu doğru," diyerek gülümsedi. "Şimdi anladım. O Deirdre Henderson'du. O gece villaya gitmiş. Bunu polise de söylemiş."

Edna "hayır" anlamında başını salladı.

"Gördüğüm Miss Henderson değildi ki."

"Öyle mi? Peki kimdi?"

"Şey... bilemiyorum. Yüzünü tam olarak göremedim. Bana arkası dönüktü. Ama onun Miss Henderson olmadığından eminim."

"Peki ama yüzünü görmediysen onun Miss Henderson olmadığından nasıl bu kadar emin olabiliyorsun ki?"

"Gördüğüm kadının saçları sapsarıydı. Miss Henderson'unkiler ise kestane."

Johnnie kuşkuyla bakıyordu.

"Karanlıkta saçlarının rengini nasıl fark ettin?"

"Verandanın ışığını açık bırakmışlardı. Herhalde Bay Robin'le o yazar tiyatroya gittikleri için ışığı açık bırakmışlardı. Sözünü ettiğim kadın tam lambanın altında duruyordu. Başı açıktı, üzerinde siyah bir palto vardı. Sarı saçları pırıl pırıl parlıyordu. Gördüm."

Johnnie'nin yüzünde ciddi bir ifade belirdi. Hafifçe ıslık çaldı.

"O sırada saat kaçtı?"

Edna burnunu çekti.

"Tam olarak bilmiyorum."

Bayan Sweetiman, onu azarlayarak, "Bildiğini biliyorum Edna," dedi.

"Daha dokuz olmamıştı. Yoksa kilisenin çanını duyardım. Ama sekiz buçuktan sonra olduğundan eminim."

"Sekiz buçukla dokuz arası diyelim. O sarışın kadın villada ne kadar kaldı?"

"Bunu bilmiyorum, efendim. Orada daha fazla kalmadım, hemen uzaklaştım. Ama hiçbir şey de duymadım. Ne inilti, ne çığlık ne de başka bir şey."

Edna oldukça sıkıntılı görünüyordu.

Zaten inleme ya da çığlık sesi olması imkânsızdı. Johnny Summerhayes bunu iyi biliyordu.

Ciddi bir ifadeyle, "Evet, bu durumda yapılabilecek tek bir şey var," dedi. "Hemen polise gidip, gördüklerini anlatmalısın."

Edna yeniden hıçkırarak ağlamaya başladı. Bir taraftan da hâlâ burnunu çekiyordu.

"Olmaz! Babam beni öldürür. Eminim bundan."

Bayan Sweetiman'a yalvarırcasına baktı, sonra da koşarak arka odaya gitti. Summerhayes'in meraklı bakışlarını fark eden Bayan Sweetiman durumu açıklama gereği duydu.

"Durum şu. Edna bir konuda çok aptalca davranıyor. Babası çok sert ve tutucu, hatta biraz aşırı olduğu da söylenebilir, ama günümüzde neyin doğru olduğunu kim bilebilir ki? Anlayacağınız Edna'nın bir erkek arkadaşı var. Cullavon köyünde yaşayan Reg adında genç bir delikanlı. Dürüst ve terbiyeli bir genç, aralarında düzgün, düzeyli bir arkadaşlık var. Edna'nın babası da Reg'i kızı için uygun buluyor. Ama delikanlı işi biraz ağırdan alıyor sanırım. Kızları bilirsiniz. Edna da son günlerde Charlie Masters'la görüşmeye başladı."

Johnnie, "Charlie Masters," dedi. "O, Cole'un çiftliğinde çalışmıyor mu?"

"Bu doğru, efendim. Üstelik adam evli ve iki çocuk babası. Ama ahlaksız biri, sürekli genç kızların peşinde koşuyor. Edna da akılsızın teki. Babası onun, Charlie Masters'la konuşmasını yasakla-

dı. Aslında bunda haklı da. Ama Edna hâlâ bildiğini okumaya devam ediyor. Bakın, Edna dün gece de babasına Reg'le Cullavon'da sinemaya gideceğini söyleyerek evden çıkmış. Ama doğruca Charlie'yle buluşmaya gitmiş. Adam, onu yokuşun dönemecinde bekleyecekmiş. Neyse adam gelmemiş. Belki karısını atlatıp dışarı çıkamadı ya da başka bir kızla buluşmaya gitti, ama gelmemiş işte. Edna da bir süre bekledikten sonra vazgeçip eve dönmek zorunda kalmış. Şimdi korkuyor. Babasına Cullavon'a giden otobüste olması gereken bir anda villanın önünde ne aradığını nasıl açıklayabilir ki?"

Johnnie Summerhayes başıyla onayladı. Edna adlı bu çirkin ve itici kızın iki erkeği birden etkileyebileceğini düşünmek onu şaşırtmıştı. Ancak buna takılıp kalmaktansa asıl konuya döndü.

"Bunları anlatmak için polise, Bert Hayling'e gitmek istemiyor, öyle mi?"

"Bu doğru efendim."

Summerhayes nezaketle, "Ama ne olursa olsun Edna'nın gördüklerini polise anlatması gerekiyor," dedi.

Bayan Sweetiman başını salladı.

"Ben de aynı şeyi söyledim."

"Polis, şey... Edna'nın bu durumunu dikkate alacaktır. Sanırım Edna'dan tanıklık etmesini istemezler. Onlara anlatılan onlarda kalır. Başmüfettiş Spence'i telefonla arayıp ondan buraya gelmesini isteyebilirim. Ama sanırım, Edna'yı arabamla Kilchester'a götürmem çok daha doğru olacak. Eğer oradaki polis merkezine giderse, buradaki hiç kimse verdiği ifadeden haberdar olmaz. Ama önce onları arayıp, geleceğimizi bildirmeliyim."

Sorun böylece çözümlendi. Kısa bir telefon görüşmesinin ardından Edna burnunu çeke çeke paltosunu giydi. Miss Sweetiman ona cesaret vermek için sırtına hafifçe vurdu. Ardından kız arabaya bindi ve hızla Kilchester'a doğru yol almaya başladı.

BÖLÜM 20

Bu arada Poirot, Kilchester'da, Başmüfettiş Spence'in odasındaydı. Koltuğunda arkasına yaslanmış, gözlerini kapamış, parmak uçlarını birbirine bastırarak düşünüyordu.

Başmüfettiş kendisine gönderilen birkaç raporu okuduktan sonra çavuşuna bunlarla ilgili talimatlarını verdi. Sonra da tam karşısında oturan dostuna döndü.

"Sanırım aklınızda parlak bir fikir var?"

Poirot, "Düşünüyorum," dedi. "Ayrıntıları irdeliyorum."

"Bu arada sormayı unuttum. James Bentley'le görüşmenizden işe yarar bir şeyler öğrenebildiniz mi?"

Poirot başını salladı, kaşlarını çattı.

Gerçekten de James Bentley'yi düşünüyordu.

Böyle bir olayda, o, Hercule Poirot yalnızca dostluk ve dürüst bir polis memuruna duyduğu saygıdan dolayı, hiçbir karşılık beklemeden yardım etmeyi kabul etmişken kurbanın böylesine duygusallıktan uzak biri olması gerçekten çok sinir bozucuydu. Poirot keşke karşımdaki güzel alımlı bir genç kız, masum ve şaşkın ya da yakışıklı bir delikanlı olsaydı, yine çaresiz, şaşkın, ateşleri başlarına vurmuş olsaydı, diye düşünüyordu. Son zamanlarda romantik İngiliz edebiyatına ilişkin oldukça fazla yazı okumuştu. Bu kez karşısında James Bentley gibi bir tip vardı, patolojik bir vaka, kendisi dışında kimse-

yi düşünmeyen, içe dönük tuhaf bir yaratık. Üstelik kendisini kurtarmak için bunca çaba harcanmasına rağmen, değil teşekkür etmek, minnet duymak bile aklına gelmeyen biri. Kısaca her şeye karşı kayıtsız, ilgisiz bir adam.

Kendisi bile kendisini önemsemediğine göre aslında onun asılmasına göz yummak gerekirdi ama...

Poirot, "Onunla yaptığım görüşmeden," dedi. "Tabii buna görüşme denilebilirse, pek bir sonuç çıktığını söyleyemem. Daha doğrusu işe yarayabilecek bir şey anımsamıyor, anımsadıkları öylesine belirsiz ki onlara dayanarak bir şeyler oluşturmak olanaksız. Ancak yine de Bentley, bana Bayan McGinty'in *Sunday Comet*'taki o yazı dizisini okuduktan sonra çok heyecanlandığını ve yazıda 'sözü geçen olaylarla' ilgili birinin Broadhinny köyünde oturduğunu söylediğini anlattı."

Spence heyecanla bağırdı. "Tam olarak hangi olayla?"

Poirot, "Dostumuz bundan da emin değil," diye yakındı. "Önce o kimsenin Craig olayıyla ilgisi olduğunu söyledi. Ama bunda tereddütlüydü. Zaten ben de önemsemedim, çünkü Bentley'in, Craig olayından başka bir cinayeti aklında tutmuş olması olanaksız. Ama bu 'sözü edilen kişinin' kadın olduğu anlaşılıyor. Bir süre sonra, aniden Bayan McGinty'nin bu konuyla ilgili söylediği şeyleri anımsayabildi. Gündelikçi, 'İç yüzü öğrenilirse o kadar kibirlenemez,' demiş. Ya da buna benzer bir şeyler."

"*Kibir*?"

Poirot başını sallayarak, "*Mais oui,*"(*) dedi. "Çok anlamlı."

"Bu kibirli kadının kim olduğuna ilişkin bir ipucu yok mu?"

"Bentley onun Bayan Upward olduğunu sanıyor. Ama bu konuda da emin olmadığı belli."

(*) Evet, ama.

Spence başını salladı.

"Bunun nedeni Bayan Upward'un biraz mağrur ve despot bir kadın olması sanırım. Ama Bayan McGinty'nin kastettiği herhalde Bayan Upward değildi. Çünkü o da Bayan McGinty gibi bir fotoğrafı tanıması yüzünden cinayete kurban gitti."

"Onu uyarmıştım," diyen Poirot'nun sesi kederliydi.

Spence sinirli bir tavırla, "Lily Gamboll!" diye mırıldandı. "Yaşlarına bakılırsa köyde iki Lily Gamboll olması muhtemel: Bayan Rendell ve Bayan Carpenter. Her ikisi de Lily Gamboll olabilir. Deirdre Henderson'u konunun dışında bırakıyorum. Çünkü onun geçmişini biliyoruz."

"Diğerlerininkini bilmiyor muyuz?"

Başmüfettiş iç çekti. "Artık kimsenin geçmişini öğrenmek kolay değil. Savaş her şeyi ve herkesi altüst etti. Lily Gamboll'un eğitim gördüğü okul, bir saldırıda yerle bir olmuş, bu yüzden belgeleri kayıp. İnsanlara gelince... Yeryüzünde en zor şey insanları tanımaktır. Broadhinny'yi ele alırsak... Broadhinny'de hakkında kesin bir şeyler bilebildiğimiz tek aile Summerhayes'ler. Aile üç yüz yıldan beri o köyde yaşıyor. Ve de Guy Carpenter... adam Carpenter Mühendis'liği kuran aileden. Peki ya diğerleri? Ne diyebilirim ki, hepsi çok karışık. Rendell'in doktor olduğu kesin, hangi üniversiteden mezun olduğunu, nerede ihtisas yaptığını, nerede çalıştığını öğrendik. Ama gerisi -kökeni, ailesi- o konularda hiçbir bilgimiz yok. Bayan Rendell ise Dublin yakınlarında bir yerden gelmiş. Eve Selkirk ise Guy Carpenter ile evlenmeden önce genç ve güzel bir savaş duluymuş. Bugünlerde savaş dulu olduğunu iddia etmek hiç de zor değil. Wetherby'lere gelince... durmadan yer değiştirmişler, neredeyse tüm dünyayı dolaşmışlar. Neden? Bunun belirli bir nedeni var mı? Wetherby bir bankadan zimmetine para mı geçirmişti? Yoksa bir skandalı örtbas etmeye mi çalışıyorlardı? Tabii insanların geç-

mişlerini öğrenmemizin olanaksız olduğunu söylemek istemiyorum. Ama zaman alıyor. Kendileri ise asla yardımcı olmuyorlar."

Poirot, "Çünkü birçok insanın gizleyecek bir şeyleri vardır," dedi. "Ama bunun illa ki cinayet olması da gerekmez."

"Kesinlikle. Bir şekilde başları yasalarla belaya girmiş olabilir ya da belki önemsiz bir suç işlemişlerdir. Tabii yoksul bir aileden geldiklerinin bilinmesini istemiyor da olabilirler. Ya da belki adları bir skandala karışmıştır. Her ne ise, bunu gizlemek için büyük çaba harcadıkları bir gerçek, bu da gerçeği ortaya çıkarmamızı zorlaştırıyor."

"Ama her şeye rağmen olanaksız değil!"

"Evet, tabii. Asla olanaksız değil. Ama zaman alıyor. Neyse, daha önce de söylediğim gibi, Lily Gamboll'un köyde olduğunu kabul edersek, bu kişinin ya Eve Carpenter ya da Shelagh Rendell olması gerekir. Onları sorguladım... rutin soruşturma kapsamında tabii. Her ikisi de o akşam evde olduklarını söylediler... yalnız Carpenter masum, saf bir çocuk havasındaydı. Bayan Rendell ise gergindi. Ama onun da sinirli bir kadın olduğunu biliyoruz, dolayısıyla bu durumu özel değil."

Poirot başını salladı.

"Evet. Çok sinirli bir tip o."

Bayan Rendell ile Long Meadows'un bahçesindeki karşılaşmasını düşünüyordu. Bayan Rendell imzasız mektuplar aldığından söz etmişti. Daha önce olduğu gibi bu açıklama Poirot'ya şimdi de şüpheli görünüyor, nedenini merak ediyordu.

Spence konuşmasını sürdürdü.

"Aslında adımlarımızı çok dikkatli atmamız gerekiyor. Çünkü eğer onlardan biri suçluysa, bu diğerinin suçsuz olduğu anlamına gelir."

"Guy Carpenter'ı da unutmayın. Adam yörede güçlü ve önemli. Üstelik yakında milletvekili olacak."

Spence kızmıştı. "Eğer adam cinayetten ya da cinayete yardımcı olmaktan suçlanıyorsa, bu o onu kurtaramaz."

"Bunu biliyorum dostum. Ama bunun için emin olmanız gerekiyor, değil mi?"

"Bu doğru. Siz de ikisinden birinin Lily Gamboll olduğuna inanıyorsunuz sanırım."

Hercule Poirot iç geçirdi.

"Hayır, hayır. Bunu kesin olarak söyleyemem. Başka olasılıklar da var."

"Ne gibi?"

Poirot bu soruyu yanıtlamadı. Bunun yerine daha sonra kendisi, farklı, kayıtsız bir ses tonuyla başka bir soru sordu.

"İnsanlar neden fotoğrafları saklarlar?"

"Neden mi? Tanrı bilir. Birçok insan bazı şeyleri... mektupları, kurdeleleri, ıvır zıvırı saklamaya meraklıdır. Ama neden, işte bunu bilemiyorum."

"Bir noktaya kadar sizinle hemfikirim. Bazı insanlar saklamaya meraklıdır. Bazılarıysa işleri biter bitmez kaldırıp atarlar. Evet, bu bir karakter meselesi. Ama benim söz ettiğim fotoğraflar. Neden birçokları özellikle *fotoğrafları* saklarlar?"

"Biraz önce de bahsettiğim gibi saklamaya meraklı oldukları için, atmaya kıyamadıkları için. Ya da fotoğraflar onlarda bazı anıları canlandırdığı için..."

Hercule Poirot bağırdı. "İşte bu! Fotoğraflara baktıkları zaman bazı şeyleri anımsarlar! Şimdi aynı soruyu yeniden soralım... *Neden*? Neden bir kadın gençlik fotoğraflarını atmaz? Bana kalırsa ilk neden hiç kuşkusuz gururdur. Kadınlar genellikle gençliklerinde çok güzel olduklarını düşünür ve bu genç kızlık döneminin güzelliğini anımsamak için fotoğraflarını saklarlar. Aynalar onlara hoşlarına gitmeyen görüntüler sunduğunda bu onlar için bir tesel-

lidir. Belki de bir arkadaşına iç çekerek, 'Şu on sekizimdeki halime bak,' demek için. Haksız mıyım?"

"Hayır, hayır, bunda kesinlikle haklısınız."

"Kısacası 1. Neden kesinlikle gururlanmak. 2. Neden ise duygusallık."

"Bu aynı şey değil mi?"

"Hayır tam olarak değil. Çünkü bu sizi yalnızca kendinizin değil, başkalarının fotoğraflarını da saklamaya yöneltir. Evlenmiş olan kızının halının üstünde yatarkenki bebeklik fotoğrafını saklamak gibi."

"Evet. Öylelerini tanıyorum." Spence sırıttı.

"Evet. Bu bazen gençler açısından çok utandırıcı olabilir ama anneler bunu yapmayı severler. Kızlar ve oğullar da genellikle annelerinin fotoğraflarını saklamaya meraklıdırlar, özellikle de söz konusu anne genç yaşta ölmüşse. 'Annem gençken,' diye anlatıp, övünürler."

"Nereye varmak istediğinizi anlar gibiyim."

"Gelelim *üçüncü* nedene. Bunun gururla ya da duygusallıkla ilgisi yoktur. Bu kez söz konusu olan nefrettir... buna ne dersiniz?"

"Nefret mi?"

"Evet. Bazı kişiler intikam duygularını canlı tutabilmek için düşmanlarının fotoğrafını saklarlar. Sizi inciten, size kötülük yapan biri... onu anımsamak için bir fotoğrafını saklayabilirsiniz, değil mi?"

"Doğru ama bu olayda bu üçüncü nedenin geçerli olduğunu sanmıyorum."

"Öyle mi dersiniz?"

"Anlayamadım? Ne düşünüyordunuz?"

Poirot mırıldandı. "Gazetelerde yayınlanan yazıların her zaman gerçeği yansıttığı söylenemez. *Sunday Comet*'e çıkan yazıda Eva Kane'in Craig'lerde dadılık yaptığı yazılmıştı. Acaba bu gerçekten doğru muydu?"

"Evet, doğru. Eva Kane, dadıydı. Ama kadının Lily Gamboll olduğu varsayımından yola çıkmaya karar vermiştik, öyle değil mi?"

Hercule Poirot birden koltuğunda doğruldu ve işaret parmağını Spence'e doğru sallayarak, "Lily Gamboll'un fotoğrafına iyi bakın!" diye bağırdı. "Asla güzel bir kız değil o! Hatta çirkin bile. Gerçekten de çarpık dişleri ve kalın gözlükleriyle inanılmayacak kadar çirkin. Bu fotoğrafı birinin birinci nedenle, yani gururlanmak için saklamış olması olanaksız. Hiçbir kadın böyle bir şey yapmaz. Eve Carpenter da, Shelagh Rendell de gerçekten güzel kadınlar, özellikle de Eve Carpenter. Bu fotoğraf onlardan birine ait olsa, herhalde onu ellerine geçer geçmez paramparça ederlerdi."

"Doğru, bunda haklısınız."

"Böylece birinci neden konumuz dışında kalmış oluyor. Şimdi bir de ikinci nedeni, duygusallığı ele alalım. Lily Gamboll'u o yaştayken seven biri var mıydı? Zaten asıl sorun da bu değil miydi? Lily Gamboll sevilmeyen, istenmeyen çocuktu. Belki de onu seven tek kişi de onun savurduğu keserle öldü. Öyleyse Lily Gamboll'un fotoğrafının sevgi yüzünden saklandığını da söyleyemeyiz. Geriye nefret kalıyor. Lily Gamboll'dan nefret eden biri olabilir mi? Hayır, öldürdüğü halası evli değildi, çocuğu da yoktu. Yakın dostları da yoktu. Kısacası yoksul, kötü bir çevrede yetişen Lily'den nefret eden kimse olmadığı da kesin. Ancak bazı kişiler ona acıyor olabilirlerdi."

"Yani sizce *hiç kimsenin* Lily Gamboll'un fotoğrafını saklamak için bir nedeni olamazdı, öyle mi Mösyö Poirot."

"Evet, kesinlikle. Düşüncelerimin beni getirdiği nokta bu."

"Ama biri yine de saklamış; Bayan Upward fotoğrafı görmüştü."

"*Acaba gördü mü*?"

"Olacak şey değil! Ama Mösyö Poirot, bana bunu siz kendiniz anlattınız. Bayan Upward öyle dememiş miydi?"

Poirot, "Evet," dedi. "Ama Bayan Upward'un içe dönük, gizemli bir kadın olduğunu da unutmamalıyız. Kendi bildiğini okumaya, sorunları kendi yöntemiyle çözmeye meraklıydı. Ben fotoğrafları gösterdiğim zaman bunlardan birini hemen tanıdı. Ama bilmediğim bir nedenle bana hangi fotoğrafı görmüş olduğunu açıklamak istemedi. Bunu kendine sakladı. Bu olayda kendi istediği şekilde hareket etmek niyetindeydi. Ve çok zeki bir kadın olduğu için de yanlış fotoğrafı işaret etti. Böylece sırrını da kendine saklamış oldu. Beni de yanlış yola saptırttı."

"Ama neden?"

"Çünkü bu olayda tek adamı oynamak istiyordu."

"Yani katile şantaj yapmayı mı, düşünüyordu? Ama o zaten çok zengindi, kuzeyli fabrikatör kocası ona çok büyük bir servet bırakmıştı."

"Hayır hayır, asla şantaj değil. Bayan Upward'un böyle bir niyeti olamazdı. Neden daha çok yardımseverlikti. Belki de fotoğrafını gördüğü kimse dostlarından biriydi ve onun sırrını açığa vurmak istemedi. Ama diğer taraftan Bayan Upward fazlasıyla *meraklı* bir kadındı. Bu yüzden o kişiyle baş başa konuşmak istedi. Belki onun bu konuşma sırasında onun Bayan McGinty'nin ölümüyle bir ilgisinin olup olmadığını anlamayı düşünüyordu. İşte böyle bir şey."

"Yani diğer üç fotoğrafın üzerinde de durmamız gerekiyor."

"Evet, kesinlikle. Bayan Upward ilk fırsatta fotoğrafın sahibiyle konuşmak istemişti. Ve bunun için Bayan Oliver'la oğlunun Cullenquay'daki tiyatroya gitmelerinden faydalandı."

"*Ve Bayan Upward, Deirdre Henderson'a telefon edip villaya çağırdı!* İşte yine döndük dolaştık Deirdre'ye geldik ve de annesine."

Başmüfettiş sıkıntıyla başını salladı.

"İşleri zorlaştırmaya, karmakarışık hale getirmeye bayılıyorsunuz, değil mi, Mösyö Poirot."

BÖLÜM 21

Bayan Wetherby postaneden evine doğru giderken hiç de söylendiği gibi hasta bir kadın gibi yürümüyordu, hatta şaşılacak kadar çevikti.

Ama köşke erişir erişmez, çok bitkin bir hava takınıp, ayaklarını sürüye sürüye oturma odasına girdi ve oradaki kanepenin üzerine yığılıp kaldı.

Bu arada yattığı yerden kolayca uzanabildiği zile basmayı da unutmadı.

Ancak yanıt alamayınca tekrar bastı, ama bu kez elini daha da uzun bir süre zilin üstünde tuttu.

Dakikalar sonra Maude Williams salonun kapısında göründü. Üzerinde çiçekli bir elbise ve elinde toz bezi vardı.

"Zili siz mi çaldınız, efendim?"

"Evet, hem de iki defa. Zili çaldığımda hemen gelinmesini beklerim. O anda çok hasta, hatta ölmek üzere olabilirim."

"Çok affedersiniz efendim. Yukarıdaydım."

"Bunun farkındaydım. Yukarıda olduğunu duydum. Odamdaydın, çekmelerimi açıp kapıyordun. Her nedense? Eşyalarımı karıştırmak, işime burnunu sokmak senin üzerine vazife değil?"

"Karıştırmıyordum efendim. Yalnızca dışarıda bıraktığınız eşyalarınızı topluyor, bunları çekmecelerinize yerleştiriyordum."

"Haydi oradan! Siz hizmetçilerin ne kadar meraklı olduğunuzu bilirim. Ben buna gelemem. Ah, çok kötüyüm... Galiba bayılacağım. Deirdre nerede?"

"Köpeğini dolaştırmaya çıkardı."

"Sersem! Düşüncesiz! Ona ihtiyacım olabileceğini bilmiyor mu? Bir bardak sütün içine bir yumurta kırıp çırp. İçine biraz da konyak ekle ve bana getir. Konyak yemek odasındaki büfede duruyor."

"Ama yarınki kahvaltı için yalnızca üç yumurtamız var."

"O zaman ikisinden biri yumurta yemez. Haydi, çabuk ol! Alık alık yüzüme bakmayı kes! Yine çok fazla makyaj yapmışsın. Bu hiç doğru değil."

O anda bir havlama sesi duyuldu. Maude uzaklaşırken, Deirdre de köpeğiyle salona girdi. Kız soluk soluğa, "Sesini duydum," dedi. "Maude'a ne diyordun?"

"Hiç."

"Kızın yüzü allak bullaktı."

"Ona haddini bildirdim. Küstah ve terbiyesiz bir kız o."

"Ah, anne, bunu neden yapıyorsun ki? Bugünlerde hizmetçi bulmanın ne kadar zor olduğunu bilmiyor musun? Üstelik Maude gerçekten de iyi yemek yapıyor."

"Maude'un bana karşı saygısızlık yapmasının hiç önemi yok, öyle mi? Zaten yakında aranızdan ayrılacağım, bu uzun sürmeyecek." Bayan Wetherby'nin gözleri baygınlaştı, kesik kesik soluk almaya başladı. "Ah, çok yürüdüm, yoruldum."

"Bugün sokağa çıkmaman daha iyi olurdu, anneciğim. Neden bana dışarı çıkacağını söylemedin ki?"

"Biraz hava almanın iyi geleceğini düşündüm. Bu ev beni boğuyor. Sana yük olduğumu biliyorum. Bu da benim yaşama hevesimi kırıyor."

"Sen, bana yük olmuyorsun ki, hayatım. Sen olmazsan ben yaşayamam."

"Ne kadar da iyi bir kızsın sen, Deirdre. Ama seni sıktığımı ve sana yük olduğumu biliyorum."

Deirdre hararetle, "Hayır!" diye bağırdı. "Hayır."

"Artık fazla konuşamayacağım." Bayan Wetherby derin derin içini çekerek gözlerini kapattı. "Şurada sessiz sakin yatmam iyi olacak."

"Gidip Maude'a yumurtanı çabuk getirmesini söyleyeyim."

Deirdre telaşla kapıya doğru atıldı. Aceleden kolunu masaya çarptı. Masanın üzerindeki bronz heykel yere yuvarlandı. Ama kız bunu fark etmedi.

Bayan Wetherby yüzünü buruşturarak, "Çok sakar," diye mırıldandı.

Kapı açıldı ve Bay Wetherby içeri girdi. Bir an duraklayarak uzun uzun karısını süzdü. Bayan Wetherby yavaşça gözlerini açtı.

"Sen mi geldin Roger?"

"Evet... O korkunç gürültüye neyin neden olduğunu merak ettim. Bu evde sessiz sakin kitap okumak mümkün değil."

"Deirdre'di hayatım. Köpeğiyle geldi."

Bay Wetherby eğilip bronz heykeli yerden kaldırdı.

"Deirdre artık eşyaları devirmemeyi bilecek yaşta."

"Biliyorsun, biraz sakar o."

"Onun yaşındaki bir insanın bu kadar sakar olması da tuhaf. Ayrıca köpeğinin havlamasına da engel olamıyor."

"Ben, onu uyarırım Roger."

"Eğer burada, yanımızda, bizimle yaşıyorsa isteklerimizi dikkate almayı, bize saygı göstermeyi öğrenmeli, bu ev kendisininmiş gibi davranmaktan vazgeçmeli."

"İstersen Deirdre'yi buradan yollayalım Roger." Bayan Wetherby kirpiklerinin altından gözucuyla kocasına bakıyordu.

"Yok canım. Hayır, asla olmaz. Deirdre bizim kızımız. Burası onun da evi. Onun yeri bizim yanımız. Yalnızca biraz daha saygılı ve terbiyeli olsun. Olgun bir insan gibi davransın. Tek isteğim bu." Bir an durdu sonra ekledi. "Edith, sen sokağa mı çıktın?"

"Evet. Postaneye kadar gitmem gerekti."

"Zavallı Bayan Upward! Onunla ilgili yeni bir haber var mı?"

"Polis katilin kim olduğunu hâlâ öğrenememiş."

"Beceriksizler, hiç umutlu değilim. Acaba kadını neden öldürdüler? Serveti kime kaldı?"

"Sanırım oğluna."

"Evet... Tabii. Bence Bayan Upward'u işsiz güçsüz takımından biri öldürdü. Yeni hizmetçiye tembih et. Sokak kapısını her zaman kilitli tutsun. Açması gerektiğinde de zinciri taksın. Bu serseriler son günlerde fazlasıyla cüretkâr ve gaddar."

"Bayan Upward'un villasından hiçbir şey çalınmamış."

"Çok tuhaf."

Bayan Wetherby, "Oysa Bayan McGinty olayında durum öyle değildi," dedi.

"McGinty mi? Ah, evet, şu gündelikçi kadın. Ama bunun Bayan Upward olayıyla ne ilgisi var ki?"

"Kadın, onun yanında da çalışıyordu Roger."

"Edith saçmalama."

Bayan Wetherby yeniden gözlerini kapattı. Bay Wetherby arkasını dönüp odadan çıkarken kendi kendine gülüyordu.

Sonra da birden irkilerek gözlerini açtı. Maude başucunda elinde bir bardakla duruyordu. "Yumurtanızı getirdim, madam."

Kızın sesi yüksek ve tizdi. Sessiz evde yankılanmıştı.

Edith Wetherby tuhaf bir endişe duydu.

Kız ne kadar uzun ve iriyarıydı. Bir an Bayan Wetherby'ye "felaket habercisi bir baykuş" gibi göründü. Hemen sonra da böyle tuhaf şeyler aklına geldiği için kendi kendine şaşırdı.

Dirseğinin üzerinde doğrulup Maude'dan bardağa aldı.

"Çok teşekkür ederim Maude."

Maude arkasını dönüp salondan çıktı.

Bayan Wetherby hâlâ kendini tuhaf ve endişeli hissediyordu.

BÖLÜM 22

I

Hercule Poirot, Broadhinny'ye dönmek için bir araba kiraladı.

Düşünmekten yorulmuştu. Düşünmek zor bir işti. Ve bu kadar düşündükten sonra da hiçbir sonuca varamamıştı. Bu bir örgüden farksızdı, örnek karşısındaydı, ilmek ilmek örülmüştü ve kendisi tüm malzeme elinde olduğu halde örneği çıkaramıyordu.

Ama her şey açık seçik ortadaydı. Önemli olan da buydu. Sorun örneğin çıkarılmasındaydı. Kendi içinde bir düzeni olan dışarıdan bakıldığında da karmaşık gibi görünen bir motif olmasıydı.

Kilchester'dan çok az uzaklaşmışlardı, ki tam aksi yönden gelen Summerhayes'in arabasıyla karşılaştılar. Arabayı Johnnie kullanıyordu ve arkada başka bir yolcu daha vardı. Ancak Poirot öylesine kendi düşüncelerine dalmıştı ki onları fark etmedi.

Long Meadows'a döner dönmez hemen oturma odasına gitti. Odadaki en rahat koltuğa konulmuş ıspanak dolu tencereyi yere koyarak oturdu. Yukarıdan daktilonun sesi geliyordu. Bu Robin Upward olmalıydı, yeni tiyatro oyunuyla boğuşuyordu. Poirot'ya oyununun üç farklı versiyonunu yazdığını ve her defasında da beğenmediği için yırttığını anlatmıştı. Her nedense kendini oyuna veremiyordu.

Annesinin ölümü onu çok sarsmış olmalıydı, ama o yine her zamanki Robin'di. Herkesten çok kendini düşünen adam.

Ciddi bir tavırla, "'*Madre*' de çalışmalarımı sürdürmemi isterdi," diyordu.

Poirot insanların bu gibi laflar ettiğini çok duymuştu. Ölen birinin ne istediğini bildiğini iddia etmek en sık karşılaşılan durumlardan biriydi. Yakınını kaybeden kişi genellikle çok değerli merhumun isteklerini sorgulamak gereksinimi duymadığı gibi onun istekleriyle kendisininkilerin tamamen çakıştığını düşünürdü.

Bu durumda bunun doğru olduğu söylenebilirdi. Bayan Upward, Robin'in yeteneğine tüm kalbiyle inanıyor ve onunla gurur duyuyordu.

Poirot arkasına yaslanarak gözlerini kapadı.

Bayan Upward'u düşünüyor, onun nasıl bir kadın olduğunu anlamaya çalışıyordu. O anda aklına bir polis memurunun söylediği bir şey geldi. "Onun maskesini düşürür ve bu sevimsizliğinin nedenini ortaya çıkarırız."

Peki ama Bayan Upward'u sevimsiz kılan neydi?

O anda bir çatırtı duyuldu ve Maureen Summerhayes içeri girdi. Saçları darmadağınıktı.

"Johnnie hâlâ gelmedi. Başına bir şey gelmiş olmalı. Özel sebze siparişlerini göndermek için postaneye gitmişti. Saatler önce burada olmalıydı. Ona kümesin kapısını tamir ettirecektim."

Poirot o anda gerçek bir centilmen olarak kümesin kapısını onarmayı önermesi gerektiğinin farkındaydı. Ancak bunu yapmadı. İki cinayeti ve Bayan Upward'un karakterini düşünmeyi sürdürdü.

Maureen, "Tarım Bakanlığı'ndan gelen belgeleri de bulamıyorum," diye ekledi. "Her yeri aradım."

Poirot yardımcı olmak amacıyla, "Ispanaklar yerde," dedi.

Ispanaklar Maureen'in umurunda bile değildi.

"Form geçen hafta gelmişti," diye mırıldandı. "Buralarda bir yere koymuş olmalıyım. Belki de Johnnie'nin kazağını onarırken bir yere kaldırdım."

Köşedeki yazı masasının çekmecelerini karıştırmaya başladı. Çekmecedeki eşyalar düzensiz bir şekilde yerlere saçılıyordu. Poirot için onu izlemek gerçek bir ıstıraptı.

Sonra birdenbire, "Hah, işte buldum," diye bağırarak, neşeyle odadan çıktı.

Hercule Poirot iç çekerek düşünmeye devam etti.

Her şey tam bir düzen ve hassasiyet içinde olmalıydı.

Kaşlarını çattı. Yazı masasının yanında, yerdeki düzensiz eşya yığını dikkatini dağıtıyordu.

Ne kötü bir manzaraydı bu!

Sandalyesini yan çevirdiği halde hâlâ yerdeki dağınıklığı görüyordu: Dikiş malzemesi, çoraplar, mektuplar, örgü yünü, dergiler, zamk, balmumu, fotoğraflar ve bir kazak... Dayanılacak gibi değildi.

Poirot içini çekerek kalktı. Yazı masasının başına giderek, hızlı ve çevik hareketlerle yerdeki eşyaları tekrar çekmecelerine koydu.

Kazak, çoraplar ve örgü yünü bir çekmeceye. Bir sonraki çekmeceye zamk, balmumu, fotoğraflar ve mektuplar.

Telefon çalıyordu.

Telefonun tiz sesi bir an irkilmesine neden oldu.

Telefona doğru ilerledi ve ahizeyi kaldırdı.

"Alo, alo... alo..." dedi.

Karşısındaki Başmüfettiş Spence'indi.

"Ah Mösyö Poirot siz misiniz? Ben de zaten sizinle konuşmak istiyordum."

Başmüfettişin sesinden o andaki duygularını anlamak olanaksızdı. Endişeli anında bile güvenli bir insan izlenimi uyandırabiliyordu.

"Yanlış fotoğrafın üzerinde duruyor olabileceğimizi söyleyerek aklımı tamamen karıştırdınız," diyerek söze girdi. Sözlerinde sitem değil, hoşgörü seziliyordu. "Ama hiç umulmadık yeni gelişmeler ol-

du, yeni bir tanığımız var. Köyün postanesinde çalışan kız! Bay Summerhayes, onu buraya, bana getirdi. Kız, cinayet gecesi sekiz buçukla dokuz arasında Laburnums Villası'nın dışındaymış ve içeri bir kadının girdiğini görmüş. Ve bu kadının Deirdre Henderson olmadığından emin. Çünkü bu kadın sarışınmış. Dolayısıyla döndük dolaştık, yine aynı noktaya geldik Mösyö Poirot. Yine iki kişi arasında kaldık: Eve Carpenter ve Shelagh Rendell. Tek sorun... hangisi?"

Poirot tam bir şey söyleyeceği anda bundan vazgeçti. Bilerek, dikkatlice telefonu kapattı, ahizeyi yerine koydu.

Telefon yeniden çaldı.

"Alo... Alo... Alo..."

"Bay Poirot ile konuşabilir miyim lütfen?"

"Benim."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Ben Maude Williams. On beş dakika sonra postanede buluşalım mı?"

"Orada olacağım."

Poirot telefonun almacını yerine bırakırken ayaklarına baktı. Ayakkabılarını değiştirmeli miydi? Ayaklarından biri ağrımaya başlamıştı. Sonra omzunu silkti, bu o kadar da önemli değildi.

Şapkasını giyip köşkten ayrıldı.

Tepeden aşağı inerken Laburnums Villası'ndan çıkmakta olan Başmüfettiş Spence'in yardımcılarından biriyle karşılaştı.

"Günaydın Mösyö Poirot."

Poirot nezaketle karşılık verdi. Başçavuş Fletcher'ın heyecanlı olduğu gözünden kaçmamıştı.

"Başmüfettiş Spence benden villayı yeniden iyice aramamı istedi. Biliyorsunuz... her zaman dikkatten kaçmış bir şeyler olabilir. Hiçbir zaman tam olarak emin olamazsınız, değil mi? Yazı masasını iyice inceledik, başmüfettiş gizli bir çekmece olabileceği düşünüyor, içinde önemli belgelerin gizlendiği türden bir çekmece. Ama

gizli çekmece filan yoktu. Ben de kitapları tek tek inceledim. İnsanlar bazen belgelerini okudukları kitapların arasına saklarlar, değil mi?"

Poirot, "Doğru," diye onayladı ve nezaketle sordu. "Peki bir şey buldunuz mu?"

"Mektup, belge filan bulamadım, ama bunu buldum. Çok ilginç bir şey... yani ben öyle olduğunu düşünüyorum. Bakın."

Fletcher telaşla elindeki gazete kâğıdına sarılmış paketi açtı. Paketin içinde çok eski, yırtık bir kitap vardı.

"Bu kütüphanede, raflardan birinde duruyordu. Yıllar önce basılmış eski bir kitap. Şuraya bir bakın."

Kitabın ilk sayfasını açtı. Buraya kurşunkalemle *"Evelyn Hope"* yazılmıştı.

Fletcher heyecanla, "Çok ilginç değil mi?" diye bağırdı. "Bilmem bu adı anımsar mısınız... o?"

"Tabii hatırlıyorum. Eva Kane İngiltere'den ayrıldıktan sonra Evelyn Hope adını almıştı."

"Evet, sanırım Bayan McGinty o fotoğraflardan birini burada, bu köyde gördüğünü söylerken Bayan Upward'un evini kastediyordu. Bu, durumu iyice karmaşık hale getiriyor, değil mi?"

Poirot, "Hem de nasıl," diyerek başını salladı. "Bay Spence bu kitabı görünce saçını başını yolacak... evet, çok sinirlenmese bari!"

Çavuş Fletcher, "O kadar da kötü olacağını sanmıyorum," dedi.

Poirot yanıt vermedi. Yokuştan inerek doğruca postaneye gitti. Bu arada düşünmeye ara vermişti. Nasıl olsa bir sonuç çıkmıyordu.

Maude Williams postanedeydi. Örgü modellerine bakıyordu. Poirot, onunla konuşmadı. Doğruca pulların yanına gitti. Bayan Sweetiman, Maude'un işini hallettikten sonra Poirot'la da ilgilendi. Bu arada Maude dükkândan çıkmıştı.

Bayan Sweetiman o sabah çok meşguldü ve konuşmaya da hevesli görünmüyordu. Poirot hemen dükkândan dışarı fırlayarak Ma-

ude'u izledi. Kısa bir süre sonra da kıza yetişti ve ağır ağır onun yanında yürümeye başladı.

Bu arada dükkânın penceresinden bakan Bayan Sweetiman kendi kendine gördüklerini kınayarak mırıldandı: "Ah bu yabancılar! Hepsi aynı! Hepsi kadın peşinde! Hiç utanmıyor, aslında dedesi olacak yaşta!"

II

Poirot, *"Eh bien,"* dedi. "Bana ne söyleyecektiniz?"

"Bunun önemli olup olmadığını bilemiyorum, ama biri Bayan Wetherby'nin odasına girmeye çalıştı."

"Sahi mi? Ne zaman?"

"Bu sabah. Bayan Wetherby dışarıdaydı, Deirdre de köpeğini gezdiriyordu. Sevimsiz moruk Wetherby de her zamanki gibi kütüphanedeydi. Aslında normal olarak mutfakta olmam gerekirdi, mutfak kütüphanenin tam aksi yönünde, dolayısıyla bunun iyi bir fırsat olabileceğini düşündüm... anlıyorsunuz, değil mi?"

Poirot başıyla onayladı.

"Yavaşça yukarıya hanımefendinin yatak odasına çıktım. Ve içeri adımımı atar atmaz çok şaşırdım. Pencereye bir merdiven dayamışlardı ve bir adam pencerenin sürgüsünü zorluyordu. Bayan Wetherby cinayetten beri kapıları, pencereleri sıkıca kapattırıyor ve sürgületiyor. Ev öyle havasız ki... Ah ne diyordum? Adam, beni fark edince hemen merdivenden indi ve ortadan kayboldu. Daha sonra merdiveni oraya bahçıvanın bıraktığını öğrendim. Sarmaşıkları budumuş. Sonra kuşluk vakti çay keyfi için mutfağa gitmiş."

"İçeri girmeye kalkan adamı iyice gördünüz mü? Onu, bana tarif edebilir misiniz?"

"Bu olanaksız. Güneş adamın arkasından geldiği için gözlerim kamaştı, yüzünü seçemedim. Sonra ben pencereyi açana kadar o da kaçtı."

"Ama onun erkek olduğundan eminsiniz, değil mi?"

Maude, "Üzerinde erkek elbisesi vardı," dedi. "Başına da eski bir fötr şapka takmıştı. Ama kadın da olabilir tabii."

"İşte bu ilginç!" Poirot'nun gözleri kısılmıştı. "Çok ilginç! Başka bir şey?"

"Şimdilik yok. Odayı biraz araştırdım, yaşlı kadın ne saklamamış ki? Bana sorarsanız kadın kaçığın biri. Bu sabah beni çağırdığını hemen duymadığım için beni odasını karıştırmakla suçladı ve ağzına geleni söyledi. O an onu öldürebilirdim. Eğer biri öldürülmeyi hak ediyorsa o hiç kuşkusuz bu kadın! Gerçekten de belasını arıyor. İğrenç biri! Durmadan rol yapıyor, yalan söylüyor. Kötü niyetli, adi bir insan."

Poirot hafifçe mırıldandı.

"Evelyn Hope..."

Maude hemen atıldı. "Efendim?"

"Ah, bu adı bildiğiniz anlaşılıyor."

"Ah, evet... Tabii... Soyadı artık her neyse Eva Bilmemne... Avustralya'ya yerleştikten sonra Hope soyadını almış. *Sunday Comet*'ta yazıyordu."

"Miss Williams, *Sunday Comet*'ta çok şey yazıyordu, ama bu isimden hiç söz edilmiyordu. Polis, Bayan Upward'un villasında bir kitap buldu. İlk sayfasına Evelyn Hope yazılmıştı."

Maude bağırdı.

"Demek gerçekten de kadın *oydu*? Avustralya'da ölmemişti? Michael haklıydı."

"Michael mı?"

Maude birden, "Gitmeliyim," dedi. "Yemeğe geç kaldım. Neredeyse sofraya otururlar. Her şeyi fırına koydum, ama yetişemezsem kurur."

Arkasını döndü ve koşarak uzaklaştı. Poirot uzun uzun Maude'un arkasından baktı.

Bu arada postanenin vitrin camına burnunu adeta yapıştırmış olan Bayan Sweetiman yaşlı yabancının o biçim bir teklif yapıp yapmadığını merak ediyordu...

III

Yeniden Long Meadows Köşkü'ne dönen Hercule Poirot ilk iş ayakkabılarını çıkardı ve terliklerini giydi. Gerçi bunlar *chic*(*) değillerdi ama o bunları *comme il faut*(**) olarak görüyordu. Eh bu insana göre değişirdi.

Yeniden koltuğuna oturdu ve düşünmeye başladı. İşte şimdi düşünmesi gereken bir sürü yeni şey vardı.

Kaçırdığı ayrıntılar vardı... küçük şeyler.

Örnek ortadaydı. Tek gereken çözümlemeydi.

Elinde kadehle dalgın dalgın konuşan ve bir soru soran Maureen... Bayan Oliver'ın tiyatroya gittikleri akşamla ilgili anlattıkları... Cecil? Michael? Bayan Oliver'ın Michael adlı bir aktörden söz ettiğinden emindi. Eva Kane, Craig'lerde dadı olarak çalışan kız...

Evelyn Hope.,,

Elbette! Evelyn Hope!

(*) Şık.

(**) Kusursuz, mükemmel.

BÖLÜM 23

I

Eve Carpenter, herkes gibi Summerhayes'lerin evine bulduğu açık kapı ya da balkon penceresinden girdi.

Hercule Poirot'yu arıyordu ve bulunca da sözü hiç uzatmadan hemen konuya girdi. "Siz detektifmişsiniz ve işinizde de oldukça iyi olduğunuz söyleniyor. Sizi tutuyorum."

Poirot kızmıştı.

"Her isteyenin beni tutabileceğini mi sanıyorsunuz? *Mon Dieu!* Ben taksi miyim?"

"Siz özel dedektifsiniz ve özel dedektifler de para karşılığında çalışırlar, değil mi?"

"Genellikle."

"Zaten benim de söylemek istediğim bu. Ücretiniz neyse ödeyeceğim."

"Ne için? Benden yapmamı istediğiniz nedir?"

Genç kadın hışımla, "Beni polise karşı koruyun," dedi. "Akıllarını kaçırmış onlar. Sanırım Upward cadısını benim öldürdüğümü düşünüyorlar. Beni sorguya çekiyor, sırlarımı öğrenmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Neredeyse, çıldıracağım."

Poirot, Eve Carpenter'ı dikkatle inceledi. Söyledikleri doğru olmalıydı. Birkaç hafta öncesinden çok daha yaşlı görünüyordu. Gerçekten de uykusuzluktan kadının gözlerinin altında mor halkalar, dudaklarının iki yanında da çizgiler belirmişti. Sigarasını yakarken elleri titriyordu.

"Durdurmalısınız bunu," dedi kadın. "Buna engel olun."

"Ben ne yapabilirim ki, madam?"

"Bir şekilde onları benden uzaklaştırın, engel olun. Eğer Guy adam olsaydı bütün bunlara son verirdi. Onların beni rahatsız etmelerine fırsat tanımazdı."

"Demek... kocanız bu konuda hiçbir şey yapmıyor, öyle mi?"

Kadının suratı asıldı.

"Durumu ona açıklamadım ki. O hâlâ tüm ukalalığıyla herkesin polise yardıma çalışması gerektiği nutuklarını atıyor. Eh, ne de olsa başı dertte olan o değil ki. *Onun* için hava hoş. Cinayet gecesi o iç sıkıcı siyasi toplantılardan birinde olduğu herkes tarafından biliniyor."

"Ya siz neredeydiniz?"

"Evdeydim tabii. Radyo dinliyordum."

"İyi de bunu kanıtlarsanız..."

"Nasıl kanıtlayacağım? Uşağımız ve karısına arada sırada girip çıktıklarında beni salonda gördüklerini söylemeleri karşılığında ancak düşlerinde görebilecekleri bir miktar vermeyi önerdim, ama lanet herif, pis domuz reddetti."

"Çok yanlış hareket etmişsiniz."

"Neden ki? Bu durumu çözerdi."

"Şüpheleri üzerinize çekmişsiniz. Uşağınız Croft'la karısı, sanırım şimdi artık kesinlikle katilin siz olduğunuzu düşünmeye başlamışlardır."

"Ama Croft'a zaten para vermiştim..."

"Ne için?..."

"Şey... Hiç..."

"Unutmayın... benden yardım istediniz."

"Ah, önemli bir şey değil. Bayan Upward o gece villaya telefon etmiş. Bana bıraktığı mesajı Croft almış."

"Nasıl bir mesaj?"

"O gece mutlaka oraya gidip, onunla görüşmem gerektiğine ilişkin bir mesaj."

"Ama siz gitmediniz, değil mi?"

"Neden gidecektim ki? O ihtiyar cadıyı zaten hiç sevmezdim. Neden gidip de onun eğlenmesine vesile olacaktım ki? Bir an bile gitmeyi düşünmedim."

"Bayan Upward, sizi ne zaman aramış?"

"Ben evde değildim. Tam zamanı bilmiyorum, ama sanırım beşle altı arası. Kadın, Croft'la konuşmuş."

"Demek Bayan Upward'un sizi villaya çağırdığından söz etmemesi için uşağa para verdiniz? Niçin yaptınız bunu?"

"Aptal olmayın! Cinayete karıştırılmayı istemediğim için elbette."

"Ve sonra da evde olduğunuza tanıklık etmeleri için onunla karısına para vermeye kalkıştınız? Uşakla karısının şu anda sizin hakkınızda neler düşündüklerini tahmin edebiliyor musunuz?"

"İstediklerini düşünsünler. Kimin umurunda?"

Poirot, "Bu jüri için önemli olabilir," dedi.

Eve Carpenter şaşırmıştı, donup kaldı.

"Mösyö Poirot ciddi olamazsınız!"

"Çok ciddiyim, madam."

"Jüri bana değil de, bir uşakla karısına mı inanacak?"

Poirot, ona baktı.

Bu ne aptallık, ne bayağılıktı! Yardımcı olabilecek insanları aleyhine çevirmek! Aptal, öngörüsüz bir davranış! Dar görüşlü...

Ama derin mavi gözleri de öylesine güzeldi ki.

Birden, "Neden gözlük takmamakta ısrar ediyorsunuz, madam?" diye sordu. "Buna ihtiyacınız olduğu anlaşılıyor."

"Efendim? Ah, evet. Arada sırada takıyorum. Çocukken hep gözlüklüydüm."

"O günlerde dişlerinizde tel de vardı, değil mi?"

Genç kadın şaşırmıştı.

"Evet doğru. Ama bütün bunları neden soruyorsunuz ki?"

"Çirkin ördek yavrusunun, sonunda güzel bir kuğu olup çıktığı anlaşılıyor."

"Evet, gerçekten de küçükken çok çirkindim."

"Anneniz de öyle mi düşünürdü?"

Eve Carpenter haşin bir tavırla, "Annemi anımsamıyorum ki!" dedi. "Bırakın şimdi bunları! Bana yardım edecek misiniz? İşi alıyor musunuz?"

"Bu olanaksız."

"Neden?"

"Çünkü bu olayda James Bentley adına çalışıyorum."

"James Bentley adına mı? Gündelikçiyi öldüren o geri zekâlının Upward olayıyla ne ilgisi olabilir ki?"

"Bu belli değil, belki... hiç!"

"Öyleyse! Sorun para mı? Ne kadar istiyorsunuz, onu söyleyin."

"İşte bunda çok yanılıyorsunuz, madam. Siz her şeyi parayla satın alabileceğinizi sanıyorsunuz. Zengin olduğunuz için paranın her şeyi çözebileceğini sanıyorsunuz."

Genç kadın, "Ben hep zengin değildim ki..." dedi.

Poirot anlayışla başını salladı.

"Ben de öyle düşünmüştüm. Bu çok şeyi açıklıyor. Bazı kusurlarınızın bağışlanmasını da..."

II

Eve Carpenter geldiği yoldan giderken hafifçe tökezledi. Poirot arkasından bakarken bu sahneyi daha öncede gördüğünü anımsıyordu.

Poirot kendi kendine mırıldandı. "Evelyn Hope..."

Demek Bayan Upward, hem Deirdre Henderson'u hem de Evelyn Carpenter'ı telefonla aramıştı. Belki başka birini daha aramıştı. Belki...

O anda Maureen yine büyük bir gürültüyle odaya girdi.

"Bu kez de makas! Özür dilerim, yemek yine gecikti. Üç makas var, hiçbirini bulamıyorum!"

Yazı masasına doğru gitti ve Poirot'nun artık ezberlediği o olay yine tekrarlandı. Çekmecelerdeki eşyalar etrafa saçıldı, ama bu kez bu daha kısa sürdü. Maureen aradığını hemen bularak sevinç çığlıklarıyla odadan çıktı.

Poirot da yeniden dağılmış olan eşyaları toplamaya başladı. Balmumu, dikiş malzemeleri, mektuplar, fotoğraflar.

Fotoğraflar...

Poirot'nun gözleri elindeki fotoğrafa takılıp kalmıştı.

Koridordan telaşlı ayak sesleri duyuluyordu.

Poirot ilerlemiş yaşına rağmen çok çevik hareket edebiliyordu. Fotoğrafı divanın üstüne koydu, üzerine bir minder yerleştirdi ve kendisi de bu minderin üstüne oturdu. Aynı anda Maureen içeri girdi.

"Lanet olsun, bu kez de ıspanak tenceresini kaybettim..."

"İşte burada madam." Poirot hemen kanepenin yanında yerde duran tencereyi işaret etti.

"Demek burada bırakmışım." Maureen tencereyi aldı. "Bugün her şey ters gidiyor..." O anda Poirot'nun rahatsız oturuşu dikkatini çekti.

"Allah aşkına neden o rahatsız yerde oturuyorsunuz ki? Üstelik de minderin üstünde. Orası bu odadaki en rahatsız yer. Tüm yayları kırık."

"Biliyorum madam. Ama ben... duvardaki resmi inceliyorum."

Maureen duvardaki teleskoplu bir denizcinin resmedilmiş olduğu yağlıboya tabloya baktı.

"Evet... güzel bir resim. Belki de bu evdeki tek iyi şey. Onun Gainsborough'nun eseri olup olmadığından emin değiliz." İç çekti. "Ama Johnnie onu ne olursa olsun satmayı düşünmüyor. Büyük-büyük hatta çok çok büyükbabalarından biri bu gemideymiş ve çok kahramanca şeyler yapmış. Johnnie bununla hep gurur duyar."

"Evet," dedi Poirot nazikçe. "Evet, eşinizin gurur duyacağı bir şeyleri var."

III

Hercule Poirot, Doktor Rendell'in evine vardığında saat üçtü.

Tavşan yahnisi, ıspanak, pişmemiş patates ve oldukça alışılmamış türde bir puding yemişti. Yarım fincan da çamurdan farksız bir kahve içmiş ve elbette bütün bunlardan hiç hoşlanmamıştı.

Kapıyı evin yaşlı kâhyası Bayan Scott açtı. Poirot hemen Bayan Rendell'i sordu.

Shelagh Rendell oturma odasında radyo dinliyordu. Poirot'yu görünce irkildi. Yüzünde Poirot'nun onu ilk kez gördüğü zamanki ifade vardı. Hemen savunmaya geçmesi dedektifin ya da onun temsil ettiği şeyin onu korkuttuğunu, ihtiyatlı davranmaya yönelttiğini gösteriyordu.

Shelagh'nın rengi her zamankinden daha solgundu. Hatta zayıflamıştı da.

"Size bir şey soracaktım madam."

"Soru mu? Ah evet. Buyurun."

Bayan Upward öldürüldüğü gece size telefon etti mi?"

Genç kadın hayretle irkilerek Poirot'ya baktı. Sonra da, "evet" anlamında başını salladı.

"Saat kaçta aradı?"

"Mesajını Bayan Scott'a bırakmış. Sanırım saat altı civarında."

"Mesaj neydi? Bayan Upward, hizmetçinize o gece kendisini ziyaret etmenizi istediğini mi söylemiş?"

"Evet. O gece Robin'le Bayan Oliver'ın Kilchester'daki tiyatroya gideceklerini, hizmetçisi Janet'in izinli olduğunu söylemiş. Villada yalnız kalacağını, benim ona eşlik etmemden mutluluk duyacağını belirtmiş."

"Belirli bir zaman vermiş mi?"

"Dokuz buçukta orada olmamı istemiş."

"Villaya gittiniz mi?"

'"Gitmeye karar verdim. Gerçekten istedim bunu. Ama nedense yemekten sonra birden uyku bastırdı. Dalmışım. Uyandığımda on buçuk olmuştu. Çok geç kaldığımı düşündüm."

"Ama polise, Bayan Upward'un bu davetinden söz etmediniz?"

Shelagh'nın gözleri faltaşı gibi açıldı. Saf bir çocuk havasında bakıyordu.

"Söz etmem gerekiyor muydu? Villaya gitmemiş olduğuma göre bahsetmemin de anlamı olmayacağını düşündüm. Belki de suçluluk hissettim. Eğer gitmiş olsaydım o şimdi yaşıyor olabilirdi."

"Burdan o kadar da emin olmayın," dedi. Bir an sustuktan sonra da ekledi. "*Neden korkuyorsunuz, madam*?" dedi.

Genç kadının bir an soluğu kesildi.

"Ben mi? Hiçbir şeyden korkmuyorum."

"Ama korkuyorsunuz."

"Saçma! Neden... neden korkayım ki?"

Poirot konuşmadan önce bir an gözlerini genç kadına dikip sustu.

"Bence madam, *benden* korkuyor olabilirsiniz..."

Shelagh yanıt vermedi. Gözleri açıldı. Ağır ağır, küstahça, meydan okurcasına başını salladı.

BÖLÜM 24

I

Spence, "Çıldırmazsam iyi!" diye bağırdı.

Poirot, onu yatıştırmaya çalıştı. "Durum o kadar kötü sayılmaz."

"Sayılmaz mı? Bunu siz mi söylüyorsunuz? Öğrendiğimiz her yeni şeyle olay büsbütün içinden çıkılmaz bir hal alıyor. Şimdi de gelmiş Bayan Upward'un öldürüldüğü gece *üç kadına* birden telefon ederek, hepsini de evine davet ettiğini açıklıyorsunuz! *Üç kadın*! Neden üç? Bayan Upward hangisinin Lily Gamboll olduğunu bilmiyor muydu? Yoksa cinayetlerle Lily'nin bir ilgisi yok mu? Ya o başsayfasında 'Evelyn Hope' yazılı şu kitap? Bu kitap Bayan Upward'la Eva Kane'in aynı kişi olduklarının kanıtı sayılamaz mı?"

"Bu Bentley'in ifadesindeki Bayan McGinty'nin iddiasıyla da örtüşüyor."

"Ama emin değildi."

"Emin değildi. Bentley gibi birinin bir şeyden emin olması imkânsız. Bayan McGinty'nin söylediklerini tam olarak dinlemiyordu ki. Ancak yine de Bayan McGinty'nin Bayan Upward'dan bahsettiği gibi bir izlenim edinmiş olması bunun doğru olduğunu gösterebilir. İzlenimler genellikle doğrudur."

"Avustralya'dan aldığımız son bilgilere göre, bu arada Eva Kane, Craig olayından sonra Amerika'ya değil, Avustralya'ya yerleşmiş, söz konusu 'Bayan Hope' yirmi yıl önce ölmüş."

Poirot, "Bu bana da söylendi," dedi.

"Siz her zaman her şeyi bilirsiniz değil mi Poirot?"

Poirot bu imalı sözcüklere aldırmadı ve sordu.

"Peki şimdi. Bir yanda Avustralya'da ölmüş olan Bayan Hope. Diğer tarafta ise Bayan Upward. Peki o kimdi?"

"Kuzeyde yaşayan, çok zengin bir fabrikatörün dul karısıydı. Upward'lar Leeds yakınlarında bir yerde yaşıyorlardı. Bir oğulları oldu. Oğlunun doğumundan kısa bir süre sonra Bayan Upward dul kaldı. Çocuğun ciğerleri zayıftı. Bu yüzden Bayan Upward, oğluyla genellikle yurtdışında yaşadı."

"Peki bu efsane ne zaman başlıyor?"

"Eva Kane'in İngiltere'den ayrılmasından dört yıl sonra. Fabrikatör Upward, karısıyla yurtdışında tanışmış ve evlenmiş. Sonra da karısını Leeds'e getirmiş."

"Yani Bayan Upward, Eva Kane *olabilir*. Kadının kızlık soyadı ne?"

"Galiba Hargraves. Bu önemli mi?"

"Değil herhalde. Eva Kane ya da Evelyn Hope, Avustralya'da gerçekten ölmüş olabilir. Belki de ortadan kaybolmak için özellikle sahte bir 'ölüm' ayarladı. Ve bir süre sonra başka bir ülkede Hargraves kimliğiyle ortaya çıktı. Geçmişini gizleyerek bir milyonerle evlendi."

Spence, "Evet, bu olabilir," diye yanıtladı. "Ama üzerinden o kadar uzun bir zaman geçmiş ki. Diyelim ki bütün bunlar gerçek. Gerçekten de Bayan Upward gençlik fotoğrafını villasında bir yere saklamıştı. Bayan McGinty de bunu gördü... yani bundan Bayan McGinty'yi *Laura Upward*'un öldürdüğü sonucunu mu çıkaracağız?"

"Bu akla yakın değil mi? Olabilir. Bayan McGinty'nin öldürüldüğü gece Robin Upward konuşma yapmak için radyo istasyonundaydı. Shelagh Rendell o gece villaya uğradığını, ama kapının açılmadığını, zili duyuramadığını anımsıyor. Hizmetçileri Janet'in, Bayan Sweetiman'a Laura Upward'un istediği zaman yürüyebildiğini söylemiş olduğunu da unutmamalıyız."

"İyi, güzel de Mösyö Poirot, sonuçta Bayan Upward da bir fotoğrafı gördüğü ve tanıdığı için öldürüldü. Bunu unutmayın Mösyö Poirot. Yoksa iki cinayetin birbirleriyle hiçbir ilişkisi olmadığını mı iddia edeceksiniz?"

Poirot, "Hayır," diye başını salladı. "Böyle bir şeyi iddia edecek değilim. Tersine, o iki cinayetin birbiriyle bağlantılı olduğuna inanıyorum."

"Ah! Aklım büsbütün karıştı."

"Bence sırrı çözmemizi sağlayacak anahtar Evelyn Hope."

"Evelyn Carpenter mı? Ondan mı kuşkulanıyorsunuz? Sizce o Lily Gamboll değil... Eva Kane'in kızı, öyle mi?"

"Hayır, hayır! Bu söz konusu bile değil."

"Niyetiniz beni delirtmek mi, Mösyö Poirot? Neredeyse Lily Gamboll ve Eva Kane'den öte Vera Blake ve Janice Courtland'ın da Broadhinny köyüne yerleşmiş olduklarını iddia edeceksiniz. Dört şüphelinin de!"

"Şüpheli sayısı dörtten fazla. Eva Kane'in Craig'lerde dadılık yaptığını unutmamalısınız."

"Yani?"

"Eğer dadı varsa çocuklar da vardır. Hiç değilse bir çocuk. Peki ama Craig'lerin çocuğuna ne oldu?"

"Craig'in bir oğluyla bir kızı olmuştu sanırım. Bir akrabalarına teslim ettiler."

"Gördünüz mü işte? Böylece şüpheliler listesine iki kişinin adını daha eklememiz gerekiyor. Size daha önce bahsettiğim üçüncü nedenden, intikam, dolayı fotoğrafı saklamış olabilecek iki kişi."

Spence haykırdı. "Yeter artık. Bu kadar da olmaz."

Poirot, "Bu olasılığın da üzerinde durmamız gerekiyor," diyen Poirot iç çekti. "Ben gerçeği bildiğimden eminim, ama beni büyük ölçüde zorlayan bir tek nokta daha var." Başmüfettiş coşkuyla, "Demek sizi de zorlayan şeyler olabiliyor?" dedi.

"Spence *mon cher*, sizden son bir şey daha öğrenmek istiyordum. Eva Kane, İngiltere'den Craig'in idamından önce ayrılmıştı, değil mi?"

"Evet, doğru."

"Ve o sırada hamileydi değil mi?"

"Kesinlikle öyle."

Poirot, "*Bon Dieu!*" diye haykırdı. "Ah ne kadar aptalmışım! Durum apaçık ortada, öyle değil mi?"

Bu sözler neredeyse üçüncü bir cinayete neden olacaktı, Kilchester Polis Merkezinden Başmüfettiş Spence öfkeden Hercule Poirot'yu öldürecekti.

II

Hercule Poirot telefonda ısrarla, "Hayır olmaz," diyordu. "Bu özel bir görüşme. Bayan Ariadne Oliver'ın kendisiyle görüşmem gerekiyor."

İstendiği anda Bayan Oliver ile konuşmak hiç de kolay değildi. Bayan Oliver çalışıyordu ve rahatsız edilmek istemiyordu. Ancak Poirot engel dinlemezdi. En sonunda Bayan Oliver'la konuşmayı başarabildi.

Yazarın öfkelenmiş olduğu kesik kesik soluk almasından anlaşılıyordu.

"Ne oldu? Beni aramanın zamanı mı şimdi? Tam aklıma ilginç bir cinayet gelmişken. Bilirsiniz hani şu eski moda pamuklu kadın iç çamaşırları ve uzun kollu biçimsiz fanilalar satılan mağazalardan birinde."

Poirot aceleyle, "Bilmiyorum," dedi. "Ama size söyleyeceklerim hiç kuşkusuz bundan çok daha önemli."

Bayan Oliver, "İşte bu olamaz!" diye bağırdı. "Olanaksız. Benim için yani. Aklıma bir şey geldiyse hemen yazmam gerekiyor. Yoksa unutuyorum."

Poirot'yu onun yazma hevesi de sanatsal hırsı da hiç ilgilendirmiyordu. Bayan Oliver'ın sözünü keserek sorularını ardı ardına sıraladı.

Aklı başka yerde olan Bayan Oliver ise bunları kararsız, kaçamak yanıtlarla geçiştirmeye çalıştı.

"Evet. Evet," diye mırıldandı Bayan Oliver. "Evet... Evet... Küçük bir repertuvar tiyatrosu orası... Adını bilmiyorum... Birinin ismi Cecil Bilmemne'ydi. Benimle konuşanın da Michael."

"Tamam! Benim de öğrenmek istediğim buydu."

"Michael'la Cecil sizi neden ilgilendiriyor ki?"

"Siz yine eski moda kadın çamaşırları ve uzun kollu fanilalarla ilgilenin, madam."

Bayan Oliver, "Doktor Rendell'i neden hâlâ tutuklamadığınızı anlamıyorum," diye homurdandı. "Eğer Scotland Yard'ın başında ben olsaydım, doktoru çoktan hapse atmıştım."

"Bundan eminim. Çok teşekkür ederim Bayan Oliver. Yeni romanınızda başarılar dilerim."

Bayan Oliver, "Bu olanaksız," diye yakındı. "Konu kafamdan uçup gitti. Her şeyi berbat ettiniz."

Hercule Poirot içtenlikle özür diledi.

Telefonu kapattı. Başmüfettiş Spence'e dönerek gülümsedi.

"Şimdi birlikte doğruca -ya da ben yalnız da gidebilirim- Cullenquay'a gitmeliyiz. Oradaki tiyatroda önemsiz rollerde oynayan Michael adlı bir gençle konuşmamız gerekiyor. Umarım aradığımız Michael'dir." Spence derin bir soluk aldı. "Mösyö Poirot neler oluyor..."

Poirot ustalıkla Başmüfettiş Spence'in öfkesini yatıştırmaya çabaladı.

"Fransızların bir deyimi vardır. *Secret de Polichinelle*."

Spence iyice öfkelenmişti. "Şimdi de Fransızca dersi mi?"

"Dostum, *Secret de Polichinelle* aslında pek de gizli olmayan, herkesin öğrenebileceği bir sır anlamına gelir. Bundan dolayı da bu sırrı bilmeyenler, bunu hiçbir zaman da öğrenemezler. Çünkü herkes onların bu basit sırrı bildiğini sanır ve onu tekrar açıklamak gereğini de duymaz."

Başmüfettiş derin derin soluk aldı.

"Mösyö Poirot, sizi şimdiye kadar öldürmemiş olmam bir mucize!"

BÖLÜM 25

Resmi soruşturma sona ermiş, mahkeme Bayan Upward'u bilinmeyen bir katil ya da katillerin öldürmüş olduğuna karar vermişti.

Soruşturmanın ardından, soruşturmaya katılanlar Hercule Poirot'nun davetini kabul ederek hep birlikte Long Meadows'a geldiler.

Hercule Poirot büyük bir gayretle uzun, geniş salonun görünümünü değiştirmişti. Sandalyeler yarım daire biçiminde dizilmiş, Maureen'in köpekleri güçlükle de olsa uzaklaştırılmıştı. Gelenlere uzun bir konuşma yapacağı anlaşılan Hercule Poirot salonun baş tarafında kendisine ayırdığı koltuğa yerleşerek, önce kendinden emin bir şekilde boğazını temizledi ve ardından da açıklamalarına başladı:

"Sayın bayanlar ve baylar."

Sustu. Bunu izleyen sözcükler beklenmedik ve aynı zamanda da tuhaf bir şekilde gülünçtü:

"Bayan McGinty öldü. Nasıl öldü?
Benim gibi dizlerinin üzerine çökerek.
Bayan McGinty öldü. Nasıl öldü?
Benim gibi kollarının ileri uzatarak.
Bayan McGinty öldü. Nasıl öldü?
Aynen böyle..."

Poirot orada bulunanların yüz ifadelerini inceledikten sonra sözlerine devam etti:

"Aklımı kaçırmış filan değilim. Sizlere bu eski çocuk oyununun çocuksu nakaratını yinelemem ikinci gençliğimi yaşıyor olduğum anlamı taşımaz. Aranızda çocukken bu oyunu oynamış olanlarınız vardır. Bayan Upward da bu oyunu oynuyordu. Aslında bana bu nakaratı anımsatan da oydu, ama farklı bir şekilde. "*Bayan McGinty öldü. Nasıl öldü? Boynunu uzatarak.*" Söylediği aynen buydu, yaptığı da. Boynunu uzattı ve o da aynen Bayan McGinty gibi öldü...

"Her şeyi daha iyi anlayabilmeniz için en başa, diğer insanların evlerinde dizlerinin üzerinde sürünerek iş yapan, Bayan McGinty'nin ölümüne dönmemiz gerekiyor. Bayan McGinty öldürüldü, katilin James Bentley adında genç bir adam olduğu sonucuna varıldı, genç adam tutuklandı. Yargılandı ve mahkûm edildi. Ama araştırmaları yönetmiş olan Başmüfettiş Spence'in bulduğu son derece güçlü kanıtlara rağmen her nedense içi rahat değildi. Bentley'in katil olduğuna pek inanamıyordu. Sonunda bana geldi. Ben de onunla aynı sonuca vardım. Ve bir soruyu yanıtlamak üzere buraya geldim: *'Bayan McGinty nasıl ve neden öldürüldü?'*

"Sizlere uzun ve karmaşık öyküler anlatmak niyetinde değilim. Ama biraz araştırmayla bir şişe mürekkep gibi önemsiz görünen ama aslında çok önemli bir ipucuna ulaştım. Bayan McGinty'nin ölümünden iki gün önce okuduğu *Sunday Comet* gazetesinde dört fotoğraf yayınlanmıştı. Artık sizler de bu fotoğraflar hakkında bilgi sahibisiniz. Dolayısıyla yalnızca Bayan McGinty'nin gazetedeki fotoğraflardan birini tanıdığını, bunu temizliğe gittiği evlerden birinde görmüş olduğunu söylemekle yetineceğim.

"Bayan McGinty bu konuyu James Bentley'ye de açtı ama o kadını pek dinlememişti, dolayısıyla da bunu ne o zaman ne de sonra önemsemedi. Zaten Bayan McGinty'yi pek dinlemezdi. Ama yine de Bayan McGinty'nin fotoğrafı Bayan Upward'un evinde gördüğü izlenimine varmıştı. Bayan McGinty'nin, 'Her şey ortaya çıksaydı

böyle kibirlenemezdi,' demesinden de yine Laura Upward'u kastettiğini düşünmüştü. Onun bu belli belirsiz ifadesini temel alamayacağımız kesin, ancak Bayan McGinty'nin kibir sözcüğünü kullandığı ve Bayan Upward'un da kibirli ve despot bir hanım olduğu da kesin.

"Bildiğiniz gibi, sizlere Bayan Upward'un villasında dört fotoğraf göstermiştim. İçinizden bazıları zaten oradaydı, olmayanlar da duymuştur. Ben fotoğrafları gösterirken, Bayan Upward'un yüzünde büyük bir hayret ifadesinin belirip kaybolduğunu gördüm. Onu biraz sıkıştırınca bunun doğru olduğunu öğrendim. Benden kaçamayacağını anlayarak gerçeği itiraf etti ve fotoğraflarından birini gördüğünü, ancak nerede gördüğünü anımsamadığını söyledi. Ona hangi fotoğrafı tanıdığını sorduğumdaysa Lily Gamboll'un fotoğrafını gösterdi. Ama bu *doğru değildi*! Bayan Upward bir nedenle gerçeği gizledi. Bilgisini kendisine saklamak istedi ve yanlış yönlendirerek beni konunun dışında tutmak istedi. Kısacası beni aldattı.

"Ama aldatamayacağı biri vardı. *Katil.* O kişi Bayan Upward'un hangi fotoğrafı tanıdığını *biliyordu*. Burada sözü fazla uzatmak istemiyorum, söz konusu fotoğraf Eva Kane'in fotoğrafıydı. Yani herkesçe bilinen Craig cinayetinde kurban, suç ortağı ama belki de aslında azmettirici olduğu düşünülen kişi.

"Ve Bayan Upward ertesi gece öldürüldü. Cinayetin nedeni Bayan McGinty'ninkiyle aynıydı, ikisi de bir şeyi görmüş ya da fark etmişlerdi. Bayan McGinty elini uzatmıştı, Bayan Upward ise burnunu... sonuç her ikisi için de aynıydı.

"Bayan Upward'un öldürüldüğü gece, cinayetten önce üç kişiye telefon edilmişti, üç hanıma. Yani Bayan Rendell, Bayan Carpenter ve Miss Henderson'a. Her üçüne de o akşam Laburnums Villası'na gitmeleri için mesaj bırakılmıştı. O akşam hizmetçisi izindeydi, Bayan Oliver ile oğlu Robin ise Cullenquay'da tiyatroda olacaklardı. O gece villada yalnız kalacaktı. Anlaşıldığı kadarıyla Bayan Upward bu hanımlarla baş başa konuşmak istiyordu.

"Peki ama neden bu üç bayan? Bayan Upward, Eva Kane'in fotoğrafını nerede gördüğünü *biliyor* muydu? Yoksa Eva Kane'in fotoğrafını nerede gördüğünü aslında *bilmiyor muydu?* Anımsayamıyor muydu? Bu üç bayanın ortak ya da benzer tarafları neydi? Yalnızca yaşları. Üçü de otuzlu yaşlardaydı.

"Bilmiyorum, *Sunday Comet*'ta çıkan yazıyı okumuş olanınız var mı? Bu dizide Eva Kane'in kızının gelecekteki portresi çiziliyordu, hem de çok dokunaklı ve romantik bir üslupla. Bayan Upward'un villaya çağırdığı hanımların üçünün yaşları da Eva Kane'in kızınınkine uyuyordu.

"Bu durumda Broadhinny'de yaşayan genç bayanlardan birinin cani Craig'le metresi Eva Kane'in kızı olduğu ortaya çıkıyordu. Ama kız, gerçeğin ortaya çıkmasını istemiyordu. Ve bu uğurda her şeyi yapabilirdi. Hatta iki kişiyi bile soğukkanlılıkla öldürebilirdi. Bayan Upward'un cesedi bulunduğu zaman masada iki kahve fincanı olduğu görüldü. İkisi de kullanılmıştı. Misafirin fincanında temizlenmesine rağmen hafif bir ruj izi kalmıştı.

"Şimdi yeniden Bayan Upward'un telefon mesajını alan hanımlara dönelim. Bayan Carpenter'a uşağı onu Laburnums Villası-'na çağrıldığını söylemişti, ama kendisi o gece oraya gitmediğini iddia ediyor. Bayan Rendell ise villaya gitmeyi düşündüğünü, ama sonra uykuya daldığını söylüyor. Miss Handerson ise Laburnums Villası'na gittiğini, evin karanlık olduğunu, kapıyı açan olmadığı için geri döndüğünü ileri sürüyor.

"İşte size davetli bu üç bayanın anlattıkları öyküler, ama ortada onları yalanlayan kesin kanıtlar var. Fincanın kenarındaki ruj ve o gece sarışın bir kadının villaya girdiğini gördüğü konusunda yemin eden bir tanık, yani postanede çalışan Edna adlı kız. Ve bir diğer kanıt da belirgin, egzotik bir parfüm kokusu... Bayan Carpenter'ın sürdüğü ağır ve pahalı parfümün kokusu."

Tam bu noktada konuşması Eve Carpenter'ın çığlığıyla kesildi.

"Bu doğru değil! Bu korkunç bir yalan, büyük bir iftira! Ben değilim o. Oraya gitmedim. Asla gitmedim. Guy, Allah aşkına bu yalanlara bir son vermesini sağla!"

Öfkeden bembeyaz olan Guy Carpenter, "Burada tanıklar önünde açıkça," diye homurdandı. "Karıma iftira atıyorsunuz. Sizi dava edeceğim."

"İftira mı? Karınızın belirli bir parfümü sürdüğünden ya da onun belirli bir ruju kullandığından söz etmek iftira mı oluyor?"

Eve Carpenter haykırdı. "Saçma! Kesinlikle saçma! Kullandığım parfümü *herkes* satın alabilir. Kolayca da etrafa serpebilir."

Poirot onu ısrarla süzüyordu.

"Doğru madam, haklısınız! *Mais oui*! Bunu herkes yapabilirdi." Gülümsüyordu. "Fazlasıyla belirgin ve yapılması hiç de incelik istemeyen bir iş. Kaba ve acemice. Üstelik öylesine acemiceydi ki düşününce bunun amacını aştığını, hatta kuşku uyandırdığını gördüm. Zihnimde bazı olasılıklar canlandı. Evet, bu bana fikir verdi.

"Parfüm... Fincandaki ruj izi... Fincandaki ruj izi kolayca, çabucak silinebilir. Ya da en azından fincanı alıp hemen yıkarsınız ve rujdan eser kalmaz. Ama katil bunlardan hiçbirini yapmamıştı, peki neden? Üstelik evde kimse de yoktu. Ama yapılmamıştı. Sonra kendime bunun sebebini sordum? Yanıt ortadaydı, doğrudan katilin *kadın* olduğu vurgulanmak istenmişti. Bunun üzerine telefon çağrılarını inceledim. Bu üç hanımdan hiçbiri de telefonda doğrudan Bayan Upward'la konuşmamıştı, hepsine *mesaj* bırakılmıştı. Telefona uşak ya da hizmetçiler cevap vermişti. Yani belki de onları arayan ve çağıran Bayan Upward *değildi*. Belki de o üç hanımdan hiç değilse birini, bir kadını cinayet yerine çekmek isteyen biriydi telefon eden. Peki ama neden? Bu sorunun da yine tek bir yanıtı olabilirdi: Bayan Upward'u öldüren bir kadın değildi... Katil *erkekti!*

Poirot kendisini dinleyenleri inceledi. Herkes susmuş dinliyordu. Yalnızca iki kişiden tepki aldı.

Eva Carpenter iç çekerek, "Neyse sonunda mantıklı davranmaya başladınız."

Bayan Oliver ise başını kararlılıkla sallayarak, "Elbette," dedi.

"Bundan doğal olarak şu sonuç çıkıyordu: Bayan Upward bir *erkek* tarafından öldürülmüştü. Bayan McGinty de öyle. Öyleyse katil erkekti. Hangi erkek? Cinayet nedeniyse her ikisinde de aynıydı: Bir fotoğraf! Gazetede çıkan fotoğrafın aslı kimdeydi? Birinci soru bu! Ve neden saklanmıştı?

"Bu ikinci soruyu cevaplandırmak daha kolay. Katil fotoğrafı başlangıçta tamamen duygusal nedenlerle, hatıra olarak saklamıştı. Bayan McGinty'yi öldürdükten sonra da fotoğrafı ortadan kaldırmaya gerek görmemişti. Ama ikinci cinayetten sonra bu durum değişmişti. Artık cinayetlerin bu fotoğrafla ilgisi olduğu biliniyordu. Bu yüzden de fotoğrafı saklamak katil için tehlikeli bir durum olup çıkmıştı. Dolayısıyla yok etmesi gerekiyordu.

"Ama katil bu tehlikeye rağmen fotoğrafı yine de ortadan kaldırmamıştı. Evet, fotoğraf imha edilmedi. Bunu kesinlikle bildiğimi söylemeliyim, çünkü onu buldum. Fotoğrafı buldum. Birkaç gün önce, bu evde şu köşede duvara dayalı yazı masasının çekmecesinde. İşte burada!"

Çiçekleri telefon edecekmiş gibi kulağına doğru kaldırmış olan ve gülümseyen kızın soluk fotoğrafını çıkardı.

Poirot, "Evet işte," dedi. "Bu Eva Kane! Fotoğrafın arkasına kurşunkalemle bir tek sözcük yazılmış olduğunu da belirtmeliyim. *'Annem'* sözcüğü..."

Poirot sanki suçlarcasına bakışlarını Maureen Summerhayes'e yöneltti. Maureen şaşkınlık içinde alnına düşen saçları geriye iterek, faltaşı gibi açılmış gözlerle Poirot'ya baktı.

"Ama ben..." diye mırıldandı. "Anlayamıyorum..."

"Sözlerimi algılayamadığınızın farkındayım Bayan Summerhayes. Fotoğrafın son cinayetten sonra ortadan kaldırılmamasının yalnızca iki nedeni olabilirdi: Birincisi: Saf bir duygusallık, sevgi. Suçlu olmadığınız için fotoğrafı ortadan kaldırmayı da düşünmediniz. Bayan Carpenter'ın evindeki toplantıda siz kendiniz evlatlık olduğunuzu söylemiştiniz. Yanılmıyorsam gerçek annenizin kim olduğu konusunda en ufak bir fikriniz bile yoktu. Ama bunu bilen biri vardı. Ailesiyle gururlanan, atalarının evinden ayrılmak istemeyen, aile geçmişiyle ve aile adıyla övünen biri. Bu kimse için köydekilerin ve özellikle çocuklarının, Maureen Summerhayes'in korkunç katil Craig'le sevgilisi Eva Kane'in kızı olduğunu öğrenmeleri ölümden farksızdı. Buna dayanamazdı. Bu uğurda ölümü göze alabilirdi. Ama ölümünün bir yararı olmazdı ki! Bu yüzden de bunun öğrenilmesindense öldürmeye hazırdı."

Johnnie Summerhayes yerinden kalkarak sakin bir şekilde, "Saçmalıyorsunuz," dedi. "Galiba bu şekilde varsayımlar yürütmekten hoşlanıyorsunuz. Bütün bunlar varsayımdan öte bir şey değil! Karımla ilgili iddialarınız..."

Sonra birden öfkesine hâkim olamayarak parladı.

"Seni gidi alçak domuz!"

Aniden hışımla Poirot'ya saldırdı. Poirot geriledi. Başmüfettiş Spence, onunla genç adamın arasına girdi.

"Kendinize gelin, Bay Summerhayes... sakin olun."

Genç adam durakladı. Omzunu silkerek, "Özür dilerim," diye mırıldandı. "Tabii bütün bu suçlamalar saçma, saçma sapan şeyler. O fotoğrafı herhangi bir kimse çekmeceye koymuş olabilir."

Poirot, "Doğru," dedi. "İşin en ilginç yanı ne biliyor musunuz? Fotoğrafın üzerinde parmak izleri olmaması."

Bir an için sustu, sonra ekledi.

"Ama olmalıydı! Eğer Bayan Summerhayes fotoğrafı masumca bir amaçla, yalnızca eski bir anı diye saklasaydı üzerinde onun parmak izleri *olurdu, olmalıydı.*"

Maureen, "Hepiniz birden delirdiniz mi?" diye bağırdı. "Ben bu fotoğrafı ilk ve son kez Bayan Upward'larda gördüm... onda da siz gösterdiniz."

Poirot, "Biliyor musunuz," diyerek güldü. "Yine de çok şanslı bir insansınız, Bayan Summerhayes. Çünkü ben bu sözlerinizin doğru olduğunu biliyorum. Zira bu fotoğraf ben, onu bulmadan *birkaç dakika önce çekmeceye konuldu*. Bunu nasıl bildiğimi de söyleyeyim. Bu sabah o çekmecenin içindekiler iki defa yere saçıldı. Eşyaları her iki defasında da ben topladım, ilk topladığımda eşyaların arasında bu fotoğraf yoktu. İkinci kez topladığımda ise fotoğrafı buluverdim. Açıkçası fotoğraf o kısa zaman aralığında çekmeceye saklanmıştı. Ve ben bunu *kimin yaptığını* da biliyorum."

Poirot'nun sesi birdenbire değişmişti. Artık o ufak tefek, pos bıyıklı, gülünç bir yabancı değildi. Artık karşılarında avının üzerine atılmak üzere olan usta bir avcı vardı.

"Cinayetler bir erkek tarafından işlenmişti... hem de dünyanın en adi ve basit nedeni için... Yani para için. Bayan Upward'un evinde bulunan bir kitabın başsayfasında 'Evelyn Hope' yazılıydı. Eva Kane İngiltere'den ayrılırken yeni bir kimliğe bürünmüştü: 'Hope' onu 'Eva' diye çağırıyorlardı, ama aslında bu gerçek adının kısaltılmış şekliydi. Yani Evelyn'in kısaltılmışı. Kadın, çocuğu dünyaya geldiği zaman doğal olarak kendi ismini, yani Evelyn ismini koydu. İşte şimdi çok önemli bir noktaya geliyoruz: *Evelyn hem kadın ismi, hem de erkek ismi*. Biz, Eva Kane'in bir kızı olduğunu düşünüyorduk. Neden? Çünkü *Sunday Comet* öyle diyordu. Aslında bunu tam olarak böyle söylemiyordu, ama Eva Kane hakkındaki romantik yorumdan böyle bir sonuç çıkıyordu. Eva Kane, çocuğunu dün-

yaya getirmeden *önce* İngiltere'den ayrılmıştı. Çocuk kız mı olacaktı, yoksa erkek mi, bunu hiç kimse önceden bilemezdi.

"İşte benim yanıldığım nokta da bu oldu. Gazetedeki, gerçeklerin dikkate alınmadığı o romantik yaklaşım.

"Eva Kane İngiltere'den ayrıldıktan sonra bir kız değil, bir erkek çocuk dünyaya getirmişti. Evelyn Hope yani Eva Kane'in oğlu, sonunda İngiltere'ye döndü. Ve yetenekleriyle zengin bir kadının ilgisini uyandırdı. Bu kadın elbette onun geçmişini bilmiyordu. Bildiği yalnızca Evelyn Hope'un anlattığı... annesinin genç bir balerin olduğu ve Paris'te veremden öldüğüydü. Kadın buna inandı. Aslında o da çok yalnızdı, çok yakın zamanda kendi oğlunu kaybetmişti. Bu yüzden de bu yetenekli genci evlat edindiği zaman mahkemeye başvurarak ona kendi adını verdi.

"Gerçek adınız Evelyn Hope değil mi, Bay Robin Upward?"

Robin Upward tiz bir sesle, "Elbette hayır! Bunu da nereden çıkardınız?" diye bağırdı. "Açıkçası ne demek istediğinizi anlamış da değilim!"

"Ah, gerçeği saklayabileceğinizi, inkâr edebileceğinizi mi sanıyorsunuz? Sizi Evelyn Hope adıyla tanıyanlar var. Ayrıca sözünü ettiğim kitabın başsayfasındaki Evelyn Hope yazısı da sizin... bu yazı fotoğrafın arkasındaki 'Annem' yazısıyla aynı. Bayan McGinty odanızda o fotoğrafı ve arkasındaki yazıyı görmüştü. *Sunday Comet*'taki o yazı dizisini okuduktan sonra sizinle bu konuyu konuşmaya çalıştı. Ama aslında durumun farkında değildi. O fotoğrafın Bayan *Upward'un gençlik fotoğrafı* olduğunu düşünüyordu. Çünkü onun öz anneniz olmadığını bilmiyordu. Ama siz o bu konudan bahsetmeye başlarsa dedikodunun eninde sonunda Bayan Upward'un da kulağına gideceğinden emindiniz ve korkmaya başladınız. Sizin için her şeyin sonu demekti bu. Çünkü Bayan Upward kalıtım konusunda önyargılıydı, hatta soya çekim fanatiği olduğu bile söyle-

nebilirdi. Aşağılık bir katille onun metresinin çocuğunu evlat edinmiş olmayı iyi karşılayacak biri hiç değildi. Ayrıca sizin bu konudaki yalanlarınızı da bağışlamayacaktı.

"Bu durumda Bayan McGinty ne pahasına olursa olsun susturulmalıydı. Kim bilir belki de ona susması karşılığında küçük bir armağan bile önerdiniz. Sonra ertesi akşam radyo istasyonuna giderken Bayan McGinty'nin evine uğradınız ve kadını öldürdünüz. *Aynen şöyle...*"

Poirot bir zıplayışta önceden rafa koyduğu şeker keserini kaptı. Ve bunu oyun yazarının başına indirecekmiş gibi havada döndürdü, döndürdü.

Robin Upward dehşet içinde bağırdı.

"Durun! Durun! Yemin ederim bu bir kazaydı. Bir kaza! Onu öldürmeyi istemedim. Kendimi kaybetmiştim. Bu bir cinnetti. Yemin ederim."

Poirot, "Şeker keserini yıkadıktan sonra aldığınız yere, yani buraya bu odaya bıraktınız. Ama bilimin çok ilerlediğini unuttunuz! Bugün artık polis laboratuvarlarında gizli parmak izleri ve kan izleri kolayca saptanabiliyor."

"Bayan McGinty'yi öldürmek istemediğimi söyledim! Bu bir hataydı... Ama benim hatam. Hem ben bundan sorumlu tutulamam ki... Bu benim kanımda var. Elden ne gelir! Bu annemle babamdan bana geçmiş kalıtsal bir hastalık. Ben suçlu değilim, beni asamazlar."

Spence bıyık altından, "Öyle mi?" diye homurdandı. "Göreceksin nasıl astığımızı!"

Sonra da resmi kişiliğiyle ekledi.

"Bay Upward, sizi uyarıyorum. Bundan sonra söyleyeceğiniz her şey..."

BÖLÜM 26

"Mösyö Poirot, nasıl olup da Robin Upward'dan kuşkulandığınızı gerçekten anlayamıyorum."

Hercule Poirot merakla kendisini izleyen dinleyicilerine gülümsedi.

"Aslında ondan çok daha önce şüphelenmem gerekirdi. Neyse... Aslında elimde o kadar basit, o kadar açık bir ipucu vardı ki. Bayan Maureen Summerhayes'in partide sorduğu kısa bir soruyla ilgili bu. Söz evlat edinilmekten açılmıştı. Bayan Summerhayes, "Evlat edinilmiş olmak hiç hoş değil ya sence?" diyerek Robin Upward'a bakmıştı. 'Ya sence?' Bu iki sözcük işin içyüzünü anlamam için yeterli olmalıydı. 'Ya sence?' Bunun tek bir anlamı olabilirdi: Robin'in aslında Bayan Upward'un oğlu olmadığı!

"Bayan Upward, Robin'in gerçek oğlu olmadığının bilinmesini istemiyor, hatta bundan çekiniyordu. Sanırım zengin ve yaşlı kadınların yanına yerleşen yetenekli gençlerle ilgili çirkin öyküler duymuştu ve böyle bir durumdan da çekiniyordu. Gerçeği bilen azdı... yalnızca Laura Upward'un Robin'i ilk tanıdığı sırada dostu olan küçük tiyatrodan birkaç kişi. Bayan Upward hayatının önemli bir kısmını yurtdışında geçirmişti, dolayısıyla İngiltere'de çok az sayıda yakın dostu vardı. Ayrıca yerleşmek için asıl memleketi olan Yorkshire'dan uzaktaki bir yeri seçmişti. Eski dostlarıyla karşılaştığı zaman da onlar durumdan şüphelenmiyorlardı. Genç yazarın, çocukken gördükleri asıl Robin olduğunu sanıyorlar, Bayan Upward da gerçeği söylemiyordu.

"Ama, daha başlangıçta Laburnums Villası'ndaki durum beni rahatsız etmişti. Robin'in annesiyle ilişkileri ne şımartılmış, ne de annesine tapan bir çocuğunkine benzemiyordu. Bu bir *protégé patron*(*) ilişkisiydi. Robin'le Bayan Upward'un ilişkisi de bir ana oğlunkinden çok, bir sanatçıyla ona yardım eden varlıklı hamisininkini andırıyordu. *'Madre'* sözcüğünde de tiyatral, yapmacık bir hava vardı. Bayan Upward'da Robin'i çok sevmesine rağmen yine de farkında olmadan onu aşağılıyor, sahip olduğu, satın aldığı değerli bir 'malmış' gibi davranıyordu.

"Ama Robin çok mutluydu. Rahat ve zengin bir hayat sürüyordu. Geleceği garanti altındaydı, zengin *'Madre'* girişimlerini destekliyor, hep arkasında duruyordu. Ama sonra bir gün bu güvenli dünyası Bayan McGinty'nin çekmecesindeki fotoğrafı görmesiyle altüst oldu. Fotoğrafın arkasında 'Annem' yazılıydı. Robin, Bayan Upward'a, annesinin Paris'te veremden ölen yetenekli genç bir balerin olduğunu anlatmıştı. McGinty ise Robin'i Bayan Upward'un gerçek oğlu sandığı için bu fotoğrafın Bayan Upward'a ait olduğunu düşünüyordu. Ve gazetedeki haberi okuyunca bunun Eva Kane'in fotoğrafı olduğunu anladı. Bayan McGinty'nin şantaj yapmayı düşündüğünü sanmıyorum. Ama fotoğraftan söz etmemek için yine de bir şeyler umut ediyordu: Şöyle ufak bir armağan. Çünkü çıkabilecek bir dedikodunun 'kibirli, kendini beğenmiş' Laura Upward'un hoşuna gitmeyeceğini biliyordu.

"Robin Upward işi şansa bırakmak niyetinde değildi. Bayan Summerhayes'in gülerek şakayla karışık, 'güzel bir cinayet silahı' diye tanımladığı şeker keserini gizlice aldı. Ve ertesi gece radyoya giderken Bayan McGinty'nin evine uğradı. Hiçbir şeyden kuşkulanmayan kadın, onu salonuna aldı. Robin keserle gündelikçi kadını öldürdü. Anlaşıldığına göre Broadhinny'de Bayan McGinty'nin para-

(*) Çalışan-patron.

sını nereye sakladığını bilmeyen yoktu. Elbette Robin de biliyordu. Olaya hırsızlık süsü vermek için odayı altüst etti. Parayı alarak dışarıya sakladı. Sonunda polis James Bentley'yi tutukladı. Zeki Robin de rahat bir nefes aldı.

"Ama sonra birden ben geldim ve bir gece Laburnums Villası'nda dört fotoğraf gösterdim. Bayan Upward o zaman fotoğraflardan birinin, Eva Kane'in fotoğrafının Robin'in balerin annesinin fotoğrafına çok benzediğini fark etti. Daha doğrusu aynı olduğunu! Kadın bu konuyu incelemek için biraz zamana gereksinimi olduğunu düşündü. Üstelik olaya bir de cinayet karışmıştı. Kendi kendine, acaba Robin, diye düşündü. Hayır, buna inanamazdı.

"Bayan Upward'un sonuçta kararı ne olurdu, bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Ama Robin işi şansa bırakacak bir tip değildi. Tehlikeyi göze alamazdı. Planını yaptı. *Mise en scéne*(*) hazırlandı: Janet'in izinli olduğu gece tiyatroya bilet, Bayan Carpenter'ın çantasından alınan rujla lekelenmiş kahve fincanı, hatta o pahalı parfüm ve telefon görüşmeleri. Bayan Carpenter, Bayan Rendell ve Miss Handerson'u aradı. Her şey özenle hazırlanmış bir tiyatro sahnesinden farksızdı. O gece tiyatroya gidecekleri zaman Bayan Oliver arabada beklerken, Robin birkaç kez eve girdi. Bayan Upward'u birkaç saniye içinde öldürdü. Sonra fincanları dizdi, sahneyi hazırladı. Böylece Bayan Upward'un büyük serveti de vasiyetnamesi gereği ona kalacaktı. Üstelik polis asla ondan kuşkulanmayacak, katilin bir *kadın* olduğunu düşünecekti. Zaten üç kadın da telefon daveti yüzünden villaya gideceklerdi. Polis de onlardan birinin katil olduğuna karar verecekti. Gerçekten de öyle oldu.

"Ama Robin tüm suçlular gibi bazı ayrıntıları fark etmemişti ve kendisine fazla güveniyordu. Bütün katiller gibi kendini beğen-

(*) Oyun.

mişti. Evde, ilk sayfasında adı yazılı olan bir kitap bulunduğunu unutmuştu. Ayrıca kendisi için çok tehlikeli olan o fotoğrafı da yırtıp atmamıştı. Oysa böyle yapsaydı, belki kendini kurtarabilirdi. Ama Robin, fotoğrafı ileride kuşkuları bir başkasının üzerine çekmesi gerektiğinde kullanabileceği düşüncesiyle sakladı.

"Galiba sonradan aklına Bayan Summerhayes geldi. Sanırım villadan ayrılarak Long Meadows'a yerleşmesinin nedeni de buydu. Şeker keseri Bayan Summerhayes'e aitti. Evlatlıktı ve Bayan Summerhayes'in, Eva Kane'in kızı olmadığını kanıtlamakta zorlanacağını biliyordu.

"Sonra Deirdre Henderson cinayet gecesi Laburnums Villası'na gittiğini açıkladı. Robin o zaman planlarında bir değişiklik yaptı. Fotoğrafı, *Deirdre Henderson*'un eşyalarının arasına saklamaya karar verdi. Bahçıvanın bıraktığı merdivenden yararlanarak yukarı tırmandı. Ama Bayan Wetherby'nin olaylar karşısında sinirleri çok bozulmuştu. Kadın bütün pencerelerin iyice kapatılmasını istiyordu. Dolayısıyla Robin amacını gerçekleştiremedi. Buraya döndü ve fotoğrafı çekmeceye attı. Ama maalesef benim kısa bir süre önce çekmecedeki eşyaları topladığımı bilmiyordu.

"Bu yüzden de fotoğrafın oraya sonradan ve kimin tarafından konulduğunu hemen anladım. Bu evdeki tek kişi olabilirdi... Robin Upward. O sırada yukarıda çalışıp duran genç yazarımız.

"Villada bulunan kitabın ilk sayfasında Evelyn Hope yazdığına göre, Evelyn Hope'un ya Bayan Upward ya da Robin Upward olması gerekiyordu.

"Daha önce de söylediğim gibi başlangıçta Evelyn adı beni yanılttı. Bayan Carpenter'ın adı da Eve olduğu için onunla arasında bağlantı kurdum. Ama sonra *Evelyn'in hem kadınlarda, hem erkeklerde kullanılan bir isim olduğunu öğrendim.*

"Bayan Oliver'ın bana Cullenquay'daki tiyatrodan söz etmişti. Bazı varsayımlarım vardı. Yanılıp yanılmadığımı bana Bayan Oliver'ın

konuştuğu genç oyuncu söyleyebilirdi. Ondan Bayan Upward'un Robin'in öz annesi olup olmadığını öğrenmek istiyordum. Onun gerçeği bildiği anlaşılıyordu. Ayrıca onun anlattığı bir öykü dikkatimi çekti. Bu Bayan Upward'un ailesinin kökeni konusunda kendini aldatan bir gence verdiği sert cezaya ilişkin bir öyküydü.

"Aslında gerçeği çok önceden fark etmem gerekirdi. Büyük bir yanılgı bunu engelledi. Bayan McGinty'nin katilinin beni öldürmek amacıyla özellikle trenin altına yuvarlamaya çalıştığını düşündüm. Oysa Robin'in o sırada Kilchester'da olması olanaksızdı, Broadhinny'de olduğu kesin olan tek kişi belki de oydu."

Aynı anda Johnny Summerhayes'in kıkırdadığı duyuldu.

"Herhalde sepeti olan yaşlı bir kadın çarptı size. Onlar çok sakardır."

"Aslında Robin Upward, beni korkutacak kadar kendini beğenmiş bir tipti. Katillerin karakteristik özelliğidir bu. Neyse ki! Belki de hata yapmalarını sağlayan da bu. Ama bu olayda çok az bulgu vardı."

Bayan Oliver birdenbire ürpererek, "Mösyö Poirot!" diye haykırdı. "Ne yani Robin, Bayan Upward'u ben dışarıda, arabada onu beklerken mi öldürdü? Ve benim ruhum bile duymadı! Olamaz bu! O kadar zamanı olmadı."

"Olmaz olur mu? Zaman konusu her zaman yanıltıcıdır. Sahnede dekorların ne kadar çabuk değiştirildiğini bilirsiniz. Bu olay da bir sahne ve dekor olayıydı."

Bayan Oliver dalgın dalgın, "Tabii..." dedi. "Tiyatro ruhu."

"Aslında bu cinayet de tiyatro kokuyordu. Her şey fazlasıyla planlıydı."

"Ve ben arabada hiçbir şeyden habersiz onu bekliyordum! Hiç şüphelenmeden!"

Poirot, "Korkarım," dedi. "Kadınca önsezilerinizin tatilde olduğu bir ana denk geldi..."

BÖLÜM 27

Maude Williams, "Breather&Scuttle'a dönmeyeceğim," diye açıkladı. "Zaten sıkıcı bir yerdi."

"Zaten amacınıza yeterince hizmet de ettiler, değil mi? Kilchester'da oturmanız için de bir gerek kalmadı."

"Bununla neyi kastediyorsunuz Bay Poirot?"

"Buraya, İngiltere'nin bu yöresine niçin geldiniz?"

"Sanırım bunu biliyorsunuz, Bay Çokbilmiş."

"Biraz fikrim var."

"Sizi dinliyorum."

Poirot'nun gözleri genç kadının saçlarına takılıp kalmıştı.

"Ben dilimi tutmasını bilirim Miss Williams. Bayan Upward'un öldürüldüğü gece Edna sarışın bir kadının Laburnums Villası'na girdiğini gördü. Herkes onun Bayan Carpenter olduğunu, kadının korktuğu için villaya gitmediğini iddia ettiğini düşündü. Katilin Robin Upward olduğu anlaşıldıktan sonra da bu konu önemini yitirdi. Ancak ben, Eve Carpenter'ın gerçekten de o gece söylediği gibi villaya gitmediğine biliyordum. Bence villaya giden sizdiniz, Miss Williams. Ve Edna da sizi gördü."

"Neden ben?" Maude'un sesi son derece sertti.

Hercule Poirot buna yine bir soruyla karşılık verdi.

"Broadhinny'de sizi ilgilendiren ne var? Neden Broadhinny'ye gelince Robin'den imza istediniz? Sizin öyle imza meraklısı bir tip olmadığınız belli. Upward'lar hakkında ne biliyorsunuz? Ve en önemlisi bu yöreye geliş nedeniniz ne? Eva Kane'in Avustralya'da öldüğünü ve İngiltere'den ayrılırken aldığı ismi nereden biliyorsunuz?"

"Siz tahminlerinizde hiç yanılmazsınız değil mi Mösyö Poirot? Ama neyse, zaten saklamam gereken bir şey de yok."

Genç kadın çantasını açtı ve içinden gazeteden kesilmiş küçük bir kâğıt parçası çıkardı. Kâğıt zamanla eskimiş, kenarları yırtılmıştı.

Hercule Poirot fotoğraftaki kadını artık çok iyi tanıyordu. Bu Eva Kane'in ünlü fotoğrafının bir kopyasıydı.

Kupürün üstüne, "*Annemi bu kadın öldürdü*!" diye yazılmıştı.

Poirot gazete parçasını genç kadına geri verirken, "Anlamıştım," diye mırıldandı. "Gerçek adınız Craig değil mi?"

Maude başıyla onayladı.

"Evet. Ben gerçekten iyi insanlar olan akrabalarımın yanında büyüdüm. Ne var ki o korkunç olay yaşandığında olanları hiçbir zaman unutamayacak yaştaydım. O korkunç olayı ve *onu, Eva Kane denen o kadını* asla unutmadım. O benim dadımdı. Ahlaksız ve zalim bir kadındı... bilirsiniz çocuklar böyle şeyleri hemen hissederler, Mösyö Poirot. Babam ise zayıftı. Eva Kane aklını başından almıştı. Babam, ona sırılsıklam âşıktı. Cinayet ortaya çıktığı zaman babam suçu üstüne aldı. Ama ben her nedense daima babamın katil olmadığına inandım. Annemi öldüren o kadındı. Babam korkunç gerçeği sonradan öğrendi ve suçu üstlendi. Evet, o bir bakıma Eva'nın suçunu paylaşmış oldu, ama bu bir cinayet işlemekle aynı şey değil, öyle değil mi? Eva Kane'i hiç unutmadım, hep o kadına ne olduğunu öğrenmeyi istedim. Ve uygun yaşa gelince bunu araştırmak için de-

tektifler tuttum. Uzun araştırmalar yapıldı. Sonuçta Eva Kane'in izini bulabildiler, Avustralya'ya yerleşmiş ve orada ölmüştü. Evelyn Hope adlı bir oğlu vardı.

"Evet, belki böylece bu konu kapanmış oluyordu. Geçmişi unutmamın daha doğru olacağını biliyordum. Ama sonra genç bir aktörle tanıştım. Bana laf arasında Avustralya'dan gelen Evelyn Hope adlı genç bir oyun yazarından söz etti. Bu Hope İngiltere'ye yerleşmiş ve Upward soyadını almıştı. O zaman yeniden meraka kapıldım. Ve bir gece Robin Upward'u uzaktan görmeyi başardım... *annesi* de yanındaydı. O an çok kötü oldum ve Eva Kane'in *ölmemiş* olduğunu düşündüm. Aksine servete konmuş, zengin olmuştu.

"Sonra burada bir işe girdim. Merak içindeydim, hatta meraktan da öte bir duyguydu bu. Aslında ondan bir şekilde intikam almayı düşündüğümü itiraf etmeliyim... Sonra siz geldiniz ve James Bentley'in katil olmadığını ima ettiniz. O zaman Bayan McGinty'yi öldürenin Bayan Upward olabileceğini düşündüm. Eva Kane hiç değişmeyecekti, yine eski oyunlarını sürdürüyordu.

"Cinayet gecesi villaya giden de bendim gerçekten. Aktör Michael West'ten Robin Upward'la Bayan Oliver'ın o gece Cullenquay'daki tiyatroya gideceklerini duymuştum. Yani Bayan Upward villada yalnız kalacaktı. O gece Broadhinny'ye gidip kadının boğazına sarılmaya karar verdim. Aslında ne yapacağımı kendim de pek bilmiyordum. Yalnızca size tüm gerçeği anlatıyorum... Yanımda savaştan kalma eski bir tabanca vardı. Onu korkutmayı mı, düşünüyordum, yoksa fazlasını mı? Açıkçası bunu hâlâ bilemiyorum...

"Villaya ulaştığımda ev çok sessizdi. Kapı kilitli değildi. İçeri girdim. Bayan Upward'u ne halde bulduğumu siz zaten biliyorsunuz. Sandalyesindeydi. Hiç kımıldamıyordu. Yüzü şişmiş ve morar-

mıştı. O zaman yaşamın ne kadar ilginç ve gülünç olduğunu düşündüm. İş o noktaya gelse bile asla cinayet işleyebilecek bir insan olmadığımı anladım... Polise villada ne aradığımı açıklayamazdım. Bu yüzden hemen kaçtım. Soğuk bir geceydi, eldivenlerim vardı, parmak izi bırakmadığımı biliyorum. Birinin beni villaya girerken gördüğünü ise hiç sanmıyordum. Hepsi bu kadar işte." Sustu ve sonra birden ekledi. "Şimdi tüm gerçeği bildiğinize göre ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

Poirot gülümsedi. "Hiç. Size yaşamda başarılar dileyeceğim. Hepsi bu!"

SONUÇ

Hercule Poirot'yla Başmüfettiş Spence, *La Vieille Grand'mère* lokantasında güzel bir yemek yemişlerdi.

Kahve servisinin ardından Spence arkasına yaslandı ve doymuş olmanın keyfiyle iç geçirdi. "Buranın yemekleri de hiç fena sayılmaz," dedi." Gerçi biraz Fransız usulü, ama böylesi lezzetli bir biftek ve çıtır çıtır patates nerede var ki?"

Poirot, "Bana ilk geldiğiniz gece de burada yemek yemiştim," diye anımsattı.

"Ah! O zamandan beri köprünün altından çok su aktı. İtiraf etmeliyim ki çok büyük adamsınız Mösyö Poirot. Gizemi yine siz çözdünüz, kozlarınızı çok doğru oynadınız." Hafifçe gülümsedi. "Neyse, şansımız varmış ki Robin Upward elimizde ne kadar az kanıt olduğunu fark edemedi. Akıllı bir avukat olaya her şeye rağmen farklı bir yön verebilir, farklı bir açıklama getirebilirdi. Neyse ki genç adam kontrolünü kaybetti de konuya son noktayı koydu. Dili çözüldü, her şeyi ortaya döktü ve böylece kendi idam fermanını da imzalamış oldu. Şansımız varmış."

Hercule Poirot'nun kaşları çatıldı.

"Bunun şansla ne ilgisi var? Robin'i gafil avlayıp tuzağa düşüren bendim. Bayan Summerhayes aleyhindeki kanıtları ciddiye aldığımı sandı. Yanıldığını fark edince de bocaladı, ne yapacağını

bilemedi. Ayrıca o aslında ödleğin teki! Şeker keseriyle üzerine yürüyünce ona gerçekten vuracağımı sandı. Anlık korku her zaman gerçeğin ortaya çıkmasını sağlar, insanların dilini çözer."

Spence sırıtarak, "Şansınız varmış ki Bay Summerhayes'in tepkisini ucuz atlattınız," dedi. "Tepesi atınca gözü kararıyor, üstelik çok da çevik. Doğrusu tam zamanında araya girdim. Neyse, sizi bağışladı mı?"

"Tabii. Genç adamla artık sıkı dostuz. Maureen Summerhayes'e yemek kitabı hediye ettim ve ayrıca ona nasıl iyi omlet yapılacağını da öğrettim. Ah, o evde çektiğim eziyeti bilemezsiniz..."

Gözlerini kapadı.

Ancak Poirot'nun pansiyonda neler çektiğine ilişkin anıları Spence'i hiç ilgilendirmiyordu.

"Aslında olay çok karışıktı," dedi. "Hani eski bir söz vardır, 'Herkesin öğrenilmemesini istediği bir sırrı vardır,' derler ya, bu çok doğru. Örneğin Bayan Carpenter, kadının davranışları gerçekten şüphe uyandırıyordu. Cinayet nedeniyle sorgulanmaktan ödü kopuyordu. Bunun nedeni neymiş, biliyor musunuz?"

Poirot meraklanmıştı. "*Eh bien*, neymiş?"

"Bilindik, kötü geçmiş öyküsü. Anlayacağınız kadının geçmişi pek temiz değilmiş. Zamanında pavyonda çalışmış, birçok erkekle ilişkisi olmuş. Broadhinny'ye gelip yerleşince herkese savaş dulu olduğunu anlatmış. Ama bu doğru değilmiş tabii, bugünlerde böylelerine 'gayri resmi eş' diyorlar. O sıralar ilişkide olduğu Guy Carpenter gibi kendisini beğenmiş bir erkeğin geçmişi karanlık bir kadınla evlenmeyi düşünmesi olanaksızdı elbette. Kadın da birtakım hikâyeler uydurmuş. Bu yüzden de insanların kökenlerini incelememizden, kendisine ilişkin bazı gerçeklerin ortaya çıkmasından ölesiye korkuyordu."

Kahvesinden bir yudum aldı, ardından da kendi kendine güldü.

"Wetherby'lere gelince. Tuhaf bir aile, uğursuz bir ev. Kin ve nefret. Tuhaf, hayal kırıklığı içinde, mutsuz bir kız. Peki bütün bunların nedeni ne? Yalnızca para."

"O kadar basit mi?"

"Zengin olan Deirdre Henderson, hem de çok zengin. Halasından ona çok büyük bir servet kalmış. Dolayısıyla Bayan Wetherby kızın evlenmemesi için elinden geleni yapıyor. Bay Wetherby, ise geçimlerini sağladığı, faturaları o ödediği için Deirdre'ye düşman. Tabii ki adam serveti istediği gibi kullanamadığı için çok öfkeli çıldırıyor. O işsiz, duygusuz, kalpsiz bir adam. Bayan Wetherby ise üzeri şekerle kaplanmış zehirden farksız."

"Haklısınız." Poirot memnuniyetle başını salladı. "Demek kız zengin? Bu çok iyi. Böylece James Bentley'le evlenmesini ayarlamak çok daha kolay olacak."

Başmüfettiş Spence şaşırmıştı.

"Deirdre evlenecek mi? Üstelik James Bentley'le mi? Kimin fikri bu?"

Poirot gülerek, "Evet, bunu sağlayacak olan da benim," dedi. "Aslında bunun için zaman gerekiyor, ama şu anda zamanım çok nasıl olsa. Onları evlendirmeye çalışacağım. O ikisi şimdilik böyle bir şeyin farkında bile değiller. Ama birbirlerinden etkilenmişler. Birbirlerini beğeniyorlar. Eğer kendi başlarına bırakırsak bir sonuç filan çıkmaz ama Hercule Poirot'yu hesaba katmaları gerek. Göreceksiniz. Bu olacak."

Başmüfettiş gülümsedi.

"Başkalarının işine karışmaktan hiç çekinmiyorsunuz, değil mi?"

Poirot sitem edercesine, "*Mon cher*, ne dersiniz sizce de bu iyi olmaz mı?" diye sordu.

"Yine beni gafil avladınız. Ama James Bentley zavallının teki."

"Doğru, zavallının biri. Özellikle de asılmayacağını öğrendiği şu anda iyice zavallı durumda."

Spence öfkelendi.

"Ahmak! Oysa size derin bir minnet duyması gerekir. Ayaklarınıza kapanıp teşekkür etmeli."

"Bence bana değil, asıl *size*. Ama o böyle düşünmüyor."

"Tuhaf bir insan o."

"Öyle ama yine de şu anda ona ilgi duyan iki kadın var. Doğanın kanunu bu, karşı konulamıyor, en beklenmedik sonuçlar ortaya çıkabiliyor."

"Ben sizin onu Maude Williams'la evlendirmeyi düşündüğünüzü sanıyordum."

Poirot, "Seçimi Bentley yapacak," dedi. "Ben ona, nasıl diyeyim elmaları olgunlaştırıp sunacağım, hepsi bu. Ama en sonunda Deirdre'yle evleneceğinden eminim. Maude Williams çok canlı, hayat dolu bir kız. Bentley, onun yanında büsbütün içine kapanabilir."

"Kızlar onu neden istesinler ki?"

"Doğanın kanunu bu anlaşılmaz."

"Bu arada işiniz zor, dostum. Öncelikle Bentley'ye cesaret aşılayacaksınız. Sonra Deirdre'yi ahtapottan farksız olan annesinin pençesinden kurtaracaksınız. Kadın sizi engellemek için canla başla savaşacaktır."

"Savaşı daima güçlü olan birlik kazanır."

"Büyük, güçlü bıyıklar diyecektiniz, herhalde," diyen Spence kahkahayı bastı.

Poirot özenle bıyığını burdu ve garsondan konyak istedi.

Spence, "Ah evet," dedi. "Neredeyse unutuyordum. Size anlatacağım bir şey daha vardı. Rendell'leri anımsıyorsunuz, değil mi?"

"Elbette."

"Doktor hakkında araştırma yaptığımızda çok tuhaf bir durum ortaya çıktı. Rendell daha önceleri Leeds'de oturuyor ve orada çalışıyormuş. İlk karısı öldüğünde polise imzasız mektuplar yağmaya başlamış. Bunlarda doktorun karısını zehirleyerek öldürdüğü ifade ediliyormuş. Tabii insanlar böyle şeyler söyleyebilirler. Gerçekte Rendell'in karısının tedavisini başka bir doktor, dışarıdan ünlü, saygın bir doktor, yürütüyormuş ve adam, kadının ölümünde kuşku uyandıracak bir durum görmemiş. Tabii Rendell'le karısının ölümden kısa bir süre önce yüklü bir hayat sigortası yaptırmaları dışında. Hangisi ölürse diğerinin eline hatırı sayılır bir tazminat geçecekmiş. Tabii aslında bu da normal, insanlar bunu yapıyorlar... Nasıl diyeyim, bu üzerine gidilmesi gerekecek bir durum değil, ama acaba? Sizin bu konudaki fikrinizi sorabilir miyim?"

Poirot, Bayan Rendell'in kendisini gördüğü zaman düştüğü dehşeti anımsadı. Sonra imzasız mektuplardan söz etmesini ve ısrarla bu mektuplarda yazılanlara inanmadığını belirtmesini. Tabii aynı şekilde kendisinin Bayan McGinty cinayetini araştırdığını söylemesinin yalnızca bir bahane olduğunu ileri sürmesini de. Başmüfettişe baktı.

"O imzasız mektupları sanırım yalnızca polise yollamadılar."

"Bayan Rendell'e de aynı mektuplardan geldiğini mi söylemek istiyorsunuz?"

"Sanırım öyle. Shelagh Rendell, Broadhinny'ye kocasını izlemek için gittiğimi, Bayan McGinty'nin ölümünü bahane ettiğimi düşündü. Evet... Doktor da aynen öyle düşündü... Ah, şimdi olay açığa çıktı. O akşam beni trenin altına itmeye çalışan doktordu!"

"Ne dersiniz, Doktor Rendell ikinci karısını da öldürmeyi dener mi?"

Poirot şakacı bir havada, "Bayan Rendell, onun lehine hayat sigortası yaptırmayacak kadar akıllı değilse, evet," diyerek güldü.

"Ama Doktor Rendell, polisin gözünün kendisinin üzerinde olduğunu hissettiği sürece sağduyulu davranacaktır."

"İyi ya biz de elimizden geleni yaparız. Gözümüzü bu zeki doktordan ayırmaz ve bunu açıkça belli ederiz."

Poirot, konyak kadehini kaldırarak, "Bayan Oliver'ın şerefine," diye mırıldandı.

"Bayan Oliver da nereden aklınıza geldi?"

"Kadınca önsezileri."

Bu sözleri derin bir sessizlik izledi.

Neden sonra Spence ağır ağır, "Robin Upward önümüzdeki hafta yargılanacak," diye anımsattı. "Şimdi düşünüyorum da, acaba..."

Poirot dehşetle haykırdı.

"*Mon Dieu*! Yoksa bu sefer de Robin Upward'un katil olduğunu sanmadığınızı mı söyleyeceksiniz? Sakın araştırmayı yeni baştan başlatmak istediğini söylemeyin."

Spence anlamlı bir kahkaha attı.

"Yüce Tanrım, hayır! Robin Upward kesinlikle katil!" Ve ekledi. "Çünkü çok kendini beğenmiş."

